

ΚΩΝ. Σ. ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗ

**ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΕΣ
ΠΕΡΙΚΟΠΕΣ**

ΣΤ' ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

**002
ΚΛΣ
ΣΤ2Α
287**

**ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ
ΑΘΗΝΑ 1981**

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΣΥΜ ΓΡΗΓΟΡΑΔΗ
ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ ΣΤ/Δ 94

ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΕΣ ΠΕΡΙΚΟΠΕΣ

ΣΧΒ

ΣΤ

89

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΣΟΦ. ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗ

Γρηγοριάδης, Κωνσταντ. Σοφ.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΕΣ ΠΕΡΙΚΟΠΕΣ

ΣΤ' ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ
ΑΘΗΝΑ 1981

002
KNS
ET9A
287

ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΕΣ ΠΕΡΙΚΟΠΕΣ
ΠΡ. ΜΕΤΕΚΡ.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ
ΕΔΩΡΗΣΑΤΟ
Δρ. Ευδ. Σ. Δ. Β. Δ. Δ.
ΛΟΓ. Αριθ. Είσευ 2428 Έτος 1981

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Τὸ βιβλίό ποὺ κρατᾷς στὰ χέρια σου ἔχει ἓνα θαυμάσιο καὶ σπουδαῖο περιεχόμενο. Εἶναι ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ. Τὸν ἀκοῦμε κάθε Κυριακὴ στὴν ἐκκλησία, ποὺ μαζευόμαστε γιὰ νὰ λατρεύσουμε τὸ Θεὸ καὶ νὰ τελέσουμε τὸ μυστήριο τῆς θείας Εὐχαριστίας.

Μὲ τὴ διδασκαλία του ὁ Κύριος μᾶς προσφέρει τὸν ἑαυτοῦ του καὶ μᾶς προσκαλεῖ νὰ τὸν δεχτοῦμε μέσα μας καὶ ἔτσι νὰ σωθοῦμε. Ἡ Ἐκκλησία μας τοποθετεῖ τὸ ἱερὸ Εὐαγγέλιο πάνω στὴν Ἁγία Τράπεζα, γιὰ νὰ μᾶς δείξει τὴν ἀξία καὶ τὴ σημασία του. Ὅταν ὁ ἱερέας ὑψώνει τὸ Εὐαγγέλιο στὴ μικρὴ Εἴσοδο λέγει: «Σοφία, ὀρθοί», κι ἐμεῖς ὡς λαὸς ἀπαντᾶμε: «Δεῦτε προσκυνήσωμεν καὶ προσπέσωμεν Χριστῷ...». Δηλαδή ἐδῶ τὸ Εὐαγγέλιο εἶναι ὁ ἴδιος ὁ Χριστός, ποὺ καλοῦμαστε νὰ τὸν προσκυνήσουμε ὡς Θεάνθρωπο Σωτῆρα καὶ Λυτρωτὴ μας.

Εὐκόλα λοιπὸν καταλαβαίνει, τὴ μεγάλη σημασία ἔχουν γιὰ σένα οἱ εὐαγγελικὲς περικοπές, ποὺ θὰ ἐρμηνεύσουμε καὶ θὰ ἀναπτύξουμε στὸ φετινὸ βιβλίό μας. Ὁ λόγος τοῦ Εὐαγγελίου ἔχει ἓνα τεράστιο βάθος. Μοιάζει σὰν ἓνα ὠκεανό, ποὺ μὲ τὸ νερό του μπορεῖ νὰ δροσίσει ὅλους τοὺς ἀνθρώπους. Οἱ διάφορες ἐνότητες τοῦ βιβλίου σου εἶναι μιὰ σπουδαία βοήθεια, γιὰ νὰ καταλαβαίνουμε πολὺ καλύτερα τὸ Εὐαγγέλιο, ποὺ θὰ ἀκοῦμε ἐμεῖς οἱ ἴδιοι τὴν Κυριακὴ στὴν ἐκκλησία.

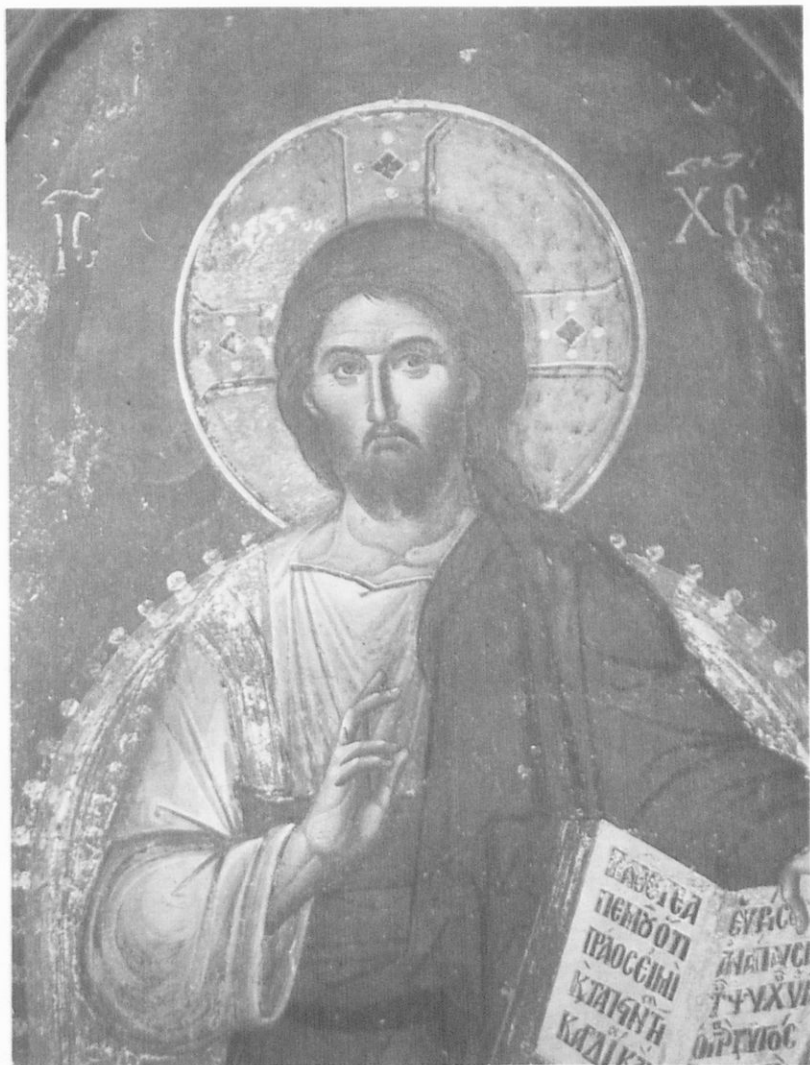
Χρειάζεται νὰ προσέξεις μερικὰ πράγματα ἀπὸ τὴν ἀρχή, γιὰ νὰ μελετήσεις πιὸ ἀποδοτικὰ τὸ βιβλίό σου:

Κάθε μάθημα εἶναι χωρισμένο σὲ διάφορα μέρη. Τὸ Α΄ μέρος εἶναι μιὰ εἰσαγωγή στὸ κείμενο τοῦ Εὐαγγελίου, ποὺ θὰ ἀκολου-

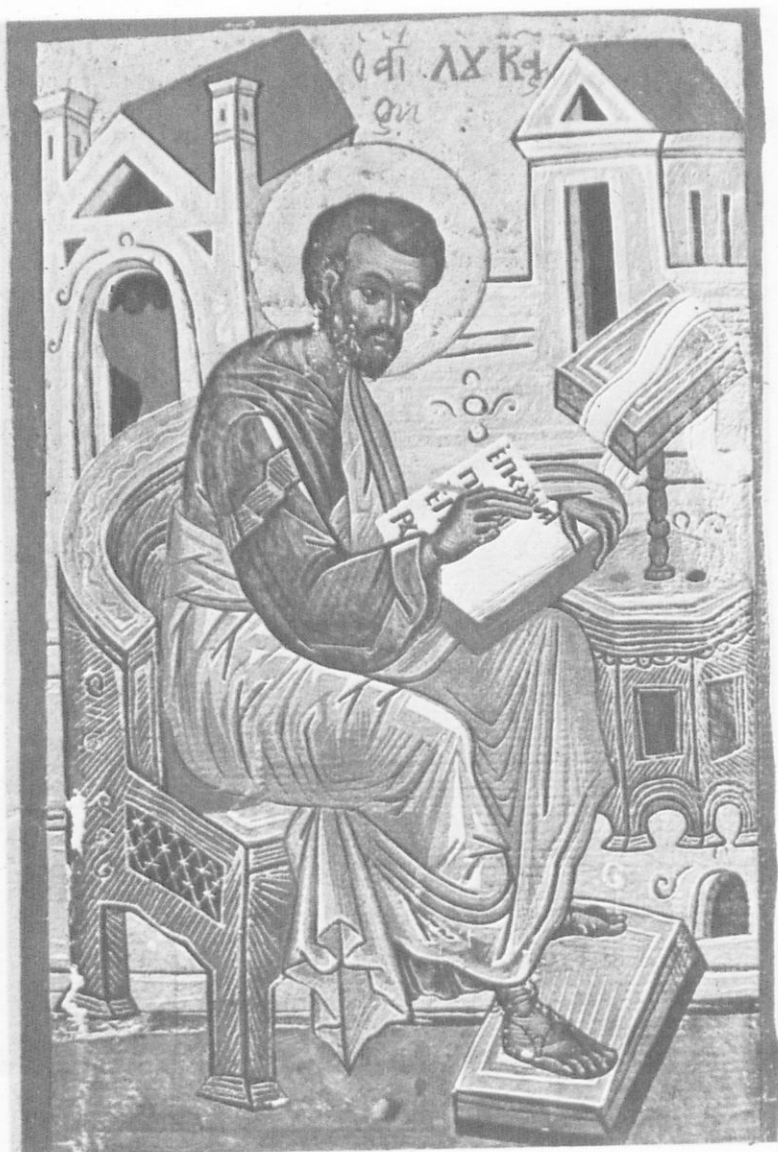

θήσει. Τὸ Β' μέρος εἶναι τὸ κείμενο καὶ ἡ μετάφραση. Πρέπει νὰ τὰ διαβάξεις καὶ τὰ δυὸ μαζί, καὶ μάλιστα πολὺ προσεκτικά. Νὰ παράκολουθεῖς τὰ θαυμάσια νοήματά του καὶ νὰ μὴ τὸ διαβάξεις μηχανικά. Τὸ Γ' μέρος εἶναι μιὰ ἀνάλυση καὶ ἐπεξεργασία τῆς περικοπῆς. Δηλαδή προσπαθοῦμε νὰ ὑπογραμμίσουμε τὶς βασικὲς ἀλήθειες τῆς περικοπῆς. Τὶς ἀλήθειες αὐτὲς πρέπει νὰ τὶς ἐφαρμόζουμε στὴν καθημερινή μας ζωή. Τὸ Δ' μέρος περιλαμβάνει τὸ Δίδαγμα. Εἶναι ἡ κεντρικὴ καὶ βασικὴ ἀλήθεια τῆς περικοπῆς καὶ εἶναι καλὸ νὰ τὸ μαθαίνεις ἀπ' ἔξω. Τὸ Ε' μέρος εἶναι ὁρισμένα κείμενα, ποὺ μᾶς βοηθοῦν νὰ καταλάβουμε ἀκόμα καλύτερα τὴν εὐαγγελικὴ περικοπή. Τὸ ΣΤ' καὶ τελευταῖο μέρος εἶναι οἱ ἀσκήσεις-ἐρωτήσεις. Νὰ προσπαθεῖς νὰ ἀπαντᾷς σωστὰ καὶ ὄχι βιαστικά. Θὰ σὲ βοηθήσουν οἱ ἀσκήσεις νὰ κάνεις μὲ ζωντάνια τὴν ἐπανάληψη τῆς ἐνότητάς σου.

Ἀξίζει κανεὶς ἀπὸ αὐτὴ τὴν ἡλικία νὰ ἐργάζεται μὲ ὅλη του τὴν καρδιά γιὰ νὰ πλησιάσει τὶς ἀλήθειες τοῦ Εὐαγγελίου. Τὸ Εὐαγγέλιο ζωντανεύει τὸν ἄνθρωπο, ποὺ τὸ πιστεύει καὶ τὸ παραδέχεται. Ἄς ζητᾶμε καὶ τὴ βοήθεια καὶ τὴ συμπαράσταση τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, γιὰτὶ μόνον ἔτσι ὁλοκληρώνεται ἡ συμμετοχή μας σ' ἓνα ζωντανὸ μάθημα, ποὺ θὰ μᾶς βοηθήσει νὰ ἀντιμετωπίσουμε μεθ' αὐριο σωστὰ καὶ νικηφόρα τὴ ζωὴ μας.

Ὁ Ἰησοῦς Χριστός, ὁ Σωτὴρ τοῦ κόσμου. Τοιχογραφία Μανουὴλ Πανσελήνου. Πρωτάτο (Καρυές) Ἁγίου Ὁρους, ἀρχὲς 14. αἰ. μ.Χ.

Ὁ Εὐαγγελιστὴς Λουκάς. Μικρογραφία ἀπὸ Εὐαγγελιστάριον τῆς Ἱ. Μονῆς Κουτλουμουσίου τοῦ Ἁγίου Ὁρους (16ος αἰ.).

ΚΥΡΙΑΚΗ Γ' ΛΟΥΚΑ

1. Ἡ ἀνάσταση τοῦ υἱοῦ τῆς χήρας στὴ Ναϊν.

(Λουκᾶ κεφ. ζ' στίχοι 11-16)

Α' ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ὁ εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς εἶναι ὁ μόνος ἀπὸ τοὺς ἱεροὺς εὐαγγελιστὰς ποὺ μᾶς διηγεῖται, πῶς ὁ Χριστὸς ἀνάστησε θαυματουργικὰ τὸ μοναχογιὸ τῆς χήρας μητέρας στὴ Ναϊν. Ἡ Ναϊν εἶναι μιὰ κωμόπολη καὶ βρίσκεται στὰ νότια τοῦ ὄρους Θαβώρ, στὴ Γαλιλαία.

Ἡ Ἐκκλησία μὲ τὴ σημερινὴ περικοπὴ θέλει νὰ μᾶς παρουσιάσει δυὸ βασικὲς ἀλήθειες: α) Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἶναι ὁ ἀληθινὸς Κύριος καὶ Θεὸς μας. Μὲ τὴ θεία ζωὴ καὶ δύναμή Του νικάει τὸ θάνατο καὶ β) Ὁ Κύριος εἶναι ἡ ἐλπίδα καὶ ἡ ζωὴ μας. Μὲ τὴν ἔνδοξη Ἀνάστασή Του μᾶς ἄνοιξε τὸ δρόμο γιὰ τὴν αἰώνια ζωή.

«Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐξῆς ἐπορεύετο εἰς πόλιν καλουμένην Ναϊν· καὶ συνεπορεύοντο αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἱκανοὶ καὶ ὄχλος πολὺς. Ὡς δὲ ἤγγισε τῇ πύλῃ τῆς πόλεως, καὶ ἰδοὺ ἐξεκομίζετο τεθνηκώς υἱὸς μονογενῆς τῇ μητρὶ αὐτοῦ, καὶ αὕτη ἦν χήρα, καὶ ὄχλος τῆς πόλεως ἱκανὸς ἦν σὺν αὐτῇ. Καὶ ἰδὼν αὐτὴν ὁ Κύριος ἐσπλαγχνίσθη ἐπ' αὐτῇ καὶ εἶπεν αὐτῇ· μὴ κλαῖε· καὶ προσελθὼν ἤψατο τῆς σοροῦ, οἱ δὲ βαστάζοντες ἔστησαν, καὶ εἶπε· νεανίσκε, σοὶ λέγω, ἐγέρθητι. Καὶ ἀνεκάθισεν ὁ νεκρὸς καὶ ἤρξατο λαλεῖν, καὶ ἔδωκεν αὐτὸν τῇ μητρὶ αὐτοῦ. Ἔλαβε δὲ φόβος πάντας καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεόν, λέγοντες ὅτι προφήτης μέγας ἐγήγερται ἐν ἡμῖν, καὶ ὅτι ἐπεσκέψατο ὁ Θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ».

Ἐκεῖνο τὸν καιρὸ πῆγαινε ὁ Ἰησοῦς σὲ μιὰ πόλιν ποὺ τὴν ἔλεγαν Ναϊν. Καὶ πῆγαιναν μαζί του πολλοὶ μαθητὲς καὶ πολὺς κόσμος. Καὶ μόλις πλησίασε στὴν πύλη τῆς πόλεως, νὰ κι ἐβγαζαν ἓνα πεθαμένο, μοναχογιὸ στὴ μητέρα του ποὺ ἦταν καὶ χήρα καὶ ἦταν μαζί της πολὺς κόσμος ἀπὸ τὴν πόλη. Κι ὅταν τὴν εἶδε ὁ Κύριος τὴ λυπήθηκε καὶ τῆς εἶπε· Μὴν κλαῖς· καὶ πλησίασε κι ἀκούμπησε τὸ χέρι του στὸ φέρετρο. Ἐκεῖνοι ποὺ σήκωναν τὸν πεθαμένο σταμάτησαν καὶ ὁ Κύριος εἶπε· Παλληκάρι, σὲ σένα λέγω, σήκω ἐπάνω. Καὶ σηκώθηκε καθιστὸς ὁ νεκρὸς μέσα στὸ φέρετρο κι ἄρχισε νὰ μιλάει καὶ ὁ Κύριος τὸν ἔδωκε στὴ μητέρα του. Καὶ τοὺς ἔπιασε ὅλους φόβος καὶ δόξαζαν τὸ Θεὸ κι ἔλεγαν πὼς μεγάλος προφήτης παρουσιάστηκε μεταξύ τους καὶ πὼς ὁ Θεὸς ἐπισκέφτηκε τὸ λαὸ του.

Γ' ΑΝΑΛΥΣΗ – ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ

1. Στὸ σημερινὸ θαῦμα ὁ Κύριος ἀνασταίνει τὸ μοναχογιὸ μιᾶς πονεμένης χήρας μητέρας. Ὁ Κύριος νιώθει τὸν πόνο τῆς δύστυχης μάνας, γι' αὐτὸ καὶ βρίσκεται πολὺ κοντὰ της. Ἡ παρηγοριὰ ποὺ τῆς πρόσφερε ἦταν ἡ θαυματουργικὴ ἀνάσταση τοῦ γιοῦ της. Μὲ τὸ θαῦμα αὐτὸ ὁ Κύριος λέγει στὴ μητέρα καὶ σ' ὅλους ἐμᾶς ποὺ διαβάζουμε τὴν περικοπὴ, πὼς ὁ θάνατος νικῆθηκε καὶ μετατράπηκε σὲ ὕπνο. Αὐτὸ τὸ χαρούμενο μήνυμα μᾶς μεταφέρουν ὅλα τὰ θαύματα τῆς ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν ποὺ

ἔκαμε ὁ Κύριος. "Ἐτοι ἔγινε μὲ τὸ σημερινὸ θαῦμα, μὲ τὴν θυγατέρα τοῦ Ἰάειρου (Βλέπε Λουκᾶ ἡ' 41-56) καὶ τὸ Λάζαρο (Βλέπε Ἰωάννη ια' 1-44).

2. Ὁ θάνατος ὅπως ξέρουμε ἀπὸ τὰ μαθήματα τῆς Κατηχήσεως εἶναι τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἁμαρτίας τοῦ ἀνθρώπου. Οἱ Πρωτόπλαστοι, μὲ τὴν παρακοή τους, περιφρόνησαν τὴν ἐντολὴ τοῦ Θεοῦ κι ἔφαγαν ἀπὸ τὸ δέντρο τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ κακοῦ. Ἐτσι ἔδειξε ὁ ἄνθρωπος, πῶς δὲ χρειάζεται στὴ ζωὴ του τὸ Θεό. Ὁ Θεὸς ὅμως εἶναι ἡ ζωὴ μας καὶ τὸ ἀληθινὸ φῶς τοῦ κόσμου. Ἀφοῦ ὁ ἄνθρωπος ἀρνήθηκε μὲ τὴν ἁμαρτία του τὸ Θεό, βρέθηκε ἀναγκαστικὰ στὸ θάνατο. Ἐχασε τὸ φῶς, ποὺ εἶναι ὁ Χριστὸς καὶ βρῆκε τὸ σκοτάδι.

3. «Ὁ Μονογενὴς Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ» ἦρθε στὸν κόσμον γιὰ νὰ μᾶς λυτρώσει ἀπὸ τὸ σατανᾶ καὶ τὸ θάνατο. Ὁ Κύριος μὲ τὸ σταυρικὸ θάνατό Του καὶ τὴν ἐνδοξὴ Ἀνάστασή Του κατάργησε τὸ θάνατο καὶ μᾶς χάρισε τὴν ἀγάπη καὶ τὴν αἰώνια ζωὴ. Τὸ χαρμόσυνο αὐτὸ μήνυμα τοῦ Εὐαγγελίου ἀποτελεῖ τὴν πίστη καὶ τὴ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας μας, ποὺ ἀδιάκοπα ψάλλει: «Ὁ Σταυρὸς Σου, Κύριε, ζωὴ καὶ ἀνάστασις ὑπάρχει τῷ λαῷ Σου (= στὸ λαὸ σου)». Ἡ Ἐκκλησία μᾶς καλεῖ ὅλους νὰ πάρουμε μέρος στὴ θεία Λειτουργία καὶ νὰ δεχτοῦμε μέσα μας τὴ ζωὴ τοῦ Χριστοῦ μὲ τὸ μυστήριον τῆς θείας Εὐχαριστίας. Ὅταν κοινωνᾶμε τὸ Σῶμα καὶ τὸ Αἷμα τοῦ Κυρίου, παίρνουμε μέσα μας τὴ ζωὴ τοῦ Θεοῦ καὶ ἔτσι νικᾶμε τὸ θάνατο. Ὁ Μέγας Ἀθανάσιος ὀνομάζει τὴ θεία Εὐχαριστία «φάρμακο ἀθανασίας».

Δ' ΔΙΔΑΓΜΑ:

«Ἐγὼ εἰμι ἡ ἀνάστασις καὶ ἡ ζωὴ» (Ὁ Κύριος, Ἰωάννη ια' 24)

Ε' ΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΚΛ. ΡΗΤΟΡΩΝ

1. «Ὅποιος πιστεύει σὲ μένα, κι ἂν ἀκόμα πεθάνει (σωματικὰ) θὰ ζήσει. Καὶ καθένas ποὺ ζεῖ καὶ πιστεύει σὲ μένα δὲν θὰ πεθάνει ποτέ» (Ὁ Κύριος, Ἰωάννη ια' 25-26).

2. «Ξέρει ἀγαπητέ, ὁ Χριστὸς ἀπὸ πόνο. Πόνεσε καὶ ὁ ἴδιος πάνα

Ἡ Ἀνάσταση. (Ἡ εἰς Ἄδου Κάθοδος). Τοιχογραφία τοῦ Πανσέληνου στὸ Πρωτάτο (Καρυές) τοῦ Ἁγίου Ὁρους (14ος αἰ.).

στὸ Σταυρὸ ὅσο κανένας ἄλλος στὸν κόσμο. Καὶ αἰσθάνεται καλὰ τὸ δικό μας πόνο. Καὶ εἶναι κάθε στιγμή ἔτοιμος νὰ ἀπλώσει τὸ ἅγιο χέρι Του γιὰ νὰ σφογγίσει τὰ δάκρυα, νὰ μαζέψει τὸ αἷμα, νὰ ρίξει βάλασμο παρηγοριᾶς στὶς θλιμμένες καρδιές μας. Ἡ ζωὴ εἶναι γεμάτη θλίψη, πόνο καὶ πικρίες, λέγει ὁ Κύριος. Ὅμως ἔχετε θάρρος, γιατί ἐγώ, ὁ ἀρχηγὸς καὶ ἐμψυχωτὴς σας, νίκησα. Κοντὰ μου θὰ νικήσετε καὶ σεῖς» (Μητροπολίτη Νικαίας ΓΕΩΡΓΙΟΥ, Λύχνος τοῖς ποσὶ μου, Ἀθήνα 1965 σελ. 150).

1. Γιατί ὁ Κύριος ἀνάστησε τὸ γιὸ τῆς χήρας στὴ Ναϊν;
2. Πῶς μᾶς λυτρώνει ὁ Χριστὸς ἀπὸ τὸ θάνατο;
3. Γιατί ὀνομάζουμε τὴ θεία Κοινωνία «φάρμακο ἀθανασίας»;

ΚΥΡΙΑΚΗ Δ' ΛΟΥΚΑ

2. Ἡ παραβολὴ τοῦ καλοῦ Σπορέα.

(Λουκᾶ κεφ. η' στίχοι 5-15).

Α' ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ἡ Ἐκκλησία μᾶς διδάσκει μὲ τὴ θαυμάσια παραβολὴ τοῦ καλοῦ Σπορέα, πῶς ὁ Χριστὸς καλεῖ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους στὴ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ, στὸν Παράδεισο. Ἡ σημερινὴ παραβολὴ μᾶς παρουσιάζει: α) τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ ποὺ σπείρεται στὶς καρδιὲς τῶν ἀνθρώπων, β) τὴ θέση ποὺ παίρνουν ἀπέναντι στοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ οἱ ἄνθρωποι καὶ γ) τὴ μοναδικὴ καὶ ἀλάνθαστη ἐρμηνεία τῆς παραβολῆς ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸν Κύριο.

Β' ΚΕΙΜΕΝΟ

«Ἐξῆλθεν ὁ σπείρων τοῦ σπείραι τὸν σπόρον αὐτοῦ. Καὶ ἐν τῷ σπείρειν αὐτὸν ὁ μὲν ἔπεσε παρὰ τὴν ὁδόν, καὶ κατεπατήθη, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατέφαγεν αὐτό· καὶ ἕτερον ἔπεσεν ἐπὶ τὴν πέτραν, καὶ φυὲν ἐξηράνθη διὰ τὸ μὴ ἔχειν ἰκμάδα· καὶ ἕτερον ἔπεσεν ἐν

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Βγήκε ὁ γεωργὸς γιὰ νὰ σπείρει τὸ σπόρο του. Καὶ κεῖ ποὺ αὐτὸς ἔσπερνε, ἄλλα σπειριὰ πέσανε πάνω στοῦ δρόμο καὶ καταπατήθηκαν ἀπὸ τοὺς διαβάτες καὶ τὰ ἔφαγαν τὰ πουλιὰ τοῦ οὐρανοῦ· κι ἄλλα σπειριὰ πέσανε πάνω στὶς πέτρες καὶ μόλις φύτρωσαν ξεράθηκαν, γιατί ἐκεῖ δὲν εἶχε δροσιὰ· κι ἄλλα σπειριὰ πέσανε στὰ ἀγκάθια καὶ τ' ἀγκάθια φύτρω-

Ὁ Κύριος ὡς Σπορέας (Φ. Κόντογλου)

μέσῳ τῶν ἀκανθῶν, καὶ συμ-
φυεῖσαι αἱ ἀκανθαὶ ἀπέπνιξαν
αὐτό· καὶ ἕτερον ἔπασεν εἰς τὴν
γῆν τὴν ἀγαθὴν, καὶ φυὲν
ἐποίησε καρπὸν ἑκατονταπλα-
σίονα. Ταῦτα λέγων ἐφώνει· ὁ
ἔχων ὤτα ἀκούειν ἀκουέτω.
Ἐπηρώτων δὲ αὐτὸν οἱ μαθηταὶ
αὐτοῦ λέγοντες· τίς εἴη ἡ παρα-
βολὴ αὕτη. Ὁ δὲ εἶπεν· ὑμῖν δέ-
δοται γινῶναι τὰ μυστήρια τῆς
βασιλείας τοῦ Θεοῦ, τοῖς δὲ λοι-
ποῖς ἐν παραβολαῖς, ἵνα βλέπον-
τες μὴ βλέπωσι καὶ ἀκούοντες
μὴ συνιῶσιν. Ἔστι δὲ αὕτη ἡ
παραβολή· ὁ σπόρος ἐστὶν ὁ λό-
γος τοῦ Θεοῦ· οἱ δὲ παρὰ τὴν
ὁδὸν εἰσιν οἱ ἀκούσαντες, εἴτα
ἔρχεται ὁ διάβολος καὶ αἶρει τὸν
λόγον ἀπὸ τῆς καρδίας αὐτῶν,
ἵνα μὴ πιστεύσαντες σωθῶσιν. Οἱ
δὲ ἐπὶ τῆς πέτρας οἱ ὅταν ἀκού-
σωσι, μετὰ χαρᾶς δέχονται τὸν
λόγον, καὶ οὗτοι ῥίζαν οὐκ ἔχου-
σιν, οἱ πρὸς καιρὸν πιστεύουσι
καὶ ἐν καιρῷ πειρασμοῦ ἀφί-
στανται. Τὸ δὲ εἰς τὰς ἀκάνθας
πεσόν, οὗτοί εἰσιν οἱ ἀκούσαν-
τες, καὶ ὑπὸ μεριμνῶν καὶ πλού-
του καὶ ἡδονῶν τοῦ βίου πο-
ρευόμενοι συμπνίγονται καὶ οὐ
τελεσφοροῦσι. Τὸ δὲ ἐν τῇ καλῇ
γῇ, οὗτοί εἰσιν οἱ τινες ἐν καρδίᾳ
καλῇ καὶ ἀγαθῇ ἀκούσαντες τὸν
λόγον κατέχουσι καὶ καρποφο-
ροῦσιν ἐν ὑπομονῇ. Καὶ ταῦτα
λέγων ἐφώνει· ὁ ἔχων ὤτα
ἀκούειν ἀκουέτω».

σαν μαζί τους καὶ τὰ ἐπνιξαν· κι ἄλλα
σπειριά πέσανε στὴν καλὴ γῇ καὶ φύ-
τρωσαν κι ἔδωκαν καρπὸ τὸ ἓνα
ἑκατό. Κι ἐπάνω σὲ τοῦτα ρωτοῦσαν
οἱ μαθητὲς τὸν Κύριο κι ἔλεγαν· τί νὰ
ἐννοεῖ αὕτὴ ἡ παραβολή; Κι ἐκεῖνος
εἶπε· Σὲ σὰς εἶναι δοσμένο νὰ μάθετε
τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ,
ἐνῶ στοὺς ἄλλους ἡ διδασκαλία γί-
νεται μὲ παραβολές, γιὰ νὰ κοιτά-
ζουν καὶ νὰ μὴ βλέπουν καὶ νὰ ἀκοῦν
καὶ νὰ μὴ καταλαβαίνουν. Κι ἀκούστε
τώρα ἐσεῖς· τί ἐννοεῖ ἡ παραβολή. Ὁ
σπόρος εἶναι ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ. Καὶ
δρόμος, ὅπου πάνω σ' αὐτὸν ἔπεσε ὁ
σπόρος, εἶναι ἐκεῖνοι ποὺ ἄκουσαν,
ὕστερα ἔρχεται ὁ διάβολος καὶ παίρ-
νει τὸ λόγο ἀπὸ τὴν καρδιά τους, γιὰ
νὰ μὴ πιστεύσουν καὶ σωθοῦν. Καὶ
πέτρες, ὅπου πάνω σ' αὐτὲς ἔπεσε ὁ
σπόρος, εἶναι ἐκεῖνοι ποὺ ὅταν
ἀκούσουν, δέχονται τὸ λόγο μὲ χαρὰ,
ἀλλὰ αὐτοὶ δὲν ἔχουν βάθος γιὰ νὰ
ριζώσει ὁ λόγος· πιστεύουν πρὸς
ῥῆρας καὶ στὸν καιρὸ τοῦ πειρασμοῦ
τὰ παρτοῦν καὶ φεύγουν. Κι ἀγκά-
θια, ὅπου σ' αὐτὰ ἔπεσε ὁ σπόρος εἶ-
ναι αὐτοὶ ποὺ ἄκουσαν τὸ λόγο, ἀλλὰ
πνίγονται ἀπὸ τίς μέριμνες τοῦ
πλούτου καὶ τίς ἡδονές τοῦ βίου καὶ
δὲν κάνουν προκοπή. Καὶ καλὴ γῇ,
ὅπου μέσα της ἔπεσε ὁ σπόρος, εἶναι
αὐτοὶ, ποὺ ἄκουσαν τὸν λόγο, τὸν φυ-
λάγουν σὲ καλὴ καὶ ἀγαθὴ καρδιά καὶ
καρποφοροῦν μὲ ὑπομονή. Λέγον-
τας αὐτά, τόνιζε· ὁποῖος ἔχει αὐτιά
γιὰ νὰ ἀκούει, ἄς ἀκούει».

1. Ὁ Θεὸς εἶναι ὁ γεωργὸς καὶ ἐμεῖς εἴμαστε τὸ χωράφι Του. Ὁ καλὸς Σπορέας εἶναι ὁ Ἰησοῦς Χριστός. Ὁ σπόρος εἶναι ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ καὶ τὸ χῶμα εἶναι ἡ καρδιά τοῦ ἀνθρώπου. Ὁ Κύριος ἐσπείρει τὸ θεῖο λόγο Του στὶς καρδιὲς τῶν ἀνθρώπων καὶ περιμένει νὰ τὸν ὑποδεχτοῦν. Μὲ τὴ σωστὴ καλλιέργεια ἡ καρποφορία του θὰ εἶναι καταπληκτικὴ. Οἱ διάφορες ομάδες τῶν ἀνθρώπων εἶναι:

2. **1η Ὁμάδα:** Ἐδῶ ἀνήκουν οἱ ἀνθρώποι ἐκεῖνοι ποὺ ἡ καρδιά τους ἔχει γίνεῖ τόσο σκληρὴ, ὅπως εἶναι ἀκριβῶς τὸ πατημένο χῶμα. Ὁ σπόρος ποὺ ἔπεσε ἔμεινε στὴν ἐπιφάνεια, γιατί ὁ ἀνθρώπος δὲν θέλησε νὰ τὸν ἀκούσει προσεχτικὰ καὶ ὥστ'αὐτό. Αὐτὸς ὁ ἀνθρώπος μένει συνήθως ἀδιάφορος γιὰ τὴ θρησκεία καὶ τὸ Εὐαγγέλιο. Ὀνομάζει τὸν ἑαυτό του ἄθρησκο. Ἔτσι ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ἐξαφανίζεται, γιατί ὁ ἀνθρώπος δὲν τὸν ἀφίνει νὰ μπεῖ στὴν καρδιά του.

3. **2η Ὁμάδα:** Ἐδῶ ἀνήκουν οἱ ἀνθρώποι ἐκεῖνοι, ποὺ ἡ καρδιά τους εἶναι γεμάτη πέτρες καὶ ἀγκωνάρια. Εἶναι οἱ διάφορες ἁμαρτίες καὶ ἀδυναμίες τοῦ ἀνθρώπου. Ὃταν ὁ ἀνθρώπος εἶναι ἀκόμη παιδί, ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ βρίσκει καλὴ ὑποδοχή. Ἡ παιδικὴ καρδιά εἶναι σ' αὐτὴ τὴν ἡλικία μαλακὴ καὶ εὐπλαστὴ. Ὅσο μεγαλώνει ὁμῶς ὁ ἀνθρώπος καὶ δὲν φροντίζει νὰ διορθῶναι τὶς ἐλλείψεις καὶ ἀδυναμίες του, τόσο ἡ καρδιά του γίνεται σκληρὴ. Ὁ κίνδυνος ἀρχίζει νὰ φαίνεται, ὅταν παραμελεῖ τὴν κυριακάτικο ἐκκλησιασμό, ὅταν δὲν συμμετέχει στὴν ἱερὴ ἐξομολόγηση καὶ στὴ θεία Κοινωνία. Ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ἔχει ἀρχίσει νὰ μαραίνεται, νὰ ξεραίνεται, ἐπειδὴ ἡ καρδιά τοῦ ἀνθρώπου ἔχει γεμίσει ὅλο πέτρες (ἁμαρτίες, ἀδυναμίες, δικαιολογίες).

4. **3η Ὁμάδα:** Ἐδῶ ἀνήκουν οἱ ἀνθρώποι ἐκεῖνοι, ποὺ ἔχουν γεμίσει τὴν καρδιά τους μ' ἕνα σωρὸ ἀγωνίες, μέριμνες καὶ ὑλικὲς φροντίδες. Εἶναι ὁ ἀνθρώπος ποὺ προσπαθεῖ νὰ ἀποκτᾷ τὴ ζωὴ του περισσότερα χρήματα, μεγαλύτερη δόξα καὶ ἰσχυρὴ δύναμη. Αὐτὰ τὰ ἀγκάθια, τὰ ζιζάνια καὶ τὰ τριβόλια εἶναι ἡ μεγαλύτερη παγίδα τοῦ σατανᾶ, ποὺ προσπαθεῖ νὰ μᾶς ἀπομακρύνει ἀπὸ τὸ Θεό. Καὶ στὴ μικρὴ ἡλικία δὲν μᾶς ἀφίνει νὰ προσέξουμε,

π.χ., στην ἐκκλησία τὸ κήρυγμα τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ. Ἐκείνη τὴν ὥρα μᾶς βάζει νὰ σκεφτόμαστε ἄλλα πράγματα. Ὁ νοῦς μας τρέχει ἐδῶ καὶ ἐκεῖ. Αὐτὰ τὰ ἀγκάθια πνίγουν τελικὰ τὴν καρδιά τοῦ ἀνθρώπου καὶ μαζί της καὶ τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ.

5. **4η Ὁμάδα:** Ἐδῶ ἀνήκουν οἱ ἄνθρωποι ἐκεῖνοι, ποὺ ἔχουν καλὴ καρδιά. Ἀγαποῦν τὸ Θεὸ καὶ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους. Ἡ ἀγάπη μεγαλώνει τὴν καρδιά τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἔτσι ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ριζοβολεῖ βαθιά. Φέρνει πολὺ καὶ σπουδαῖο καρπὸ. Ὁ χριστιανὸς δείχνει αὐτὴ τὴν καρποφορία μὲ τὴ δυνατὴ πίστη καὶ τὰ ἔργα τῆς ἁφθαστης ἀγάπης. Ἐχει πιά βρεθεῖ κοντὰ στὸ Θεὸ καὶ ἀπολαμβάνει τὴν ἀγάπη Του καὶ τὴν αἰώνια ζωὴ, ποὺ εἶναι ὁ Παράδεισος.

Δ' ΔΙΔΑΓΜΑ:

«Ὁ σπόρος ἐστὶν ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ» (Λουκᾶ 9' 11).

Ε' ΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΚΛ. ΠΑΤΕΡΩΝ

«Λοιπὸν ὅσοι ἔχουν σκληρὸ τὸ νοῦ τους, δὲν ἀφίνουν νὰ μπεῖ μέσα τους ὁ θεῖος καὶ ἱερὸς λόγος τοῦ Θεοῦ, ὥστε νὰ μποροῦν νὰ καρποφορήσουν μὲ τὰ ἔργα τῆς ἀρετῆς. Αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι ἔχουν γίνει πατημένος δρόμος. Δὲν μποροῦν νὰ θρέψουν τὸν ἑαυτὸ τους μὲ τοὺς καρποὺς τῆς ἀγιότητος, γιατί ἔχουν ἄγωνα καὶ σκληρὴ καρδιά» (Ἅγιος Κύριλλος, Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας).

ΣΤ' ΑΣΚΗΣΕΙΣ – ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Τί μᾶς διδάσκει ἡ παραβολὴ τοῦ καλοῦ Σπορέα;
2. Πῶς μποροῦμε νὰ πολεμήσουμε τίς παγίδες τοῦ σατανᾶ, ὅταν δὲν μᾶς ἀφίνει νὰ προσέχουμε τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ στὴν ἐκκλησία;
3. Μὲ ποῖο τρόπο μπορεῖ ὁ ἄνθρωπος νὰ βρεθεῖ στὴν 4η ὁμάδα τῆς παραβολῆς;

3. Ὁ πλούσιος καὶ ὁ φτωχὸς Λάζαρος.

(Λουκᾶ κεφ. ιστ' στίχοι 19-31).

Α' ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ἡ Ἐκκλησία μας χρησιμοποιεῖ τὴ σημερινὴ παραβολὴ γιὰ νὰ μᾶς διδάξει, πὼς ἔρχεται μιὰ ὥρα καὶ τὰ πράγματα ἀλλάζουν σὲ τούτη τὴ ζωὴ. Ὁ φτωχὸς Λάζαρος γιὰ νὰ ἔχει ἀγάπη στὴν καρδιά του καὶ ὑπομονὴ στὴ φτώχεια του πῆγε στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ Πατριάρχου Ἀβραάμ, δηλαδὴ στὸν Παράδεισο. Ἀντίθετα ὁ πλούσιος δὲν εἶχε μέσα του διόλου ἀγάπη καὶ συμπόνια γιὰ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους. Γι' αὐτὸ καὶ βασανίζεται στὸν Ἅδη, δηλαδὴ στὴν Κόλαση.

Β' ΚΕΙΜΕΝΟ

«Εἶπεν ὁ Κύριος· Ἄνθρωπος δὲ τις ἦν πλούσιος, καὶ ἐνεδιδύσκετο πορφύραν καὶ βύσσον εὐφραινόμενος καθ' ἡμέραν λαμπρῶς. Πτωχὸς δὲ τις ἦν ὀνόματι Λάζαρος, ὃς ἐβέβλητο πρὸς τὸν πυλῶνα αὐτοῦ ἡλκωμένος καὶ ἐπιθυμῶν χορτασθῆναι ἀπὸ τῶν ψιχίων τῶν πιπτόντων ἀπὸ τῆς τραπέζης τοῦ πλουσίου· ἀλλὰ καὶ οἱ κύνες ἐρχόμενοι ἀπέλειχον τὰ ἔλκη αὐτοῦ. Ἐγένετο δὲ ἀποθανεῖν τὸν πτωχὸν καὶ ἀπενεχθῆναι αὐτὸν ὑπὸ τῶν ἀγγέλων εἰς τὸν κόλπον Ἀβραάμ· ἀπέθανε δὲ καὶ ὁ πλούσιος καὶ ἐτάφη. Καὶ ἐν τῷ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Εἶπεν ὁ Κύριος· Ἦταν ἓνας ἄνθρωπος πλούσιος καὶ ντυνόταν στὰ κόκκινα καὶ στὰ βυssινιά καὶ τρωγόπινε καὶ καλοπερνοῦσε κάθε μέρα σὲ μεγάλη πολυτέλεια. Κι ἦταν ἓνας φτωχὸς ποὺ τὸν ἔλεγαν Λάζαρο, ριγμένος ἔξω ἀπὸ τὴ θύρα τοῦ πλούσιου. Ἦταν πληγισμένος καὶ προσπαθοῦσε νὰ χορτάσει ἀπὸ τὰ ψίχουλα ποὺ ἐπεφταν ἀπὸ τὸ τραπέζι τοῦ πλούσιου. Ἦταν σὲ τέτοια ἐγκατάλειψη, ὥστε καὶ τὰ σκυλιὰ ἀκόμα ἐρχόταν καὶ ἐγλείφαν τὶς πληγές του. Κι ἐγίνε καὶ πέθανε ὁ φτωχὸς καὶ μεταφέρθηκε ἀπὸ τοὺς ἀγγέλους στὶς ἀγκάλες τοῦ Ἀβραάμ. Καὶ πέθανε κι ὁ πλούσιος καὶ τὸν ἔθαψαν.

ἄδη ἐπάρας τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, ὑπάρχων ἐν βασάνοις, ὁρᾷ τὸν Ἀβραάμ ἀπὸ μακρόθεν καὶ Λάζαρον ἐν τοῖς κόλποις αὐτοῦ. Καὶ αὐτὸς φωνήσας εἶπε· Πάτερ Ἀβραάμ, ἐλέησόν με καὶ πέμψον Λάζαρον, ἵνα βάψῃ τὸ ἄκρον τοῦ δακτύλου αὐτοῦ ὕδατος καὶ καταψύξῃ τὴν γλῶσσάν μου, ὅτι ὀδυνῶμαι ἐν τῇ φλογὶ ταύτῃ. Εἶπε δὲ Ἀβραάμ· τέκνον, μνήσθητι ὅτι ἀπέλαβες σὺ τὰ ἀγαθὰ σου ἐν τῇ ζωῇ σου, καὶ Λάζαρος ὁμοίως τὰ κακὰ· νῦν δὲ ὥδε παρακαλεῖται, σὺ δὲ ὀδυνᾷσαι· καὶ ἐπὶ πᾶσι τούτοις μεταξὺ ἡμῶν καὶ ὑμῶν χάσμα μέγα ἐστήρικται, ὅπως οἱ θέλοντες διαβῆναι ἔνθεν πρὸς ὑμᾶς μὴ δύνωνται, μηδὲ οἱ ἐκεῖθεν πρὸς ἡμᾶς διαπερῶσιν. Εἶπε δὲ Ἐρωτῶ οὖν σε, πάτερ, ἵνα πέμψῃς αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς μου· ἔχω γὰρ πέντε ἀδελφοὺς· ὅπως διαμαρτύρηται αὐτοῖς, ἵνα μὴ καὶ αὐτοὶ ἔλθωσιν εἰς τὸν τόπον τοῦτον τῆς βασάνου. Λέγει αὐτῷ Ἀβραάμ· ἔχουσι Μωϋσέα καὶ τοὺς προφῆτας· ἀκουσάτωσαν αὐτῶν. Ὁ δὲ εἶπεν· οὐχί, πάτερ Ἀβραάμ, ἀλλ' ἐὰν τις ἀπὸ νεκρῶν πορευθῇ πρὸς αὐτοὺς, μετανοήσουσιν. Εἶπε δὲ αὐτῷ· εἰ Μωϋσέως καὶ τῶν προφητῶν οὐκ ἀκούουσιν, οὐδὲ ἐὰν τις ἐκ νεκρῶν ἀναστῇ πεισθήσονται».

Καὶ στὸν Ἄδη, ἐκεῖ ποὺ βασανίζοταν, σήκωσε τὰ μάτια του καὶ βλέπει τὸν Ἀβραάμ ἀπὸ μακριὰ καὶ τὸ Λάζαρο στὶς ἀγκάλες του. Καὶ φώναξε ὁ πλούσιος καὶ εἶπε· Πατέρα Ἀβραάμ, λυπήσου με καὶ στείλε τὸ Λάζαρο νὰ βουτήξῃ στὴν ἄκρη τὸ δάχτυλό του στὸ νερὸ καὶ νὰ δροσίσει τὴ γλῶσσα μου, γιατί καίγομαι καὶ λυώνω σὲ τοῦτῃ τῇ φλόγα. Κι εἶπεν ὁ Ἀβραάμ· Παιδί μου, θυμήσου πὼς ἐσὺ χάρηκες τὰ κατὰ στὴ ζωῇ σου κι ὁ Λάζαρος πάλι τὰ κακὰ. Τώρα ἐκεῖνος ἐδῶ χαίρεται καὶ σὺ βασανίζεσαι· κι ἐκτὸς ἀπ' ὅλα αὐτὰ μεταξὺ μας ἀνοίγεται βαθὺ φαράγγι, ὥστε ἐκεῖνοι ποὺ θέλουν νὰ διαβοῦν ἀπὸ ἐδῶ σὲ σὰς νὰ μὴ μποροῦν, μήτε ἀπ' ἐκεῖ σὲ μᾶς νὰ περνοῦν. Τότε ὁ πλούσιος εἶπε· σὲ παρακαλῶ λοιπόν, πατέρα, νὰ στείλεις τὸ Λάζαρο στὸ σπίτι τοῦ πατέρα μου. Γιατί ἔχω πέντε ἀδελφία· νὰ πάει καὶ νὰ τοὺς πεῖ τί γίνεται ἐδῶ, γιὰ νὰ μὴν ἔρθουν κι αὐτοὶ σὲ τοῦτῃ τὴν κόλαση. Τότε τοῦ λέγει ὁ Ἀβραάμ· ἔχουν τὸ Μωϋσῆ καὶ τοὺς προφῆτες· ἄς τοὺς ἀκούσουν. Κι ἐκεῖνος εἶπε· ὄχι, πατέρα Ἀβραάμ· μόνο ἂν πάει κάποιος ἀπὸ τοὺς νεκροὺς σ' αὐτοὺς, θὰ μετανοήσουν. Τότε τοῦ εἶπε ὁ Ἀβραάμ· ἂν δὲν ἀκοῦν τὸ Μωϋσῆ καὶ τοὺς προφῆτες οὔτε κι ἀπὸ τοὺς νεκροὺς ἂν κάποιος ἀναστηθεῖ θὰ πεισθοῦν.

Ἡ παραβολή τοῦ πλούσιου καὶ τοῦ φτωχοῦ Λαζάρου. Τοιχογραφία στὴν Ἱ. Μονὴ Καισαριανῆς (17ος αἰ.).

Γ' ΑΝΑΛΥΣΗ – ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ

1. Ὁ πλούσιος ἄνθρωπος τῆς παραβολῆς ζοῦσε μὲ πολυτέλεια καὶ ἀπολάμβανε ὅλες τὶς ὑλικές χαρὲς τῆς ζωῆς. Τοὺς ἄλλους ἄνθρώπους τοὺς χρησιμοποιοῦσε μόνο γιὰ ὑπηρετές του.

Ποτέ δὲν εἶχε ἐνδιαφερθεῖ γιὰ τοὺς φτωχοὺς καὶ τοὺς πεινασμένους, γιὰ τὶς χήρες καὶ τὰ ὀρφανὰ. Νόμιζε πὼς τὰ πλούτη του ἦταν μόνο γιὰ τὸν ἑαυτό του. Ἔτσι ὁ ἐγωισμὸς τὸν ἔκανε νὰ μὴ πιστεύει οὔτε στὸ Θεὸ οὔτε στὴν ἀγάπη.

2. Ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριὰ ὁ Λάζαρος δὲν ἦταν μόνο φτωχός, ἀλλὰ καὶ ἄρρωστος. Ἡ πείνα τοῦ ἔφερνε τρομερὴ ἐξάντληση. Τὸ σῶμά του ἦταν γεμάτο πληγὲς καὶ τὸ ἔσερνε καταγῆς γιὰ νὰ τὸ χορτάσει μὲ τὰ ψίχουλα, ποὺ ἔπεφταν ἀπὸ τὸ τραπέζι τοῦ πλούσιου. Ὁ Λάζαρος ὁμῶς πίστευε στὸ Θεὸ καὶ ζητοῦσε τὴ βοήθειά του. Ὁ θάνατος γιὰ τὸ Λάζαρο ἦταν πραγματικὴ λύτρωση. Δὲν ἀπαλλάχτηκε μόνο ἀπὸ τὰ βάσανα, ἀλλὰ κέρδισε καὶ τὸν Παράδεισο. Ὁ Θεὸς ἔστειλε τοὺς ἀγγέλους καὶ τὸν μετέφεραν στὶς ἀγκάλες τοῦ Πατριάρχου Ἀβραάμ. Ὁ θάνατος ὅμως γιὰ τὸν πλούσιο ἦταν ἀληθινὴ συμφορὰ. Ἄφησε ἐδῶ ὅλα τὰ πλούτη του γιὰ νὰ πάει σ' ἓναν ἄλλο κόσμο. Ποτέ ὅμως δὲν εἶχε πιστέψει στὴν αἰώνια ζωὴ, ὥστε νὰ ἐτοιμάσει τὸν ἑαυτό του μὲ τὰ ἔργα τῆς πίστεως καὶ τῆς ἀγάπης. Καταδικάστηκε στὴ δυστυχία καὶ τὰ βάσανα τῆς κολάσεως, γιὰτὶ ἦταν ἄσπλαχνος καὶ κακόκαρδος ἄνθρωπος.

3. Ὁ καθένας μας πρέπει νὰ προσέξει πολὺ τὶς ἀλήθειες, ποὺ μᾶς παρουσιάζει ἡ σημερινὴ παραβολή. Ὅταν ὁ ἄνθρωπος πιστεύει στὰ χρήματα καὶ ὄχι στὸ Θεό, γίνεται ἐγωιστής, ἄσπλαχνος καὶ σκληρὸς στοὺς συνανθρώπους του. Τὸ ἀποτέλεσμα εἶναι πὼς χωρίζεται ἀπὸ τὸ Θεὸ καὶ χάνει τὴ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν. Ὅταν ὅμως ὁ ἄνθρωπος πιστεύει στὸ Εὐαγγέλιο, ἔχει μέσα του ἀγάπη στὸ Θεὸ καὶ στοὺς ἀνθρώπους. Φροντίζει γιὰ τοὺς φτωχοὺς καὶ τοὺς πεινασμένους. Ἐπισκέφτεται τοὺς ἀρρώστους καὶ τοὺς πονεμένους. Ἔτσι ὁδηγεῖ τὸν ἑαυτό του κοντὰ στὸ Θεό, ὅπως ἀκριβῶς ἐγίνε μὲ τὸ φτωχὸ Λάζαρο τῆς παραβολῆς μας.

Δ' ΔΙΔΑΓΜΑ:

«Δυσκόλως οἱ τὰ χρήματα ἔχοντες (= ὅσοι ἔχουν χρήματα) εἰσ-
ελεύσονται (= θὰ μπουῖν) εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ» (Λουκᾶ κεφ. 17
στίχ. 24).

«Σκληρά δοκιμάστηκε ὁ φτωχὸς Λάζαρος. Στάθηκε ὅμως βράχος σὴν πίστη. Γραγίτης σὴν ὑπομονή. Γίγαντας σὴν καρτερία. Κανένας γογγυσμὸς ἀπ' τὸ στόμα του. Κανένα παράπονο γιὰ τὶς θλίψεις. Καμιὰ βλαστήμια γιὰ τὴ φρικτὴ δοκιμασίᾱ του. Στὶς ἐξετάσεις λοιπὸν πέτυχε μὲ τὸ βαθμὸ ἄριστα. Καὶ σὰν ἄριστος καὶ τέλειος ἀναπαύτηκε στοῦ Ἀβραὰμ τοὺς μακάριους κόλπους». (ΚΩΝ. ΚΟΥΡΚΟΥΛΑ, Κογχύλια ἀπὸ τὴν Τιβερίάδα, Ἀθῆναι 1949, σελ. 23-24).

ΣΤ' ΑΣΚΗΣΕΙΣ – ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Γιατί ὁ πλούσιος βρέθηκε σὴν κόλαση;
2. Τί μᾶς διδάσκει τὸ παράδειγμα τοῦ Λάζαρου;
3. Τί πρέπει νὰ κάνουμε γιὰ νὰ γίνουμε πλούσιοι στὰ ἔργα τῆς ἀγάπης;

ΚΥΡΙΑΚΗ ΣΤ' ΛΟΥΚΑ

4. Ὁ Χριστὸς στὴ χώρα τῶν Γαδαρηνῶν.

(Λουκᾶ κεφ. ἡ' στίχοι 27-39).

Α' ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ἡ Ἐκκλησία μας διαβάζει ἀρκετὲς φορὲς τὸ χρόνο ὀρισμένες εὐαγγελικὲς περικοπές, ποὺ μᾶς μιλοῦν γιὰ πονηρὰ πνεύματα καὶ δαιμονισμένους ἀνθρώπους. Ὁ Χριστὸς μὲ τὴ θεϊκὴ δύναμή Του ἐλευθερώνει θαυματοργικὰ τοὺς ἀνθρώπους αὐτοὺς ἀπὸ τὴν κυριαρχία τοῦ σατανᾶ. Βοηθεῖ ὅμως ὅλους μας νὰ καταλάβουμε ὅτι: α) ὁ μεγαλύτερος ἐχθρὸς μας εἶναι ὁ σατανᾶς καὶ β) δὲν πρέπει νὰ ξεχνᾶμε αὐτὸ τὸν κίνδυνο, ποὺ μᾶς παραμονεύει.

Ἡ θεραπεία τοῦ δαιμονιζόμενου. Μικρογραφία 13ου αἰ. στήν Ἱ. Μονή Ἰβήρων Ἀγ. Ὁρους.

Β' ΚΕΙΜΕΝΟ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

«Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐλθόντι τῷ Ἰησοῦ εἰς τὴν χώραν τῶν Γαδαρηνῶν, ἣτις ἐστὶν ἀντίπερα τῆς Γαλιλαίας, ὑπῆντησεν αὐτῷ ἄνθρωπος ἐκ τῆς πόλεως, ὃς εἶχε δαιμόνια ἐκ χρόνων ἱκανῶν, καὶ ἱμάτιον οὐκ ἐνεδιδύσκετο καὶ ἐν οἰκίᾳ οὐκ ἔμενεν, ἀλλ' ἐν τοῖς μνήμασιν. Ἰδὼν δὲ τὸν Ἰησοῦν καὶ ἀνακράξας προσέπεσεν αὐτῷ καὶ φωνῇ μεγάλῃ εἶπε· τί ἐμοὶ καὶ σοί, Ἰησοῦ, υἱὲ τοῦ Θεοῦ τοῦ ὑψίστου; δέομαί σου, μὴ με βασανίσῃς. Παρήγγειλε γὰρ τῷ

Ἐκεῖνο τὸν καιρὸ ἦλθε ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν περιοχήν τῶν Γαδαρηνῶν ποῦ εἶναι ἀντίπερα στὴ Γαλιλαία. Ἐκεῖ τὸν ἀπάντησε ἓνας ἄνθρωπος ἀπὸ τὴν πόλιν, ποῦ εἶχε δαιμόνια ἀπὸ πολλὰ χρόνια καὶ δὲν ἔβανε ρούχο ἀπάνω του καὶ σὲ σπῖτι δὲν ἔμενε, ἀλλὰ μέσα στὰ μνήματα. Ὅταν εἶδε τὸν Ἰησοῦ ἔβαλε μιὰ μεγάλη φωνή, ἔπεσε κάτω μπροστὰ του καὶ τοῦ εἶπε δυνατὰ· Τί δουλειὰ ἔχω ἐγὼ με σένα, Ἰησοῦ υἱὲ τοῦ Θεοῦ τοῦ ὑψίστου; Σὲ παρακαλῶ νὰ μὴ με βασανίσῃς. Ὁ Ἰησοῦς λοιπὸν παράγγειλε στὸ ἀκάθαρτο πνεῦμα νὰ βγεῖ ἀπὸ

πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ ἐξελθεῖν ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου. Πολλοῖς γὰρ χρόνοις συνηρπάκει αὐτόν, καὶ ἐδεσμεῖτο ἀλύσει καὶ πέδαις φυλασσόμενος, καὶ διαρρήσων τὰ δεσμὰ ἠλαύνετο ὑπὸ τοῦ δαίμονος εἰς τὰς ἐρήμους. Ἐπηρώτησε δὲ αὐτόν ὁ Ἰησοῦς λέγων· τί σοι ἐστὶν ὄνομα; ὁ δὲ εἶπε· λεγεών· ὅτι δαιμόνια πολλὰ εἰσῆλθεν εἰς αὐτόν· καὶ παρεκάλει αὐτόν ἵνα μὴ ἐπιτάξῃ αὐτοῖς εἰς τὴν ἄβυσσον ἀπελθεῖν. Ἦν δὲ ἐκεῖ ἀγέλη χοίρων ἱκανῶν βοσκομένων ἐν τῷ ὄρει· καὶ παρεκάλουν αὐτόν ἵνα ἐπιτρέψῃ αὐτοῖς εἰς ἐκείνους εἰσελθεῖν· καὶ ἐπέτρεψεν αὐτοῖς. Ἐξελθόντα δὲ τὰ δαιμόνια ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου εἰσῆλθον εἰς τοὺς χοίρους, καὶ ὥρμησεν ἡ ἀγέλη κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν λίμνην καὶ ἀπεπνίγη. Ἰδόντες δὲ οἱ βόσκοντες τὸ γεγεννημένον ἔφυγον, καὶ ἀπήγγειλαν εἰς τὴν πόλιν καὶ εἰς τοὺς ἀγρούς. Ἐξῆλθον δὲ ἰδεῖν τὸ γεγονός καὶ ἦλθον πρὸς τὸν Ἰησοῦν καὶ εὗρον καθήμενον τὸν ἄνθρωπον, ἀφ' οὗ τὰ δαιμόνια ἐξεληλύθει, ἱματισμένον καὶ σωφρονοῦντα παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἐφοβήθησαν. Ἀπήγγειλαν δὲ αὐτοῖς οἱ ἰδόντες πῶς ἐσώθη ὁ δαιμονισθεὶς. Καὶ ἠρώτησαν αὐτόν ἅπαν τὸ πλῆθος τῆς περιχώρου τῶν Γαδαρηνῶν ἀπελθεῖν ἀπ' αὐτῶν, ὅτι φόβῳ μεγάλῳ συνείχοντο. Αὐτὸς δὲ ἐμβὰς εἰς τὸ πλοῖον ὑπέστρε-

τὸν ἄνθρωπο, ποῦ·πολλὰ χρόνια τὸν εἶχε αἰχμαλωτισμένον· τὸν ἔδεναν μὲ ἄλυσίδες χέρια καὶ πόδια καὶ τὸν φύλαγαν, ἀλλὰ ἐκεῖνος ἔσπαζε τὰ δεσμὰ καὶ ἔτρεχε στὶς ἐρημίας, ποῦ τὸν τραβοῦσε ὁ δαίμονας. Τὸν ρώτησε ὁ Ἰησοῦς καὶ τοῦ λέγει· Ποῖο εἶναι τὸ ὄνομά σου; Κι ἐκεῖνος εἶπε· Λεγεών· γιατί πολλά δαιμόνια εἶχαν εἰσέλθει μέσα του· καὶ τὸν παρακαλοῦσε νὰ μὴν τὰ προστάξῃ νὰ πάνε στὴν ἄβυσσο. Κι ἦταν ἐκεῖ ἓνα κοπάδι ἀπὸ πολλοὺς χοίρους ποῦ ἔβοσκαν στὸ βουνὸ καὶ τὰ δαιμόνια παρακαλοῦσαν τὸν Ἰησοῦ νὰ τοὺς ἐπιτρέψῃ νὰ μποῦνε στοὺς χοίρους· καὶ τοὺς ἐπέτρεψε. Καὶ βγήκαν τὰ δαιμόνια ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο καὶ μπήκαν στοὺς χοίρους καὶ χύμηξε τὸ κοπάδι στὸ γκρεμὸ κι ἔπεσαν στὴ λίμνη καὶ πνίγηκαν ὅλοι. Κι ὅταν εἶδαν οἱ χοιροβοσκοὶ τὸ τι ἔγινε ἔφυγαν, καὶ μετὰδσαν τὸ γεγονὸς στὴν πόλη καὶ τὰ χωράφια. Βγήκαν τότε νὰ δοῦν αὐτὸ ποῦ ἔγινε καὶ ἦλθαν στὸν Ἰησοῦ καὶ βρήκαν τὸν ἄνθρωπο, ποῦ εἶχαν βγεῖ ἀπὸ μέσα του τὰ δαιμόνια, νὰ κάθεται ντυμένος καὶ φρόνιμος κοντὰ στὰ πόδια τοῦ Ἰησοῦ καὶ φοβήθηκαν. Τοὺς εἶπαν ἔπειτα κι ἐκεῖνοι ποῦ εἶδαν τὸ θαῦμα πῶς σώθηκε ὁ δαιμονισμένος. Κι ὅλος ὁ κόσμος ἀπὸ τὰ περίχωρα τῶν Γαδαρηνῶν παρακάλεσαν τὸν Ἰησοῦ νὰ φύγῃ ἀπὸ αὐτοὺς, γιατί τοὺς εἶχε τιᾶσει μεγάλος φόβος. Τότε ὁ Ἰησοῦς μπήκε στὸ πλοῖο καὶ ξαναγύρισε στὴ Γαλιλαία. Καὶ ὁ ἄνθρωπος ποῦ εἶχαν βγεῖ ἀπὸ μέσα του τὰ δαιμόνια τὸν παρακαλοῦσε θερμὰ νὰ εἶναι μαζί του· ἀλλὰ ὁ Ἰησοῦς τὸν ἀπόλυσε καὶ τοῦ εἶπε· πῆγαινε πίσω στὸ σπίτι σου καὶ νὰ διηγείσαι ὅσα ἔκανε ὁ Θεὸς σέ

ψεν. Ἐδέετο δὲ αὐτοῦ ὁ ἀνὴρ, ἄφ' οὗ ἐξεληλύθει τὰ δαιμόνια, εἶναι σὺν αὐτῷ· ἀπέλυσε δὲ αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς λέγων· ὑπόστρεφε εἰς τὸν οἶκόν σου καὶ διηγοῦ ὅσα ἐποίησέ σοι ὁ Θεός. Καὶ ἀπῆλθε καθ' ὅλην τὴ πόλιν κηρύσσων ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς.»

σένα. Καὶ ἔφυγε ἐκεῖνος καὶ ἔλεγε σ' ὅλην τὴν πόλιν ὅσα ἔκανε σ' αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς.

Γ' ΑΝΑΛΥΣΗ – ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ

1. Ἡ περιοχή τῶν Γαδαρηνῶν βρίσκεται Νοτιοανατολικά στὴν ὄχθη τῆς λίμνης Γενησαρέτ καὶ ἀντίπερα στὴ Γαλιλαία. Ἡ περιοχή αὐτὴ πῆρε τὴν ὀνομασία ἀπὸ τὴν πόλιν Γάδαρα, πρωτεύουσα τῆς Περαιάς, (= πέρα ἀπὸ τὸν Ἰορδάνη). Ἡ περιοχή εἶναι ὄρεινὴ καὶ ἀπόκρημνὴ. Εἶναι κατάλληλη γιὰ νὰ βόσκουν οἱ χοῖροι. Εἶναι γεμάτῃ ἀπὸ σπηλιές, ποὺ χρησιμοποιοῦνται καὶ γιὰ τάφοι. Κάπου ἐδῶ συνάντησε ὁ Κύριος μὲ τοὺς μαθητὲς τοῦ τὸ δαιμονισμένο ἄνθρωπο τῆς περικοπῆς.

2. Ὁ Κύριος θεράπευσε θαυματουργικὰ τὸ δαιμονισμένο ἄνθρωπο καὶ τὸν λύτρωσε ἀπὸ τὸ ἀκάθαρτο καὶ πονηρὸ πνεῦμα. Ἐπέτρεψε νὰ μποῦν τὰ δαιμόνια στοὺς χοίρους, ποὺ μὲ τὴ σειρά τους ἔπεσαν ἀπὸ τὸ γκρεμὸ καὶ πνίγηκαν στὴ λίμνη. Ὁ Κύριος ἐπέτρεψε νὰ γίνῃ κάτι τέτοιο, γιατί οἱ κάτοικοι τῆς περιοχῆς ἔκαναν μιὰ μεγάλη παράβαση. Ἔβοσκαν χοίρους, ἐνῶ ὁ μωσαϊκὸς Νόμος δὲν τὸ ἐπέτρεπε. Ἔτσι ἡ παρανομία τους τιμωρήθηκε παραδειγματικά.

3. Ἀντὶ ὅμως νὰ συνετιστοῦν ἀπὸ τὸ φόβο ποὺ δοκίμασαν καὶ νὰ μετανοήσουν, αὐτοὶ ζήτησαν μὲ ἀπαίτηση ἀπὸ τὸν Κύριο νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν περιοχή τους. Φαίνεται πῶς ἡ ἁμαρτία τοὺς ἐξαγρίωσε περισσότερο καὶ τοὺς ἔκανε ἐγωιστὲς καὶ ἀμετανόητους. Ἀντίθετα ὁ δαιμονισμένος, ποὺ θεραπεύθηκε ἀπὸ τὸ Χριστό, κάθισε ντυμένος καὶ φρόνιμος κοντὰ στὸν Κύριο. Τὸν παρακαλοῦσε νὰ εἶναι πάντα μαζί του. Ὅταν ὁ ἄνθρωπος ἀπομακρυνθεῖ ἀπὸ τὸ σατανᾶ καὶ τὴν ἁμαρτία, τότε ἀρχίζει νὰ ἀγαπᾷ τὸ Θεό

καὶ τοὺς ἀνθρώπους. Θέλει πάντα νὰ βρίσκεται κοντὰ στὸ Θεό.

4. Ὁ Χριστὸς μᾶς ἐλευθέρωσε ὅλους ἀπὸ τὰ νύχια τοῦ θηρίου, ποὺ εἶναι ὁ διάβολος. Ὁ Κύριος ἔχυσε τὸ Αἷμα του γιὰ νὰ μᾶς λυτρώσει ἀπὸ τὸ σατανᾶ. Τώρα δὲν ἔχουμε πιά κανένα φόβο. Εἶναι πάντα κοντὰ μας ὁ Ἰησοῦς Χριστός, ἀρκεῖ ἐμεῖς νὰ βρισκόμαστε πολὺ συχνὰ στὴν Ἐκκλησία του. Ἐχουμε τὶς παρακλήσεις τῆς Παναγίας καὶ ὅλων τῶν Ἀγίων. Ὁ Κύριος μᾶς ἔμαθε νὰ προσευχόμαστε στὸ «Πάτερ ἡμῶν» καὶ νὰ τὸν παρακαλοῦμε νὰ μᾶς γλυτώνει ἀπὸ τὴν κακία καὶ τοὺς πειρασμοὺς τοῦ διαβόλου. Ὁ κάθε ἄνθρωπος, ἀπὸ τὴν παιδική του ἡλικία ἀκόμη, πρέπει νὰ φυλάγεται ἀπὸ τὰ πειράγματα τοῦ σατανᾶ. Νὰ μὴν ξεμακραίνει ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία, γιατί ὁ διάβολος δὲν μπαίνει στὴν Ἐκκλησία. Ὅποιος πιστεύει καὶ ἀγαπᾷ τὸ Θεό, νικάει καὶ πατάει τὸ διάβολο.

Δ' ΔΙΔΑΓΜΑ:

«Ἀλλὰ ρῦσαι ἡμᾶς (= νὰ μᾶς γλυτώσεις) ἀπὸ τοῦ πονηροῦ. Ἀμήν» (Ἀπὸ τὴν Κυριακὴ προσευχή μας).

Ε' ΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ

«Ὁ διάβολος ποὺ εἶναι ὁ ἀντίζηλός σας (ἀντίδικος), περπατᾷ τριγύρω σας, σὰν λιοντάρι μανιασμένο καὶ ψάχνει ποιὸν ἀπ' ὅλους θὰ κατασπαράξει. Ἐναντίον του νὰ ἀντισταθεῖτε στερεωμένοι γερὰ καὶ ἀκλόνητα στὴν πίστη... Καὶ ὁ Θεὸς τῆς χάριτος θὰ σᾶς στηρίξει, θὰ σᾶς δυναμώσει καὶ θὰ σᾶς θεμελιώσῃ...» (Ὁ Ἀπόστολος Πέτρος στὴν Α' ἐπιστολὴ τοῦ, κεφ. ε' στίχ. 8-11).

ΣΤ' ΑΣΚΗΣΕΙΣ – ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Τί συμπεριφορὰ ἔδειξε ὁ δαιμονισμένος, ὅταν θεραπεύτηκε ἀπὸ τὸν Κύριο;
2. Γιατί οἱ κάτοικοι τῆς περιοχῆς τῶν Γαδαρηνῶν ἔδωξαν ἀπὸ κοντὰ τοὺς τὸν Ἰησοῦ Χριστό;
3. Πῶς μπορούμε νὰ φυλαγόμαστε ἀπὸ τὰ πειράγματα τοῦ σατανᾶ;

5. Ἡ θεραπεία τῆς γυναίκας καὶ ἡ ἀνάσταση τῆς θυγατέρας τοῦ Ἰάειρου.

(Λουκά, κεφ. η' στίχοι 41-56).

Α' ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ἡ σημερινὴ περικοπὴ μᾶς παρουσιάζει: α) τὴν θεραπεία μιᾶς ταλαίπωρης γυναίκας ποὺ ἦταν ἄρρωστη δώδεκα ὁλόκληρα χρόνια καὶ β) τὴν ἀνάσταση τῆς μονάκριβης κόρης τοῦ Ἰάειρου. Ἡ Ἐκκλησία μας, ὅταν προβάλλει αὐτὰ τὰ θαύματα τοῦ Κυρίου, θέλει νὰ μᾶς ὑπενθυμίσει: α) τὴν ἄπειρη θεϊκὴ δύναμη τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, β) τὴν ἀπεριόριστη ἀγάπη του γιὰ μᾶς τοὺς ἀνθρώπους καὶ γ) τὴν συγκεκριμένη βοήθεια, ποὺ μᾶς προσφέρει πάντα, ὅταν μάλιστα βρισκόμαστε σὲ δοκιμασίες καὶ θλίψεις (φτώχεια, ἀρρώστιας, θάνατος).

Β' ΚΕΙΜΕΝΟ

«Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀνθρωπὸς τις προσῆλθε τῷ Ἰησοῦ, ᾧ ὄνομα Ἰάειρος, καὶ αὐτὸς ἄρχων τῆς συναγωγῆς ὑπῆρχε· καὶ πεσὼν παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ παρεκάλει αὐτὸν εἰσελθεῖν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, ὅτι θυγάτηρ' μονογενὴς ἦν αὐτῷ ὡς ἑτῶν δώδεκα, καὶ αὕτη ἀπέθνησκεν. Ἐν δὲ τῷ ὑπάγειν αὐτὸν οἱ ὄχλοι συνέπνι-

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Ἐκεῖνο τὸν καιρὸ ἓνας ἀνθρωπὸς πλησίασε τὸν Ἰησοῦ τὸν ἔλεγαν Ἰάειρο καὶ αὐτὸς ἦταν προϊστάμενος τῆς συναγωγῆς· ἔπεσε στὰ πόδια τοῦ Ἰησοῦ καὶ τὸν παρακαλοῦσε νὰ μπεῖ στὸ σπίτι του, γιατί εἶχε μιὰ μοναχοκόρη ὡς δώδεκα χρονῶν καὶ ἦταν ἐτοιμοθάνατη. Καὶ ἐκεῖ ποὺ πήγαινε ὁ Ἰησοῦς ὁ πολὺς κόσμος τὸν ἐπνιγεν. Καὶ μιὰ γυναῖκα ποὺ εἶχε αἱμορραγία ἐδῶ καὶ δώδεκα χρόνια καὶ

γον αὐτόν. Καὶ γυνὴ οὖσα ἐν ῥύσει αἵματος ἀπὸ ἐτῶν δώδεκα, ἣτις ἰατροῖς προσαναλώσασα ὅλον τὸν βίον οὐκ ἴσχυσεν ὑπ' οὐδενὸς θεραπευθῆναι, προσελθοῦσα ὅπισθεν ἤψατο τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ, καὶ παραχρῆμα ἔστη ἡ ῥύσις τοῦ αἵματος αὐτῆς. Καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς· τίς ὁ ἀψάμενός μου; ἀρνούμενων δὲ πάντων εἶπεν ὁ Πέτρος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ· ἐπιστάτα, οἱ ὄχλοι συνέχουσί σε καὶ ἀποθλίβουσι, καὶ λέγεις τίς ὁ ἀψάμενός μου; ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· ἤψατό μου τις· ἐγὼ γὰρ ἔγνων δύναμιν ἐξελθοῦσαν ἀπ' ἐμοῦ. Ἰδοῦσα δὲ ἡ γυνὴ ὅτι οὐκ ἔλαθε, τρέμουσα ἦλθε καὶ προσπεσοῦσα αὐτῷ δι' ἣν αἰτίαν ἤψατο αὐτοῦ ἀπήγγειλεν αὐτῷ ἐνώπιον παντὸς τοῦ λαοῦ, καὶ ὡς ἰάθη παραχρῆμα. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ· θάρσει θύγατερ, ἡ πίστις σου σέσωκέ σε· πορεύου εἰς εἰρήνην. Ἔτι δὲ αὐτοῦ λαλοῦντος ἔρχεται τις παρὰ τοῦ ἀρχισυναγώγου λέγων αὐτῷ ὅτι τέθνηκεν ἡ θυγάτηρ σου· μὴ σκύλλε τὸν διδάσκαλον. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀκούσας ἀπεκρίθη αὐτῷ λέγων· μὴ φοβοῦ· μόνον πίστευε καὶ σωθήσεται. Ἐλθὼν δὲ εἰς τὴν οἰκίαν οὐκ ἀφῆκεν εἰσελθεῖν οὐδένα εἰ μὴ Πέτρον καὶ Ἰωάννην καὶ Ἰάκωβον καὶ τὸν πατέρα τῆς παιδὸς καὶ τὴν μητέρα. Ἐκλαίον δὲ πάντες καὶ ἐκόπτοντο δι' αὐτήν. Ὁ δὲ εἶπε· μὴ κλαίετε· οὐκ ἀπέθα-

εῖχε ξοδέψει ὅλο της τὸ βίὸ σὲ γιατροὺς καὶ ἀπὸ κανένα δὲν εἶδε γιατρεία, πλησίασε ἀπὸ πίσω καὶ ἄγγιξε τὴν ἄκρη ἀπὸ τοῦ ρούχου τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἀμέσως σταμάτησε ἡ αἱμορραγία της. Καὶ εἶπε ὁ Ἰησοῦς· Ποιὸς μὲ ἄγγιξε; Καὶ ἐνῶ ἀρνιούνταν ὅλοι, εἶπε ὁ Πέτρος καὶ ἐκεῖνοι ποῦ ἦσαν μαζί του. Κύριε, ὁ κόσμος σὲ σπρώχνουν καὶ πέφτουν ἐπάνω σου καὶ σὺ λές· Ποιὸς μὲ ἄγγιξε; Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπε· Κάποιος μὲ ἄγγιξε· γιατί ἐγὼ κατάλαβα πὼς βγῆκε δύναμη ἀπὸ πάντων μου. Καὶ ὅταν εἶδε ἡ γυναίκα πὼς δὲν ἴσχυρε νὰ τοῦ κρυφτεῖ, ἦλθε τρέμοντας, γονάτισε μπρὸς τοῦ καὶ τοῦ ἐξομολογήθηκε μπροστά σ' ὅλο τὸν κόσμο γιὰ τὴν αἰτία ποῦ τὸν ἄγγιξε καὶ πὼς γιατρεύτηκε ἀμέσως. Καὶ ὁ Ἰησοῦς τῆς εἶπε· Ἔχε θάρρος κόρη μου, ἡ πίστη σου σὲ ἔσωσε, πήγαινε στὸ καλὸ. Ἐνῶ ἀκόμα μιλοῦσε, ἔρχεται κάποιος ἀπὸ τὸ σπίτι τοῦ ἀρχισυναγώγου καὶ τοῦ λέγει· πέθανε ἡ θυγάτηρ σου, μὴν ἐνοχλεῖς τὸ διδάσκαλο. Καὶ ὁ Ἰησοῦς ποῦ τὸ ἄκουσε ἀποκρίθηκε στὸν ἀρχισυναγώγο καὶ τοῦ λέγει· Μὴ φοβάσαι· μόνο νὰ πιστεύεις καὶ θὰ σωθεῖ. Καὶ ὅταν μπῆκε στὸ σπίτι δὲν ἄφησε νὰ μπεῖ κανένας παρὰ μόνο ὁ Πέτρος καὶ ὁ Ἰάκωβος καὶ ὁ Ἰωάννης καὶ ὁ πατέρας τοῦ κοριτοῦ καὶ ἡ μητέρα. Ἐκλαίαν ὅλοι καὶ θρηνοῦσαν τὸ παιδί. Καὶ ἐκεῖνος τοὺς εἶπε· Μὴν κλαίτε· ὅτι πέθανε, ἀλλὰ κοιμᾶται. Καὶ τὸν γελοῦσαν, γιατί ἤξεραν πὼς πέθανε. Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἀφοῦ τοὺς ἔβγαλε ὅλους ἔξω, κράτησε ἀπὸ τὸ χερί τὸ κορίτσι, τοῦ μίλησε καὶ τοῦ εἶπε· Παιδί μου, σήκω. Καὶ ξαναγύρισε τὸ πνεῦμα τοῦ παιδιοῦ καὶ ἀναστήθηκε ἀμέσως καὶ ὁ Ἰησοῦς ἔδωσε ἐντολὴ νὰ τοῦ δώ-

νεν, ἀλλὰ καθεύδει. Καὶ κατεγέ-
λων αὐτοῦ, εἰδότες ὅτι ἀπέθα-
νεν. Αὐτὸς δὲ ἐκβαλὼν ἔξω πάν-
τας καὶ κρατήσας τῆς χειρὸς αὐ-
τῆς ἐφώνησε λέγων· ἡ παῖς,
ἐγείρου. Καὶ ἐπέστρεψε τὸ
πνεῦμα αὐτῆς, καὶ ἀνέστη παρα-
χρῆμα καὶ διέταξεν αὐτῇ δοθῆ-
ναι φαγεῖν. Καὶ ἐξέστησαν οἱ γο-
νεῖς αὐτῆς. Ὁ δὲ παρήγγειλεν
αὐτοῖς μηδενὶ εἰπεῖν τὸ γεγο-
νός».

σουν νὰ φάει. Οἱ γονεῖς του τὰ ἔχα-
σαν· καὶ ὁ Ἰησοῦς τοὺς παράγγειλε
νὰ μὴν ποῦν σὲ κανέναν αὐτὸ ποὺ
γίνηκε.

Γ' ΑΝΑΛΥΣΗ – ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ

1. Ἡ ἄρρωστη γυναίκα τοῦ εὐαγγελίου εἶχε μέσα της με-
γάλη πίστη. Εἶχε μιὰν ἀκράδαντη βεβαιότητα, πὼς ἅμα ἀγγίξει
τὸν Κύριο, θὰ γίνει ἀμέσως καλὰ ἀπὸ τὴν ἄρρώστια της. Παρό-
μοια πίστη δύσκολα βρίσκει κανεὶς ἀνάμεσα στοὺς ἀνθρώπους.
Ἡ πίστη εἶχε χαρίσει ἐπίσης στὴν ἄρρωστη γυναίκα καὶ τὶς ἐξῆς
θαυμαστὲς ἀρετές: α) Εἶχε βαθύτατο σεβασμὸ στὴ θεότητα τοῦ
Κυρίου. Δὲν ἤθελε νὰ τὸν ἐνοχλήσει μὲ τὴ δική της ἄρρώστια. β)
Εἶχε ἀποκτήσει σὲ μεγάλο βαθμὸ τὴν ἀρετὴ τῆς ταπεινοφροσύ-
νης. Δὲν θεωροῦσε τὸν ἑαυτὸ της ἄξιο νὰ ἀσχοληθεῖ ὁ Κύριος μὲ
αὐτὴ καὶ γ) Εἶχε μεγάλη ὑπομονή σ' ὅλη τὴ διάρκεια τῆς ἄρρώ-
στιας της. Εἶχε δοκιμαστεῖ δώδεκα ὁλόκληρα χρόνια. Ὑπόμενε
χωρὶς γογγυσμὸ τὴ θλίψη της καὶ κρατοῦσε πάντα μέσα της τὴν
ἐλπίδα πὼς ὁ παντοδύναμος Κύριος θὰ τὴ θεραπεύσει.

2. Ὁ Κύριος βραβεύει μὲ τὸν τρόπο ποὺ διαβάσαμε στὴν
περικοπὴ τὴν πίστη τῆς γυναίκας μπροστὰ σ' ὅλο τὸν κόσμο.
Ἔτσι βραβεύει ὁ Κύριος πάντα τὴν πίστη, τὴν ταπείνωση καὶ τὴν
ὑπομονή, ὅπου καὶ νὰ τὴ συναντήσῃ. Ἡ γυναίκα ἤθελε ἀπὸ τα-
πείνωση νὰ μείνῃ ἄγνωστη στοὺς ἄλλους. Ὁ Κύριος ὅμως καὶ
τὴν παινεύει καὶ τὴ θεραπεύει μὲ τὸν καλύτερο τρόπο μπροστὰ
σ' ὅλους τοὺς ἀνθρώπους. Μ' αὐτὸ τὸ θαῦμα ὁ Κύριος μᾶς φανε-
ρώνει πὼς εἶναι ὁ «ιατρός τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων», ὅπως

συχνά διαβάζουμε στην Ἐκκλησία μας. Οἱ θεραπείες ποὺ κάνει εἶναι θαύματα τῆς θεϊκῆς δυνάμεώς Του. Αὐτὴ τὴ δύναμη πρέπει πρὶν ἀπ' ὅλα νὰ ζητᾶμε ἀπὸ τὸν Κύριο, ὅταν τύχει καὶ ἀρρωστήσουμε καὶ ἐμεῖς. Ὑστερα νὰ καλοῦμε καὶ τὸ γιατρὸ καὶ νὰ ζητᾶμε τὴ βοήθεια τῆς ἐπιστήμης γιὰ νὰ μᾶς θεραπεύσει ἀπὸ τὴν ἀρρώστια μας.

3. Καὶ ὁ Ἰάειρος, ὁ ἄρχοντας τῆς Συναγωγῆς, εἶχε μέσα του μεγάλη καὶ ζωντανή πίστη στὸ Χριστό. Αὐτὴ ἡ πίστη τὸν στήριξε, ὅταν ἔμαθε πὼς ἡ ἀρρωστη θυγατέρα του, πέθανε. Ἦταν ἀπόλυτα βέβαιος πὼς ὁ Κύριος ἔχει τὴ θεϊκὴ δύναμη νὰ τὴν ἀναστήσει ἀπὸ τοὺς νεκρούς. Ὁ Κύριος, ὅπως καὶ ἄλλοτε ἔχουμε πεῖ, εἶναι ἡ ζωὴ καὶ ἡ ἀνάστασή μας. Μᾶς ἀνασταίνει σωματικὰ καὶ πνευματικὰ. Ἀπὸ τώρα πρέπει νὰ καταλαβαίνουμε, πὼς ἡ ἀπιστία ὀδηγεῖ τὸν ἄνθρωπο στὸν πνευματικὸ θάνατο. Κάτι παρόμοιο ἔγινε μὲ ὅλους ἐκείνους, ποὺ περιγελοῦσαν τὸν Κύριο στὸ σπίτι τοῦ Ἰάειρου. Δὲν ἤθελαν νὰ πιστεύσουν, πὼς πραγματικὰ τὸ κορίτσι δὲν εἶχε πεθάνει, ἀλλὰ κοιμόταν. Γι' αὐτὸ καὶ ὁ Κύριος τοὺς ἔβγαλε ἔξω, γιατί δὲν τοὺς θεώρησε ἄξιους νὰ παραβρεθοῦν στὸ θαῦμα τῆς ἀναστάσεως τῆς θυγατέρας.

Δ' ΔΙΔΑΓΜΑ:

«Μὴ φοβοῦ· μόνον πίστευε καὶ σωθήσεται» (Λουκᾶ 9' 50).

Ε' ΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΚΛ. ΡΗΤΟΡΩΝ

«Ἄν τύχει καὶ ἀρρωστήσουμε ἔχουμε γιατρὸ μας τὸ Χριστό. Κι ἂν τύχει καὶ μᾶς εὕρει ὁ θάνατος, ἔχουμε ζωὴ μας τὸ Χριστό. Ἄς φοβούμεστε περισσότερο νὰ μὴν ἀρρωστήσει καὶ πεθάνει ἡ ψυχὴ μας. Κι ἂς φροντίσουμε, ὅταν φεύγουμε ἀπὸ τοῦτο τὸν κόσμον, μετανιωμένοι καὶ ἐξομολογημένοι, νὰ εἶναι ἡ ψυχὴ μας ζωντανή» (Μητροπολίτη Σερβίων καὶ Κοζάνης ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ἀπὸ τὸ ΛΟΓΟ ΠΑΡΑΚΛΗΣΕΩΣ, Κοζάνη 1967).

ΣΤ' ΑΣΚΗΣΕΙΣ – ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Τί μᾶς διδάσκει ἡ ἀρρωστη γυναίκα μὲ τὴ διαγωγή της;
2. Γιατί ὁ Κύριος ἔβγαλε τὸν κόσμον ἀπὸ τὸ σπίτι τοῦ Ἰάειρου;
3. Πὼς σοῦ φαίνεται ἡ συμπεριφορὰ τοῦ Ἰάειρου;

6. Ὁ καλὸς Σαμαρεῖτης.

(Λουκᾶ κεφ. ι΄ στίχοι 25-37).

Α΄ ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Τὸ σημερινὸ Εὐαγγέλιο μᾶς φανερώνει μὲ τὴν παραβολὴ τοῦ καλοῦ Σαμαρεῖτη, ποῖος εἶναι ὁ πλησίον μας καὶ τί πρέπει νὰ κάνουμε γι' αὐτόν. Ὁ Κύριος μᾶς διηγεῖται τὴν ὡραιότατη παραβολὴ τοῦ καλοῦ Σαμαρεῖτη, παίρνοντας ἀφορμὴ ἀπὸ τὴν ἐρώτηση τοῦ νομικοῦ (= δασκάλου τοῦ μωσαϊκοῦ Νόμου): «Καὶ ποῖος εἶναι πλησίον μου;» (Λουκ. ι΄ 29).

Β΄ ΚΕΙΜΕΝΟ

«Τῷ καιρῷ ἐκεῖνῳ νομικὸς τις προσῆλθε τῷ Ἰησοῦ ἐκπειράζων αὐτόν καὶ λέγων· διδάσκαλε, τί ποιήσας ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω; ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτόν· ἐν τῷ νόμῳ τί γέγραπται; πῶς ἀναγινώσκεις; ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου, καὶ τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. Εἶπε δὲ αὐτῷ· ὀρθῶς ἀπεκρίθης· τοῦτο ποιεῖ καὶ ζήσεις. Ὁ δὲ θέλων δικαιοῦν ἑαυτόν εἶπε πρὸς τὸν Ἰησοῦν· καὶ τίς ἐστὶ μου πλησίον;

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Ἐκεῖνο τὸν καιρὸ κάποιος νομικὸς πλησίασε τὸν Ἰησοῦ πειράζοντάς τον καὶ λέγοντας· Διδάσκαλε, τί πρέπει νὰ κάνω γιὰ νὰ κληρονομήσω τὴν αἰώνια ζωὴ; Καὶ ὁ Ἰησοῦς τοῦ εἶπε· Τί εἶναι γραμμένο στὸ Νόμο; Πῶς διαβάζεις; Καὶ ὁ νομικὸς ἀποκρίθηκε καὶ εἶπε· Θὰ ἀγαπήσεις τὸν Κύριο ποῦ εἶναι ὁ Θεός σου μὲ ὅλη σου τὴν καρδιά καὶ μὲ ὅλη σου τὴν ψυχὴ καὶ μὲ ὅλη σου τὴ δύναμη καὶ μὲ ὅλη σου τὴ σκέψη καὶ τὸν πλησίον σου ὡς τὸν ἑαυτό σου. Τότε τοῦ εἶπε ὁ Ἰησοῦς· Ὅρθα ἀποκρίθηκες· αὐτὸ νὰ κάνεις καὶ θὰ ζήσεις. Μὰ ὁ νομικὸς, θέλοντας νὰ δικαιωγηθεῖ εἶπε στὸν Ἰησοῦ· Καὶ ποῖος εἶναι τὸ πλησίον μου; Τότε παίρνοντας λόγῳ ὁ Ἰησοῦς εἶπε· Ἕνας ἄνθρωπος

ὑπολαβὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· ἄνθρωπός τις κατέβαινεν ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ εἰς Ἱεριχώ, καὶ λησταῖς περιέπεσεν· οἱ καὶ ἐκδύσαντες αὐτὸν καὶ πληγὰς ἐπιθέντες ἀπῆλθον ἀφέντες ἡμιθανῇ τυγχάνοντα. Κατὰ συγκυρίαν δὲ ἱερεὺς τις κατέβαινεν ἐν τῇ ὁδῷ ἐκείνῃ, καὶ ἰδὼν αὐτὸν ἀντιπαρῆλθεν. Ὁμοίως δὲ καὶ Λευίτης γενόμενος κατὰ τὸν τόπον· ἐλθὼν καὶ ἰδὼν ἀντιπαρῆλθε. Σαμαρεῖτης δὲ τις ὁδεύων ἦλθε κατ' αὐτόν, καὶ ἰδὼν αὐτὸν ἐσπλαγχνίσθη, καὶ προσελθὼν κατέδησε τὰ τραύματα αὐτοῦ ἐπιχέων ἔλαιον καὶ αἶνον, ἐπιβιβάσας δὲ αὐτὸν ἐπὶ τὸ ἴδιον κτῆνος ἤγαγεν αὐτὸν εἰς πανδοχεῖον καὶ ἐπεμελήθη αὐτοῦ· καὶ ἐπὶ τὴν αὔριον ἐξελθὼν, ἐκβαλὼν δύο δηνάρια ἔδωκε τῷ πανδοχεῖ καὶ εἶπεν αὐτῷ· ἐπιμελήθητι αὐτοῦ, καὶ ὃ τι ἂν προσδαπανήσης, ἐγὼ ἐν τῷ ἐπανερχεσθαί με ἀποδώσω σοι. Τίς οὖν τούτων τῶν τριῶν πλησίον δοκεῖ σοι· γεγονέναι τοῦ ἐμπεσόντος εἰς τοὺς ληστές; ὁ δὲ εἶπεν· ὁ ποιήσας τὸ ἔλεος μετ' αὐτοῦ. Εἶπεν οὖν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· πορεύου καὶ σὺ ποιεῖ ὁμοίως».

κατέβαινε ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα στὴν Ἱεριχώ καὶ ἔπεσε στὰ χέρια ληστών· οἱ ληστὲς ἀφοῦ τὸν ἐγδυσαν καὶ τὸν ἔδειραν, ἔφυγαν καὶ τὸν ἀφῆκαν μισοπεθαμένο. Ἐτυχε τότε καὶ κατέβαινε στὸ δρόμο ἐκεῖνο ἓνας ἱερέας ποῦ τὸν εἶδε καὶ προσπέρασε· τὸ ἴδιο καὶ ἓνας λεβίτης, ποῦ βρέθηκε σ' ἐκεῖνο τὸν τόπο, ἦλθε, εἶδε καὶ προσπέρασε. Καὶ κάποιος Σαμαρείτης ποῦ ὁδοιποροῦσε ἦλθε πρὸς τὰ ἐκεῖ καὶ ὅταν τὸν εἶδε πόνεσε μέσα του· καὶ ἀφοῦ πλησίασε τοῦ ἔδεσε καλὰ τὰ τραύματα πλένοντάς τα μὲ κρασί καὶ βάζοντας ἐπάνω λάδι· καὶ ἀφοῦ τὸν ἀνέβασε στὸ ζῶο του τὸν ἔφερε στὸ πανδοχεῖο καὶ τὸν φρόντισε. Καὶ τὴν ἄλλη μέρα ποῦ ἔφυγε ἔβγαλε καὶ ἔδωκε δύο δηνάρια στὸν πανδοχέα, καὶ τοῦ εἶπε· Φρόντισέ τον καὶ ἂν τύχει καὶ ξοδέψεις κάτι παραπάνω, ἐγὼ στὸ γυρισμό μου θὰ στὸ πληρώσω. Ποιὸς λοιπὸν σοῦ φαίνεται πῶς ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς τρεῖς ἐγίνε πλησίον σ' ἐκεῖνον ποῦ ἔπεσε στὰ χέρια τῶν ληστών; Καὶ ὁ νομικὸς εἶπε· ἐκεῖνος ποῦ τὸν πόνεσε καὶ τὸν κοίταξε. Τοῦ εἶπε λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς· Πῆγαινε καὶ κάνε καὶ σὺ τὸ ἴδιο.

Γ' ΑΝΑΛΥΣΗ – ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ

1. Ὁ νομικὸς ἦταν ὁ πολυδιαβασμένος ἄνθρωπος τῆς ἐποχῆς του. Μελετοῦσε καὶ ἐξηγοῦσε τὸ Νόμο. Νόμιζε πῶς μπορεῖ μὲ τίς ἀτέλειωτες συζητήσεις του νὰ πειράζει τὸν Ἰησοῦ. Ὁ Κύ-

Ἡ παραβολὴ τοῦ καλοῦ Σαμαρείτη. (Τοιχογραφία. Καισαριανή, 17ος αἰ.).

ριος ὅμως τοῦ ἔδωσε νὰ καταλάβει πὼς ἄλλο πράγμα εἶναι νὰ εἶσαι διαβασμένος καὶ νὰ κάνεις τὸν ἔξυπνο, καὶ ἄλλο εἶναι νὰ εἶσαι καλὸς καὶ χρήσιμος στὴν κοινωνία. Ἡ παραβολὴ τοῦ καλοῦ Σαμαρείτη εἶναι ἀπὸ τὰ ωραιότερα κείμενα τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου. Ἡ ἀγάπη μας πρὸς τὸν πλησίον ποὺ μπορεῖ μάλιστα νὰ εἶναι καὶ ὁ ἐχθρὸς μας ἀποτελεῖ τὸ μοναδικὸ κριτήριον γιὰ νὰ κληρονομήσουμε τὸν Παράδεισο. Εἶναι ἡ κοινωνία τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ μὲ τοὺς πιστοὺς ἀνθρώπους.

2. Ἡ διαγωγὴ τοῦ ἱερέα ἀπέναντι στὸν πληγωμένο εἶναι ἀπαράδεκτη. Ὁ ἱερέας ἀγαποῦσε περισσότερο ἀπὸ τοὺς ἄλλους τὸν ἑαυτό του. Φοβήθηκε μήπως τὴν ὥρα ποὺ θὰ βοηθοῦσε τὸν πληγωμένο ξαναπερνοῦσαν καὶ πάλι οἱ ληστὲς ὅποτε μπορεῖ νὰ τὸν κακοποιοῦσαν καὶ νὰ τὸν σκότωναν. Γι' αὐτὸ καὶ πῆρε εὐκολα τὴν ἀπόφασή του. Ἔκανε πὼς δὲν εἶδε τὸ δυστυχησμένο ἄνθρωπο καὶ ἔτσι συνέχισε τὸ δρόμο του χωρὶς καμιά φροντίδα γιὰ τὸν πλησίον, τὸν ἀδελφὸ του. Τὴν ἴδια ἀκριβῶς ἀπαράδεκτη διαγωγὴ ἔδειξε καὶ ὁ Λεβίτης, ποὺ ἀδιαφόρησε γιὰ τὸν πληγωμένο ἄνθρωπο καὶ προχώρησε στὴ δουλειά του.

3. Ὁ τρίτος ὁδοιπόρος ἦταν Σαμαρεῖτης. Πλησίασε τὸ δύστυχο ἄνθρωπο καὶ ἄρχισε νὰ τὸν περιποιεῖται, παρόλο ποὺ ἀνα-

γνώρισε ὅτι εἶναι Ἰουδαῖος, δηλαδή ὁ ἐχθρὸς του. Τοῦ πρόσφερε τὶς πρῶτες βοήθειες καὶ ὕστερα τὸν παράδωσε στὸ πανδοχεῖο γιὰ νὰ τὸν φροντίσουν καλύτερα. Λησμόνησε τὸν ἑαυτό του, ξέχασε τοὺς φόβους καὶ τοὺς κινδύνους τῶν ληστῶν καὶ πρόσφερε στὸν ἐχθρό του ὅ,τι πιὸ πολύτιμο εἶχε: τὴν ἀγάπη του μέσα ἀπὸ τὴν καρδιά του.

4. Ὁ Κύριος μᾶς βοηθεῖ νὰ καταλάβουμε ὅτι ὁ πλησίον εἶναι ὁ κάθε συγκεκριμένος ἄνθρωπος, ποὺ βρίσκεται πολὺ κοντά μας. Ὁ Χριστὸς θέλει νὰ δείχνουμε πάνω στὴν πράξη τὴν ἀγάπη μας στὸ συνάνθρωπό μας. Μποροῦμε νὰ ἀρχίζουμε ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους τῆς οἰκογένειάς μας, τῆς γειτονιάς μας, τῆς ἐνορίας μας, τοῦ σχολείου μας. Ὁ καθένας θέλει τὴν ἀγάπη καὶ τὴ βοήθειά μας. Δὲν πρέπει νὰ τὴν ἀρνούμαστε, ἂν θέλουμε νὰ ἐφαρμόζουμε τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου στὴ ζωὴ μας. Ἐχουμε τοὺς συμμαθητὲς καὶ τοὺς γνωστούς μας. Ὁ καθένας ἔχει τὶς ἀνάγκες του καὶ μποροῦμε ἐμεῖς νὰ τὸν βοηθήσουμε μὲ τὴν ἀγάπη μας. Ἄς κάνουμε καὶ μεῖς κάτι γι' αὐτοὺς γιὰ νὰ βοηθοῦμε πάνω στὰ πράγματα τὸν πλησίον μας.

Δ' ΔΙΔΑΓΜΑ:

«Ὁ ποιήσας τὸ ἔλεος μετ' αὐτοῦ (= εἶναι ὁ πραγματικὸς πλησίον). Πορεύου (= πηγαίνει) καὶ σὺ ποίει ὁμοίως (= κάνε καὶ σὺ τὸ ἴδιο) (Λουκᾶ ι' 37).

Ε' ΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΚΛ. ΠΑΤΕΡΩΝ

«Δὲν ὀνόμασε πλησίον οὔτε τὸν ἱερέα, οὔτε τὸ Λεβίτη, ἀλλὰ ἐκεῖνον, ποὺ σύμφωνα μὲ τὶς θρησκευτικὲς ἀντιλήψεις χαρακτηριζόταν ἀπὸ τοὺς Ἰουδαίους ὡς παραπεταμένος. Δηλαδή, ἐννοῶ τὸ Σαμαρεῖτη, ἐκεῖνο τὸν ἀποξενωμένο ἐχθρό. Μόνον αὐτὸν χαρακτήρισε ὡς ἀληθινὰ πλησίον, ἐπειδὴ ἐφάρμοσε τὴν πραγματικὴ ἀγάπη καὶ τὸ ἔλεος» (Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος).

ΣΤ' ΑΣΚΗΣΕΙΣ – ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Τί μᾶς διδάσκει ἡ παραβολὴ τοῦ καλοῦ Σαμαρεῖτη;
2. Ποιὸς εἶναι ὁ πραγματικὸς πλησίον μας;
3. Τί σημεῖα ὑπογραμμίζεις ἀπὸ τὴ διαγωγὴ τοῦ καλοῦ Σαμαρεῖτη;

7. Ἡ παραβολὴ τοῦ ἄφρονα πλούσιου.

(Λουκᾶ κεφ. ιβ', στίχοι 16-21).

Α' ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Γιὰ νὰ μᾶς διδάξει ὁ Κύριος τὴ σημερινὴ παραβολὴ πῆρε ἀφορμὴ ἀπὸ δυὸ ἀδελφία, ποὺ φιλονικοῦσαν στὸ μοίρασμα τῆς πατρικῆς περιουσίας τους. Θέλησαν νὰ χρησιμοποιήσουν γιὰ διακαστὴ τὸν Ἰησοῦ Χριστό. Ὁ Κύριος ὅμως ἀρνήθηκε νὰ κάνει κάτι τέτοιο, γιατί ὁ Θεὸς εἶδε πὼς στὴν καρδιὰ τοῦ καθενὸς κρυβόταν ἡ πλεονεξία. Θέλησε ὅμως νὰ μᾶς προφυλάξει ἀπὸ αὐτὸ τὸ μεγάλο πάθος μὲ τὴν παραβολὴ τοῦ ἄφρονα πλούσιου.

Β' ΚΕΙΜΕΝΟ

«Εἶπεν ὁ Κύριος τὴν παραβολὴν ταύτην· ἀνθρώπου τινὸς πλουσίου εὐφόρησεν ἡ χώρα· καὶ διελογίζετο ἐν ἑαυτῷ λέγων· τί ποιήσω, ὅτι οὐκ ἔχω ποῦ συνάξω τοὺς καρπούς μου; καὶ εἶπε· τοῦτο ποιήσω· καθελῶ μου τὰς ἀποθήκας καὶ μείζονας οἰκοδομήσω, καὶ συνάξω ἐκεῖ πάντα τὰ γεννήματά μου καὶ τὰ ἀγαθὰ μου, καὶ ἔρῳ τῇ ψυχῇ μου· ψυχὴ, ἔχεις πολλὰ ἀγαθὰ κείμενα εἰς ἔτη πολλά· ἀναπαύου, φάγε, πίε, εὐφραίνου. Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ Θεός· ἄφρον, ταύτη τῇ νυκτὶ τὴν ψυχὴν σου ἀπαιτοῦσιν ἀπὸ σοῦ· ἃ δὲ ἡτοίμασας τίνοι ἔσται; οὕτως ὁ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Τοὺς εἶπεν ὁ Κύριος αὕτῃ τὴν παραβολή. Ἐνὸς ἀνθρώπου πλουσίου ἔφεραν τὰ χωράφια του μεγάλη σοδεῖα· καὶ σκεφτόταν μέσα του λέγοντας· Τί πρέπει νὰ κάνω, γιατί δὲν ἔχω ποῦ νὰ μαζέψω τοὺς καρπούς μου; Καὶ εἶπε· αὐτὸ θὰ κάνω· θὰ γκρεμίσω τίς ἀποθήκες μου καὶ στῇ θέση τους θὰ χτίσω μεγαλύτερες καὶ ἐκεῖ θὰ μαζέψω ὅλα τὰ γεννήματά μου καὶ τὰ ἀγαθὰ μου καὶ θὰ πῶ στὴν ψυχῇ μου· Ψυχὴ, ἔχεις μαζέψει πολλὰ ἀγαθὰ, ποῦ σοῦ φτάνουν γιὰ πολλὰ χρόνια. Ἀναπαύου, λοιπὸν, τρώγε, πίνε, καλοπέρνε. Ὁ Θεὸς ὅμως τοῦ εἶπε· «Ἀνόητε, αὕτῃ τῇ νύχτα σοῦ ζητοῦν ξαφνικὰ τὴν ψυχὴ σου. Ὅσα λοιπὸν ἐτοίμασες, σὲ ποιὸν θὰ ἀνήκουν τώρα;». Αὐτὰ παθαί-

θησαυρίζων ἑαυτῷ, καὶ μὴ εἰς Θεὸν πλουτῶν. Ταῦτα λέγων ἐφώνει· ὁ ἔχων ὧτα ἀκούειν ἀκουέτω».

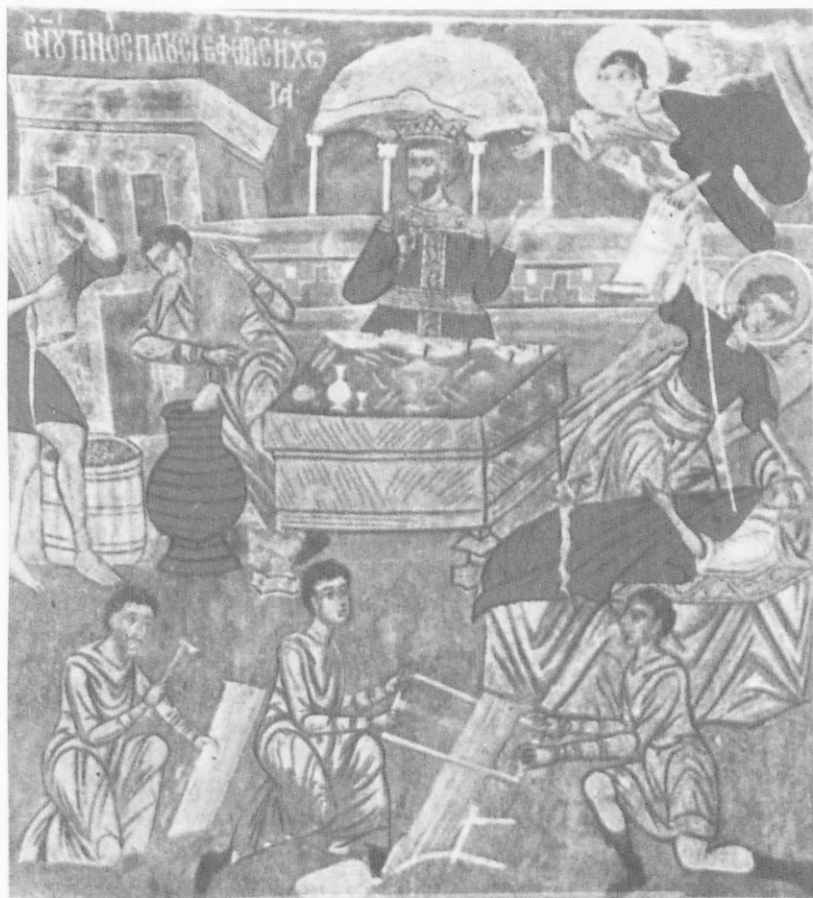
ναι ἐκεῖνος ποὺ θησαυρίζει μόνο γιὰ τὸν ἑαυτό του καὶ δὲν φροντίζει νὰ πλουτίζει ὅπως ὁ Θεὸς θέλει. Καὶ λέγοντας αὐτὰ τόνιζε: ὅποιος ἔχει αὐτιά γιὰ νὰ ἀκούει, ἂς ἀκούει.

Γ' ΑΝΑΛΥΣΗ – ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ

1. Ὁ πλούσιος τῆς παραβολῆς, ἀντὶ νὰ χαίρεται γιὰ τὸν πλοῦτο του, εἶχε φοβερὲς ἀνησυχίες καὶ ἀνυπόφορες ἀγωνίες. Εἶχε χάσει τὴν ψυχικὴ ἡρεμία του. Δὲν ἤξερε ποῦ νὰ μαζέψει καὶ τί νὰ κάνει τῇ μεγάλῃ σοδειᾷ του. Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ἤθελε νὰ εἶναι εὐτυχὴς μόνο γιὰ τὸν ἑαυτό του καὶ γιὰ πάρα πολλὰ χρόνια. Τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους ποτὲ δὲν τοὺς σκεφτόταν, ὥστε νὰ μοιράσει καὶ σ' αὐτοὺς ἀπὸ τὴν περίσσεια τῶν ὑλικῶν ἀγαθῶν. Ἦταν ἕνας ἀπαίσιος ἀτομιστὴς καὶ φοβερὸς ἐγωιστὴς. Ὁ πλούσιος μὲ τὰ νέα σχέδια ποὺ καταστρώνει, ἄρχισε νὰ δοκιμάζει ἀπέραντη εὐτυχία καὶ μόνιμη ἀπόλαυση. Τὸ μεγάλο λάθος του εἶναι πῶς ὅλα τὰ σχέδια του τὰ ἔκανε χωρὶς νὰ σκέφτεται καθόλου τὸ Θεό. Δὲν θέλει τὸ Θεό, γιατί νομίζει πῶς δὲν Τὸν χρειάζεται. Στὴ θέση τοῦ Θεοῦ εἶχε βάλει τὰ πλούτη καὶ τὰ χρήματά του. Ὁ πλούσιος τῆς παραβολῆς μας εἶναι ὁ ἄθεος τῆς ἐποχῆς του.

2. Ξαφνικὰ ὅμως τὸν ἐπισκέπτεται ὁ Θεὸς καὶ τοῦ λέγει ὅτι ἤρθε ἡ ὥρα τοῦ θανάτου του. Ἡ ζωὴ του πάνω στὴ γῆ τέλειωσε καὶ τώρα πρέπει σὲ κάποιον νὰ παραδώσει τὴν ψυχὴ του. Πῶς ὅμως νὰ τὴν παραδώσει στὰ χέρια τοῦ Θεοῦ, ἀφοῦ ποτὲ δὲν τὸν εἶχε πιστεύσει καὶ ἀγαπήσει; Εἶχε πιστεύσει μόνο στὰ πλούτη του. Τώρα ὅμως ποῦ πεθαίνει σὲ ποιὸν θὰ τὰ ἀφήσει;

3. Ὁ Κύριος χαρακτηρίζει τὸν πλούσιο «ἄφρονα», δηλαδὴ ἄμυαλο, ἀνόητο. Εἶναι πραγματικὰ παράφρονas, γιατί δὲν σκέφτηκε ποτὲ τὸ Θεό καὶ τὸ θάνατο. Ἡ πλεονεξία εἶχε κυριεύσει τὴν ψυχὴ του καὶ τὸν εἶχε κάνει φοβερὸ ἐγωιστὴ. Πρέπει πολὺ νὰ προσέξουμε ἀπὸ τώρα τὸ μεγάλο πάθος τῆς πλεονεξίας, ποὺ ὁδηγεῖ τὸν ἄνθρωπο στὸ κατάντημα τοῦ πλούσιου τῆς παραβο-

Ἡ παραβολή τοῦ ἄφρονος πλούσιου. Τοιχογραφία στὴν Ἱ. Μονὴ Καισαριανῆς (17ος αἰ.).

λῆς μας. "Ὅποιος προσπαθεῖ νὰ γίνεταί πλούσιος «κατὰ Θεόν», δηλαδή πλούσιος στὸ νὰ προσφέρει τὴν ἀγάπη του στοὺς ἄλλους, αὐτὸς κερδίζει καὶ αὐτὴ τὴ ζωὴ καὶ τὸν Παράδεισο. "Ὅταν ὁ ἄνθρωπος ἀγαπᾷ τὸ Θεὸ καὶ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους, τότε ἡ ζωὴ του εἶναι γεμάτη ἀπὸ φιλανθρωπία καὶ ἐλεημοσύνη. "Ὅλες αὐτὲς οἱ ἀρετὲς τὸν κάνουν εὐτυχισμένο καὶ τὸν ὀδηγοῦν αἰώνια κοντὰ στὸ Θεό.

Δ' ΔΙΔΑΓΜΑ:

«Οὕτως (= έτσι) ὁ θησαυρίζων ἑαυτῷ καὶ μὴ εἰς Θεὸν πλουτῶν»
(Λουκᾶ ιβ' 20).

Ε' ΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ

«Ἐκεῖνοι ποὺ θέλουν νὰ ἀποκτοῦν πλοῦτη, πέφτουν σὲ μεγάλο πειρασμό, σὲ παγίδα καὶ σὲ πολλὰς ἀνότητες καὶ βλαβερὰς ἐπιθυμίες, ποὺ ἔχουν τὴ δύναμη νὰ βυθίζουν τοὺς ἀνθρώπους στὴν καταστροφή καὶ τὴν ἀπώλεια (= τὸ χάσιμο τῆς ψυχῆς)».

(Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος στὴν Α' ἐπιστολὴ τοῦ
στον Ἐπίσκοπο Τιμόθεο κεφ. στ' στίχος 9).

ΣΤ' ΑΣΚΗΣΕΙΣ – ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Τί σοῦ ἔκανε ἐντύπωση ἀπὸ τὴ διαγωγὴ τοῦ πλούσιου τῆς παραβολῆς μας;
2. Γιατί ὁ Κύριος ὀνομάζει τὸν πλούσιο «ἄφρονα»;
3. Τί θέλει νὰ μᾶς διδάξει ὁ Κύριος μὲ τὴ σημερινὴ παραβολή;

ΚΥΡΙΑΚΗ Γ' ΛΟΥΚΑ

8. Ἡ θεραπεία τῆς βαριὰ ἄρρωστης γυναίκας.

(Λουκᾶ κεφ. ιγ' στίχοι 10-17).

Α' ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Μὲ τὴ σημερινὴ εὐαγγελικὴ περικοπὴ ἡ Ἐκκλησία θέλει νὰ μᾶς διδάξει: α) τὴν ἄπειρὴ ἀγάπη τοῦ Κυρίου μας γιὰ τὸν κάθε ἄνθρωπο καὶ β) τὴν αὐστηρὴ διαγωγὴ τοῦ ἀπέναντι στοὺς ὑποκριτές, ὅπως παρουσιάζονταν τότε οἱ Γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι.

«Τῷ καιρῷ ἐκεῖνῳ ἦν διδάσκων ὁ Ἰησοῦς ἐν μιᾷ τῶν συναγωγῶν ἐν τοῖς σάββασι. Καὶ ἰδοὺ γυνὴ ἦν πνεῦμα ἔχουσα ἀσθενείας ἔτη δέκα καὶ ὀκτώ, καὶ ἦν συγκύπτουσα καὶ μὴ δυναμένη ἀνακύψαι εἰς τὸ παντελές. Ἰδὼν δὲ αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς προσεφώνησε καὶ εἶπεν αὐτῇ· γύναι, ἀπολέλυσαι τῆς ἀσθενείας σου· καὶ ἐπέθηκεν αὐτῇ τὰς χεῖρας· καὶ παραχρῆμα ἀνωρθώθη καὶ ἐδόξαζε τὸν Θεόν. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἀρχισυνάγωγος, ἀγανακτῶν ὅτι τῷ σαββάτῳ ἐθεράπευσεν ὁ Ἰησοῦς, ἔλεγε τῷ ὄχλῳ· ἔξ ἡμέραι εἰσὶν ἐν αἷς δεῖ ἐργάζεσθαι· ἐν ταύταις οὐν ἐρχόμενοι θεραπεύεσθε, καὶ μὴ τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου. Ἀπεκρίθη οὖν αὐτῷ ὁ Κύριος καὶ εἶπεν· ὑποκριτά, ἕκαστος ὑμῶν τῷ σαββάτῳ οὐ λύει τὸν βούν αὐτοῦ ἢ τὸν ὄνον ἀπὸ τῆς φάτνης καὶ ἀπαγαγὼν ποτίζει; ταύτην δέ, θυγατέρα Ἀβραάμ οὐσαν, ἦν ἔδωκεν ὁ Σατανᾶς ἰδοὺ δέκα καὶ ὀκτὼ ἔτη, οὐκ ἔδει λυθῆναι ἀπὸ τοῦ δεσμοῦ τούτου τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου; Καὶ ταῦτα λέγοντος αὐτοῦ κατησχύνοντο πάντες οἱ ἀντικείμενοι αὐτῷ καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἔχαιρεν ἐπὶ πᾶσι τοῖς ἐνδόξοις τοῖς γινομένοις ὑπ' αὐτοῦ».

Ἐκεῖνο τὸν καιρὸ ἐδίδασκε ὁ Ἰησοῦς σὲ μιὰ ἀπὸ τῶν συναγωγῶν καὶ ἦταν ἡμέρα Σάββατο. Καὶ ἦταν ἐκεῖ μιὰ γυναῖκα ποὺ εἶχε πονηρὸ πνεῦμα. Ἦταν ἄρρωστη δεκαοχτὼ χρόνια καὶ ἦταν σκυφτὴ καὶ δὲν μποροῦσε νὰ σηκώσει τὸ σῶμα τῆς καθόλου. Καὶ ὅταν τὴν εἶδε ὁ Ἰησοῦς τῆς μίλησε καὶ τῆς εἶπε· Γυναίκα, εἶσαι λυμένη ἀπὸ τὴν ἄρρώστια σου καὶ ἀκούμπησε ἐπάνω τῆς τὰ χέρια του καὶ ἀμέσως ἐκεῖνη ἀνασηκώθηκε καὶ δόξαζε τὸ Θεό. Καὶ ἀποκρίθηκε ὁ ἀρχισυνάγωγος μὲ ἀγανάκτηση, γιατί τὸ Σάββατο ἔκαμε τὴ θεραπεία ὁ Ἰησοῦς καὶ ἔλεγε στὸ λαό· Ἐξ ἡμέρας εἶναι, ὅπου σ' αὐτὲς πρέπει νὰ ἐργάζομαστε, σ' αὐτὲς λοιπὸν νὰ ἐρχεσθε καὶ νὰ θεραπευόσαστε καὶ ὄχι στὴν ἡμέρα τοῦ Σαββάτου. Τοῦ ἀποκρίθηκε λοιπὸν ὁ Κύριος καὶ εἶπε· Ὑποκριτῇ, ὁ καθένας σας τὸ Σάββατο δὲν λύνει τὸ βόδι του καὶ τὸν ὄνο ἀπὸ τὸ παχνὶ καὶ τὰ πάει καὶ τὰ ποτίζει; Καὶ αὐτὴ ἐδῶ ποὺ εἶναι κόρη τοῦ Ἀβραάμ καὶ τὴν ἔδωσε ὁ Σατανᾶς δεκαοχτὼ χρόνια δὲν ἔπρεπε νὰ λυθεῖ ἀπὸ τοῦτο τὸ δέσιμο τὴν ἡμέρα τοῦ Σαββάτου; Καὶ ἐνῶ ἔλεγε αὐτὰ ὁ Ἰησοῦς καταντροπιάζονταν ὅλοι οἱ ἐχθροὶ του· καὶ ὅλος ὁ λαὸς εἶχε χαρὰ γιὰ τὰ θαύματα ποὺ γίνονταν ἀπὸ αὐτόν.

Επίτιτλο, αρχικό γράμμα Ε, από Ευαγγελιστάριο της 'Ι. Μονής Ξηροποτάμου του Ἁγίου Ὁρους (16ος αἰ.).

1. Ἡ γυναίκα τῆς περικοπῆς, παρόλο ποὺ ἦταν ἄρρωστη καὶ πνευματικὰ καὶ σωματικὰ, ὅμως ἐπισκεπτόταν κάθε Σάββατο τὴ Συναγωγή. Ἄκουε τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ καὶ ἐπαιρνε δύναμη καὶ κουράγιο γιὰ νὰ ἀντιμετωπίζει τὴν ἀρρώστια τῆς. Μᾶς διδάσκει πὼς καὶ ἡμεῖς πρέπει νὰ πηγαίνουμε κάθε Κυριακὴ στὴν ἐκκλησία γιὰ νὰ παίρνουμε δύναμη καὶ ζωή.

2. Ἡ ἄρρωστη γυναίκα εἶχε μεγάλη πίστη, εὐσέβεια καὶ ὑπομονή, γι' αὐτὸ καὶ δέχτηκε ἀπὸ τὸν Κύριο πολὺ περισσότερα ἀπὸ ὅσα περίμενε. Ὁ Κύριος τὴ θεράπευσε μιὰ γιὰ πάντα. Μετὰ τὴ θεραπεία τῆς ἡ γυναίκα δοξολογοῦσε τὸ Θεὸ καὶ ἔδειχνε μπροστὰ σ' ὅλους τὴν εὐχαριστία καὶ τὴν εὐγνωμοσύνη τῆς στὸ Χριστό. Ἀναγνώριζε, δηλαδὴ, μπροστὰ σ' ὅλους τὴν ἀγάπη καὶ τὴν εὐεργεσία τοῦ Κυρίου.

3. Ὁ προϊστάμενος ὅμως τῆς Συναγωγῆς ἀγανάκτησε γιὰ τὸ θαῦμα. Ἦθελε νὰ δείξει πὼς ἐνδιαφερόταν τάχα γιὰ τὸ Νόμο τοῦ Θεοῦ. Κατὰ βάθος ἦταν ἓνας μεγάλος καὶ τέλειος ὑποκριτῆς. Ἦθελε νὰ δείξει στὸν κόσμο πὼς σέβεται τὴν ἀργία τοῦ Σαββάτου. Συκοφαντοῦσε τὸν Κύριο καὶ ἔλεγε πὼς οἱ ἄνθρωποι δὲν πρέπει σὲ ἡμέρα ἀργίας νὰ ἔρχονται γιὰ νὰ θεραπεύονται. Ὁ Κύριος ὅμως τὸν ξεσκέπασε καὶ τὸν ἀποστόμωσε. Τὸν ὀνόμασε ὑποκριτῆ, δηλαδὴ ψεύτη καὶ θεατρίνο. Ἀλλὰ αἰσθανόταν μέσα του καὶ ἄλλα ἔλεγε καὶ ἔδειχνε στοὺς ἀνθρώπους. Τοῦ ὑπενθύμισε πὼς ἡ ἀξία τοῦ ἀνθρώπου, ποὺ εἶναι ἡ εἰκόνα τοῦ Θεοῦ, βρίσκεται πιὸ πάνω καὶ ἀπὸ τὴν ἀργία τοῦ Σαββάτου. Ὁ Θεὸς ζητεῖ ἀγάπη ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο. Καὶ αὐτὴ τὴν ἀγάπη πρόσφερε ὁ Κύριος μὲ τὴ θαυματουργικὴ θεραπεία τῆς ἄρρωστης γυναίκας.

4. Τέτοιοι ὑποκριτὲς ὑπάρχουν πάντα στὸν κόσμο. Ἀπὸ αὐτοὺς πρέπει νὰ φυλαγόμαστε. Ὁ ἀρχισυνάγωγος τοῦ εὐαγγελίου δὲν χάρηκε γιὰ τὸ ὅτι ἐλευθερώθηκε μιὰ δυστυχισμένη γυναίκα ἀπὸ τὴ φοβερὴ ἀρρώστια τῆς. Μὲ τὴν ὑποκρισίαν προσπαθοῦσε νὰ κρύψει τὸν ἐγωισμό καὶ τὸ φθόνο, ποὺ κρύβονταν μέσα στὴν καρδιά του. Γι' αὐτὸ καὶ ὁ Κύριος τὸν ξεσκέπασε καὶ τὸν ἀποστόμωσε μπροστὰ στοὺς ἄλλους ἀνθρώπους.

5. Πρέπει λοιπὸν νὰ προφυλάμε τὸν ἑαυτό μας ἀπὸ τὴ φο-

βερή ἀρρώστια τῆς ὑποκρισίας. Ἡ ὑποκρισία εἶναι πολὺ μεγάλη ἀμαρτία καὶ δὲν ἀφίνει τὸν ἄνθρωπο νὰ λυτρωθεῖ μὲ τὴν ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ. Πολλὲς φορές δυστυχῶς προσπαθοῦμε ἀπὸ τὴ μικρὴ μας ἡλικία νὰ ξεγελοῦμε τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους. Ὑποκρινόμαστε στοὺς γονεῖς, στοὺς δασκάλους καὶ γενικὰ στοὺς ἀνθρώπους. Σ' αὐτὲς τὶς δύσκολες στιγμὲς νὰ θυμόμαστε πὼς ὁ Κύριος γνωρίζει ὅπωςδὴποτε τὴν ὑποκρισία μας καὶ πὼς μιὰ μέρα θὰ τὴν ξεσκεπάσει μπροστὰ στοὺς ἄλλους. Μόνο μὲ τὴ βοήθεια τῆς ἀγάπης μπορούμε νὰ λυτρωθοῦμε ἀπὸ τὴ ὑποκρισία. Ἡ ἀγάπη μας στὸ Θεὸ καὶ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους θὰ μᾶς κάνει ἐλεύθερους, εἰλικρινεῖς καὶ τίμιους ἀνθρώπους.

Δ' ΔΙΔΑΓΜΑ:

«Ὑποκριτά... οὐκ ἔδει λυθῆναι (= δὲν ἔπρεπε νὰ λευθερωθεῖ) ἀπὸ τοῦ δεσμοῦ τούτου τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Σαββάτου;» (Λουκᾶ 13' 16).

Ε' ΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΚΛ. ΡΗΤΟΡΩΝ

«Σκοτάδι εἶναι ἡ ὑποκρισία. Εἶναι ἡ πηγὴ τῆς ψευτιᾶς. Ἐνῶ ἡ ἀπλότητα εἶναι φῶς. Εἶναι ἡ μητέρα τῆς ἀλήθειας. Ἄς πετάξουμε λοιπὸν ἀπὸ πάνω μας τὸ σκοτάδι τῆς ὑποκρισίας καὶ ἄς ντυθοῦμε τὸ φῶς τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ» (ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ ΘΕΟΤΟΚΗ, Κυριακοδρόμιο, Ἀθῆναι 1930, σελ. 441).

ΣΤ' ΑΣΚΗΣΕΙΣ – ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Τί μᾶς διδάσκει μὲ τὸ παράδειγμά της ἡ ἀρρωστη γυναῖκα τοῦ σημερινοῦ Εὐαγγελίου;
2. Γιατί ἡ ὑποκρισία εἶναι μεγάλη ἀμαρτία;
3. Τί ἤθελε νὰ δείξει ὁ ἀρχισυνάγωγος μὲ αὐτὰ ποῦ εἶπε;

Ἡ θεία Μετάληψη (Τοιχογραφία στὴ μονὴ Μεταμορφώσεως Μετεώρων, 16ος αἰ.).

ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΑ΄ ΛΟΥΚΑ

9. Ἡ παραβολὴ τοῦ Δείπνου.

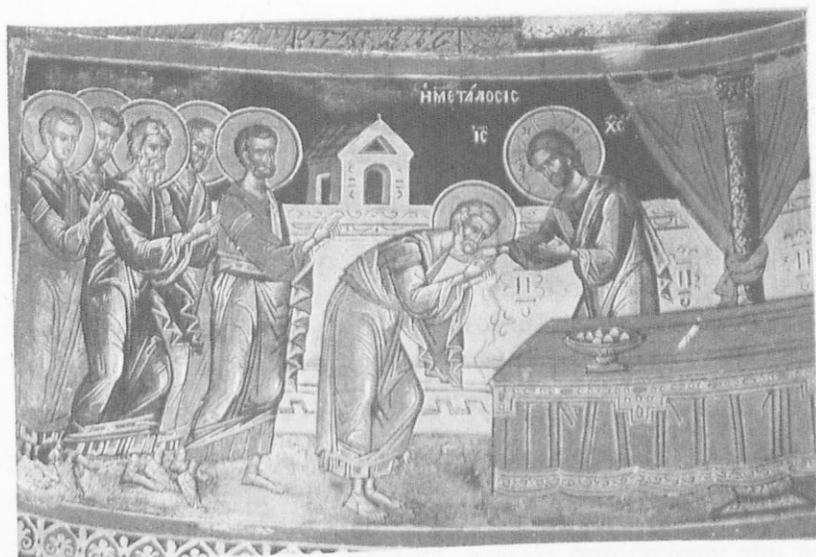
(Λουκᾶ κεφ. ιδ΄ στίχοι 16-24).

Α΄ ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ἡ Ἐκκλησία μᾶς βοηθεῖ μὲ τὴν παραβολὴ τοῦ μεγάλου Δείπνου νὰ καταλάβουμε τίς ἐξῆς ἀλήθειες: α) ὁ Θεὸς καλεῖ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους στὸ τραπέζι τῆς Βασιλείας του, δηλ. στὸν Παράδεισο, β) ὁ Θεὸς θέλει ὅλοι οἱ ἄνθρωποι νὰ δεχτοῦν τὴν πρόσκληση καὶ νὰ καθίσουν στὸ τραπέζι τῆς σωτηρίας καὶ γ) οἱ ἄνθρωποι εἶναι ἐλεύθεροι νὰ δεχτοῦν ἢ καὶ νὰ ἀπορρίψουν τὴν πρόσκληση τοῦ Θεοῦ.

«Εἶπεν ὁ Κύριος τὴν παραβολὴν ταύτην· ἄνθρωπός τις ἐποίησε δεῖπνον μέγα καὶ ἐκάλεσε πολλούς· καὶ ἀπέστειλε τὸν δούλον αὐτοῦ τῇ ὥρᾳ τοῦ δεῖπνου εἰπεῖν τοῖς κεκλημένοις· ἔρχεσθε, ὅτι ἤδη ἔτοιμά ἐστι πάντα. Καὶ ἤρξαντο ἀπὸ μιᾶς παραιτεῖσθαι πάντες. Ὁ πρῶτος εἶπεν αὐτῷ· ἀγρὸν ἡγόρασα καὶ ἔχω ἀνάγκην ἐξελθεῖν καὶ ἰδεῖν αὐτόν· ἐρωτῶ σε, ἔχε με παρητημένον. Καὶ ἕτερος εἶπε· ζεύγη βοῶν ἡγόρασα πέντε, καὶ πορεύομαι δοκιμάσαι αὐτά· ἐρωτῶ σε, ἔχε με παρητημένον. Καὶ ἕτερος εἶπε· γυναῖκα ἔγημα, καὶ διὰ τοῦτο οὐ δύναμαι ἐλθεῖν. Καὶ παραγενόμενος ὁ δούλος ἐκεῖνος ἀπήγγειλε τῷ κυρίῳ αὐτοῦ ταῦτα. Τότε ὀργισθεὶς ὁ οἰκοδεσπότης εἶπε τῷ δούλῳ αὐτοῦ· ἔξελθε ταχέως εἰς τὰς πλατείας καὶ ῥύμας τῆς πόλεως, καὶ τοὺς πτωχοὺς καὶ ἀναπήρους καὶ χωλοὺς καὶ τυφλοὺς εἰσάγαγε ὧδε. Καὶ εἶπεν ὁ δούλος· κύριε, γέγονεν ὡς ἐπέταξας, καὶ ἔτι τόπος ἐστί. Καὶ εἶπεν ὁ κύριος πρὸς τὸν δούλον· ἔξελθε εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ φραγμοὺς καὶ ἀνάγκασον εἰσελθεῖν, ἵνα γεμισθῇ ὁ οἶκός μου. Λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων τῶν κεκλημένων γεύσεται μου τοῦ δεῖπνου· πολλοὶ γὰρ εἰσι κλητοί, ὀλίγοι δὲ ἐκλεκτοί».

Εἶπεν ὁ Κύριος αὐτὴ τὴν παραβολήν. Ἐνας ἄνθρωπος ἔκαμε τραπέζιν μεγάλην καὶ κάλεσε πολλούς. Καὶ ἔστειλε τὸν ὑπῆρέτην τοῦ τῆν ὥρα τοῦ τραπέζιου νὰ πεῖ στοὺς καλεσμένους. Ἐλᾶτε, γιατί ὅλα εἶναι ἔτοιμα. Καὶ ἄρχισαν ὅλοι σὰν συνεννοημένοι νὰ ξεφεύγουν. Ὁ πρῶτος εἶπε· Ἀγόρασα χωράφι καὶ ἔχω ἀνάγκη νὰ βγῶ νὰ τὸ δῶ. Σὲ παρακαλῶ, βγάλε με ἀπὸ τὴν ὑποχρέωση. Καὶ ἄλλος εἶπε· Ἀγόρασα πέντε ζευγάρια βῶδια καὶ πάω νὰ τὰ δοκιμάσω· σὲ παρακαλῶ βγάλε με ἀπὸ τὴν ὑποχρέωση. Καὶ ἄλλος εἶπε· Ἐκαμα τὸ γάμο μου καὶ γι' αὐτὸ δὲν μπορῶ νὰ ἔλθω. Καὶ παρουσιάστηκε ὁ ὑπῆρέτης ἐκεῖνος καὶ τὰ εἶπε ὅλα στὸν κύριό του. Τότε θυμώσε ὁ Κύριος καὶ εἶπε στὸν ὑπῆρέτη του. Ἐβγα γρήγορα στὶς πλατεῖες καὶ στὰ σοκάκια τῆς πόλεως καὶ φέρε ἐδῶ μέσα ὅλους τοὺς πτωχοὺς καὶ σακάτηδες καὶ κουτσούς καὶ στραβούς. Καὶ εἶπε ὁ ὑπῆρέτης· Κύριε, ἔγινε ὅπως διάταξες καὶ ἀκόμα ὑπάρχει τόπος. Καὶ εἶπε ὁ Κύριος στὸν ὑπῆρέτη· Ἐβγα στοὺς δρόμους καὶ τὰ μονοπάτια καὶ ἀνάγκασε νὰ μποῦνε γιὰ νὰ γεμίσει τὸ σπίτι μου. Σὰς λέγω πὼς κανένας ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους τοὺς καλεσμένους δὲν θὰ φάγει ἀπὸ τὸ τραπέζι μου. Γιατί πολλοὶ εἶναι οἱ καλεσμένοι, ἀλλὰ λίγοι εἶναι οἱ διαλεγτοί.

Ἡ Θεία Μετάδοση. Τοιχογραφία στὴν Ἱ. Μονὴ Μεταμορφώσεως Μετεώρων (16ος αἰ.).

Γ' ΑΝΑΛΥΣΗ – ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ

1. Ὁ Δεσπότης ποὺ προσκαλεῖ στὸ Δεῖπνο εἶναι ὁ Θεός. Οἱ προσκαλούμενοι εἶναι ὅλοι οἱ ἄνθρωποι χωρὶς καμὶὰν ἐξαίρεση. Τὸ Δεῖπνο εἶναι ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ, δηλαδή, ἐκεῖ ὅπου ὁ ἄνθρωπος συμμετέχει καὶ κοινωνεῖ στὴ ζωὴ καὶ στὴ δόξα τοῦ Θεοῦ. Συνήθως οἱ ἄνθρωποι βρίσκουν διάφορες δικαιολογίες γιὰ νὰ ἀρνηθοῦν τὴν πρόσκληση τοῦ Θεοῦ στὸ μεγάλο Δεῖπνο τῆς Βασιλείας του. Οἱ καλεσμένοι ἀπάντησαν στὸν οἰκοδεσπότη μὲ τὰ ἴδια σχεδὸν λόγια: «Σὲ παρακαλῶ ἄφησέ με ἡσυχὸ καὶ βγάλε με ἀπὸ τὴν ὑποχρέωση».

2. Ἡ δικαιολογία τοῦ πρώτου ἦταν: «ἀγόρασα χωράφι καὶ ἔχω πολλὰς δουλειὰς καὶ σκοτοῦρες». Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ἀντιπροσωπεύει ὅλους ἐκείνους, ποὺ θέλουν νὰ ἔχουν ὅσο μποροῦν περισσότερα ὑλικά ἀγαθὰ. Ἡ πλεονεξία δὲν τοὺς ἀφίνει νὰ φροντίσουν καὶ γιὰ τὸ χωράφι τῆς ψυχῆς τους. Τὸ ἀφίνουν ἀκαλ-

λιεργήτο καὶ τελικὰ πνίγεται στὰ χορτάρια καὶ τὰ πολλὰ ζιζάνια.

3. Ὁ δεῦτερος ἀπάντησε: «Ἀγόρασα πέντε ζευγάρια βώδια καὶ πάω νὰ τὰ δοκιμᾶσω». Αὐτὸς ἀντιπροσωπεύει τοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους ποὺ ἀσχολοῦνται μόνο μὲ τὸ ἐμπόριο καὶ τὶς ἐπιχειρήσεις. Εἶναι πολὺ ἀπασχολημένοι μὲ τὶς ἐργασίες τους καὶ δὲν ἔχουν καθόλου χρόνο νὰ φροντίσουν γιὰ τὴν ψυχὴ τους καὶ τὴ σωτηρίά τους.

4. Ὁ τρίτος ἀπάντησε: «Ἐκαμα τὸ γάμο μου καὶ γι' αὐτὸ δὲν μπορῶ νὰ ἔλθω». Ἐδῶ ἀνήκουν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι, ποὺ εἶναι πνιγμένοι μὲ τὶς οἰκογενειακὲς ἀνάγκες καὶ φροντίδες. Προσπαθοῦν νὰ ἀποκτήσουν ὅσο τὸ δυνατόν περισσότερα ὑλικά ἀγαθὰ γιὰ τὰ παιδιὰ τους. Τελικὰ ὅμως ἀρνοῦνται τὴ συμμετοχὴ τους στὸ τραπέζι τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ.

5. Ἡ ἀπόφαση τοῦ οἰκοδεσπότη εἶναι τρομερή. Μᾶς βεβαιώνει ὁ Κύριος πὼς κανένας ἀπὸ αὐτοὺς, δὲν θὰ πάρει μέρος στὴ Βασιλεία του γιὰτὶ ἀρνήθηκαν τὴν πρόσκληση. Ὁ διάβολος θέλει νὰ μᾶς χωρίσει ἀπὸ τὸ Θεό. Γι' αὐτὸ καὶ μᾶς βάζει ἓνα σωρὸ δικαιολογίες στὸ μυαλό. Εὐκολα μπορούμε νὰ δικαιολογηθοῦμε, γιὰτὶ δὲν πᾶμε στὴν ἐκκλησία, δὲν ἐξομολογοῦμαστε, δὲν κοινωνᾶμε, δὲν προσευχοῦμαστε. Ὁ Χριστὸς μᾶς προσκαλεῖ ὅμως κάθε μέρα καὶ ὥρα. Μᾶς προσκαλεῖ νὰ ἐπικοινωνοῦμε μαζί του μὲ τὴν προσευχή. Γι' αὐτὸ καὶ δὲν πρέπει νὰ παραμελοῦμε τὶς ὥρες τῆς προσευχῆς μας. Νὰ παρακαλοῦμε τὸ Θεὸ στὸ «Πάτερ ἡμῶν» νὰ ἔλθει ἡ Βασιλεία του στὶς καρδιὲς ὅλων τῶν ἀνθρώπων καὶ ἐπομένως καὶ στὶς δικές μας. Ὁ Κύριος ἐπίσης μᾶς προσκαλεῖ νὰ πάρουμε μέρος στὸ μεγάλο Δεῖπνο τῆς Ἐκκλησίας, ποὺ εἶναι τὸ μυστήριό τῆς θείας Εὐχαριστίας. Πρέπει νὰ ἐτοιμαζόμαστε μὲ πολὺ προσοχή, μὲ πίστη καὶ μετάνοια γιὰ νὰ παίρνουμε μέσα μας τὸ Σῶμα καὶ τὸ Αἷμα τοῦ Χριστοῦ μας. Ἡ συμμετοχὴ μας στὸ κυριακάτικο Δεῖπνο τῆς θείας Κοινωνίας δείχνει τὴν ἐπιθυμία μας νὰ βρεθοῦμε στὴν αἰώνια Βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

Δ' ΔΙΔΑΓΜΑ:

«Λέγω γὰρ ὑμῖν οὐδεὶς τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων τῶν κεκλημένων γεύσεται μου τοῦ δείπνου» (Λουκᾶ 14' 24).

Ε' ΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΚΛ. ΠΑΤΕΡΩΝ

«Ἀξίωσέ μας νὰ μεταλάβουμε τὰ ἐπουράνια καὶ φρικτὰ σου μυστήρια, αὐτῆς τῆς ἱερῆς καὶ πνευματικῆς σου τραπέζης μὲ καθαρὴ τὴ συνείδηση, ὥστε νὰ ἐλευθερωθοῦμε ἀπὸ τὶς ἁμαρτίες μας, νὰ συχωρεθοῦν τὰ σοβαρά μας σφάλματα. Ἀξίωσέ μας ἔτσι νὰ βρεθοῦμε στὴν κοινωνία τοῦ Ἁγίου σου Πνεύματος, νὰ κληρονομήσουμε τὴ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν, ἔχοντας παρρησία ἀπέναντί σου. Ἀξίωσέ μας, ἐπίσης νὰ κοινωνήσουμε μὲ καθαρὴ καρδιά, ὥστε νὰ μὴ βρεθοῦμε ἔνοχοι καὶ καταδικαστοῦμε ὡς ἄσεβεῖς καὶ ἀνάξιοι» (Εὐχὴ ἀπὸ τὴ θεία Λειτουργία τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου).

ΣΤ' ΑΣΚΗΣΕΙΣ – ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Τί δικαιολογίες βρῆκαν οἱ διάφοροι τύποι τῶν ἀνθρώπων ποὺ ἀπόρριψαν τὴν πρόσκληση τοῦ Κυρίου γιὰ τὸ Δεῖπνο;
2. Πῶς καλεῖ ἐμᾶς ὁ Χριστὸς στὸ Δεῖπνο του;
3. Τί πρέπει νὰ κάνουμε γιὰ νὰ ἀποδεχτοῦμε τὴν πρόσκληση τοῦ Κυρίου;

10. Κυριακὴ πρὶν ἀπὸ τὴ γέννηση τοῦ Χριστοῦ.

(Ματθαίου κεφ. α' στίχοι 1-25).

Α' ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Τὸ Εὐαγγέλιο μᾶς μιλεῖ σήμερα γιὰ τοὺς προγόνους τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ποὺ ἔγινε ἄνθρωπος γιὰ τὴ σωτηρία μας. Αὐτὸ μᾶς δείχνει ὅτι ὁ Κύριος ὡς ἄνθρωπος συγγενεύει μὲ ὁλόκληρο τὸ ἀνθρώπινο γένος. Γίνεται ὁ πραγματικὸς ἀδελφός μας, ποὺ θυσιάζεται γιὰ νὰ μᾶς ὁδηγήσει ὅλους κοντὰ στὸ Θεὸ-Πατέρα, δηλαδὴ στὴ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν.

Ἡ Γέννηση τοῦ Χριστοῦ. Εἰκόνα στὴν Ἱ. Μονὴ Σταυρονικήτα τοῦ Ἁγίου Ὄρους (16ος αἰ.).

«Βίβλος γενέσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ, υἱοῦ Δαβὶδ, υἱοῦ Ἀβραάμ. Ἀβραάμ ἐγέννησε τὸν Ἰσαάκ, Ἰσαάκ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰακώβ, Ἰακώβ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰούδαν καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, Ἰούδας δὲ ἐγέννησε τὸν Φαρὲς καὶ τὸν Ζαρὰ ἐκ τῆς Θάμαρ, Φαρὲς δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀμινὰ- δάβ, Ἀμινὰδάβ δὲ ἐγέννησε τὸν Ναασσών, Ναασσών δὲ ἐγέννησε τὸν Σαλμών, Σαλμών δὲ ἐγέννησε τὸν Βοόζ ἐκ τῆς Ραχάβ, Βοόζ δὲ ἐγέννησε τὸν Ὠβὴδ ἐκ τῆς Ρούθ, Ὠβὴδ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰεσσαί, Ἰεσσαί δὲ ἐγέν- νησε τὸν Δαβὶδ τὸν βασιλέα. Δαβὶδ δὲ ὁ βασιλεὺς ἐγέννησε τὸν Σολο- μώντα, ἐκ τῆς τοῦ Οὐρίου, Σολομών δὲ ἐγέννησε τὸν Ροβοάμ, Ροβοάμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀβιά, Ἀβιά δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωάθαμ, Ἰωάθαμ δὲ ἐγέννησε τὸν Μανασσῆ, Μανασσῆς δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀμών, Ἀμών δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωσίαν, Ἰωσίας δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰεχονίαν, καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐ- τοῦ ἐπὶ τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος. Μετὰ δὲ τὴν μετοικεσίαν Βαβυλῶ- νος Ἰεχονίας ἐγέννησε τὸν Σαλαθιήλ, Σαλαθιήλ δὲ ἐγέννησε τὸν Ζορο- βάβελ, Ζοροβάβελ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀβιούδ, Ἀβιούδ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐλιακίμ, Ἐλιακίμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀζώρ, Ἀζώρ δὲ ἐγέννησε τὸν Σα- δώκ, Σαδώκ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀχείμ, Ἀχείμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐλιούδ, Ἐλιούδ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐλεάζαρ, Ἐλεάζαρ δὲ ἐγέννησε τὸν Ματθάν, Ματθάν δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰακώβ, Ἰακώβ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωσήφ τὸν ἄνδρα Μαρίας, ἐξ ἧς ἐγεννήθη Ἰησοῦς ὁ λεγόμενος Χριστός».

Β' ΚΕΙΜΕΝΟ

«Πᾶσαι οὖν αἱ γενεαὶ ἀπὸ Ἀβραάμ ἕως Δαβὶδ γενεαὶ δεκατέσσαρες καὶ ἀπὸ Δαβὶδ ἕως τῆς μετοικε- σίας Βαβυλῶνος γενεαὶ δεκα- τέσσαρες, καὶ ἀπὸ τῆς μετοικε- σίας Βαβυλῶνος ἕως τοῦ Χρι- στοῦ γενεαὶ δεκατέσσαρες.

Τοῦ δὲ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἡ γέννη- σις οὕτως ἦν. Μνηστευθεῖσης γὰρ τῆς μητρὸς αὐτοῦ Μαρίας τῷ Ἰωσήφ, πρὶν ἢ συνελθεῖν αὐ-

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Ὅλες λοιπὸν οἱ γενεές ἀπὸ τὸν Ἀβραάμ μέχρι τὸν Δαβὶδ εἶναι γε- νεές δεκατέσσερες καὶ ἀπὸ τὸν Δα- βὶδ μέχρι τῆς μετοικεσίας τῆς Βαβυ- λῶνα εἶναι γενεές δεκατέσσερες καὶ ἀπὸ τῆς μετοικεσίας τῆς Βαβυλῶνα μέχρι τῆς γέννησης τοῦ Χριστοῦ εἶναι γενεές δεκατέσσερες.

Τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἡ γέννηση ἦταν ἔτσι. Ἡ μητέρα του ἡ Μαρία, ὅταν μνηστεύθηκε τὸν Ἰωσήφ, πρὶν νὰ συγκατοικήσουν, βρέθηκε νὰ εἶναι

τούς εὐρέθη ἐν γαστρὶ ἔχουσα ἐκ Πνεύματος Ἁγίου. Ἰωσήφ δὲ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, δίκαιος ὢν καὶ μὴ θέλων αὐτὴν παραδειγματίσαι, ἐβουλήθη λάθρα ἀπολύσαι αὐτήν. Ταῦτα δὲ αὐτοῦ ἐνθυμηθέντος ἰδοὺ ἄγγελος Κυρίου κατ' ὄναρ ἐφάνη αὐτῷ λέγων· Ἰωσήφ υἱὸς Δαβίδ, μὴ φοβηθῆς παραλαβεῖν Μαριάμ τὴν γυναῖκα σου· τὸ γὰρ ἐν αὐτῇ γεννηθὲν ἐκ Πνεύματος ἁγίου· τέξεται δὲ υἱὸν καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν· αὐτὸς γὰρ σώσει τὸν λαὸν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν. Τοῦτο δὲ ὅλον γέγονεν ἵνα πληρωθῇ τὸ ρηθὲν ὑπὸ τοῦ Κυρίου διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος· ἰδοὺ ἡ παρθένος ἐν γαστρὶ ἔξει καὶ τέξεται υἱόν, καὶ καλέσουσι τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἑμμανουὴλ, ὃ ἐστὶ μεθερμηνευόμενον μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός. Διεγερθεὶς δὲ ὁ Ἰωσήφ ἀπὸ τοῦ ὕπνου ἐποίησεν ὡς προσέταξεν αὐτῷ ὁ ἄγγελος Κυρίου καὶ παρέλαβε τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐγίνωσκεν αὐτὴν ἕως οὗ ἔτεκε τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν πρωτότοκον, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν».

ἔγκυος ἀπὸ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα. Καὶ ὁ Ἰωσήφ ὁ μνηστήρας τῆς, ἐπειδὴ ἦταν δίκαιος ἄνθρωπος καὶ δὲν ἤθελε νὰ τὴν ἐκθέσει, θέλησε νὰ τὴ διώξει στὰ κρυφά. Καὶ ἐνῶ αὐτὸς σκέφθηκε αὐτὰ νὰ καὶ φαίνεται στὸν ὕπνο του ἄγγελος Κυρίου καὶ τοῦ λέγει· Ἰωσήφ, ἀπόγονε τοῦ Δαβίδ, νὰ μὴ φοβηθεῖς νὰ πάρεις μαζί σου τὴ γυναῖκα σου Μαριάμ· γιατί αὐτὸ ποὺ γεννήθηκε μέσα τῆς εἶναι ἀπὸ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα. Θὰ γεννήσει λοιπὸν παιδὶ καὶ θὰ τὸ ὀνομάσεις Ἰησοῦ· γιατί αὐτὸς θὰ σώσει τὸ λαὸ του ἀπὸ τὶς ἁμαρτίες του. Καὶ αὐτὸ ἐγίνε γιὰ νὰ πραγματοποιηθεῖ ὁ λόγος τοῦ Κυρίου ποὺ λέγει μὲ τὸ στόμα τοῦ Προφήτη. Νὰ, ἡ παρθένος θὰ μείνει ἔγκυος καὶ θὰ γεννήσει παιδὶ καὶ θὰ τοῦ δώσουν τὸ ὄνομα Ἑμμανουήλ, ποὺ σημαίνει· ὁ Θεὸς εἶναι μαζί μας. Καὶ σηκώθηκε ὁ Ἰωσήφ ἀπὸ τὸν ὕπνο καὶ ἔκαμε, ὅπως τὸν πρόσταξε ὁ ἄγγελος Κυρίου. Πῆρε μαζί του τὴ γυναῖκα του καὶ δὲν τὴ νυμφεύθηκε μέχρι ποὺ γέννησε τὸν υἱὸ τῆς τὸν πρωτότοκο καὶ τοῦ ἔδωσε τὸ ὄνομα Ἰησοῦς.

Γ' ΑΝΑΛΥΣΗ – ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ

1. "Ὅλοι οἱ πρόγονοι τοῦ Κυρίου πρόσφεραν τὴν πίστη καὶ τὴν ἀγάπη τους στὸ Θεὸ καὶ ἐργάστηκαν μὲ ἐνθουσιασμὸ καὶ ταπεινῶση, ὥστε νὰ πραγματοποιηθεῖ ἡ γέννηση τοῦ Κυρίου

στον κόσμο. Ἡ Ἐκκλησία μας τιμᾷ καὶ σέβεται ὅλα αὐτὰ τὰ ἅγια καὶ ἱερὰ πρόσωπα. Εἶναι χαρακτηριστικὸ πὼς ὅλα τὰ ὀνόματα καταλήγουν στὴ γενεὰ τοῦ Δαβὶδ, ἀπ' ὅπου κατάγεται ἡ Παρθέ- νος Μαρία καὶ ὁ προστάτης τῆς Ἰωσήφ.

2. Τὸ ὄνομα «Ἰησοῦς» στὰ ἑβραϊκὰ σημαίνει «ὁ Θεὸς εἶναι ἡ σωτηρία». Τὸ ὄνομα αὐτὸ τὸ ἔδωσε ὁ ἴδιος ὁ Θεὸς στὸν Υἱό του τὸ Μονογενῆ. Θυμόμαστε ἐπίσης ὅτι ὁ ἀρχάγγελος Γαβριὴλ εἶπε στὴν Παναγία μας τὴν ἡμέρα τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, ὅτι θὰ γεννήσει Υἱὸ καὶ θὰ τοῦ δώσει τὸ ὄνομα Ἰησοῦς. Στὸ ὄνομα Ἰησοῦς συν- αντᾶμε ὁλόκληρο τὸ ἔργο τοῦ Κυρίου, ποὺ ὅπως εἶπαμε εἶναι ἡ σωτηρία τοῦ κόσμου.

3. Ὁ Θεὸς μὲ τὸ στόμα τῶν Προφητῶν μᾶς εἶπε ἀπὸ τὰ χρόνια τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, πὼς ἡ Παρθένος Μαρία θὰ γεννή- σει τὸν Υἱὸ τοῦ Θεοῦ καὶ θὰ τοῦ δώσουν τὸ ὄνομα «Ἐμμανουήλ». Εἶναι ὄνομα ἑβραϊκὸ ποὺ σημαίνει: «Μαζί μας εἶναι ὁ Θεός». Τὶ ἄλλο θέλουμε ὡς ἄνθρωποι καὶ τί μᾶς λείπει, ὅταν ὁ Θεὸς εἶναι μαζί μας; Ὁ Θεὸς εἶναι μαζί μας καὶ πολὺ κοντά μας, γιατί κατέ- βηκε στὴ γῆ ὡς Θεάνθρωπος γιὰ νὰ μᾶς ἀνεβάσει ὅλους τοὺς ἀνθρώπους στὸν οὐρανό. Ὁ Σωτὴρας μας Κύριος εἶναι πάντα μαζί μας στὴν Ἐκκλησία καὶ μᾶς προσφέρει τὴ ζωὴ του μὲ τὰ θεῖα Μυστήρια.

4. Ὅλα τὰ περιστατικὰ ἀπὸ τὴ γέννηση τοῦ Κυρίου μᾶς φα- νερώνουν ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι ἀληθινὸς Θεὸς καὶ πραγματικὸς ἄνθρωπος. Ἡ γιορτὴ τῶν Χριστουγέννων εἶναι τὸ μεγαλύτερο μυστήριο ποὺ ἀγκαλιάζει ὁλόκληρη τὴ ζωὴ μας. Στὴν Ἐκκλησία προσκυνᾶμε μὲ πίστη καὶ εὐλάβεια τὸν γεννηθέντα Σωτήρα μας καὶ τοῦ προσφέρουμε τὴν ἀγάπη καὶ τὴν εὐγνωμοσύνη μας μὲ τοὺς θαυμάσιους ὕμνους ποὺ ψάλλουμε σ' ὅλη τὴ γιορταστικὴ περίοδο τῶν Χριστουγέννων.

Δ' ΔΙΔΑΓΜΑ:

«Τέξεται (= θὰ γεννήσει) δὲ υἱὸν καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν» (Ματθαίου α' 21).

Τὸ ὄνειρο τοῦ Ἰωσήφ. Τοιχογραφία στὸν Ἅγιο Νικόλαο τὸν Ὀρφανὸ
τῆς Θεσσαλονίκης (14ος αἰ.).

Ε' ΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΚΛ. ΡΗΤΟΡΩΝ

«Οί κατάλογοι αὐτοὶ εἶναι τὸ γενεαλογικὸ δέντρο τοῦ Κυρίου, ἢ «βίβλος γενέσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ». Τὰ ὀνόματα ἐκεῖνα εἶναι τὰ κλαδιά, ποὺ φύτευσαν στὸν κορμὸ τοῦ ἐκλεκτοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ, ἕως ὅτου βλάστησε τὸ μυρωμένο ἄνθος «ἐκ τῆς ρίζης Ἰεσσαί» (Ἀρχιεπισκόπου Κρήτης ΤΙΜΟΘΕΟΥ, Ὁμιλίες στὰ Κυριακὰ Εὐαγγέλια, Ἀθῆναι 1956, σελ. 84).

ΣΤ' ΑΣΚΗΣΕΙΣ – ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Τί σημαίνουν καὶ τί φανερώνουν τὰ ὀνόματα τοῦ Κυρίου μας;
2. Τί μᾶς πρόσφεραν τὰ ἱερὰ πρόσωπα ποὺ ἀποτελοῦν τὸ οἰκογενειακὸ δέντρο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ;
3. Τί μᾶς χαρίζει ὁ Κύριος μὲ τὴ γέννησή του;

11.— Κυριακὴ μετὰ τὰ Φῶτα.

(Ματθαίου, κεφ. δ' στίχοι 12-17).

Α' ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Μετὰ ἀπὸ τὴ Βάπτισή του ὁ Κύριος ἄρχισε τὸ δημόσιο ἔργο του. Ἦταν τὸ κήρυγμα γιὰ τὴ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Μὲ τὴ Βάπτισή του ὁ Χριστὸς μᾶς φανέρωσε πὼς εἶναι ὁ ἀγαπητὸς Υἱὸς τοῦ Θεοῦ. Συνάμα μᾶς ἀποκάλυψε πὼς εἶναι καὶ ὁ πραγματικὸς ἀδελφός μας. Μὲ τὸ κήρυγμά του ὁ Κύριος μᾶς καλεῖ νὰ μετανοήσουμε.

Β' ΚΕΙΜΕΝΟ

«Τῷ καιρῷ ἐκεῖνῳ ἀκούσας ὁ Ἰησοῦς ὅτι Ἰωάννης παρεδόθη, ἀνεχώρησεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν.

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Ἐκεῖνο τὸν καιρὸ, ὅταν ἄκουσεν ὁ Ἰησοῦς πὼς ὁ Ἰωάννης παραδόθηκε ἔφυγε καὶ πῆγε στὴ Γαλιλαία. Καὶ

καὶ καταλιπὼν τὴν Ναζαρέτ ἐλθὼν κατῴκησεν εἰς Καπερναοὺμ τὴν παραθαλασσίαν ἐν ὁρίοις Ζαβουλὼν καὶ Νεφθαλεὶμ, ἵνα πληρωθῇ τὸ ρηθὲν διὰ Ἑσαίου τοῦ προφήτου λέγοντος· γῆ Ζαβουλὼν καὶ γῆ Νεφθαλεὶμ, ὁδὸν θαλάσσης, πέραν τοῦ Ἰορδάνου, Γαλιλαία τῶν ἐθνῶν, ὁ λαὸς ὁ καθημένος ἐν σκότει εἶδε φῶς μέγα καὶ τοῖς καθημένοις ἐν χώρα καὶ σκιᾷ θανάτου φῶς ἀνέτειλεν αὐτοῖς. Ἀπὸ τότε ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς κηρύσσειν καὶ λέγειν· μετανοεῖτε· ἤγγικεν γὰρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν».

ἀφίνοντας τὴ Ναζαρέτ, ἦλθε καὶ κατοίκησε στὴν Καπερναοὺμ ποὺ ἦταν κοντὰ στὴ θάλασσα, στὰ σύνορα ποὺ κατοικοῦσαν οἱ φυλὲς Ζαβουλὼν καὶ Νεφθαλεὶμ γιὰ νὰ πραγματοποιηθεῖ ἐκεῖνο ποὺ εἶπε ὁ Θεὸς μὲ τὸ στόμα τοῦ προφήτη Ἑσαΐα. Ἡ γῆ Ζαβουλὼν καὶ ἡ γῆ τοῦ Νεφθαλεὶμ, στὸ δρόμο κατὰ τὴ θάλασσα πέρα ἀπὸ τὸν Ἰορδάνη, ἡ Γαλιλαία ποὺ τὴν κατοικοῦν τὰ ἔθνη· ὁ λαὸς ποὺ κάθεται στὸ σκοτάδι εἶδε μεγάλο φῶς καὶ σὲ κείνους ποὺ κάθονται στὴ χώρα καὶ στὴ σκιά τοῦ θανάτου φῶς φανερώθηκε γι' αὐτοὺς. Ἀπὸ τότε ἀρχισε ὁ Ἰησοῦς νὰ κηρύττει καὶ νὰ λέγει· Μετανοεῖτε· γιατί πλησιάζει ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν».

Ἡ πορεία πρὸς Βηθλεέμ. Ἀπὸ ἀριστερά: τὸ ὄνειρο τοῦ Ἰωσήφ, ἡ Θεοτόκος μὲ δυὸ ἄλλες γυναῖκες (ἡ μιὰ μόλις διακρίνεται), ὁ Ἰωσήφ, ἡ Θεοτόκος πάνω στὴν ὄνο καὶ ἓνας γιὸς τοῦ Ἰωσήφ. Μωσαϊκὸ στὴ Μονὴ τῆς Χώρας (Καχριέ Τζαμί) στὴν Κωνσταντινούπολη (14ος αἰ.).

"Αγ. Ἰωάννης ὁ Πρόδρομος – Τοιχογραφία Φ. Κόντογλου – Π. Βαμπούλη Ἱ. Μονὴ Μεταμορφώσεως Βοστώνης Ἀμερικῆς (1963).

1. Ἡ εὐαγγελικὴ περικοπὴ μᾶς θυμίζει τὴ σύλληψη τοῦ Ἰωάννου ἀπὸ τὸν Ἡρώδη τὸν Ἀντύπα. Αὐτὸς ἦταν γιὸς τοῦ Ἡρώδη τοῦ Μεγάλου, ποὺ τὸν ξέρουσε ἀπὸ τὴ σφαγὴ τῶν νηπίων στὴ Βηθλέεμ. Ὁ Ἰωάννης ὁ Βαπτιστὴς τὸν εἶχε ἐλέγξει γιὰ τὴν ἁμαρτωλὴ ζωὴ του. Αὐτὸ ἐγίνε ἀφορμὴ νὰ συλληφθεῖ ὁ Ἰωάννης καὶ ἀργότερα νὰ ἀποκεφαλιστεῖ.

2. Στὸ πρόσωπο τοῦ Κυρίου πραγματοποιεῖται ἡ προφητεία τοῦ προφήτη Ἡσαΐα, ποὺ λέγει ὅτι ὁ Μεσσίας εἶναι τὸ μεγάλο φῶς ποὺ εἶδε ὁ κόσμος. Ὁ Χριστὸς εἶναι «ὁ ἥλιος τῆς δικαιοσύνης» καὶ «τὸ φῶς τοῦ κόσμου». Ὁ Κύριος φωτίζει τὸ νοῦ, τὴν ψυχὴ καὶ τὴν καρδιά μας. Μᾶς καθαρίζει ἀπὸ τὶς ἁμαρτίες, ὅπως ἡ φωτιὰ καθαρίζει τὰ μέταλλα ἀπὸ τὶς σκουριὲς καὶ τὰ κάνει νὰ λαμποκοποῦν.

3. Τὸ κήρυγμα τοῦ Κυρίου εἶναι τὰ ἴδια τὰ λόγια τοῦ Ἁγίου Ἰωάννη τοῦ Προδρόμου: «Μετανοεῖτε». Αὐτὸ μᾶς δείχνει πὼς τὸ κήρυγμα τοῦ Χριστοῦ εἶναι συνέχεια στὸ κήρυγμα τῶν Προφητῶν. Ἐπίσης μᾶς διδάσκει πὼς ἡ μετάνοια εἶναι ἀπαραίτητη γιὰ κάθε ἄνθρωπο, ἂν θέλει νὰ βρεθεῖ κοντὰ στὸ Χριστὸ καὶ νὰ ἀπολαύσει τὴ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Ὁ ἄνθρωπος χρειάζεται τὴ μετάνοια ἀπὸ τὴ μικρὴ του ἡλικία. Μὲ τὴ μετάνοια καταλαβαίνουμε τὸ φταίξιμο καὶ τὴν ἁμαρτία μας καὶ ζητᾶμε τὸ ἔλεος καὶ τὴ συχώρηση τοῦ Θεοῦ. Ὁ Χριστὸς συχωρεῖ ὅλες τὶς κακὲς πράξεις μας, ἀλλὰ καὶ ἐμεῖς τοῦ δίνουμε συνάμα τὴν ὑπόσχεση πὼς θὰ βάλουμε τὰ δυνατά μας νὰ μὴν ξανακάνουμε πάλι τὰ ἴδια.

4. Πρέπει πολὺ νὰ προσέξουμε τὴ διαγωγὴ μας ἀπὸ τώρα. Νὰ μὴ στενοχωροῦμε καὶ νὰ μὴ πικραίνουμε τοὺς γονεῖς μας. Εἶναι ἐκεῖνοι ποὺ μᾶς ἀγαποῦν περισσότερο ἀπὸ ὅλους τοὺς ἄλλους. Μιὰ παρακοή, ἓνας θυμὸς, μιὰ ὁποιαδήποτε κακὴ πράξη δημιουργεῖ στὸ παιδί μιὰ ψυχρότητα καὶ περιορίζει τὴν ἀγάπη του στοὺς γονεῖς. Ἐδῶ χρειάζεται μεγάλη προσοχή. Τὸ παιδί πρέπει ἀμέσως νὰ ζητεῖ ἀπὸ τοὺς γονεῖς τὴ συχώρηση γιὰ κάθε ἀστοχία του. Νὰ ἐπικαλεῖται τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ μὲ τὸ μυστήριο τῆς μετάνοιας, ὅταν ἐξομολογεῖται εἰλικρινά.

Ἡ Βάπτισις. Εἰκόνα στήν Ἱ. Μονή Σταυρονικήτα τοῦ Ἁγίου Ὁρους (16ος αἰ.).

Δ' ΔΙΔΑΓΜΑ:

«Μετανοείτε· ἤγγικε (= ἔχει φτάσει) γὰρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν»
(Ματθαίου δ' 17).

Ε' ΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΚΛ. ΡΗΤΟΡΩΝ

«Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἦλθε νὰ μᾶς κάνει καινούργιους ἀνθρώπους. Ἡ μετάνοια εἶναι καὶ αὐτὴ νόμος τοῦ Θεοῦ, ὅρος τοῦ Εὐαγγελίου. Ὁ Χριστὸς λοιπὸν μᾶς καλεῖ γιὰ νὰ μᾶς κάνει καινούργιους καὶ μᾶς βάζει ὅρο καὶ νόμο τῇ μετάνοια. Ἄς μετανοοῦμε γιὰ νὰ προκόβουμε στὸ καλύτερο· γιὰ νὰ ἔχουμε ζωὴ, ζωὴ αἰώνιο. Ἀμήν». (Μητροπολίτη Σερβίων καὶ Κοζάνης ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ, Λόγος Παρακλήσεως, Κοζάνη 1967).

ΣΤ' ΑΣΚΗΣΕΙΣ – ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Γιατί ὁ Χριστὸς εἶναι τὸ ΦΩΣ τοῦ κόσμου;
2. Γιατί ἄρχισε ὁ Κύριος τὸ κήρυγμά του μὲ τῇ μετάνοια;
3. Σὲ τί βοηθεῖ τὸν ἄνθρωπο ἡ μετάνοια;

ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΒ' ΛΟΥΚΑ

12. Ἡ θεραπεία τῶν δέκα λεπρῶν.

(Λουκᾶ κεφ. ιζ' στίχοι 12-19).

Α' ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ἡ Ἐκκλησία μας χρησιμοποιεῖ τὴ θαυματουργικὴ θεραπεία τῶν δέκα λεπρῶν γιὰ νὰ μᾶς διδάξει ὅτι: α) ὁ Κύριος εἶναι ὁ ἀληθινὸς Θεὸς καὶ Σωτὴρας μας, β) ἡ ἀγάπη του γιὰ μᾶς τοὺς ἀνθρώπους εἶναι ἀπεριόριστη καὶ γ) ὁ ἄνθρωπος ποὺ δέχεται τὴν ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ πρέπει νὰ τὴ δείχνει μὲ τὴν εὐγνωμοσύνη καὶ τὴν εὐχαριστίαν του σ' Αὐτὸν.

Ἡ θεραπεία τοῦ λεπροῦ. Μικρογραφία ἀπὸ Τετραεὐάγγελο – Ἱερὰ Μονὴ Ἰβήρων Ἀγ. Ὁρους (13ος αἰ.)

Β' ΚΕΙΜΕΝΟ

«Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ εἰσερχομένου τοῦ Ἰησοῦ εἰς τινα κώμην ἀπήντησαν αὐτῷ δέκα λεπροὶ ἄνδρες, οἱ ἔστησαν πόρρωθεν, καὶ αὐτοὶ ἦσαν φωνὴν λέγοντες· Ἰησοῦ ἐπιστάτα, ἐλέησον ἡμᾶς. Καὶ ἰδὼν εἶπεν αὐτοῖς· πορευθέντες ἐπιδείξατε ἑαυτοὺς τοῖς ἱερεῦσι. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ὑπάγειν αὐτοὺς ἐκαθαρίσθησαν. Εἰς δὲ ἐξ αὐτῶν, ἰδὼν ὅτι ἰάθη, ὑπέστρεψε

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Ἐκεῖνο τὸν καιρὸ, ἐνῷ ἔμπαινε ὁ Ἰησοῦς σὲ κάποιο χωριό, τὸν συνάντησαν δέκα λεπροὶ ἄνθρωποι, πού ἐξαιτίας τῆς ἀρρώστιας τοὺς στάθηκαν μακριά. Αὐτοὶ λοιπὸν ἔβαλαν τὴ φωνή, λέγοντας· Διδάσκαλε Ἰησοῦ, λυπήσου μας. Καὶ ὅταν τοὺς εἶδε ὁ Ἰησοῦς, τοὺς εἶπε· Πηγαίνετε νὰ δείξετε τοὺς ἑαυτοὺς σας στοὺς ἱερεῖς. Καὶ ἐγινε ἐκεῖ πού αὐτοὶ πῆγαιναν, καθαρίστηκαν. Καὶ ἓνας ἀπὸ αὐτοὺς ὅταν εἶδε πού γιатρεύθηκε, γύρισε

μετά φωνῆς μεγάλης δοξάζων τὸν Θεόν, καὶ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ εὐχαριστῶν αὐτῷ· καὶ αὐτὸς ἦν Σαμαρεῖτης. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· οὐχὶ οἱ δέκα ἐκαθαρίσθησαν; οἱ δὲ ἑννέα ποῦ; οὐχ εὐρέθησαν ὑποστρέψαντες δοῦναι δόξαν τῷ Θεῷ εἰ μὴ ὁ ἄλλογενὴς οὗτος; Καὶ εἶπεν αὐτῷ· ἀναστάς πορεύου· ἡ πίστις σου σέσωκέ σε».

δοξάζοντας μὲ μεγάλη φωνή τὸ Θεό, καὶ ἔπεσε στὰ πόδια τοῦ Ἰησοῦ εὐχαριστώντας τον· καὶ αὐτὸς ἦταν Σαμαρεῖτης. Τότε ἀποκρίθηκε ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπε· Μήπως δὲν καθαρίσθηκαν καὶ οἱ δέκα; Ἀλλὰ οἱ ἄλλοι ἑννέα ποῦ εἶναι; Δὲν βρέθηκαν νὰ γυρίσουν γιὰ νὰ δοξάσουν τὸ Θεὸ παρὰ μόνο αὐτὸς ὁ ἄλλογενής; Καὶ τοῦ εἶπε· Σήκω καὶ πήγαινε· ἡ πίστις σου σὲ ἔσωσε.

Γ' ΑΝΑΛΥΣΗ –ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ

1. Οἱ δέκα λεπροὶ φαίνεται πῶς εἶχαν μέσα τους κάποια πίστη στὸν Ἰησοῦ Χριστό. Ὅταν ὁ Κύριος τοὺς ἔδωσε τὴν ἐντολὴ νὰ πᾶνε στοὺς ἱερεῖς, τότε αὐτοὶ ἔδειξαν μεγάλη ἐμπιστοσύνη καὶ ὑπακοή στὰ λόγια τοῦ Χριστοῦ. Στὸ δρόμο ἀνακάλυψαν πῶς θεραπεύθηκαν. Μᾶς δημιουργεῖ ὅμως μεγάλη ἐκπληξη ἡ διαγωγὴ τῶν ἑννέα λεπρῶν. Ἐδειξαν μεγάλη ἀχαριστία στὸν εὐεργέτη τους. Φαίνεται πῶς στὴν καρδιά τους δὲν δοκίμασαν εὐγνωμοσύνη καὶ ἀγάπη γιὰ τὸν Κύριο. Ὁ ἕνας ποῦ γύρισε γιὰ νὰ εὐχαριστήσῃ τὸν Κύριο ἦταν Σαμαρεῖτης. Ὁ Χριστὸς δείχνει σὰν νὰ παραπονεῖται, ὅταν ρωτᾷ τὸ Σαμαρεῖτη: «Δὲν θεραπεύθηκαν καὶ οἱ δέκα; Ποῦ εἶναι οἱ ἄλλοι ἑννέα;»

2. Δυστυχῶς τέτοια ἀγνωμοσύνη δείχνουν πολλοὶ ἄνθρωποι σήμερα. Ὅταν ὁ ἄνθρωπος βρίσκεται σὲ ἀνάγκη, τρέχει καὶ ζητεῖ τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ. Ὅταν ὅμως λάβει τὴν εὐεργεσία, τότε εὐκολὰ ξεχνᾷ τὸ Θεό. Αὐτὸ δείχνει πῶς ἡ πίστη δὲν συνοδεύεται ἀπὸ τὴν ἀγάπη. Ὁ Κύριος μᾶς βεβαιώνει στὴν ἐπὶ τοῦ ὄρους Ὁμιλία του, πῶς ὁ Θεὸς δὲν ἀναγνωρίζει τοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους, ποῦ ἔχουν μιὰ τέτοια λειψὴ καὶ ἀρρωστημένη πίστη.

3. Ὁ Κύριος δικαιώνει καὶ βραβεύει τὴν εὐγνωμοσύνη, ποῦ τὴ συναντᾷ στὸ πρόσωπο τοῦ Σαμαρεῖτη. Ἡ εὐγνωμοσύνη εἶναι ἡ

πρώτη ἀρετή, ἀπ' ὅπου ἐκπηγάζουν καὶ τροφοδοτοῦνται ὅλες οἱ ἄλλες ἀρετὲς τοῦ ἀνθρώπου. Ἡ εὐγνωμοσύνη συνδέεται μὲ τὴν ἀγάπη. Τέτοια ἀγάπη εἶχε στὴν καρδιά του καὶ ὁ Σαμαρεῖτης. Γι' αὐτὸ καὶ ὁ Χριστὸς τοῦ δίνει κάτι πολὺ περισσότερο ἀπὸ τὴν θεραπεία τῆς σωματικῆς του ἀρρώστιας. Ὁ Κύριος χαρίζει στὸ Σαμαρεῖτη καὶ τὴ σωτηρία τῆς ψυχῆς του, ὅταν τὸν διαβεβαιώνει: «Σήκω καὶ πήγαινε· ἡ πίστη σου σὲ ἔσωσε».

4. Καὶ ἐμεῖς πρέπει ἀπὸ τώρα νὰ μάθουμε νὰ εἴμαστε εὐγνώμονες. Γιὰ κάθε τι ποὺ μᾶς προσφέρει ὁ Θεὸς καὶ μᾶς δίνουν οἱ ἄνθρωποι, πρέπει πάντα νὰ ἐκφράζουμε τὴν εὐχαριστία μας. Ἡ εὐγνωμοσύνη συνδέει μὲ τὴν ἀγάπη τὸν εὐεργέτη καὶ τὸν εὐεργετούμενο. Ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος μᾶς λέγει ὅτι ἡ εὐχαριστία μας δὲν προσθέτει τίποτα στὸ Θεό, ἀλλὰ μᾶς κάνει πολὺ πιὸ οἰκείους μὲ αὐτὸν.

Δ' ΔΙΔΑΓΜΑ:

«Εὐχαριστεῖτε πάντοτε ὑπὲρ πάντων (= γιὰ ὅλα) ἐν ὀνόματι (= στὸ ὄνομα) τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τῷ Θεῷ καὶ Πατρὶ» (Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος στοὺς Ἑφεσίους, κεφ. ε' στίχος 20).

Ε' ΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΚΛ. ΡΗΤΟΡΩΝ

«Ἡ εὐγνωμοσύνη εἶναι χρέος, ποὺ ποτὲ δὲν εἶναι δυνατόν νὰ τὸ ἐξοφλήσουμε ἐξ ὁλοκλήρου. Καλοῦμαστε ἐμπρακτὰ νὰ ἐξωτερικεύσουμε μὲ ἔργα ἀγάπης τὰ αἰσθήματα τῆς εὐγνωμοσύνης ποὺ ἀναπηδοῦν ἀπὸ τὸ βάθος τῆς ψυχῆς μας. Ἄς μὴ παραλείπουμε τίποτα ἀπὸ ἐκεῖνα ποὺ μποροῦμε νὰ πράξουμε» (Ἀρχιμανδρίτου ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ ΠΑΠΟΥΤΣΟ-ΠΟΥΛΟΥ – Ἀθαν. ΦΡΑΓΚΟΠΟΥΛΟΥ, Κυριακοδρόμιο, τόμος τρίτος, Ἀθῆναι 1962, σελ. 170).

ΣΤ' ΑΣΚΗΣΕΙΣ – ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Τί ἔδειξαν μὲ τὴ διαγωγή τους οἱ ἐννιά λεπροὶ ποὺ θεραπεύθηκαν;
2. Γιατί ἡ εὐγνωμοσύνη εἶναι μεγάλη ἀρετή;
3. Πῶς βραβεύει ὁ Κύριος τὴν εὐγνωμοσύνη τοῦ Σαμαρεῖτη;

Ἀρχικὸ γράμμα Θ ἀπὸ κώδικα μὲ Λειτουργίες τῆς Ἱ. Μονῆς Ξηροποτάμου τοῦ Ἁγίου Ὁρους (17ος αἰ.).

13. Ὁ πλούσιος νέος καὶ ὁ Χριστός.

(Λουκά κεφ. ιη' στίχοι 18-27).

Α' ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ἡ Ἐκκλησία μὲ τὴ σημερινὴ εὐαγγελικὴ περικοπὴ μᾶς δείχνει στὸ πρόσωπο τοῦ πλούσιου νέου πὼς ἡ μανία τοῦ πλουτισμοῦ δὲν ἀφίνει τὸν ἄνθρωπο νὰ μπεῖ στὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Ἀντίθετα ἡ φιλοχρηματία ὁδηγεῖ τὸν ἄνθρωπο στὴν καταστροφὴ καὶ τὴν αἰώνια ἀπώλεια.

Β' ΚΕΙΜΕΝΟ

«Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἄνθρωπός τις προσῆλθε τῷ Ἰησοῦ πειράζων αὐτὸν καὶ λέγων· διδάσκαλε ἀγαθέ, τί ποιήσας ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω; εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· τί με λέγεις ἀγαθόν; οὐδεὶς ἀγαθὸς εἰ μὴ εἷς ὁ Θεός. Τὰς ἐντολὰς οἶδας· μὴ μοιχεύσης, μὴ φονεύσης, μὴ κλέψης, μὴ ψευδομαρτυρήσης, τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου. Ὁ δὲ εἶπε· ταῦτα πάντα ἐφυλαξάμην ἐκ νεότητός μου. Ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· ἔτι ἓν σοι λείπει· πάντα ὅσα ἔχεις πώλησον καὶ διάδος πτωχοῖς, καὶ ἐξεῖς θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ καὶ δεῦρο ἀκολουθεῖ μοι. Ὁ δὲ ἀκούσας ταῦτα περίλυπος ἐγένετο· ἦν γὰρ πλούσιος σφόδρα.

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Ἐκεῖνο τὸν καιρὸ ἓνας ἄνθρωπος πλησίασε τὸν Ἰησοῦ, πειράζοντάς τον καὶ λέγοντας· Ἅγιε διδάσκαλε, τί πρέπει νὰ κάνω γιὰ νὰ κληρονομήσω τὴν αἰώνια ζωή; Καὶ ὁ Ἰησοῦς τοῦ εἶπε· Γιατί με λὲς ἅγιο; Κανένας δὲν εἶναι ἅγιος παρὰ μόνο ἓνας, ὁ Θεός. Τίς ἐντολὲς τίς ξέρεις; μὴν πειράξεις ξένη γυναῖκα, μὴ σκοτώσεις, μὴν κλέψεις, μὴν πάρεις ψεύτικο ὄρκο, τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου. Καὶ ἐκεῖνος εἶπε· ὅλα αὐτὰ τὰ ἔχω τηρήσει πιστὰ ἀπὸ τὰ μικρά μου χρόνια. Καὶ ὅταν ἄκουσε αὐτὰ ὁ Ἰησοῦς, τοῦ εἶπε· ἓνα ἀκόμα σοῦ λείπει· ὅλα ὅσα ἔχεις πούλησε τα καὶ μοίρασέ τα στοὺς φτωχοὺς, καὶ θὰ ἔχεις θησαυρὸ στὸν οὐρανὸ καὶ ἔλα νὰ με ἀκολουθεῖς. Ἀλλὰ ἐκεῖνος, ὅταν ἄκουσε αὐτὰ, ἔπεσε σὲ μεγάλῃ λύπῃ· γιατί ἦταν πάρα πολὺ πλούσιος. Ὅταν τὸν εἶδε ὁ Ἰησοῦς ποὺ λυπήθηκε

Ἰδὼν δὲ αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς περίλυπον γενόμενον εἶπε· πῶς δυσκόλως οἱ τὰ χρήματα ἔχοντες εἰσελεύσονται εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. Εὐκοπώτερον γὰρ ἐστὶ κάμηλον διὰ τρυμαλῖας ῥαφίδος εἰσελθεῖν ἢ πλούσιον εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰσελθεῖν. Εἶπον δὲ οἱ ἀκούσαντες· καὶ τίς δύναται σωθῆναι; Ὁ δὲ εἶπε· τὰ ἀδύνατα παρὰ ἀνθρώποις δυνατὰ παρὰ τῷ Θεῷ ἐστίν·.

τόσο πολύ, εἶπε· πόσο δύσκολα ἐκεῖνοι ποὺ ἔχουν χρήματα θὰ μποῦν στὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ! Γιατὶ εἶναι πιὸ εὐκολο νὰ περάσει μιὰ καμήλα ἀπὸ τρύπα τῆς βελόνας παρὰ πλούσιος νὰ μπεῖ στὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Τότε εἶπαν ἐκεῖνοι ποὺ τὸν ἄκουσαν· καὶ ποῖός μπορεῖ νὰ σωθεῖ; Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπε· τὰ ἀδύνατα γιὰ τοὺς ἀνθρώπους εἶναι δυνατὰ γιὰ τὸ Θεό.

Γ' ΑΝΑΛΥΣΗ – ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ

1. Ὁ πλούσιος νέος δὲν πίστευε μέσα του πῶς ὁ Χριστὸς εἶναι ὁ ἀληθινὸς μας Θεός. Γι' αὐτὸ καὶ ὁ Κύριος τοῦ ὑπενθυμίζει, ὅτι «κανένας δὲν εἶναι ἅγιος, παρὰ μόνο ἓνας, ὁ Θεός». Εἶναι σὰν νὰ τοῦ ἔλεγε: «Ἀφοῦ δὲν μὲ παραδέχεσαι μέσα σου, ὡς Θεό, τότε γιατί μὲ ὀνομάζεις ἅγιο;» Ὁ πλούσιος νέος εἶχε ἐφαρμόσει ἀπὸ τὰ μικρά του χρόνια τὸ μωσαϊκὸ Νόμο. Τὸν εἶχε ἐφαρμόσει ὅμως τυπικὰ καὶ ψεύτικα. Ἡ καρδιά του εἶχε μείνει ἀσυγκίνητη ἀπὸ τὴν ἀγάπη, ποὺ πρέπει ὁ ἄνθρωπος νὰ δείχνει στὸ Θεὸ καὶ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους. Ὁ Κύριος γιὰ νὰ ξεσκεπάσει τὴν ἀπιστία του τοῦ λέγει: «Ὅλα ὅσα ἔχεις πούλησέ τα καὶ μοίρασέ τα στοὺς φτωχοὺς. Ἐτσι θὰ ἔχεις θησαυρὸ στὸν οὐρανὸ καὶ ἔλα νὰ μὲ ἀκολουθεῖς». Ὁ πλούσιος νέος δοκίμασε μέσα του μεγάλη λύπη, γιατί ἦταν πάρα πολὺ πλούσιος. Ἀφοῦ δὲν εἶχε μέσα του ἀγάπη, δὲν μπορούσε νὰ πουλήσει τὰ πλούτη του καὶ νὰ τὰ μοιράσει στοὺς φτωχοὺς. Ὁ νέος μας δὲν πίστευε στὸ Θεό, ἀλλ' ὅμως πίστευε στὰ λεφτά του. Τὰ πλούτη του ἦταν γι' αὐτὸν ὁ θεός. Εἶχε γίνει δηλαδὴ ἓνας εἰδωλωλάτρης καὶ ἃς ἐφάρμοζε τὸ μωσαϊκὸ Νόμο.

2. Ἡ ζωὴ μας εἶναι γεμάτη ἀπὸ τέτοια παραδείγματα, σὰν τοῦ σημερινοῦ πλούσιου νέου. Ἔχουμε δεῖ πολλοὺς πλούσιους, ποὺ λάτρευαν καὶ προσκυνοῦσαν τὸν πλοῦτο τους σὰν θεό. Ξαφνικὰ

ὅμως ἔχασαν ὅλα τὰ πλούτη τους καὶ ἔμειναν στὸ δρόμο. Αὐτὸ τὸ κατάντημα τὸ θυμόμαστε στὴν Ἑκκλησίᾳ μας, ὅταν ψάλλουμε: «Πλούσιοι ἐπτώχευσαν καὶ ἐπέινασαν· οἱ δὲ ἐκζητοῦντες (= αὐτοὶ ποὺ ψάχνουν νὰ βροῦν) τὸν Κύριον, οὐκ ἔλαττωθήσονται (= δὲν θὰ τοὺς λείψει) παντὸς ἀγαθοῦ».

3. Ὁ Κύριος μᾶς βεβαίωσε πὼς εἶναι φοβερὰ δύσκολο νὰ μπεῖ στὴ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἕνας ἄνθρωπος φιλοχρήματος καὶ φιλάργυρος. Ἀπὸ τώρα πρέπει νὰ προσέξουμε, ὥστε νὰ μὴν εἴμαστε φιλάργυροι καὶ φιλοχρήματοι. Νὰ συνηθίσουμε νὰ προσφέρουμε μὲ ἀγάπη στοὺς ἄλλους ἀπὸ αὐτό, ποὺ καὶ ἐμεῖς ἔχουμε. Μόνον ἔτσι μποροῦμε νὰ μοιάσουμε τοῦ Θεοῦ. Νὰ καταλάβουμε ἀπὸ τώρα, πὼς δὲν εἴμαστε μόνον ἐμεῖς, ἀλλὰ ὑπάρχουν καὶ ἄλλα παιδιὰ, ποὺ ἔχουν ἕνα σωρὸ ἀνάγκες. Αὐτὰ τὰ φτωχὰ παιδιὰ πρέπει νὰ τὰ ἀνακαλύπτουμε καὶ νὰ τὰ βοηθοῦμε ὅσο μποροῦμε καὶ νὰ δείχνουμε τὴν ἀγάπη μας. Μόνον ἔτσι θὰ ξεπεράσουμε καὶ ἐμεῖς τὸ μεγάλο κίνδυνο τοῦ ἐγωισμοῦ καὶ τῆς φιλαργυρίας. Τότε θὰ μποροῦμε νὰ ζητᾶμε τὴ βοήθεια καὶ τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ γιὰ νὰ μᾶς ἀξιώσει καὶ ἐμᾶς νὰ βρεθοῦμε στὴ Βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

Δ' ΔΙΔΑΓΜΑ:

«Ῥίζα πάντων τῶν κακῶν ἐστίν (= εἶναι) ἡ φιλαργυρία» (Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος στὴν Α' ἐπιστολὴ τοῦ πρὸς τὸν Τιμόθεο κεφ. στ' στίχος 10).

Ε' ΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΚΛ. ΡΗΤΟΡΩΝ

«Δὲ φτάνει νὰ μὴν κλέψεις, νὰ μὴν σκοτώσεις, ἀλλὰ χρειάζεται καὶ κάτι ἄλλο· ν' ἀγαπήσεις. Αὐτὸ κάλεσε ὁ Ἰησοῦς τὸν πλούσιο νὰ κάνει, κι αὐτὸ δὲν εἶχε τὴ δύναμη νὰ πράξει αὐτός. Μονάχα ὁ ἄνθρωπος ποὺ ἀγαπᾷ, κατορθώνει τ' ἀκατόρθωτα. Ὅπου φουντώνει ἡ ἀγάπη ἔρχεται καὶ ποτίζει ἡ Χάρη» (ΚΩΣΤΗ ΜΠΑΣΤΙΑ Νέο Κυριακοδρόμιο, Ἀθῆναι 1977, σελ. 240).

ΣΤ' ΑΣΚΗΣΕΙΣ – ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Γιατί ἡ φιλαργυρία εἶναι κακὸ πράγμα;
2. Τί πρέπει νὰ κάνουμε ἀπὸ τώρα γιὰ νὰ ἀποφύγουμε τὴ φιλοχρηματία;
3. Γιατί εἶναι δύσκολο στὸ φιλοχρήματο νὰ μπεῖ στὴ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ;

14. Ἡ θεραπεία τοῦ τυφλοῦ στήν Ἱεριχώ.

(Λουκά κεφ. ιη' στίχοι 35-43).

Α' ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ἡ Ἐκκλησία μὲ τὴ σημερινή περικοπὴ θέλει νὰ μᾶς διδάξει ὅτι: α) Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἶναι ὁ Θεάνθρωπος καὶ παντοδύναμος Κύριός μας, β) τὸ θαῦμα εἶχε σκοπὸ νὰ φανερώσει τὴν ζωντανὴ πίστιν τοῦ τυφλοῦ καὶ γ) τὸ παράδειγμα τοῦ τυφλοῦ βοήθησε ὅλο τὸ λαὸ νὰ ἀναγνωρίσει τὸ Θεάνθρωπο Σωτὴρα καὶ νὰ προσφέρει δοξολογία στὸ Θεό.

Β' KEIMENO

«Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐγένετο ἐν τῷ ἐγγίζειν τὸν Ἰησοῦν εἰς Ἱεριχώ τυφλὸς τις ἐκάθητο παρὰ τὴν ὁδὸν προσαιτῶν· ἀκούσας δὲ ὄχλου διαπορευομένου ἐπυνθάνετο τί εἶη τοῦτο. Ἀπηγγείλαν δὲ αὐτῷ ὅτι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος παρέρχεται. Καὶ ἐβόησε λέγων· Ἰησοῦ υἱὲ Δαβὶδ, ἐλέησόν με. Καὶ οἱ προάγοντες ἐπετίμων αὐτῷ ἵνα σιωπήσῃ· αὐτὸς δὲ πολλῶν μᾶλλον ἔκραζεν· υἱὲ Δαβὶδ, ἐλέησόν με. Σταθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐκέλευσεν αὐτὸν ἀχθῆναι πρὸς αὐτόν. Ἐγγίσαντος δὲ αὐτοῦ ἐπηρώτησεν αὐτὸν λέγων· τί σοι θέλεις ποιήσω; ὁ δὲ εἶπε· Κύριε, ἵνα ἀναβλέψω. Καὶ ὁ Ἰη-

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Ἐκεῖνο τὸν καιρὸ, καθὼς πλησίαζε ὁ Ἰησοῦς στὴν Ἱεριχώ καθόταν ἕνας τυφλὸς κοντὰ στὸ δρόμο καὶ ζητιάνευε. Ὅταν ἄκουσε πὼς περνάει πολλὸς κόσμος, ρώτησε τί ἀκριβῶς συμβαίνει. Τοῦ ἀπάντησαν δὲ πὼς ὁ Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος περνάει ἀπὸ μπροστά του. Τότε φώναξε δυνατὰ: «Ἰησοῦ υἱὲ Δαβὶδ, ἐλέησέ με». Ἐκεῖνοι ποὺ προπορεύονταν τὸν μάλλωναν γιὰ νὰ σωπάσει. Αὐτὸς ὅμως φώναζε πολὺ περισσότερο. «Υἱὲ τοῦ Δαβὶδ, ἐλέησέ με». Ἀφοῦ σταμάτησε ὁ Ἰησοῦς, ἔδωσε ἐντολὴ νὰ τὸν φέρουν μπροστά του. Ὅταν αὐτὸς (τυφλὸς) πλησίασε τότε τὸν ρώτησε (ὁ Κύριος). «Τί θέλεις νὰ σοῦ κάνω;» Ἐκεῖνος δὲ εἶπε: «Κύριε, θέλω νὰ ξαναβῶ (μὲ τὰ μάτια μου). Καὶ ὁ Ἰησοῦς τοῦ εἶπε: «Ξανάβλεψε· ἡ πίστιν

σοῦς εἶπεν αὐτῷ· ἀνάβλεψον· ἡ πίστις σου σέσωκέ σε· καὶ παρα-
χρήμα ἀνέβλεψε, καὶ ἠκολούθει
αὐτῷ δοξάζων τὸν Θεόν· καὶ πᾶς
ὁ λαὸς ἰδὼν ἔδωκεν αἶνον τῷ
Θεῷ».

σου σὲ ἔσωσε. Καὶ ἀμέσως ξαναεἶδε
τὸ φῶς του καὶ ἀκολουθοῦσε τὸν
Κύριο δοξάζοντας τὸ Θεό. Καὶ ὅλος ὁ
λαὸς, ὅταν εἶδε (τὸ θαῦμα) δόξασε
τὸ Θεό.

Γ' ΑΝΑΛΥΣΗ – ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ

1. Ἡ Ἱεριχώ ἦταν πόλη τῆς Γαλιλαίας ποὺ βρισκόταν ὄχι μακριὰ ἀπὸ τὴ βόρεια ἀκτὴ τῆς Νεκρᾶς Θάλασσας. Σ' αὐτὴ τὴν πόλη ζοῦσε ὁ τυφλὸς τοῦ Εὐαγγελίου καὶ φαίνεται πῶς ἦταν ἓνας δυστυχισμένος ἄνθρωπος. Ἡ φοβερὴ τύφλωση δὲν τοῦ ἐπέτρεπε νὰ ἐργάζεται καὶ ἔτσι ἦταν ἀναγκασμένος γιὰ νὰ ζήσει νὰ κάνει τὸ ζητιάνο. Εἶναι μιὰ εἰκόνα ποὺ δυστυχῶς τὴ διαπιστώνουμε σ' ὅλες τὶς ἐποχές, ἀκόμα καὶ σήμερα.

2. Ὁ τυφλὸς εἶχε μεγάλη πίστη στὸν Ἰησοῦ Χριστό. Γι' αὐτὸ καὶ φώναζε: «Ἰησοῦ, Υἱὲ Δαβὶδ ἐλέησέ με». Παρόλο ποὺ δὲν εἶχε μάτια, ὅμως ἔβλεπε μὲ τὰ μάτια τῆς ψυχῆς του τὸν Κύριο καὶ τὸν δεχόταν ὡς ἀληθινὸ Θεὸ καὶ Σωτῆρα τοῦ κόσμου. Ὁ κόσμος τὸν μάλλωνε ποὺ φώναζε, ἀλλ' αὐτὸς ὅμως ὁμολογοῦσε τὴν πίστη καὶ τὴν ἀγάπη του στὸ Χριστὸ πολὺ δυνατώτερα ἀπὸ πρὶν. Ὁ Κύριος εἶδε τὴ λαχτᾶρα τοῦ τυφλοῦ καὶ ἔδωσε ἐντολὴ νὰ τὸν φέρουν κοντά του. Ἡ πράξη αὐτὴ δείχνει τὴν ἄπειρη ἀγάπη, στοργὴ καὶ συμπάθεια τοῦ Κυρίου γιὰ τὸν τυφλό.

3. Ὁ διάλογος τοῦ Κυρίου μὲ τὸν τυφλὸ εἶναι θαυμάσιος. Ἀφοῦ ὁ Κύριος τὸν ἀκούμπησε, τὸν ρώτησε: «Τί θέλεις νὰ σοῦ κάμω;» Ὁ Κύριος τὸν ρωτᾷ, γιατί θέλει νὰ ἀκούσει ἀπὸ τὸ ἴδιο τὸ στόμα τοῦ τυφλοῦ τὴν ἐπιθυμία του. Ὁ τυφλὸς ἀπαντᾷ: «Κύριε, ἵνα ἀναβλέψω». Θέλει νὰ ἀποκτήσει τὸ φῶς τῶν ματιῶν του. Ἀπευθύνεται στὸν Κύριο καὶ πιστεύει ἀκράδαντα, πῶς μόνον αὐτὸς ἔχει τὴ δύναμη νὰ θεραπεύσει ὄχι μόνον τὸ σκοτάδι τῶν ματιῶν, ἀλλὰ καὶ τὸ σκοτάδι τῆς ψυχῆς, δηλαδὴ τὴν ἁμαρτία, ποὺ εἶναι πολὺ χειρότερο ἀπὸ τὴν τύφλωση τῶν ματιῶν.

4. Ὁ Κύριος ἀναγνωρίζει καὶ φανερώνει τὴν πίστη τοῦ τυφλοῦ σ' ὅλους τοὺς παρευρισκόμενους ἀνθρώπους.» Ἡ πίστις

Ἡ ἰαση τοῦ τυφλοῦ. Μικρογραφία ἀπὸ Εὐαγγελιστάριο τῆς Ἱ. Μονῆς Διονυσίου τοῦ Ἀγίου Ὁρους (11ος αἰ.).

σου σέσωκέ σε» τοῦ λέγει. Δηλαδή «ἡ πίστη σου εἶναι τέτοια, ποῦ σοῦ προσφέρει τὴ συχώρηση τῶν ἁμαρτιῶν σου καὶ τὴν ἄπειρη ἀγάπη μου ποῦ σὲ ὁδηγεῖ στὴ σωτηρία». Γιὰ νὰ καταλάβουν καὶ οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι τὸ γεγονός τῆς σωτηρίας, ποῦ συμβαίνει στὴν ψυχὴ τοῦ τυφλοῦ, πραγματοποιεῖ τὴ θαυματουργικὴ θεραπεία τῆς σωματικῆς του τυφλώσεως. Ὁλος ὁ κόσμος καὶ πρὶν ἀπ' ὅλους ὁ τυφλὸς ἄρχισαν νὰ δοξολογοῦν τὸ Θεό. Αὐτὴ τὴ σωτηρία εἶχε δεῖ μὲ τὰ μάτια του καὶ ὁ γέροντας Συμεὼν, ὅταν ἡ Παναγία μὲ τὸν Ἰωσήφ ἔφεραν τὸ βρέφος Ἰησοῦ στοῦ ναοῦ τοῦ Σολομῶντα. Εἶδαν τὰ μάτια μου τὴ σωτηρία, ποῦ εἶναι ὁ Χριστὸς βροντοφωνεῖ ὁ Συμεὼν. Μακάρι καὶ μεῖς νὰ ἀξιωθοῦμε νὰ δοῦμε τὴ μεγάλη αὐτὴ εὐεργεσία τοῦ Θεοῦ, δηλαδή νὰ ὑποδεχθοῦμε τὸ Σωτὴρα Κύριο στὴν καρδιά μας.

Δ' ΔΙΔΑΓΜΑ:

«Ὅτι εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου τὸ σωτήριόν σου» (Ἀπὸ τὴν προσευχὴ τοῦ γέροντα Συμεὼν στὴ γιορτὴ τῆς Ὑπαπαντῆς Λουκᾶ κεφ. β' στίχος 30).

Ε' ΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΚΛ. ΠΑΤΕΡΩΝ

«Ὁ τυφλὸς ἐλευθερώθηκε διπλᾶ ἀπὸ τὴν τυφλότητά του, δηλαδὴ καὶ τὴ σωματικὴ καὶ ἐκείνη τὴν τυφλότητα ποὺ κυριεύει τὸ νοῦ καὶ τὴν καρδιά τοῦ ἀνθρώπου. Ἄν δὲν εἶχε θεραπευτεῖ σωματικά δὲν θὰ δόξαζε τὸ Χριστό, ὡς Θεό. Ἐπειδὴ ὅμως δέχθηκε τὸ θεϊκὸ θαῦμα τοῦ Κυρίου, γι' αὐτὸ καὶ ἐγίνε ἀφορμὴ νὰ δοξάζεται ὁ Θεὸς ἀπ' ὅλο τὸν κόσμον» (Ἅγιος Κύριλλος, Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας).

ΣΤ' ΑΣΚΗΣΕΙΣ – ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Τί σοῦ κάνει ἐντύπωση ἀπὸ τὴ διαγωγὴ τοῦ τυφλοῦ;
2. Τί ὑπογραμμίζεις ἀπὸ τὴ συμπεριφορὰ τοῦ Κυρίου ἀπέναντι στὸν τυφλό;
3. Πῶς μπορούμε καὶ ἐμεῖς νὰ δοῦμε μὲ τὰ μάτια μας τὴ σωτηρία μας;

ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΕ' ΛΟΥΚΑ

15. Ὁ Ἰησοῦς καὶ ὁ Ζακχαῖος.

(Λουκᾶ κεφ. ιθ' στίχοι 1-10).

Α' ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ἡ συνάντηση τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ μὲ τὸν ἀρχιτελώνη Ζακχαῖο εἶναι μιὰ θαυμάσια περικοπὴ, ποὺ χαρίζει στίς καρδιές μας αἰσιοδοξία, θάρρος καὶ βεβαιότητα γιὰ τὴν ψυχικὴ μας σωτηρία. Μᾶς δείχνει τὸ δρόμο, ποὺ μπορεῖ ὁ ἄνθρωπος νὰ ἀκολουθήσει

Ἐπίτιτλο, ἀρχικὸ γράμμα Ε, ἀπὸ Εὐαγγελιστάριου τῆς Ἱ. Μονῆς Διονυσίου τοῦ Ἁγίου Ὁρους (16ος αἰ.).

γιὰ γὰ συναντηθεῖ μὲ τὸν Κύριο καὶ νὰ ἐπικοινωνήσῃ μαζί του. Εἶναι ὁ ἀληθινὸς δρόμος τῆς μετάνοιας, ποὺ πρέπει νὰ εἶναι ἔμπρακτῃ, ὅπως ἐκείνη τοῦ ἀρχιτελώνη Ζακχαίου.

«Τῷ καιρῷ ἐκεῖνῳ διήρχετο ὁ Ἰησοῦς τὴν Ἱεριχά· καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ, ὀνόματι καλούμενος Ζακχαῖος, καὶ αὐτὸς ἦν ἀρχιτελώνης, καὶ οὗτος ἦν πλούσιος, καὶ ἐζητεῖ ἰδεῖν τὸν Ἰησοῦν τίς ἐστι, καὶ οὐκ ἠδύνατο ἀπὸ τοῦ ὄχλου, ὅτι τῇ ἡλικίᾳ μικρὸς ἦν. Καὶ προδραμῶν ἐμπροσθεν ἀνέβη ἐπὶ συκομορέαν, ἵνα ἴδῃ αὐτόν, ὅτι ἐκεῖνης ἡμέλλε διέρχεσθαι. Καὶ ὡς ἦλθεν ἐπὶ τὸν τόπον, ἀναβλέψας ὁ Ἰησοῦς εἶδεν αὐτόν καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν· Ζακχαῖε, σπεύσας κατὰβηθι· σήμερον γὰρ ἐν τῷ οἴκῳ σου δεῖ με μέναι. Καὶ σπεύσας κατέβη, καὶ ὑπεδέξατο αὐτόν χαίρων. Καὶ ἰδόντες πάντες διεγόγγυζον λέγοντες ὅτι παρὰ ἀμαρτωλῷ ἀνδρὶ εἰσηλθε καταλῦσαι. Σταθεῖς δὲ Ζακχαῖος εἶπε πρὸς τὸν Κύριον· ἰδοὺ τὰ ἡμίση τῶν ὑπαρχόντων μου, Κύριε, δίδωμι τοῖς πτωχοῖς καὶ εἰ τίς τινός τι ἐσυκόφάντησα, ἀποδίδωμι τετραπλοῦν. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς ὅτι σήμερον σωτηρία τῷ οἴκῳ τούτῳ ἐγένετο, καθότι καὶ αὐτὸς υἱὸς Ἀβραάμ ἐστιν. Ἦλθε γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ζητῆσαι καὶ σῶσαι τὸ ἀπολλώδες».

Ἐκεῖνο τὸν καιρὸ περνοῦσε ὁ Ἰησοῦς μέσα ἀπὸ τὴν Ἱεριχά. Καὶ νὰ ἕνας ἄνθρωπος ποὺ τὸν ἔλεγαν Ζακχαῖο καὶ αὐτὸς ἦταν ἀρχιτελώνης καὶ ἐπομένως πλούσιος. Καὶ ζητοῦσε νὰ δεῖ τὸν Ἰησοῦ ποῖός εἶναι καὶ δὲν μπορούσε, ἐξαιτίας τοῦ κόσμου καὶ ἐπειδὴ ἦταν μικρόσωμος. Ἔτρεξε λοιπὸν μπροστὰ καὶ ἀνέβηκε σὲ μιὰ συκομουριά γιὰ νὰ τὸν δεῖ, γιατί ἀπὸ κεῖ θὰ περνοῦσε. Καὶ μόλις ἦλθε σὲ κείνο τὸ μέρος, σήκωσε τὰ μάτια του ὁ Ἰησοῦς καὶ τὸν εἶδε καὶ τοῦ εἶπε· Ζακχαῖε, κατέβα γρήγορα, γιατί σήμερα πρέπει νὰ μείνω στὸ σπίτι σου. Καὶ ὁ Ζακχαῖος κατέβηκε ἀμέσως καὶ ὑποδέχθηκε τὸν Ἰησοῦ μὲ χαρά. Ὅλοι τότε ποὺ τὸ εἶδαν τοῦτο ἐγόγγυζαν καὶ ἔλεγαν πῶς μπῆκε νὰ φιλοξενηθεῖ στὸ σπίτι ἐνὸς ἀμαρτωλοῦ ἀνθρώπου. Ὁ Ζακχαῖος ὅμως στάθηκε μπροστὰ στὸν Ἰησοῦ καὶ τοῦ εἶπε· Νὰ τὰ μισὰ ἀπὸ τὰ ὑπάρχοντά μου, Κύριε, τὰ δίνω στοὺς φτωχοὺς· καὶ ἂν τύχει καὶ ἔκλεψα κανενὸς τοῦ τὸ δίνω πίσω τετραπλάσιο. Τότε τοῦ εἶπε ὁ Ἰησοῦς· Σήμερα ἐγίνε σωτηρία σὲ τοῦτο τὸ σπίτι, γιατί καὶ αὐτὸς εἶναι παιδί τοῦ Ἀβραάμ. Γιατί ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἦλθε γιὰ νὰ ψάξει νὰ βρεῖ καὶ νὰ σῶσει τοὺς χαμένους.

Γ' ΑΝΑΛΥΣΗ – ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ

1. Ὁ Ζακχαῖος ἦταν ἀρχιτελώνης καὶ πολὺ πλούσιος. Καὶ τὰ

δυο αὐτὰ τὸν εἶχαν ἀπομακρύνει ἀπὸ τὸ Θεὸ καὶ τὸν εἶχαν κάνει ἄδικο καὶ ἁμαρτωλό. Οἱ τελῶνες ἀγόραζαν μὲ ἓνα ὀρισμένο ποσὸ τοὺς φόρους. Τὰ χρήματα ποὺ ξεπερνοῦσαν αὐτὸ τὸ ποσὸ, τὰ κρατοῦσαν γιὰ τὸν ἑαυτὸ τους. Οἱ τελῶνες ἦταν πιεστικοὶ στὸ μάζεμα τῶν φόρων καὶ γι' αὐτὸ ἦταν ἀντιπαθητικοὶ καὶ μισητοὶ ἀπὸ τὸν κόσμο. Εἶχε καταντήσει ἡ λέξη «τελώνης» νὰ σημαίνει «μεγάλος ἁμαρτωλός».

2. Ὁ Ζακχαῖος ζητοῦσε ἐπίμονα νὰ δεῖ τὸν Κύριο. Ἀνέβηκε στὴ συκομουριά ἐπειδὴ ἦταν κοντὸς γιὰ νὰ δεῖ τὸ Χριστό, ποὺ θὰ περνοῦσε ἀπὸ ἐκεῖ μπροστά. Δὲν φοβήθηκε νὰ μὴν γελάσουν οἱ ἄλλοι μαζί του, οὔτε λογάριζε τὸ μεγάλο ἀξίωμα ποὺ εἶχε στὴ κοινωνία. Αὐτὸς ἤθελε νὰ γνωρίσει τὸ Χριστό. Ξεπερνοῦσε ὅλα τὰ ἐμπόδια καὶ τὶς δυσκολίες. Μακάρι καὶ ὁ σημερινὸς χριστιανὸς νὰ ἀκολουθοῦσε τὸ παράδειγμα τοῦ Ζακχαίου. Ὁ ἄνθρωπος σήμερα δὲν ντρέπεται, ὅταν διαπράττει τὴν ἁμαρτία, ἀλλὰ δείχνει δειλία, ὅταν πρόκειται νὰ μετανοήσῃ. Πολλοὶ ἀκόμα ντρέπονται καὶ αὐτὸ τὸ σταυρὸ τους νὰ κάνουν.

3. Γιὰ νὰ μετανοήσῃ ὁ ἄνθρωπος εἰλικρινά, ὅπως ὁ Ζακχαῖος, πρέπει πρῶτα πρῶτα νὰ νικήσῃ τὶς δυσκολίες καὶ τὶς εἰρωνεῖες τοῦ κόσμου. Πόσα παιδιὰ δὲν λιγοψυχοῦν ἀπὸ τὶς κρίσεις καὶ τὰ πειράγματα τῶν συμμαθητῶν τους; Ἐδῶ πρέπει τὸ παιδί νὰ ὀπλιστεῖ μὲ τὸ θάρρος καὶ τὴ δύναμη τοῦ Ζακχαίου καὶ νὰ ζητήσῃ τὴ βοήθεια τοῦ Χριστοῦ. Τότε καὶ ὁ Κύριος θὰ ζητήσῃ καὶ ἀπὸ μᾶς νὰ τὸν φιλοξενήσουμε στὸν «οἶκο τῆς ψυχῆς μας». Αὐτὸ γίνεται, ὅταν μᾶς καλεῖ νὰ κοινωνήσουμε στὸ μυστήριο τῆς Θείας Εὐχαριστίας. Εἶναι ἡ πιὸ μεγάλη στιγμή στὴ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου. Παίρνουμε μέσα μας τὴ ζωὴ τοῦ Κυρίου καὶ ἔτσι κερδίζουμε τὴ σωτηρία μας, δηλαδὴ τὸν Παράδεισο.

4. Ὅταν ἀρχίσουμε καὶ φιλοξενοῦμε τὸ Θεὸ μέσα μας, τότε συμφιλιωνόμαστε καὶ μὲ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους. Τὸ ἴδιο ἔκανε καὶ ὁ Ζακχαῖος. Προχώρησε στὸ δεύτερο βῆμα γιὰ τὴ σωτηρία του. Πούλησε τὴ μιστὴ περιουσία του καὶ τὴ μοίρασε στοὺς φτωχοὺς. Ἐπίσης ὅσους ἀδίκησε ἢ ἔκλεψε θὰ τοὺς ἐπιστρέψῃ τέσσερες φορὲς περισσότερα χρήματα. Τὴν ἀγάπη ποὺ τοῦ χάρισε ὁ Χριστός, τὴν προσφέρει τώρα στοὺς ἄλλους ἀνθρώπους. Αὐτὴ ἡ ἀγάπη χάρισε στὸ Ζακχαῖο τὴ σωτηρία του. Τώρα ὁ Ζακχαῖος μὲ

τὴν πίστιν, τὴν ἀγάπην καὶ τὴ μετάνοιαν μεταμορφώθηκε ἀπὸ ἁμαρτωλὸς καὶ ἔγινε τὸ ὑπόδειγμα τοῦ σωσμένου ἀνθρώπου γιὰ τὸν ὑπόλοιπο κόσμον.

Δ' ΔΙΔΑΓΜΑ:

« Ἦλθε ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ζητῆσαι καὶ σῶσαι τὸ ἀπολωλὸς »
(= τὸν χαμένο ἄνθρωπον) (Λουκᾶ 19' 10).

Ε' ΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΚΛ. ΡΗΤΟΡΩΝ

«Μὲ βήματα ἡρωικὰ καὶ σταθερὰ ἀνεβαίνει ὁ Ζακχαῖος τὴν κλίμακα τῆς μετάνοιας. Καὶ πρῶτα νικᾷ τὸν κακὸ ἑαυτοῦ. Τὴν ἰσχυρὴ αὐτοπεποίθησιν τοῦ πλούτου ἀντικαθιστᾷ ἡ ταπείνωσις, ἡ παιδικὴ ἀπλότης, ἡ πίστις καὶ ἡ ἐπιθυμία νὰ δεῖ τὸ Χριστό». (Πρεσβυτέρου ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΜΕΤΑΛΛΗΝΟΥ, Φῶς ἐκ Φωτός, Ἀθῆναι 1978 σελ. 225).

ΣΤ' ΑΣΚΗΣΕΙΣ – ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Γιατί ὁ Χριστὸς ζήτησε νὰ φιλοξενηθεῖ ἀπὸ τὸ Ζακχαῖο;
2. Πῶς ἐμεῖς σήμερα μποροῦμε νὰ φιλοξενήσουμε τὸ Χριστὸ στὴν καρδιά μας;
3. Τί σοῦ κάνει ἐντύπωση ἀπὸ τὴ διαγωγή τοῦ Ζακχαίου;

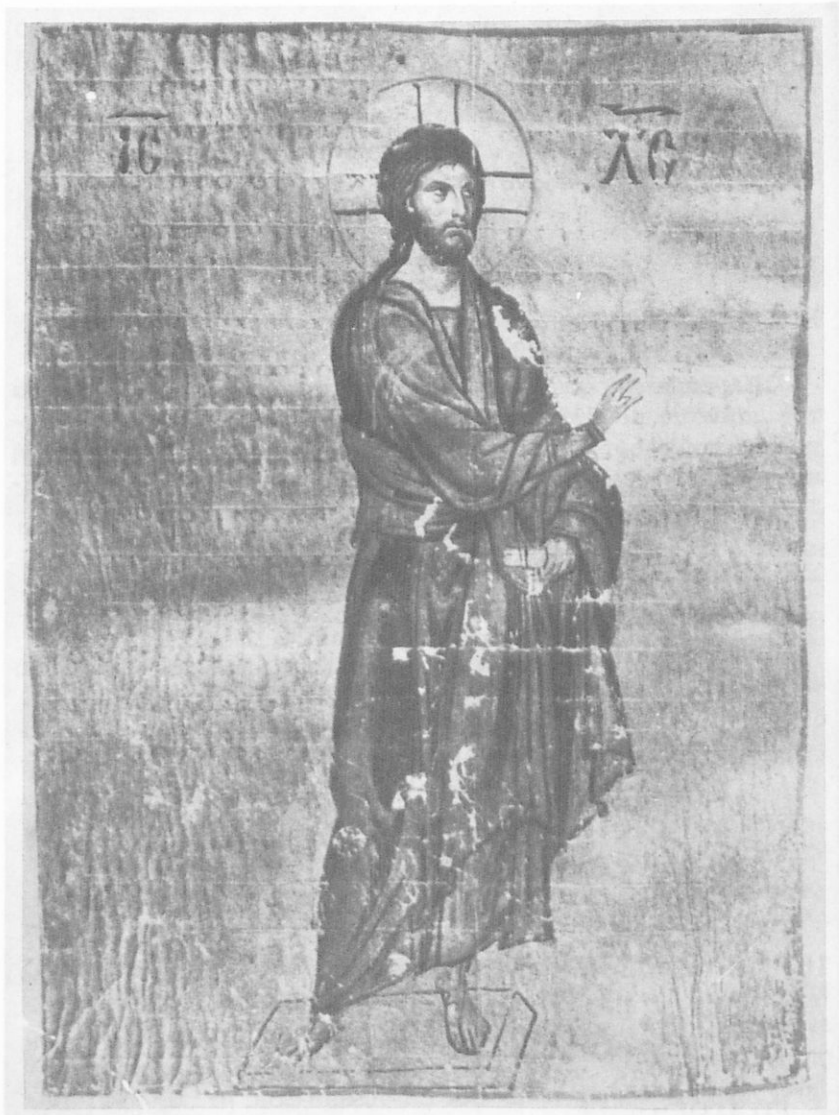
ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΣΤ' ΛΟΥΚΑ

16.- Ἡ παραβολὴ τῶν ταλάντων.

(Ματθαίου κεφ. κε' στίχοι 14-30).

Α' ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Μὲ τὴν παραβολὴ τῶν ταλάντων ὁ Κύριος θέλει νὰ μᾶς παρουσιάσῃ τὰ δῶρα καὶ τὰ χαρίσματα, ποὺ ὁ Θεὸς ἔχει δώσει στὸν

Ἰησοῦς Χριστός. Μικρογραφία ἀπὸ Εὐαγγελιστάριο. τῆς Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης
Ἀθηνῶν (12ος αἰ.).

κάθε άνθρωπο. Ὁ καθένας, πρέπει νὰ καλλιεργήσῃ καὶ νὰ ἀναπτύξῃ τὰ χαρίσματά του. Δηλαδή, νὰ προσφέρει μὲ πολλὴ ἀγάπη τὶς ὑπηρεσίες του στοὺς συνανθρώπους του. Ἔτσι θὰ εἶναι ἔτοιμος νὰ ὑποδεχθεῖ στὴν καρδιά του τὴν ἀγάπη καὶ τὴν ἐπιβράβευση τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Β' ΚΕΙΜΕΝΟ

«Εἶπεν ὁ Κύριος τὴν παραβολὴν ταύτην· ἄνθρωπός τις ἀποδημῶν ἐκάλεσε τοὺς ἰδίους δούλους καὶ παρέδωκεν αὐτοῖς τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ, καὶ ᾧ μὲν ἔδωκε πέντε τάλαντα, ᾧ δὲ δύο, ᾧ δὲ ἓν, ἐκάστῳ κατὰ τὴν ἰδίαν δύναμιν, καὶ ἀπεδήμησεν εὐθέως. Πορευθεῖς δὲ ὁ τὰ πέντε τάλαντα λαβὼν εἰργάσατο ἐν αὐτοῖς καὶ ἐποίησεν ἄλλα πέντε τάλαντα. Ὡσαύτως καὶ ὁ τὰ δύο ἐκέρδησε καὶ αὐτὸς ἄλλα δύο. Ὁ δὲ τὸ ἓν λαβὼν ἀπελθὼν ὠρυξεν ἐν τῇ γῇ καὶ ἀπέκρυψε τὸ ἀργύριον τοῦ κυρίου αὐτοῦ. Μετὰ δὲ χρόνον πολὺν ἔρχεται ὁ κύριος τῶν δούλων ἐκείνων καὶ συναίρει μετ' αὐτῶν λόγον. Καὶ προσελθὼν ὁ τὰ πέντε τάλαντα λαβὼν προσήνεγκεν ἄλλα πέντε τάλαντα λέγων· κύριε, πέντε τάλαντά μοι παρέδωκας· ἵδε ἄλλα πέντε τάλαντα ἐκέρδησα ἐπ' αὐτοῖς. Ἐφη αὐτῷ ὁ κύριος αὐτοῦ· εὖ, δούλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ! ἐπὶ ὀλίγα ἢς πιστὸς, ἐπὶ πολλῶν σε καταστήσω· εἰσελθε εἰς τὴν χάραν τοῦ κυρίου σου. Προσελθὼν δὲ καὶ ὁ τὰ δύο τάλαντα λαβὼν

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Εἶπεν ὁ Κύριος αὐτὴ τὴν παραβολήν. Κάποιος ἄνθρωπος ποὺ ἦταν ἔτοιμος γιὰ ταξίδι κάλεσε τοὺς δούλους του καὶ τοὺς παράδωσε τὴν περιουσία του. Καὶ σ' ἄλλον μὲν ἔδωσε πέντε τάλαντα σ' ἄλλον δύο καὶ σ' ἄλλον ἓνα σύμφωνα μὲ τὴ δύναμιν τοῦ καθενὸς καὶ ἀμέσως ἀναχώρησε. Ἐκεῖνος ποὺ πῆρε τὰ πέντε τάλαντα πῆγε καὶ δούλεψε καὶ μ' αὐτὰ κέρδισε καὶ ἄλλα πέντε. Ἔτσι ἔκανε καὶ αὐτὸς ποὺ πῆρε τὰ δύο καὶ ἐκέρδισε ἄλλα δύο. Ἐκεῖνος ὅμως ποὺ πῆρε τὸ ἓνα, πῆγε καὶ ἔσκαψε στὴ γῇ καὶ ἔθαψε τὸ χρῆμα τοῦ κυρίου του. Ὑστερα ἀπὸ πολὺ χρονικὸ διάστημα φτάνει ὁ κύριος τῶν δούλων καὶ λογαριάζεται μαζὶ τοὺς. Καὶ ἀφοῦ ἦλθε ἐκεῖνος ποὺ πῆρε τὰ πέντε τάλαντα, ἔφερε καὶ ἄλλα πέντε καὶ λέγει στὸν κύριο· πέντε τάλαντα μοῦ παράδωσες, νά, ἐγὼ κέρδισα καὶ ἄλλα πέντε. Τοῦ εἶπε ὁ κύριός του· μπράβο καλὲ μου δούλε καὶ πιστέ· ἦσουν πιστὸς στὰ λίγα, ἐγὼ θὰ σὲ ἐγκαταστήσω στὰ πολλὰ. Ἐμπα λοιπὸν στὴ χαρὰ τοῦ κυρίου σου. Ἦλθε καὶ ἐκεῖνος ποὺ εἶχε πάρει τὰ δύο τάλαντα, καὶ εἶπε. Κύριε, δύο τάλαντα μοῦ παράδωσες· νὰ ποῦ ἐγὼ κέρδισα ἄλλα δύο τάλαντα. Τότε ὁ κύριος τοῦ εἶπε· Μπράβο δούλε καλὲ καὶ πιστέ. Φάνηκες πιστὸς στὰ

εἶπε· κύριε, δύο τάλαντά μοι παρέδωκας· ἴδε ἄλλα δύο τάλαντα ἐκέρδησα ἐπ' αὐτοῖς. Ἐφη αὐτῷ ὁ κύριος αὐτοῦ· εὖ, δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ· ἐπὶ ὀλίγα ἤς πιστός, ἐπὶ πολλῶν σε κατὰστήσω· εἰσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου σου. Προσελθὼν δὲ καὶ ὁ τὸ ἕν τάλαντον εἰληφώς εἶπε· κύριε, ἔγνωσα σε ὅτι σκληρὸς εἶ ἄνθρωπος, θερίζων ὅπου οὐκ ἔσπειρας καὶ συνάγων ὅθεν οὐ διεσκόρπισας· καὶ φοβηθεὶς ἀπελθὼν ἔκρυψα τὸ τάλαντόν σου ἐν τῇ γῇ· ἴδε ἔχεις τὸ σόν. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ κύριος αὐτοῦ εἶπεν αὐτῷ· πονηρὲ δοῦλε καὶ ὀκνηρέ! ἦδεις ὅτι θερίζω ὅπου οὐκ ἔσπειρα καὶ συνάγω ὅθεν οὐ διεσκόρπισα! ἔδει οὖν σε βαλεῖν τὸ ἀργύριόν μου τοῖς τραπεζίταις, καὶ ἐλθὼν ἐγὼ ἔκομισάμην ἂν τὸ ἐμὸν σὺν τόκῳ. Ἄρατε οὖν ἀπ' αὐτοῦ τὸ τάλαντον καὶ δότε τῷ ἔχοντι τὰ δέκα τάλαντα. Τῷ γὰρ ἔχοντι παντὶ δοθήσεται καὶ περισσευθήσεται, ἀπὸ δὲ τοῦ μὴ ἔχοντος καὶ ὁ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ. Καὶ τὸν ἀχρεῖον δοῦλον ἐκβάλετε εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. Ταῦτα λέγων ἐφώνει· ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν ἀκουέτω».

λίγα, ἐγὼ θὰ σὲ ἐγκαταστήσω στὰ πολλά. Τότε ἦλθε καὶ ἐκεῖνος ποὺ εἶχε πάρει τὸ ἕνα τάλαντο, καὶ εἶπε· Κύριε, ἤξερα ποὺ εἶσαι ἕνας σκληρὸς ἄνθρωπος, θερίζεις ἐκεῖ ποὺ δὲν ἔσπειρες καὶ μαζεύεις ἀπὸ κεῖ ποὺ δὲ σκόρπισες. Ἐπειδὴ φοβήθηκα, πῆγα καὶ ἔκρυψα τὸ τάλαντό σου στὴ γῇ· νά, λοιπόν, πάρτο γιατί εἶναι δικό σου. Καὶ ὁ κύριος τοῦ ἀποκρίθηκε· δοῦλε πονηρὲ καὶ ὀκνηρέ, ἤξερες πῶς θερίζω ἀπὸ κεῖ ποὺ δὲν ἔσπειρα καὶ μαζεύω ἀπ' ἐκεῖ ποὺ δὲν σκόρπισα. Ἐπρεπε λοιπόν νά βάλεις τὰ λεφτά σου στοὺς τραπεζίτες καὶ ἐγώ, ὅταν θὰ ἐπέστρεφα θὰ τὰ ἔπαιρνα πίσω μὲ τόκο. Πάρτε ἀπ' αὐτὸν τὸ τάλαντο καὶ δώστε το σὲ κείνον, ποὺ ἔχει τὰ δέκα τάλαντα. Γιατί στὸν καθένα ποὺ ἔχει, θὰ δοθοῦν καὶ ἄλλα καὶ θὰ περισσέψουν· ἀπὸ κείνον ὅμως ποὺ δὲν ἔχει, θὰ τοῦ ἀφαιρεθεῖ καὶ κείνο ποὺ ἔχει. Πάρτε καὶ ρίξτε αὐτὸ τὸν ἄθλιο δοῦλο ἔξω στὸ σκοτάδι, ἐκεῖ ποὺ ἀκούγεται τὸ κλάμα καὶ τὸ τρίξιμο τῶν δοντιῶν. Καὶ λέγοντας αὐτὰ τόνιζε· ὁποῖος ἔχει αὐτιά γιὰ νὰ ἀκούει, ἄς ἀκούει.

1. Ὁ ἄνθρωπος ποὺ ἐμπιστεύθηκε τὴν περιουσία του στοὺς δούλους εἶναι ὁ Θεός. Οἱ δούλοι εἴμαστε ὅλοι οἱ ἄνθρωποι, χωρὶς καμιάν ἐξαίρεση. Τὰ τάλαντα εἶναι τὰ δῶρα καὶ οἱ ἱκανότητες, ποὺ παίρνει ὁ κάθε ἄνθρωπος ἀπὸ τὸ Θεό. Τὸ τάλαντο ἦταν νόμισμα μεγάλης ἀξίας ποὺ ἀντιστοιχοῦσε περίπου μὲ 70.000 σημερινές ἑλληνικὲς δραχμές. Ἦταν ὅμως καὶ μονάδα βάρους χρυσοῦ, καὶ στὴν περίπτωση αὐτὴ ἀντιστοιχοῦσε περίπου μὲ 3.000.000 δρχ. Τὸ Εὐαγγέλιο μᾶς λέγει, πὼς οἱ δυὸ πρῶτοι δούλεψαν μὲ τὰ τάλαντά τους καὶ ἔτσι κέρδισαν τὰ διπλά. Μόνον ὁ τρίτος πῆγε καὶ τὸ ἔθαψε στὴ γῆ, ἀπὸ τεμπελιά. Ὅταν γύρισε ὁ οἰκοδεσπότης ἀπὸ τὴν ξενιτιά, εὐχαριστήθηκε μὲ τὴ διαγωγὴ τῶν δυὸ δούλων, ποὺ κέρδισαν καὶ ἄλλα τάλαντα. Γι' αὐτὸ καὶ τοὺς ἀντάμειψε πλουσιοπάροχα. Μὲ τὸν τρίτο ὅμως δούλο τὰ πράγματα ἦταν διαφορετικά. Αὐτὸς ἦταν πονηρὸς καὶ τεμπέλης. Γι' αὐτὸ καὶ ἡ τιμωρία του ἦταν βαριά. Ὁ Κύριος τοῦ πῆρε καὶ αὐτὸ ποὺ εἶχε καὶ τὸ ἔδωσε στοὺς ἄλλους.

2. Ἡ παραβολὴ μας ἔχει ἓνα σπουδαῖο νόημα. Ὁ Θεὸς δίνει στὸν καθένα μας χαρίσματα καὶ προσόντα πολλὰ. Αὐτὰ εἶναι τὸ λογικὸ, ἡ ἐλευθερία, ἡ ἀγάπη, ἡ ἐμπιστοσύνη, ἡ ἐλπίδα, κ.ἄ. Ὑπάρχουν ὅμως καὶ ἄλλα χαρίσματα ποὺ ὁ Θεὸς τὰ μοιράζει διαφορετικὰ στὸν κάθε ἄνθρωπο. Ἄλλος ἔχει ἐπιστημονικὲς ἱκανότητες, ἄλλος εἶναι καλλιτέχνης (ζωγράφος, μουσικός, καλλιφωγός), ἄλλος εἶναι κατάλληλος γιὰ τὸ ἐμπόριο, ἄλλος ἔχει σωματικὴ δύναμη (ἄθληση, εὐλυγισία, ἐλαστικότητα) κ.ἄ. Ὅταν ὁ ἄνθρωπος ἐργάζεται καὶ καλλιεργεῖ τὰ χαρίσματά του δείχνει πὼς ἀγαπᾷ τὸ Θεό καὶ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους. Τοὺς προσφέρει μὲ τὴν ἐργασία καὶ τὶς ὑπηρεσίες του πολλὰ πνευματικὰ καὶ ὑλικά ἀγαθὰ. Ὑπάρχουν ὅμως καὶ ἄνθρωποι, ποὺ μοιάζουν μὲ τὸν τρίτο δούλο, τὸν πονηρὸ καὶ τὸν τεμπέλη. Εἶναι οἱ ἐγωιστές, ποὺ βλέπουν μόνον τὰ δικά τους συμφέροντα καὶ παραβλέπουν τὶς ἀνάγκες τῶν ἄλλων ἀνθρώπων. Ὅποιος ἀρνιέται τὸ τάλαντο τῆς ἀγάπης, ὁ Κύριος τὸν ἀπορρίπτει ὀριστικά. Αὐτὸ γίνεται, γιατί ὁ ἄνθρωπος μόνος του προτιμᾷ τὸν ἐγωισμό καὶ ἔτσι χωρίζει τὸν ἑαυτό του ἀπὸ τὸ Θεὸ τῆς ἀγάπης.

Ὁ καιρὸς τοῦ θερισμοῦ (Φ. Κόντογλου).

3. Ὁ καθένας ἀπὸ τὴν μικρὴν τοῦ ἀκόμα ἡλικία πρέπει νὰ καλλιεργεῖ καὶ νὰ αὐξάνει τὰ χαρίσματα ποὺ ὁ Θεὸς τοῦ ἔχει δώσει. Πρέπει νὰ ἀναπτύξουμε τὶς δυνάμεις μας (μυαλό, θέληση, συναίσθημα, κ.ἄ.) σὲ ὅλα τὰ χρόνια τῆς σχολικῆς μας ζωῆς. Νὰ ἀσχοῦμαστε ἀπὸ μικροὶ στὴν ἀγάπην καὶ τὴν φιλανθρωπία. Νὰ προσφέρουμε τὶς ὑπηρεσίες μας στοὺς συμμαθητὲς μας ποὺ ἔχουν ἀνάγκη. Νὰ βοηθοῦμε τοὺς φτωχοὺς καὶ τοὺς ἡλικιωμένους ἀνθρώπους. Νὰ περιορίζουμε πολλὰς φορὲς τὶς δικές μας λιχουδιὰς καὶ ἀπολαύσεις γιὰ νὰ τὰ δίνουμε σὲ ἀνθρώπους ποὺ ἔχουν ἀνάγκη. Ἔτσι σιγὰ σιγὰ θὰ συνηθίσουμε νὰ προσφέρουμε τὶς ὑπηρεσίες μας καὶ ὅταν μεγαλώσουμε γιὰ τὸ καλὸ τῶν ἄλλων καὶ γενικὰ τῆς κοινωνίας μας. Ἡ Ἐκκλησία μας θυμᾶται αὐτὴ τὴν ὡραία παραβολὴν τῶν ταλάντων τὴν Μεγάλῃ Τρίτῃ καὶ ψάλλει ὡραιότατους ὕμνους γιὰ νὰ βοηθήσῃ τοὺς πιστοὺς νὰ καλλιεργοῦν τὰ τάλαντά τους.

Δ' ΔΙΔΑΓΜΑ:

«Τῷ γὰρ ἔχοντι παντὶ δοθήσεται καὶ περισσευθήσεται, ἀπὸ δὲ τοῦ μὴ ἔχοντος καὶ ὃ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ» (Ματθαίου κεφ. κε' στίχος 29).

Ε' ΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ

«Νὰ ποὺ ὁ Δεσπότης, σοῦ ἐμπιστεύεται ψυχὴ μου τὸ τάλαντο. Δέξαι μὲ φόβον (σεβασμόν) τὸ χάρισμα. Δάνεισε αὐτὸν ποὺ σοῦ τὸ ἔδωκε. Μοίρασέ το στοὺς φτωχοὺς καὶ ἀπόκτησε φίλον τὸν Κύριον. Γιὰ νὰ σταθεῖς στὰ δεξιὰ του, ὅταν ἔλθῃ μὲ τὴν δόξαν του καὶ ἀκούσεις τὴν εὐλογημένην φωνήν: Ἐμπα, δοῦλε, στή χαρὰ τοῦ Κυρίου σου. Αὐτὴ τὴν χαρὰ ἀξίωσέ με, Σωτήρα μου, τὸν πλανηθέντα ἀπὸ τὴν ἁμαρτία, νὰ δοκιμάσω καὶ ἐγὼ γιὰ τὸ χατήρι τοῦ μεγάλου ἐλέους σου» (Ὑμνος τῆς Ἐκκλησίας ἀπὸ τὴν Μεγάλῃ Τρίτῃ).

ΣΤ' ΑΣΚΗΣΕΙΣ – ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Τί μᾶς διδάσκουν οἱ δυὸ πρῶτοι δοῦλοι τῆς παραβολῆς μας;
2. Γιατί ὁ τρίτος δοῦλος καταδικάζεται ἀπὸ τὸν Κύριον;
3. Πῶς μποροῦμε καὶ ἐμεῖς νὰ ἀναπτύξουμε τὰ τάλαντά μας;

17. Κυριακή τῆς Χαναναίας.

(Ματθαίου κεφ. ιε' στίχοι 21-28).

Α' ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Με τὸ σημερινὸ Εὐαγγέλιο ἡ Ἐκκλησία θέλει νὰ μᾶς παρουσιάσει πόσο ἀπαραίτητη εἶναι γιὰ τὴ ζωὴ μας ἡ πίστις στὸν Ἰησοῦ Χριστό. Τέτοια μεγάλη πίστις εἶχε καὶ ἡ γυναῖκα τῆς σημερινῆς εὐαγγελικῆς περικοπῆς. Ἡ Χαναναία γυναῖκα δείχνει σ' ὅλους μας τὸ δρόμο ποὺ πρέπει νὰ ἀκολουθήσουμε γιὰ νὰ ἀποκτήσουμε αὐτὴ τὴν πίστις στὴ ζωὴ μας.

Β' ΚΕΙΜΕΝΟ

«Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐξελθὼν ἐκεῖθεν ὁ Ἰησοῦς ἀνεχώρησεν εἰς τὰ μέρη Τύρου καὶ Σιδῶνος. Καὶ ἰδοὺ γυνὴ Χαναναία ἀπὸ τῶν ὀρίων ἐκείνων ἐξελθοῦσα ἐκραύγαζεν αὐτῷ λέγουσα· ἐλέησόν με, Κύριε, υἱὲ Δαβὶδ· ἡ θυγάτηρ μου κακῶς δαιμονίζεται. Ὁ δὲ οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῇ λόγον. Καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἠρώτων αὐτὸν λέγοντες· ἀπόλυσον αὐτήν, ὅτι κράζει ὀπίσθεν ἡμῶν. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· οὐκ ἀπεστάλην εἰ μὴ εἰς τὰ πρόβατα τὰ ἀπολωλότα οἴκου Ἰσραὴλ. Ἡ δὲ ἐλθοῦσα προσεκύνη αὐτῷ λέγουσα· Κύριε, βοήθει μοι. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· οὐκ ἔστι καλὸν λαβεῖν τὸν

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Ἐκεῖνο τὸν καιρὸ, ἀφοῦ βγῆκε ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τὰ μέρη ἐκεῖνα (τῆς Γαλιλαίας), ἀναχώρησε στὰ μέρη τῆς Τύρου καὶ Σιδῶνος. Καὶ νὰ μιά γυναῖκα Χαναναία ἀπὸ ἐκείνη τὴν περιοχὴ βγῆκε καὶ φώναζε· «Ἐλέησέ με, Κύριε, υἱὲ τοῦ Δαβίδ. Ἡ θυγατέρα μου βασανίζεται ἀσχημα ἀπὸ τὸ δαιμόνιο». Αὐτὸς ὅμως δὲν τῆς ἀπάντησε οὔτε μὲ μιά λέξη. Καὶ ἦλθαν οἱ μαθητὲς τοῦ καὶ τὸν παρακαλοῦσαν λέγοντας· «Ἀπομάκρυνέ την, γιατί φωνάζει ἀπὸ πίσω μας». Ὁ Κύριος ὅμως ἀποκρίθηκε· «Δὲν εἶμαι σταλμένος παρὰ μόνο γιὰ τὰ χαμένα πρόβατα τῆς γενεᾶς τοῦ Ἰσραὴλ». Αὐτὴ δὲ (ἡ Χαναναία) ἀφοῦ τὸν πλησίασε, τὸν προσκυνοῦσε καὶ ἔλεγε, «Κύριε, βοήθησέ με». Ἐκεῖνος τῆς ἀποκρίθηκε· «Δὲν εἶναι σωστὸ πράγμα νὰ πάρω τὸ ψωμί τῶν παιδιῶν καὶ νὰ τὸ

ἄρτον τῶν τέκνων καὶ βαλεῖν
τοῖς κυναρίοις. Ἡ δὲ εἶπε· ναί,
Κύριε, καὶ γὰρ τὰ κυνάρια ἐσθίει
ἀπὸ τῶν ψιχίων τῶν πιπτόντων
ἀπὸ τῆς τραπέζης τῶν κυρίων
αὐτῶν. Τότε ἀποκριθεὶς ὁ Ἰη-
σοῦς εἶπεν αὐτῇ· ὦ γύναι, μεγά-
λη σου ἡ πίστις· γεννηθήτω σοι
ὡς θέλεις. Καὶ ἰάθη ἡ θυγά-
τηρ αὐτῆς ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκεί-
νης».

ρίξω στὰ σκυλάκια». Αὐτὴ δὲ εἶπε· «Ναί, Κύριε, ἀλλὰ καὶ τὰ σκυλάκια τρῶνε ἀπὸ τὰ ψίχουλα ποὺ πέφτουν ἀπὸ τὸ τραπέζι τῶν κυρίων τους». Τότε ὁ Ἰησοῦς τῆς ἀποκρίθηκε: «Ὁ γυναικα, εἶναι μεγάλη ἡ πίστη σου· ὡς γίνεи, ὅπως σὺ θέλεις». Καὶ θεραπεύθηκε ἀπὸ ἐκείνη τὴν ὥρα ἡ θυγατέρα της.

Γ' ΑΝΑΛΥΣΗ - ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ

1. Ἡ δυστυχισμένη Χαναanaία γυναίκα εἶχε μεγάλο ἐνδιαφέρον νὰ γνωρίσει τὸν Κύριο, ἐπειδὴ ἡ πίστη ποὺ εἶχε μέσα της φλόγιζε τὴν καρδιά της ἀπὸ ἀγάπη. Ἡ Χαναanaία ζητοῦσε τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ, γιατί δεχόταν πῶς ὁ Κύριος εἶναι ὁ Θεός. Αὐτὸς ἔχει τὴν ἐξουσία νὰ συχωρεῖ τίς ἁμαρτίες τῶν ἀνθρώπων καὶ νὰ χαρίζει τὸ ἔλεος καὶ τὴν ἀγάπη του.

2. Ὁ Κύριος στήν ἀρχή δὲν δίνει σημασία στίς παρακλήσεις τῆς Χαναanaίας. Δὲν τῆς ἀπαντᾷ καθόλου. Ἐκείνη ὅμως ἐξακολουθεῖ νὰ φωνάζει: «ἐλέησέ με, Κύριε, υἱὲ τοῦ Δαβὶδ». Ὁ Κύριος γιὰ νὰ δοκιμάσει περισσότερο τὴν πίστη τῆς γυναίκας τῆς λέγει: «Δὲν εἶναι σωστὸ νὰ πάρω τὸ ψωμί, ποῦ εἶναι γιὰ τὰ παιδιά, δηλαδή γιὰ τοὺς Ἰσραηλίτες, καὶ νὰ τὸ δώσω στοὺς ἐθνικοὺς, δηλ. στοὺς εἰδωλολάτρεις». Ἡ πίστη ὅμως τῆς γυναίκας κορυφώθηκε μὲ τὴν ἀπάντηση ποὺ ἔδωσε στὸν Κύριο: «Ἐχεις δίκαιο, Κύριε τοῦ λέγει. Ὅμως καὶ τὰ σκυλάκια (ποὺ εἴμαστε ἐμεῖς οἱ ἐθνικοὶ) τρῶνε ἀπὸ τὰ ψίχουλα, ποὺ πέφτουν ἀπὸ τὸ τραπέζι τῶν κυρίων τους». Ἐφθασε ὅμως ἡ στιγμή γιὰ νὰ φανερώσει ὁ Κύριος αὐτὴν τὴν ὑπέροχη πίστη τῆς Χαναanaίας. Γι' αὐτὸ καὶ τῆς λέγει μπροστὰ σ' ὅλον τὸν κόσμον: «Γυναίκα, εἶναι πολὺ μεγάλη ἡ πίστη σου. Ἄς γίνῃ ὅπως σὺ θέλεις». Καὶ ἀμέσως συντελέστηκε τὸ θαῦμα καὶ θεραπεύτηκε ἡ ἄρρωστη θυγατέρα τῆς.

3. Τέτοια ζωντανή πίστη πρέπει να αποκτήσουμε και ἡμεῖς.
Ἡ πίστη τῆς γυναίκας ἦταν γεμάτη ἀπὸ ἀγάπη γιὰ τὸν Ἰησοῦ

Ἐπίτιτλο ἀπὸ Ψαλτήρι τῆς Ἱ. Μονῆς Γρηγορίου τοῦ Ἁγίου Ὁρους (12ος αἰ.).

Χριστό. Καὶ αὐτὸ ἦταν ποὺ τὴν ἔσωσε καὶ χάρισε στὴ θυγατέρα τῆς τὴ θαυματουργικὴ θεραπείᾳ τοῦ Κυρίου. Σ' ὅλα αὐτὰ πρέπει νὰ προσθέσουμε πὼς ἡ ἀληθινὴ πίστη ὁδηγεῖ τὸν ἄνθρωπο καὶ στὴν ἀρετὴ τῆς ταπεινοφροσύνης. Γι' αὐτὸ ἡ γυναῖκα εἶχε τὴ συναίσθηση, πὼς εἶναι ἓνα ἀπὸ τὰ σκυλάκια, ποὺ ὁ Κύριος τῆς ἀνάφερε. Ἡ ὑπερύψωση ὅμως τῆς Χαναναίας ἐγίνε ἀπὸ τὸν Κύριο κατὰ τρόπο πολὺ χαρακτηριστικό.

4. Μακάρι καὶ ἐμεῖς ἀπὸ τὴν παιδική μας ἡλικία νὰ ἀρχίσουμε νὰ ἀποκτοῦμε τέτοια θερμὴ πίστη στὸ Χριστό. Χρειαζόμαστε μεγάλη προσπάθεια καὶ ἐπιμονή. Νὰ τὸν παρακαλοῦμε νὰ μᾶς δίνει δύναμη, ὥστε νὰ ξεπερνοῦμε ὅλα τὰ ἐμπόδια καὶ τίς δυσκολίες, ποὺ συναντᾶμε στὴ ζωὴ μας. Ἡ προσευχὴ καὶ ἡ ταπεινοφροσύνη θὰ μᾶς βοηθήσουν πολὺ νὰ ἀποκτήσουμε αὐτὴ τὴ ζωντανὴ καὶ γεμάτη ἀπὸ ἀγάπη πίστη τῆς Χαναναίας, ποὺ ἦταν ὑποδειγματικὴ εἰδωλολάτρισσα. Ὁ Κύριος θὰ μᾶς βραβεύσει ὅπωςδήποτε στὴ ζωὴ μας καὶ θὰ μᾶς χάρισει τὴ σωτηρίᾳ μας.

Δ' ΔΙΔΑΓΜΑ:

«Κύριε, βοήθει μοι... ὦ γύναι μεγάλη σου ἡ πίστις! γεννηθῆτω σοι ὡς θέλεις» (Ματθαίου κεφ. ιε' στίχοι 25,28).

«'Ακούω ὅμως μιὰ ἀπορία σου. «Ναί, ἀλλὰ ἐνῶ ἐγὼ πιστεύω καὶ παρακαλῶ, ὑποφέρω συνεχῶς. Ὁ Θεὸς δὲ μὲ ἀκούει». Φίλε μου, δο-
μάζει ὁ Θεός. Δὲν εἶδες τὴ Χαναναία; Τὴ δοκίμασε ὁ Χριστός. Φαίνόταν
ὅτι δὲν τὴν ἄκουε, ὅτι τὴν περιφρονοῦσε. Ἐκεῖνη ὅμως περισσότερο
φώναζε. Ἐπέμενε. Πολέμησε ἀκούραστα καὶ νίκησε στὸ τέλος πανηγυ-
ρικά. Ἔτσι συμβαίνει καὶ μὲ μᾶς» (Μητροπολίτη Νικαίας ΓΕΩΡΓΙΟΥ, Λύ-
χνος τοῖς ποσὶ μου, Ἀθήνα 1965 σελ. 135).

ΣΤ' ΑΣΚΗΣΕΙΣ – ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Μὲ ποιὲς ἄλλες ἀρετὲς συνοδευόταν ἡ πίστη τῆς Χαναναίας;
2. Γιατὶ ὁ Κύριος δοκιμάζει τὴν πίστη τῆς Χαναναίας γυναίκας;
3. Πῶς μπορούμε καὶ ἐμεῖς νὰ ἀποκτήσουμε στὴ ζωὴ μας τὴν πίστη τῆς
γυναίκας;

ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΣΤ' ΛΟΥΚΑ

18. – Ἡ παραβολὴ τοῦ Τελῶνη καὶ τοῦ Φαρισαίου.

(Λουκᾶ κεφ. ιη' στίχοι 10-14).

Α' ΕΙΣΑΓΩΓΗ

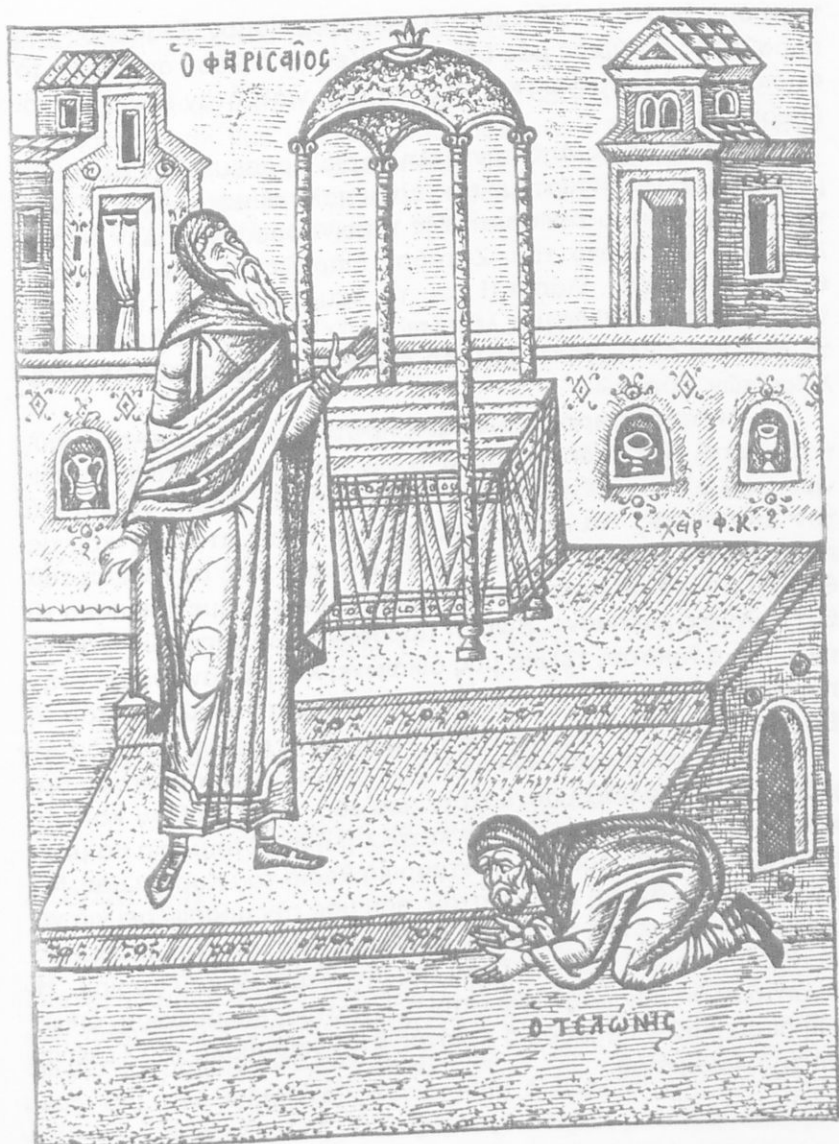
Ἀπὸ σήμερα μπαίνει ἡ Ἐκκλησία μας στὴν περίοδο τοῦ
Τριωδίου. Εἶναι μιὰ περίοδος προσευχῆς καὶ μετάνοιας τῶν χρι-
στιανῶν ἀπὸ σήμερα μέχρι τὴ γιορτὴ τοῦ Πάσχα. Ἡ Ἐκκλησία
μας διαβάζει σήμερα τὴν παραβολὴ τοῦ Τελῶνη καὶ τοῦ Φαρι-
σαίου. Θέλει νὰ μᾶς δείξει πῶς ἡ ἀληθινὴ μετάνοια τοῦ ἀνθρώ-
που ἀρχίζει μὲ τὴν ἀρετὴ τῆς ταπεινοφροσύνης, ποὺ τελικὰ ὁδη-
γεῖ τὸν ἄνθρωπο κοντὰ στὸ Θεό. Ἀντίθετα ἡ ὑπερηφάνεια ἀπο-
μακρύνει τὸν ἄνθρωπο ἀπὸ τὸ Θεὸ καὶ τὸν ὁδηγεῖ στὴν αἰώνια
καταστροφὴ.

«Εἶπεν ὁ Κύριος τὴν παραβολὴν ταύτην· ἄνθρωποι δύο ἀνέβησαν εἰς τὸ ἱερὸν προσεύξασθαι, ὁ εἰς Φαρισαῖος καὶ ὁ ἕτερος τελώνης. Ὁ Φαρισαῖος σταθεὶς πρὸς ἑαυτὸν ταῦτα προσήνυχετο· Ὁ Θεός, εὐχαριστῶ σοι ὅτι οὐκ εἰμί ὥσπερ οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων, ἄρπαγες, ἄδικοι, μοιχοὶ ἢ καὶ ὡς οὗτος ὁ τελώνης· νηστεύω δις τοῦ σαββάτου, ἀποδεκατῶ πάντα ὅσα κτῶμαι. Καὶ ὁ τελώνης μακρόθεν ἐστῶς οὐκ ἤθελεν οὐδὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰς τὸν οὐρανὸν ἐπάραι, ἀλλ' ἔτυπεν εἰς τὸ στήθος αὐτοῦ λέγων· Ὁ Θεός, ἰλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ. Λέγω γὰρ ὑμῖν, κατέβη οὗτος δεδικαιωμένος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ ἢ ἐκεῖνος· ὅτι πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται, ὁ δὲ ταπεινῶν ἑαυτὸν ὑψωθήσεται».

Εἶπεν ὁ Κύριος αὐτὴ τὴν παραβολήν. Δυὸ ἄνθρωποι ἀνέβηκαν στοῦ Ναοῦ γιὰ νὰ προσευχηθοῦν· ὁ ἓνας ἦταν Φαρισαῖος καὶ ὁ ἄλλος ἦταν τελώνης. Ὁ Φαρισαῖος στάθηκε καὶ προσευχόταν στὸν ἑαυτό του μὲ αὐτὰ τὰ λόγια: «Θεέ μου, σ' εὐχαριστῶ, γιατί ἐγὼ δὲν εἶμαι σὰν τοὺς ἄλλους τοὺς ἀνθρώπους, ποὺ εἶναι κλέφτες, ἄδικοι, ἀτιμοὶ ἢ καὶ σὰν αὐτὸν τὸν τελώνη· νηστεύω δυὸ φορές τὴν ἐβδομάδα, δίνω τὸ ἓνα δέκατο ἀπ' ὅλα τὰ εἰσοδήματά μου. Καὶ ὁ τελώνης στεκόταν ἀπὸ μακριὰ καὶ δὲν ἤθελε οὔτε τὰ μάτια του νὰ σηκώσει στὸν οὐρανό, μόνο χτυποῦσε στὸ στήθος του καὶ ἔλεγε· Θεέ μου, συγχώρεσέ με τὸν ἁμαρτωλό. Σὰς λέγω πὼς αὐτὸς κατέβηκε στοῦ σπιτί του συχωρεμένος παρὰ ὁ ἄλλος. Γιατί ὁποῖος ὑπερηφανεύεται θὰ ταπεινωθεῖ, ἐνῶ ὁποῖος ταπεινώνεται θὰ ἀνυψωθεῖ».

Γ' ΑΝΑΛΥΣΗ – ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ

1. Οἱ Φαρισαῖοι, ὅπως ξέρουμε, ἦταν ἄνθρωποι γεμάτοι ἐγωισμό καὶ ὑπερηφάνεια. Πίστευαν στὸν ἑαυτό τους καὶ μάλιστα νόμιζαν πὼς μόνον αὐτοὶ ἦταν δίκαιοι καὶ ἅγιοι. Τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους τοὺς περιφρονοῦσαν, γιατί ὅλους τοὺς ἐβλεπαν ὡς ἁμαρτωλοὺς. Τέτοιοι Φαρισαῖοι δὲν ὑπῆρχαν μόνο στὴν ἐποχὴ τοῦ Κυρίου, ἀλλὰ βρίσκονται μέχρι σήμερα. Ὁ Φαρισαῖος τῆς παραβολῆς δείχνει ὑπερηφάνεια καὶ ἀπέναντι στοῦ Θεοῦ. Στὴν προσευχή του ἀναφέρει τὰ καλὰ ἔργα του καὶ μάλιστα περισσό-

Ἡ παραβολή τοῦ Τελῶνῃ καὶ Φαρισαίου (Φ. Κόντογλου).

τερα από εκείνα που ζητούσε ο μωσαϊκός Νόμος. Στο τέλος της παραβολής ο Κύριος μᾶς υπογραμμίζει ότι ο Θεός ἀπόρριψε τὸ Φαρισαϊο καὶ ἐπομένως καὶ τὰ ἔργα του, γιατί ἦταν ἐγωιστῆς καὶ ὑπερήφανος.

2. Ὁ Τελώνης ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριὰ προσευχόταν μὲ σκυμμένο κεφάλι, γιατί πίστευε πὼς εἶναι πολὺ ἁμαρτωλός. Ὁ Τελώνης εἶχε μέσα του τὴν ἀρετὴ τῆς ταπεινοφροσύνης. Δὲν δικαιολογοῦσε τὸν ἑαυτό του. Ζητοῦσε διαρκῶς τὴ συχώρεση τοῦ Θεοῦ: « Ὁ Θεός, ἰλάσθητί μοι, τῷ ἁμαρτωλῷ ». Ὁ Κύριος στὸ τέλος τῆς παραβολῆς μᾶς λέγει πὼς ὁ Τελώνης ἐγίνε δεκτὸς ἀπὸ τὸ Θεὸ καὶ δικαιώθηκε, δηλαδὴ ἐγίνε ἄξιος μέτοχος τῆς Βασιλείας τῶν Οὐρανῶν.

3. Ἡ ταπεινοφροσύνη εἶναι ἡ πρώτη ἀρετὴ τοῦ χριστιανοῦ, πού πρέπει νὰ τὴν ἀποκτήσει ἀπὸ τὴν παιδικὴ του ἡλικία. Ταπείνωση σημαίνει νὰ ἔχουμε πάντα ἀληθινὴ καὶ σωστὴ γνώμη γιὰ τὸν ἑαυτό μας. Νὰ ἀναγνωρίζουμε τὰ σφάλματά μας καὶ τὶς παραλείψεις μας καὶ νὰ ζητοῦμε τὸ ἔλεος καὶ τὴ συχώρεση τοῦ Θεοῦ. Γι' αὐτὸ καὶ στὴν Ἐκκλησίᾳ μας παρακαλοῦμε ἀδιάκοπα τὸ Θεό: «Κύριε ἐλέησον». Εἶναι ἡ προσευχὴ τῶν ταπεινῶν ἀνθρώπων, καὶ ὁ Χριστὸς τελικὰ μᾶς δικαιώνει καὶ μᾶς ἀνυψώνει στὴν πιὸ ὑψηλὴ θέση. Μᾶς χαρίζει μὲ τὸ ἔλεος καὶ τὴ συχώρεσή του τὴ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν, δηλαδὴ νὰ εἴμαστε αἰώνια μαζί Του.

4. Μὲ τέτοια ταπείνωση καὶ σωστὴ προσευχὴ πρέπει νὰ ἀρχίσουμε νὰ ἐτοιμαζόμαστε στὴν περίοδο τοῦ Τριωδίου καὶ τῆς Μεγάλης Σαρακοστῆς. Μὲ τὴν κατάλληλη προετοιμασία θὰ μπορέσουμε νὰ ἀντικρίσουμε τὴ σταυρικὴ θυσία τοῦ Κυρίου μας. Νὰ νιώσουμε τὴν ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ, πού μᾶς τὴν προσφέρει γιὰ νὰ ἀπολαύσουμε κοντά του τὴ σωτηρία μας. Μόνον ἔτσι μπορούμε νὰ πάρουμε μέρος καὶ στὴ δόξα τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου. Ἡ Ἀνάσταση θὰ μᾶς ὁδηγήσει στὴν πραγματικὴ ὑπερύψωση, ὅπως μᾶς διαβεβαιώνει σήμερα ὁ Χριστὸς στὴν παραβολὴ τοῦ Τελώνη καὶ τοῦ Φαρισαίου.

Δ' ΔΙΔΑΓΜΑ:

« Ὁ ὑψὼν ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται, ὁ δὲ ταπεινῶν ἑαυτὸν ὑψωθήσεται » (Λουκᾶ κεφ. ιη' στίχος 14).

«Καὶ τί εἶναι τάχα ἡ ταπεινοφροσύνη; Νὰ ἔχουμε πάντα σωστή γνώση τοῦ ἑαυτοῦ μας, νὰ ξέρουμε τί εἴμαστε καὶ τί δὲν εἴμαστε. "Όταν τὸ ξέρουμε αὐτὸ καλά, τότε βλέπουμε πῶς πάντα πρέπει νὰ ἔχουμε μικρὴ γνώμη γιὰ τὸν ἑαυτό μας.» (Μητροπολίτη Σερβίων καὶ Κοζάνης ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ, Λόγος Παρακλήσεως, Κοζάνη 1967).

ΣΤ΄ ΑΣΚΗΣΕΙΣ – ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Τί δείχνει μὲ τὴ διαγωγή του ὁ Φαρισαῖος;
2. Τί διδάσκει ἀπὸ τὴ διαγωγή τοῦ τελῶνῃ;
3. Τί μᾶς διδάσκει ὁ Κύριος μὲ τὴ σημερινὴ παραβολή;

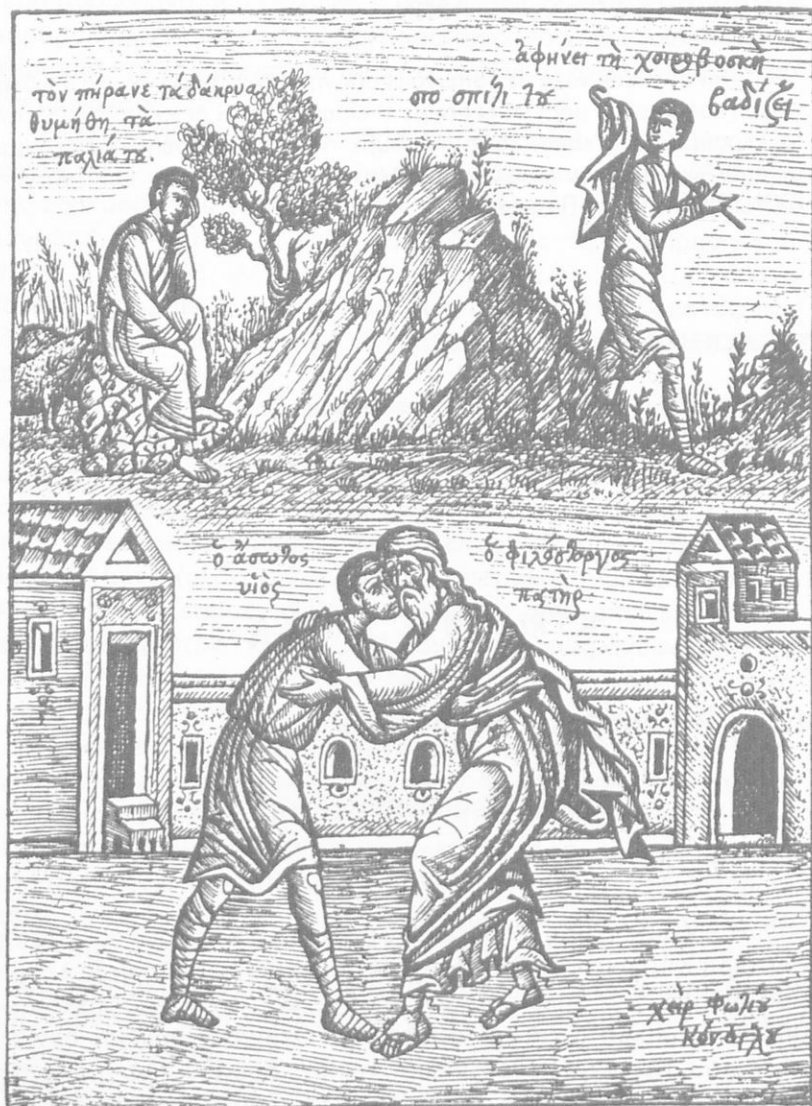
ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΖ΄ ΛΟΥΚΑ

19. – Ἡ παραβολὴ τοῦ ἀσώτου υἱοῦ.

(Λουκᾶ κεφ. ιε΄ στίχοι 11-32).

Α΄ ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ἡ Ἐκκλησία μας διαβάζει τὴν παραβολὴ τοῦ ἀσώτου γιοῦ τῇ δεύτερῃ Κυριακῇ τοῦ Τριωδίου. Ἡ σημερινὴ παραβολὴ θέλει νὰ μᾶς διδάξει τὴν ἄπειρὴ ἀγάπη, ποὺ ἔχει ὁ Θεὸς γιὰ κάθε ἄνθρωπο καὶ μάλιστα γιὰ τὸν ἁμαρτωλό. "Όταν ὁ ἄνθρωπος δεχτεῖ μέσα του τὴν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, τότε ὁ δρόμος τῆς ἀληθινῆς μετάνοιας εἶναι εὐκόλος. Ὁ Οὐράνιος Πατέρας μᾶς περιμένει μὲ ἀνοιχτὴ τὴν ἀγκαλιὰ νὰ γυρίσουμε στὴν ἀγάπη τοῦ πατρικοῦ μας σπιτιοῦ, δηλαδὴ στὸν Παράδεισο, ὅπου ὁ ἄνθρωπος ζεῖ αἰῶνια μαζὶ μὲ τὸ Θεό.

Ἡ παραβολὴ τοῦ ἄσωτου (Φ. Κόντογλου).

«Εἶπεν ὁ Κύριος τὴν παραβολὴν ταύτην· ἄνθρωπός τις εἶχε δύο υἱούς. Καὶ εἶπεν ὁ νεώτερος αὐτῶν τῷ πατρί· πάτερ, δός μοι τὸ ἐπιβάλλον μέρος τῆς οὐσίας. Καὶ διεῖλεν αὐτοῖς τὸν βίον. Καὶ μετ' οὐ πολλὰς ἡμέρας συναγαγὼν ἅπαντα ὁ νεώτερος υἱὸς ἀπεδήμησεν εἰς χώραν μακράν, καὶ ἐκεῖ διεσκόρπισε τὴν οὐσίαν αὐτοῦ ζῶν ἀσώτως. Δαπανήσας δὲ αὐτοῦ πάντα ἐγένετο λιμὸς ἰσχυρὸς κατὰ τὴν χώραν ἐκείνην, καὶ αὐτὸς ἤρξατο ὑστερεῖσθαι. Καὶ πορευθεὶς ἐκολλήθη ἐνὶ τῶν πολιτῶν τῆς χώρας ἐκείνης, καὶ ἐπεμψεν αὐτὸν εἰς τοὺς ἀγρούς αὐτοῦ βόσκειν χοίρους. Καὶ ἐπεθύμει γεμίσει τὴν κοιλίαν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν κερατίων ὧν ἤσθιον οἱ χοῖροι, καὶ οὐδεὶς ἐδίδου αὐτῷ. Εἰς ἑαυτὸν δὲ ἐλθὼν εἶπε· πόσοι μίσθιοι τοῦ πατρὸς μου περισσεύουσιν ἄρτων, ἐγὼ δὲ λιμῷ ἀπόλλυμαι! Ἀναστὰς πορεύσομαι πρὸς τὸν πατέρα μου καὶ ἐρῶ αὐτῷ· πάτερ, ἡμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου· οὐκέτι εἰμὶ ἄξιος κληθῆναι υἱός σου· ποίησόν με ὡς ἓνα τῶν μισθίων σου. Καὶ ἀναστὰς ἦλθε πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ. Ἔτι δὲ αὐτοῦ μακρὰν ἀπέχοντος εἶδεν αὐτὸν ὁ πατήρ αὐτοῦ καὶ ἐσπλαγχνίσθη, καὶ δραμὼν ἐπέπεσεν ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ κατεφίλησεν αὐτόν. Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ υἱός· πάτερ, ἡμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν

Εἶπεν ὁ Κύριος αὐτὴ τὴν παραβολήν. Ἕνας ἄνθρωπος εἶχε δύο γιούς. Καὶ εἶπεν ὁ πῶς μικρὸς ἀπὸ αὐτοῦ τὸν πατέρα του· πατέρα, δός μοι, τὸ μερίδιό ποῦ μοῦ ἀνήκει ἀπὸ τὴν περιουσία. Καὶ τοὺς μοίρασε τὴν περιουσία. Καὶ ὕστερα ἀπὸ λίγες μέρες τὰ μάζεψε ὅλα ὁ μικρότερος γιὸς καὶ ἔφυγε σὲ μακρινὴ χώρα· καὶ ἐκεῖ διασκόρπισε τὴν περιουσία του κάνοντας ἄσωτη ζωὴ. Καὶ ὅταν αὐτὸς τὰ ξόδεψε ὅλα, ἔπεσε μεγάλῃ πείνᾳ σ' ἐκείνη τὴ χώρα· καὶ αὐτὸς ἄρχισε νὰ στερεῖται. Τότε πῆγε καὶ προσκολλήθηκε σ' ἓναν ἀπὸ τοὺς πολίτες ἐκείνης τῆς χώρας καὶ ἐκεῖνος τὸν ἔστειλε στὰ χωράφια νὰ βόσκει χοίρους. Καὶ λαχταροῦσε νὰ γεμίσει τὴν κοιλιά του ἀπὸ τὰ ξυλοκέρατα ποὺ ἔτρωγαν· οἱ χοῖροι καὶ κανένας δὲν τοῦ ἔδινε. Τότε ἦρθε στὸν ἑαυτόν του καὶ εἶπε. Πόσοι ὑπηρετὲς τοῦ πατέρα μου τρῶνε ψωμί καὶ τοὺς περισσεύει καὶ ἐγὼ πεθαίνω τῆς πείνας; Θὰ σηκωθῶ καὶ θὰ πάω στὸν πατέρα μου καὶ θὰ τοῦ πῶ· Πατέρα· ἡμαρτον στὸν οὐρανὸ καὶ σὲ σένα καὶ δὲν ἀξίζω πιά νὰ μὲ πεῖς παιδί σου· κάνε με σὰν ἓναν ἀπὸ τοὺς ὑπηρετὲς σου. Καὶ σηκώθηκε καὶ ἦρθε στὸν πατέρα του· Καὶ ἐνῶ ἦταν ἀκόμη μακριά, τὸν εἶδε ὁ πατέρας του καὶ τὸν πόνεσε ἡ ψυχὴ τοῦ καὶ ἔτρεξε καὶ ἔπεσε στὸ λαιμὸ τοῦ καὶ τὸν φίλησε καλὰ καλὰ. Τότε τοῦ εἶπε ὁ γιός· Πατέρα, ἡμαρτον στὸν οὐρανὸ καὶ σὲ σένα καὶ δὲν ἀξίζω πιά νὰ μὲ πεῖς παιδί σου. Καὶ ὁ πατέρας εἶπε στοὺς ὑπηρετὲς του· βγάλτε καὶ φέρτε τὴν πῶ καλὴ φορεσιά καὶ ντύστε τον καὶ βάλτε δαχτυλίδι στὸ χέρι

καὶ ἐνώπιόν σου, καὶ οὐκέτι εἰμι ἄξιος κληθῆναι υἱός σου. Εἶπε δὲ ὁ πατήρ πρὸς τοὺς δούλους αὐτοῦ· ἐξενέγκατε τὴν στολὴν τὴν πρώτην καὶ ἐνδύσατε αὐτόν, καὶ δότε δακτύλιον εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ καὶ ὑποδήματα εἰς τοὺς πόδας καὶ ἐνέγκαντες τὸν μόσχον τὸν σιτευτὸν θύσατε, καὶ φαγόντες εὐφρανθῶμεν, ὅτι οὗτος ὁ υἱός μου νεκρὸς ἦν καὶ ἀνέζησε, καὶ ἀπολωλὼς ἦν καὶ εὐρέθη. Καὶ ἤρξαντο εὐφραίνεσθαι. Ἦν δὲ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ πρεσβύτερος ἐν ἀγρῷ· καὶ ὡς ἐρχόμενος ἤγγισε τῇ οἰκίᾳ, ἤκουσε συμφωνίας καὶ χορῶν καὶ προσκαλεσάμενος ἓνα τῶν παίδων ἐπυνθάνετο τί εἶη ταῦτα. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ ὅτι ὁ ἀδελφός σου ἥκει καὶ ἔθυσεν ὁ πατήρ σου τὸν μόσχον τὸν σιτευτόν, ὅτι ὑγιαίνοντα αὐτὸν ἀπέλαβεν. Ὁργίσθη δὲ καὶ οὐκ ἤθελεν εἰσελθεῖν. Ὁ οὖν πατήρ αὐτοῦ ἐξελθὼν παρεκάλει αὐτόν. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε τῷ πατρί· ἰδοὺ τοσαῦτα ἔτη δουλεύω σοι καὶ οὐδέποτε ἐντολὴν σου παρήλθον, καὶ ἐμοὶ οὐδέποτε ἔδωκας ἔριφον, ἵνα μετὰ τῶν φίλων μου εὐφρανθῶ. Ὅτε δὲ ὁ υἱὸς σου οὗτος, ὁ καταφαγὼν σου τὸν βίον μετὰ πορνῶν, ἦλθεν, ἔθυσας αὐτῷ τὸν μόσχον τὸν σιτευτόν. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· τέκνον, σὺ πάντοτε μετ' ἐμοῦ εἶ, καὶ πάντα τὰ ἐμὰ σὰ ἐστίν· εὐφρανθῆναι δὲ καὶ χαρῆναι ἔδει, ὅτι ὁ ἀδελφός σου οὗτος νεκρὸς ἦν καὶ ἀνέζησε, καὶ ἀπολωλὼς ἦν καὶ εὐρέθη».

του καὶ ὑποδήματα στὰ πόδια· καὶ φέρτε καὶ σφάχτε τὸ θρεμμένο μοσχάρι, καὶ ἄς φάμε καὶ ἄς χαροῦμε· γιατί τοῦτο τὸ παιδί μου ἦταν πεθαμένο καὶ ξανάζησε καὶ ἦταν χαμένο καὶ βρέθηκε. Καὶ ἄρχισαν νὰ διασκεδάζουν. Καὶ ἦταν ὁ μεγαλύτερος γιὸς του στὸ χωράφι· καὶ ὅπως ἐρχόταν καὶ πλησίασε στὸ σπίτι, ἄκουσε ὄργανα καὶ τραγούδια, καὶ κάλεσε ἓναν ἀπὸ τοὺς ὑπηρέτες καὶ ζητοῦσε νὰ μάθει τί τάχα νὰ ἦσαν τοῦτα. Καὶ ὁ ὑπηρέτης τοῦ εἶπε πῶς ἦρθε ὁ ἀδελφός σου καὶ ὁ πατέρας σου ἔσφαξε τὸ θρεμμένο μοσχάρι, γιατί τὸν εἶδε καὶ ἦρθε πίσω γερός. Τότε ὀργίσθηκε καὶ δὲν ἤθελε νὰ μπεῖ στὸ σπίτι. Βγήκε λοιπὸν ὁ πατέρας του καὶ τὸν παρακαλοῦσε. Καὶ ἐκεῖνος ἀποκρίθηκε καὶ εἶπε στὸν πατέρα· τόσα χρόνια σὲ δουλεύω καὶ ποτὲ δὲν παραμέλησα ἐντολὴ σου, καὶ ποτὲ δὲν ἔδωκες σὲ μένα ἓνα κατσίκι γιὰ νὰ διασκεδάσω μὲ τοὺς φίλους μου· ἀλλὰ ὅταν ἦρθε τοῦτος ὁ γιός σου, ποῦ σοῦ ἔφαγε ὅλο τὸ βίός μὲ τίς ἀμαρτωλές, ἔσφαξες γιὰ χάρη του τὸ θρεμμένο μοσχάρι. Τότε ὁ πατέρας τοῦ εἶπε· παιδί μου, σὺ πάντα εἶσαι μαζί μου καὶ ὅλα τὰ δικά μου εἶναι δικά σου· ἀλλὰ ἔπρεπε νὰ διασκεδάσουμε καὶ νὰ χαροῦμε, γιατί τοῦτος ὁ ἀδελφός σου ἦταν πεθαμένος καὶ ξανάζησε καὶ ἦταν χαμένος καὶ βρέθηκε.

1. Ἡ ἀμαρτία ποὺ ἔκανε ὁ νεότερος γιὸς τῆς παραβολῆς εἶναι ὅτι ἔφυγε μακριὰ ἀπὸ τὸ σπίτι τοῦ πατέρα του. Βέβαια αὐτὸ δείχνει πὼς δὲν μπόρεσε νὰ ξεπεράσει τὸν ἐγωισμό τῆς ἡλικίας του. Νόμιζε πὼς μόνος του μπορεῖ νὰ τὰ καταφέρει καὶ ἐπομένως δὲν χρειαζόταν τὴν κηδεμονία τοῦ πατέρα του. Ἄλλωστε εἶχε καὶ ἕνα σωρὸ χρήματα, ποὺ πῆρε ἀπὸ τὸ μερίδιο τῆς πατρικῆς περιουσίας. Ὁ ἄσωτος γιὸς στὴ μακρινὴ χώρα ξόδεψε ὅλα τὰ χρήματά του «ζῶν ἀσώτως». Ὑστερα ὅμως βρέθηκε σὲ μιὰ φοβερὴ πείνα καὶ τὸ χειρότερο πὼς αἰσθανόταν μονάχος του στὴν ξενιτιά. Προσπαθοῦσε νὰ χορτάσει τὴν πείνα του μὲ τὰ ξυλοκέρατα τῶν χοίρων. Μὰ καὶ αὐτὰ δὲν τοῦ τὰ ἔδιναν τὰ ἀφεντικά ποὺ δούλευε ὡς χοιροβοσκός. Αὐτὸ ποὺ ἔπαθε ὁ ἄσωτος γιὸς εἶναι τὰ κατάντημα κάθε ἀνθρώπου, ποὺ ξεμακραίνει ἀπὸ τὸ Θεὸ καὶ τὴν Ἐκκλησία. Νιώθει πραγματικὴ πείνα καὶ γύμνια πνευματικῇ. Ὅλοι οἱ ἄλλοι ἀρχίζουν νὰ τὸν ἐγκαταλείπουν καὶ νὰ τὸν περιφρονοῦν, ὅταν μάλιστα ἀντιληφθοῦν πὼς τέλειωσαν τὰ χρήματα καὶ ἡ περιουσία του.

2. Ὁ ἄσωτος γιὸς μέσα στὴ συμφορὰ του θυμήθηκε ἀμέσως τὸ πατρικὸ σπίτι. Ξαναγύρισε στὸν ἑαυτό του, λέγει τὸ Εὐαγγέλιο. Ἀρχισε νὰ ξαναζεῖ τὴν ἀγάπη τοῦ πατέρα του, ποὺ τὴν σκορποῦσε στὰ παιδιὰ του καὶ σ' ὅλους τοὺς ὑπηρέτες του. Τώρα λαχταράει νὰ ξαναζήσει στὴν ἀγάπη τοῦ πατέρα του. Γι' αὐτὸ καὶ παίρνει τὴν ἀπόφαση τῆς ἐπιστροφῆς. Ἡ συνάντηση τοῦ πατέρα μὲ τὸν ἄσωτο γιὸ εἶναι πολὺ ἀνθρώπινη καὶ συγκινητικῇ. Ὁ πατέρας ποὺ τὸν περίμενε πάντα νὰ ξαναγυρίσει, ἔτρεξε πρῶτος καὶ μόλις τὸν συνάντησε, ἄρχισε νὰ τὸν φιλεῖ καλὰ καλὰ. Μέσα σ' αὐτὸ τὸν ὠκεανὸ τῆς πατρικῆς ἀγάπης ὁ ἄσωτος πρόλαβε μόνο νὰ πεῖ: «Πατέρα, ἡμαρτον στὸν οὐρανὸ καὶ σὲ σένα καὶ δὲν ἀξίζω πιά νὰ μὲ λὲς παιδί σου». Ὁ πατέρας ἔδωσε ἐντολὴ νὰ ἀρχίσει τὸ πανηγύρι τῆς χαρᾶς καὶ τῆς εὐτυχίας, μὲ τὴν ἐτοιμασία τοῦ τραπεζιοῦ, ποὺ θὰ στολιζόταν μὲ τὸ θρεμμένο μοσχάρι.

3. Μέσα στὴ χαρὰ ὅμως αὐτὴ ὑπάρχει καὶ ἡ παραφωνία στὴ διαγωγὴ τοῦ μεγαλύτερου γιοῦ. Ἦταν ὁ φρόνιμος καὶ ὁ ὑπάκουος. Ὅλες τὶς ἀρετὲς τὶς εἶχε, ἀλλὰ δὲν εἶχε στὴν καρδιά του

καθόλου αγάπη. Γι' αὐτὸ καὶ διαφώνησε καὶ φιλονίκησε μὲ τὸ στοργικὸ πατέρα του. Δὲν μπόρεσε σ' ὅλη τὴ ζωὴ του νὰ καταλάβει αὐτὸ ποὺ τοῦ εἶπε ὁ πατέρας του: «Παιδί μου, ὅλα τὰ δικά μου εἶναι δικά σου, γιατί σὺ πάντα εἶσαι μαζί μου».

4. Ἡ σημερινὴ παραβολὴ μας εἶναι ἀπὸ τὰ ὠραιότερα κείμενα τοῦ Εὐαγγελίου. Εἶναι πολὺ σωστὸ αὐτό, ποὺ εἶπαν: «Ἄν εἶχε χαθεῖ ὁλόκληρο τὸ Εὐαγγέλιο, ἀλλὰ εἴχαμε στὰ χέρια μας μόνο τὴν παραβολὴ τοῦ ἀσώτου γιοῦ, θὰ μπορούσαμε νὰ καταλάβουμε τί εἶναι ὁ Θεὸς καὶ ἡ Ἐκκλησία, γιατί ἡ παραβολὴ ἔχει πρῶτα τὴν τὰ πάντα». Ὁ κάθε ἄνθρωπος παίρνει θάρρος ἀπὸ τὴ μετανοία τοῦ ἀσώτου γιοῦ. Ξέρουμε πῶς ὁ Θεὸς-Πατέρας μᾶς περιμένει κάθε μέρα νὰ γυρίσουμε κοντά του. Χρησιμεύει νὰ ἀπορρίπτουμε τὴν ἁμαρτία ποὺ μᾶς χωρίζει ἀπὸ τὸ Θεὸ καὶ νὰ ἐπιστρέφουμε μὲ τὴ μετάνοιά μας στὴν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ. Ὁ Κύριος μᾶς βεβαιώνει, πῶς μὲ τὴν ἐπιστροφή τοῦ ἁμαρτωλοῦ στοῦ Θεοῦ, οἱ ἄγγελοι πανηγυρίζουν στὸν οὐρανὸ καὶ χαίρονται γιὰ τὴ σωτηρία τοῦ κάθε ἀνθρώπου.

Δ' ΔΙΔΑΓΜΑ:

«Ὁ υἱὸς μου νεκρὸς ἦν καὶ ἀνέζησε, καὶ ἀπολωλὼς ἦν καὶ εὗρεθῇ» (Λουκᾶ κεφ. ιε' στίχ. 24).

Ε' ΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΚΛ. ΡΗΤΟΡΩΝ

«Πρόσεχε! Οἱ παγίδες εἶναι πολλές. Ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ ὅμως μᾶς ἔχει δώσει τὸ μεγάλο ὄπλο τῆς μετάνοιας. Ἡ μετάνοια εἶναι ὁ πιὸ ὠραῖος καὶ εὐθύς δρόμος, ποὺ ὁδηγεῖ στοῦ πατρικοῦ σπιτί, στὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ» (Μητροπολίτου Ἀλεξ/πόλεως ΑΝΘΙΜΟΥ, Διακονία τοῦ Λόγου, Ἀθῆναι 1967, σελ. 258).

ΣΤ' ΑΣΚΗΣΕΙΣ – ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Ποιὰ ἦταν ἡ ἁμαρτία τοῦ μικρότερου γιοῦ τῆς παραβολῆς;
2. Τί σοῦ ἔκανε ἐντύπωση ἀπὸ τὴ διαγωγή τοῦ ἀσώτου γιοῦ;
3. Γιατί ὁ μεγαλύτερος γιὸς ἔδειξε αὐτὴ τὴ διαγωγή;

Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς στὴ Δευτέρα Παρουσία. Τοιχογραφία στὴν Ἱ. Μονὴ Χιλανταρίου Ἀγ. Ὁρους (18ος αἰ.)

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΗΣ ΑΠΟΚΡΕΩ

20. – Ἡ Δευτέρα Παρουσία.

(Ματθαίου κεφ. κε' στίχοι 31-46).

Α' ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στὴ σημερινὴ εὐαγγελικὴ περικοπὴ θὰ δοῦμε πὼς ὁ Θεὸς δὲν εἶναι μόνο φιλόανθρωπος, ἀλλὰ καὶ δίκαιος. Ἡ Ἐκκλησία μας διαβάζει σήμερα τὸ εὐαγγέλιο τῆς Δευτέρας καὶ ἐνδόξου Παρουσίας τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

«Εἶπεν ὁ Κύριος· ὅταν δὲ ἔλθῃ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ καὶ πάντες οἱ ἅγιοι ἄγγελοι αὐτοῦ, τότε καθίσει ἐπὶ θρόνου δόξης αὐτοῦ, καὶ συναχθήσεται ἐμπροσθεν αὐτοῦ πάντα τὰ ἔθνη, καὶ ἀφοριεῖ αὐτοὺς ἀπ' ἀλλήλων ὥσπερ ὁ ποιμὴν ἀφορίζει τὰ πρόβατα αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἐρίφων, καὶ στήσει τὰ μὲν πρόβατα ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ, τὰ δὲ ἐρίφια ἐξ εὐωνύμων. Τότε ἐρεῖ ὁ βασιλεὺς τοῖς ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ· δεῦτε οἱ εὐλογημένοι τοῦ πατρὸς μου, κληρονομήσατε τὴν ἡτοιμασμένην ὑμῖν βασιλείαν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου. Ἐπει-
 νασα γάρ, καὶ ἐδώκατέ μοι φαγεῖν, ἐδίψησα, καὶ ἐποτίσατέ με, ξένος ἤμην, καὶ συνηγάγετέ με, γυμνός, καὶ περιεβάλατέ με, ἡσθένησα, καὶ ἐπεσκέψασθέ με, ἐν φυλακῇ ἤμην, καὶ ἤλθετε πρὸς με. Τότε ἀποκριθήσονται αὐτῷ οἱ δίκαιοι λέγοντες· κύριε, πότε σε εἶδομεν πεινῶντα καὶ ἐθρέψαμεν, ἢ διψῶντα καὶ ἐποτίσαμεν; πότε δὲ σε εἶδομεν ξένον καὶ συνηγάγομεν, ἢ γυμνὸν καὶ περιεβάλομεν; πότε δὲ σε εἶδομεν ἀσθενῆ ἢ ἐν φυλακῇ καὶ ἤλθομεν πρὸς σε; καὶ ἀποκριθεὶς ὁ βασιλεὺς ἐρεῖ αὐτοῖς· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐφ' ὅσον ἐποιήσατε ἐνὶ τούτων τῶν ἀδελφῶν μου τῶν ἐλαχίστων, ἐμοὶ ἐποιήσατε. Τότε ἐρεῖ τοῖς ἐξ εὐωνύμων· πο-

Εἶπεν ὁ Κύριος. Ὅταν θὰ ἔρθῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου μέσα στὴ δόξα του καὶ μαζί του ὅλοι οἱ ἅγιοι ἄγγελοι, τότε θὰ καθίσει στὸ θρόνο τῆς δόξας του· καὶ θὰ συναχθοῦν ἐμπρὸς του ὅλα τὰ ἔθνη, καὶ θὰ ξεχωρίσει τὸν ἓνα ἀπὸ τὸν ἄλλο τοὺς ἀνθρώπους καθὼς ξεχωρίζει ὁ τσοπάνης τὰ πρόβατα ἀπὸ τὰ κατσίκια· καὶ θὰ βάλει τὰ πρόβατα ἀπὸ τὰ δεξιά του καὶ τὰ κατσίκια ἀπὸ τὰ ἀριστερά. Τότε θὰ πεῖ ὁ Βασιλέας σ' ἐκείνους ποὺ θὰ εἶναι ἀπὸ τὰ δεξιά του· Ἐλάτε οἱ εὐλογημένοι ἀπὸ τὸν πατέρα μου νὰ κληρονομήσετε τὴ βασιλεία ποὺ εἶναι ἐτοιμασμένη γιὰ σὰς ἀπὸ τὸν καιρὸ ποὺ χτίστηκε ὁ κόσμος. Γιατὶ ἐπεινάσα καὶ μοῦ δώκατε νὰ φάγω· δίψασα καὶ μὲ ποτίσατε· ξένος ἦμουν καὶ μὲ ντύσατε· ἄρρωστησα καὶ μὲ ἐπισκεφτήκατε· ἦμουν στὴ φυλακὴ καὶ ἦρθατε νὰ μὲ δεῖτε. Τότε θὰ τοῦ ἀποκριθοῦν οἱ δίκαιοι, λέγοντας· Κύριε, πότε σε εἶδαμε νὰ πεινᾷς καὶ σοῦ δώκαμε ψωμὶ ἢ νὰ διψᾷς καὶ σοῦ δώκαμε νερό; Καὶ πότε σε εἶδαμε ξένο καὶ σε πήραμε μαζί μας ἢ γυμνὸ καὶ σε ντύσαμε; Καὶ πότε σε εἶδαμε ἄρρωστο ἢ στὴ φυλακὴ καὶ ἦρθαμε σὲ σένα; Καὶ θὰ ἀποκριθεῖ ὁ Βασιλέας καὶ θὰ τοὺς πεῖ· Σὰς βεβαιώνω πὼς ᾧ, τι ἐκάματε σ' ἓναν ἀπὸ τοὺς πρὸ τελευταίους τούτους ἀδελφούς μου σ' ἐμένα τὸ ἐκάματε. Τότε θὰ πεῖ καὶ σ' ἐκείνους ποὺ θὰ εἶναι ἀπὸ τὰ ἀριστερά· Πηγαίνετε ἀπὸ μένα οἱ καταραμένοι στὸ αἰώνιο πῦρ, ποὺ εἶναι ἐτοιμασμένο γιὰ τὸ διάβολο καὶ γιὰ ἐκείνους ποὺ κάνουν τὰ θελημάτα του. Γιατὶ ἐπεινάσα καὶ δὲν μοῦ δώκατε νὰ φάγω· δίψασα καὶ δὲν μοῦ

ρεύεσθε ἀπ' ἐμοῦ οἱ κατηραμένοι εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον τὸ ἡτοιμασμένον τῷ διαβόλῳ καὶ τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ. Ἐπείνασα γάρ, καὶ οὐκ ἐδώκατέ μοι φαγεῖν, ἐδίψησα καὶ οὐκ ἐποτίσατέ με, ξένος ἤμην καὶ οὐ συνηγάγετέ με, γυμνός, καὶ οὐ περιεβάλετέ με, ἀσθενής καὶ ἐν φυλακῇ, καὶ οὐκ ἐπισκέψασθέ με. Τότε ἀποκριθήσονται αὐτῷ καὶ αὐτοὶ λέγοντες· κύριε, πότε σε εἶδομεν πεινῶντα ἢ διψῶντα ἢ ξένον ἢ γυμνὸν ἢ ἀσθενῆ ἢ ἐν φυλακῇ καὶ οὐ διηκονήσαμεν σοι; τότε ἀποκριθήσεται αὐτοῖς λέγων· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐφ' ὅσον οὐκ ἐποιήσατε ἐνὶ τούτων τῶν ἐλαχίστων, οὐδὲ ἐμοὶ ἐποιήσατε. Καὶ ἀπελεύσονται οὗτοι εἰς κόλασιν αἰώνιον, οἱ δὲ δίκαιοι εἰς ζωὴν αἰώνιον».

δώκατε νὰ πῶ· ξένος ἤμουν καὶ δὲν μὲ πῆρατε στὸ σπίτι σας· γυμνός καὶ δὲν μὲ ντύσατε· ἄρρωστος καὶ στὴ φυλακὴ καὶ δὲν ἤρθατε νὰ μὲ δῆτε. Τότε θὰ τοῦ ἀποκριθοῦν καὶ αὐτοὶ λέγοντας· Κύριε, πότε σὲ εἶδαμε νὰ πεινᾷς ἢ νὰ διψᾷς ἢ ξένο ἢ γυμνὸ ἢ ἄρρωστο ἢ στὴ φυλακὴ καὶ δὲν σὲ ὑπηρετήσαμε; Τότε θὰ τοὺς ἀποκριθεῖ λέγοντας· Σὰς βεβαιῶνω πῶς ὁ,τι δὲν ἐκάματε σ' ἓναν ἀπὸ τοὺς πῶς τελευταίους τούτους σ' ἐμένα δὲν τὸ ἐκάματε. Καὶ θὰ πᾶνε τοῦτοι σὲ κόλαση αἰώνια καὶ οἱ δίκαιοι σὲ ζωὴ αἰώνια.

Γ' ΑΝΑΛΥΣΗ – ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ

1. Ἡ περικοπὴ μᾶς διδάσκει, πῶς θὰ ἔλθει μιὰ μέρα ὅπου ὅλοι μας θὰ δώσουμε λόγο στὸ Θεὸ γιὰ τὶς πράξεις ποὺ κάναμε πάνω στὴ γῇ κατὰ τὴ διάρκειά τῆς ζωῆς μας. Δὲν πρέπει ὁ ἄνθρωπος νὰ ξεχνᾷ πῶς ὁ Χριστὸς θὰ ἔλθει καὶ πάλι στὴ γῇ κατὰ τὴ δευτέρα καὶ ἔνδοξη Παρουσία του «κρίναι ζῶντας καὶ νεκρούς», ὅπως ὁμολογοῦμε στὸ Σύμβολο τῆς Πίστεώς μας. Ὁ Κύριος τὴν πρώτη φορὰ ἦλθε στὴ γῇ ὡς ταπεινὸς ἄνθρωπος, τὴ δεύτερη φορὰ θὰ ἔλθει ὡς Βασιλέας καὶ Κριτῆς. Τὴν πρώτη φορὰ μᾶς ἔδωσε ἀγάπη γιὰ νὰ σωθοῦμε ὅλοι, τὴ δεύτερη θὰ μᾶς κρίνει μὲ δικαιοσύνη.

2. Ὁ Κύριος μᾶς παρουσιάζει πῶς θὰ μαζευτοῦν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι μπροστὰ του καὶ πῶς θὰ ξεχωρίσει ὅλους τοὺς ἀνθρώ-

πους, ὅπως ὁ τσοπάνης ξεχωρίζει τὰ πρόβατα ἀπὸ τὰ κατσίκια. "Ένα καὶ μοναδικὸ κριτήριο θὰ ἔχει, ποὺ θὰ κρίνει τὸν κάθε ἄνθρωπο χωριστά. Εἶναι ἡ ἐντολὴ τῆς ἀγάπης καὶ ὁ τρόπος ποὺ τὴν ἐφάρμοσε ὁ κάθε ἄνθρωπος στὴ ζωὴ του. Πολὺ ἀπλὰ πράγματα θὰ ζητήσει ἐκείνη τὴν ἡμέρα ὁ Κύριος ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους. Θὰ δεῖ ἂν δώσαμε ἓνα κομμάτι ψωμί στὸν πεινασμένο. "Ένα ποτήρι νερὸ στὸ διψασμένο. "Ένα ροῦχο στὸ γυμνὸ. Μιὰ φιλοξενία στὸν ἄστεγο. Μιὰ προστασία στὴ χήρα καὶ τὸ ὄρφανό. Μιὰ ἐπίσκεψη στὸν ἄρρωστο καὶ τὸ φυλακισμένο. Ὁ Χριστὸς περιορίζεται στὰ λίγα πράγματα γιὰ νὰ μὴ δικαιολογηθεῖ κανεὶς πὼς δὲν μποροῦσε νὰ προσφέρει στοὺς ἄλλους κάτι περισσότερο, ἐπειδὴ καὶ ὁ ἴδιος δὲν θὰ εἶχε.

3. Τὸ σπουδαιότερο ὅμως εἶναι πὼς ὁ ἄνθρωπος προσφέρει στὸ συνάνθρωπό του κάτι, ἐπειδὴ τὸν ἀγαπᾷ. Καὶ ἀγαπᾷ τὸν πλησίον, ἐπειδὴ ἀγαπᾷ τὸ Θεὸ καὶ τὸ Χριστό. Αὐτὴ τὴ μεγάλη ἀλήθεια μᾶς παρουσιάζει ὁ Κύριος, ὅταν λέγει: «Σᾶς βεβαιώνω πὼς ὅ,τι ἐκάματε σ' ἓναν ἀπὸ τοὺς πιὸ τελευταίους ἀδελφούς μου, σ' ἐμένα τὸ ἐκάματε». Αὐτὸ μᾶς διδάσκει πὼς ὁ Χριστὸς συνδέει τὸν ἑαυτό του μὲ κάθε ἄνθρωπο ἰδιαίτερα. Δὲν ὑπάρχει μεγαλύτερη ἀλήθεια ποὺ νὰ ἐνισχύει καὶ νὰ παρηγορεῖ τὸν καθένα μας.

4. Ἡ σημερινὴ εὐαγγελικὴ περικοπὴ μᾶς καλεῖ ὅλους νὰ ἀρχίσουμε ἀπὸ σήμερα τὰ ἔργα τῆς ἀγάπης μας. Στὴν οἰκογένεια, στὸ σχολεῖο, στὴ γειτονιά, στὸ δρόμο, ποὺ περπατᾷμε καὶ ὅπου ἄλλοι βρεθοῦμε, συναντᾷμε ἀνθρώπους ποὺ ἔχουν ἀνάγκη ἀπὸ τὴ δική μας ἀγάπη. Μιὰ βοήθεια, μιὰ καλωσύνη, λίγο φαγητὸ στὸ φτωχὸ τῆς γειτονιάς, μιὰ ἐπίσκεψη στὸν ἄρρωστο, μιὰ συμπαράσταση στὸν πονεμένο, ὅλα αὐτὰ θὰ μᾶς βοηθήσουν ἀπὸ τώρα νὰ νιώσουμε ἔμπρακτα τὴν ἀγάπη στὴν καρδιά μας. "Έτσι δὲν θὰ ἔχουμε λόγους νὰ φοβόμαστε τὴν ἡμέρα τῆς κρίσεως, ποὺ ὁ Κύριος θὰ μᾶς ἀποδώσει δικαιοσύνη. Θὰ τὴν περιμένουμε σὰν τὴν ἡμέρα ἐκείνη, ποὺ ὁ Χριστὸς θὰ μᾶς βραβεύσει καὶ θὰ μᾶς πεῖ: «Ἐλᾶτε οἱ εὐλογημένοι ἀπὸ τὸν πατέρα μου νὰ κληρονομήσετε τὴ Βασιλεία τῶν οὐρανῶν».

Δ' ΔΙΔΑΓΜΑ:

«'Εφ' ὅσον ἐποιήσατε ἐνὶ τούτων τῶν ἀδελφῶν μου τῶν ἐλαχίστων, ἐμοὶ ἐποιήσατε» (Ματθ. κε' 40).

Ε' ΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΚΛ. ΡΗΤΟΡΩΝ

«Ὁ Ἰησοῦς μᾶς κάλεσε νὰ γίνουμε τέλειοι καὶ μᾶς ἀποκάλυψε πῶς μέσο καὶ σκοπὸς τῆς ζωῆς μας εἶναι ἡ ἀγάπη. Ἀπόλυτα καὶ ξεκάθαρα συνδέει τὸν ἑαυτὸ Του μὲ τὸν ἄνθρωπο καὶ τὸν ἄνθρωπο μὲ τὸ Θεό. Πίσω ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο ὑπάρχει Αὐτός, ποὺ εἶναι ἡ ὁδός, ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ζωή» (ΚΩΣΤΗ ΜΠΑΣΤΙΑ, Νέο Κυριακοδρόμιο, Ἀθῆναι 1977, σελ. 59).

ΣΤ' ΑΣΚΗΣΕΙΣ – ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Τί μᾶς διδάσκει ἡ σημερινὴ εὐαγγελικὴ περικοπή;
2. Μὲ ποῖο κριτήριον θὰ μᾶς κρίνει ὁ Χριστὸς στὴ Δευτέρα Παρουσία του;
3. Μὲ ποιоὺς συνδέει τὸν ἑαυτὸ του ὁ Χριστὸς στὸ σημερινὸ εὐαγγέλιο;

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΗΣ ΤΥΡΟΦΑΓΟΥ

21. – Ἡ ἐτοιμασία τῶν χριστιανῶν γιὰ τὴ Μεγάλῃ Σαρακοστή.

Ματθαίου κεφ. στ' στίχοι 14-21).

Α' ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ἡ σημερινὴ εὐαγγελικὴ περικοπὴ μᾶς διδάσκει τίς ἐξῆς ἀλήθειες: α) πρέπει νὰ συχωροῦμε τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους, ἂν θέλουμε νὰ συχωρέσει καὶ ἐμᾶς ὁ Θεός, β) πρέπει νὰ νηστεύουμε ἀληθινὰ καὶ σωστά, ὥστε νὰ ἀποδέχεται τὴ νηστεία μας ὁ Θεός καὶ γ) δὲν πρέπει νὰ μαζεύουμε ὑλικούς θησαυροὺς ποὺ εἶναι προσωρινοὶ πάνω στὴ γῆ, ἀλλὰ νὰ θησαυρίζουμε στὸν οὐρανό, ποὺ ἐκεῖ τίποτε δὲ χάνεται.

Ἐπίτιτλο, ἀρχικὸ γράμμα Α, ἀπὸ κώδικα μὲ εὐχή τῆς γονυκλισίας τῆς Ἁγίας Πεντηκοστῆς, Ἱ. Μονὴ Διονυσίου τοῦ Ἁγίου Ὁρους (13ος αἰ.).

Β' ΚΕΙΜΕΝΟ

«Εἶπεν ὁ Κύριος· ἐὰν ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν, ἀφήσει καὶ ὑμῖν ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος· ἐὰν δὲ μὴ ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν, οὐδὲ ὁ Πατὴρ ὑμῶν ἀφήσει τὰ παραπτώματα ὑμῶν. Ὅταν δὲ νηστεύετε, μὴ γίνεσθε ὥσπερ οἱ ὑποκριταὶ σκυ-

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Εἶπεν ὁ Κύριος· ἂν συχωρεῖτε στοὺς ἀνθρώπους τὰ παραπτώματά τους, θὰ συχωρήσει καὶ σὲ σὺς ὁ πατέρας σας ὁ οὐράνιος· καὶ ἂν δὲν συχωρεῖτε στοὺς ἀνθρώπους τὰ παραπτώματά τους οὐτε καὶ ὁ πατέρας θὰ συχωρήσει τὰ παραπτώματά σας. Καὶ ὅταν νηστεύετε νὰ μὴ γίνεσθε περίλυποι σὺν τοῖς ὑποκριτές· γιὰ αὐτοὶ παίρνουν ἓνα ὕψος λυπημένο, γιὰ νὰ

θρωποι· ἀφανίζουσι γὰρ τὰ πρόσωπα αὐτῶν ὅπως φανῶσι τοῖς ἀνθρώποις· νηστεύοντες· ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἀπέχουσι τὸν μισθὸν αὐτῶν. Σὺ δὲ νηστεύων ἀλειψαί σου τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ πρόσωπόν σου νίψαι, ὅπως μὴ φανῇς τοῖς ἀνθρώποις νηστεύων, ἀλλὰ τῷ πατρί σου τῷ ἐν τῷ κρυπτῷ, καὶ ὁ πατήρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ ἀποδώσει σοι ἐν τῷ φανερῷ. Μὴ θησαυρίζετε ὑμῖν θησαυροὺς ἐπὶ τῆς γῆς, ὅπου σῆς καὶ βρώσις ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπται διορύσσουσι καὶ κλέπτουσι· θησαυρίζετε δὲ ὑμῖν θησαυροὺς ἐν οὐρανῷ, ὅπου οὔτε σῆς οὔτε βρώσις ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπται οὐ διορύσσουσιν οὐδὲ κλέπτουσιν· ὅπου γάρ ἐστιν ὁ θησαυρὸς ὑμῶν, ἐκεῖ ἔσται καὶ ἡ καρδία ὑμῶν».

φανοῦν στοὺς ἀνθρώπους πῶς νηστεύουν. Σὰς βεβαιῶνω πῶς τὸν ἔχουν τὸ μισθό τους ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους. Ἀλλὰ ἐσὺ ὅταν νηστεύεις, νὰ χτενιστεῖς καὶ νὰ νιφτεῖς γιὰ νὰ μὴ φανεῖς στοὺς ἀνθρώπους πῶς νηστεύεις, ἀλλὰ στὸν πατέρα σου ποὺ εἶναι κρυμένος καὶ ἀόρατος παντοῦ· καὶ ὁ πατέρας σου, ποὺ σὲ βλέπει κρυφὰ καὶ δὲν τὸν βλέπεις, θὰ στὸ ἀποδώσει στὰ φανερά. Νὰ μὴ μαζεύετε γιὰ τὸν ἑαυτό σας θησαυροὺς στὴ γῆ, ὅπου ὁ σκόρος καὶ ἡ σκουριὰ τοὺς καταστρέφει καὶ ὅπου οἱ κλέφτες σκάβουν τοὺς τοίχους καὶ τοὺς κλέβουν· ἀλλὰ νὰ μαζεύετε γιὰ τὸν ἑαυτό σας θησαυροὺς στὸν οὐρανό, ὅπου οὔτε σκόρος οὔτε σκουριὰ τοὺς καταστρέφουν καὶ ὅπου κλέφτες οὔτε σκάβουν τοὺς τοίχους οὔτε τοὺς κλέβουν. Γιατί ὅπου εἶναι ὁ θησαυρός σας, ἐκεῖ θὰ εἶναι καὶ ἡ καρδιά σας.

Γ' ΑΝΑΛΥΣΗ – ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ

1. "Όσο περισσότερο συχωρούμε ἑμεῖς τὶς ἁμαρτίες τῶν συνανθρώπων μας, τόσο καὶ πιὸ πολὺ θὰ μᾶς συχωρήσει ὁ Θεός τὶς δικές μας ἁμαρτίες. Ἐμεῖς ὅμως δυστυχῶς δὲν καταλαβαίνουμε αὐτὴ τὴν ἀλήθεια. Ζητᾶμε τὴ συχώρηση ἀπὸ τὸ Θεό, ἀλλὰ δὲν συχωροῦμε τὸ συνάνθρωπό μας γιὰ ἓνα μικρὸ σφάλμα, ποὺ ἔκανε σὲ μᾶς. Αὐτὴ εἶναι μιὰ ἀπαράδεκτη δισγωγή, ποὺ ἔρχεται σὲ φανερὴ ἀντίθεση μὲ τὴν ἀγάπη καὶ τὴ φιλανθρωπία τοῦ Θεοῦ. Ἐχουμε πολλὰς εὐκαιρίες ποὺ μπορούμε νὰ ἀρχίσουμε νὰ συχωροῦμε τὸ συμμαθητὴ, τὸ φίλο, τὸ γνωστὸ καὶ κάθε ἄνθρωπο

ἀπὸ τὸ περιβάλλον μας, ποὺ μπορεῖ σὲ κάτι νὰ μᾶς φταίξει. Ἀμα συχωρέσουμε ἕναν ἄνθρωπο ἀπὸ τὴ καρδιά μας, τότε θὰ νιώσουμε μέσα μας μιὰ εἰρήνη καὶ γαλήνη, ποὺ θὰ μᾶς βεβαιώνει πὼς ἔχουμε συμφιλιωθεῖ μὲ τὸ Θεὸ καὶ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους.

2. Στὴ συνέχεια ὁ Κύριος μᾶς μιλεῖ γιὰ τὴν ἀληθινὴ νηστεία. Ἀπὸ αὔριο μπαίνουμε στὴ Μεγάλῃ Σαρακοστῇ ποὺ εἶναι περίοδος νηστείας καὶ προσευχῆς. Ἀληθινὴ νηστεία δὲν εἶναι μόνο νὰ μὴν τρῶς ὀρισμένες τροφές, ἀλλὰ νὰ ἀπομακρύνεσαι καὶ ἀπὸ τὶς κακὲς πράξεις. Τὶς κακίες ὁ Θεὸς δὲν τὶς θέλει. Πρέπει νὰ τὶς καταπολεμᾶμε καὶ σ' αὐτὸ μᾶς βοηθεῖ καὶ ἡ νηστεία. Ἡ νηστεία μας πρέπει νὰ συνοδεύεται ἀπὸ τὴ μετάνοια, τὴν προσευχὴ καὶ τὴν ἀγάπη.

3. Κατόπιν ὁ Κύριος μᾶς εἶπε πὼς δὲν πρέπει νὰ ἀγαποῦμε τὰ χρήματα καὶ νὰ μὴν αἰσθανόμαστε προσκολλημένοι σ' αὐτά. Δὲν μπορεῖς νὰ ἀγαπᾷς τοὺς ἄλλους καὶ νὰ νηστεύεις καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλῃ μεριὰ νὰ μαζεύεις ὑλικοὺς θησαυροὺς μόνο γιὰ τὸν ἑαυτό σου. Ὅταν ὁ νοῦς μας εἶναι στὰ πολλὰ λεφτὰ καὶ τὴν καλοπέραση, πὼς θὰ βροῦμε τὴν εὐκαιρία νὰ σκεφτοῦμε τοὺς ἄλλους, ποὺ πεινοῦν καὶ πονοῦν καὶ βασανίζονται; Πρέπει ἀπὸ αὐτὴ τὴν ἡλικία νὰ συνηθίσει τὸ παιδί νὰ στερεῖ τὸν ἑαυτό του ἀπὸ ὀρισμένες ἀδυναμίες (λιχουδιές) καὶ τὰ χρήματα ποὺ θὰ ἐξοικονομεῖ νὰ τὰ προσφέρει σ' ἄλλα παιδιά ποὺ εἶναι φτωχὰ καὶ ἔχουν βασικὲς ἀνάγκες. Ὅταν προσφέρει τὴν ἔμπρακτὴ ἀγάπη του στοὺς ἄλλους (ἐλεημοσύνη, φιλανθρωπία) θὰ καταλάβει τὸ θαυμάσιο νόημα τῆς ἀνθρώπινης ζωῆς. Εἶναι τὸ πνεῦμα ποὺ ὁ Θεὸς φύτεψε στὶς ψυχές μας. Δηλαδὴ νὰ τοῦ μοιάζουμε στὴν ἀγάπη καὶ τὴ φιλανθρωπία, ὥστε νὰ πραγματοποιοῦμε τὸν ὕψιστο προορισμό, ποὺ μᾶς ἔχει δώσει.

Δ' ΔΙΔΑΓΜΑ:

«Θησαυρίζετε δὲ ὑμῖν θησαυροὺς ἐν οὐρανῷ» (Ματθαίου κεφ. στ' στίχος 20).

Ε' ΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΚΛ. ΡΗΤΟΡΩΝ

«Ὅταν στραφεῖτε πρὸς ἐμένα καὶ μὲ ὀνομάσετε «Πατέρα», καθα-

ρίστε πρώτα την καρδιά σας. Βγάλτε κάθε ἴχνος πικρίας καὶ ἐκδικητικότητος γιὰ τὸ συνάνθρωπό σας. Συχωρεῖστε τον ἀπὸ τὰ βάθη τῆς ψυχῆς σας. Καὶ ἐγὼ εἶμαι ἕτοιμος νὰ δεχτῶ τὴν παράκλησή σας γιὰ συχώρηση» (ΙΩΑΝΝΟΥ ΚΑΛΤΕΚΗ, Πρωινὰ ραδιοφωνικὰ μηνύματα, Ἀθῆναι 1971, σελ. 44).

ΣΤ' ΑΣΚΗΣΕΙΣ – ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Γιατί πρέπει νὰ συχωροῦμε τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους;
2. Πῶς μποροῦμε νὰ νηστεύουμε ἀληθινά;
3. Πῶς μποροῦμε νὰ ἀποκτήσουμε ἀληθινούς θησαυροὺς στὸν οὐρανό;

ΚΥΡΙΑΚΗ Α' ΝΗΣΤΕΙΩΝ (ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ)

22. – Ἡ ἐκλογή τῶν πρώτων μαθητῶν τοῦ Χριστοῦ.

(Ἰωάννη κεφ. α' στίχοι 44-52).

Α' ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ἡ σημερινὴ πρώτη Κυριακὴ τῆς Μεγάλης Σαρακοστῆς εἶναι ἀφιερωμένη στὸ θρίαμβο τῆς ὀρθόδοξης πίστεώς μας. Οἱ ἄθιοι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης (726-843 μ.Χ.) θέλησαν νὰ κλονίσουν τὴν πίστη τοῦ ἀνθρώπου στὴ Θεότητα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Γι' αὐτὸ καὶ τὰ ἔβαλαν μὲ τίς Ἁγίες Εἰκόνες. Στὸ τέλος, ὅμως, ὅπως πάντα, νίκησε ἡ Ἐκκλησία καὶ θριάμβευσε ἡ ὀρθόδοξη πίστη. Αὐτὴ τὴν ὀρθόδοξη πίστη καλεῖ ἡ Ἐκκλησία νὰ ἀποκτήσουμε καὶ ἐμεῖς.

Β' ΚΕΙΜΕΝΟ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

«Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἠθέλησεν ὁ Ἰησοῦς ἐξελθεῖν εἰς τὴν Γαλιλαίαν· καὶ εὗρίσκει Φίλιππον καὶ λέγει αὐτῷ· ἀκολούθει μοι. Ἦν

Ἐκεῖνο τὸν καιρὸ θέλησε ὁ Ἰησοῦς νὰ βγεῖ νὰ πάει στὴ Γαλιλαία. Βρίσκει τότε τὸ Φίλιππο καὶ τοῦ λέγει· Ἀκολούθησέ με. Καὶ ἦταν ὁ Φίλιππος ἀπὸ

δὲ ὁ Φίλιππος ἀπὸ Βηθσαιῶν, ἐκ τῆς πόλεως Ἀνδρέου καὶ Πέτρου. Εὐρίσκει Φίλιππος τὸν Ναθαναὴλ καὶ λέγει αὐτῷ· ὃν ἔγραψε Μωϋσῆς ἐν τῷ νόμῳ καὶ οἱ προφῆται, εὐρήκαμεν, Ἰησοῦν τὸν υἱὸν τοῦ Ἰωσήφ τὸν ἀπὸ Ναζαρέτ. Καὶ εἶπεν αὐτῷ Ναθαναὴλ· ἐκ Ναζαρέτ δύνатаί τι ἀγαθὸν εἶναι; λέγει αὐτῷ Φίλιππος· ἔρχου καὶ ἴδε. Εἶδεν ὁ Ἰησοῦς τὸν Ναθαναὴλ ἐρχόμενον πρὸς αὐτὸν καὶ λέγει περὶ αὐτοῦ· ἴδε ἀληθῶς Ἰσραηλῆτης, ἐν ᾧ δόλος οὐκ ἔστι. Λέγει αὐτῷ Ναθαναὴλ· πόθεν με γινώσκεις; ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· πρὸ τοῦ σε Φίλιππον φωνῆσαι, ὄντα ὑπὸ τὴν συκὴν εἰδόν σε. Ἀπεκρίθη Ναθαναὴλ καὶ λέγει αὐτῷ· ῥαββί, σὺ εἶ ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ. Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· ὅτι εἶπόν σοι, εἰδόν σε ὑποκάτω τῆς συκῆς, πιστεύεις; μείζω τούτων ὄψει. Καὶ λέγει αὐτῷ· ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἀπ' ἄρτι ὄψεσθε τὸν οὐρανὸν ἀνεφύγοντα, καὶ τοὺς ἀγγέλους τοῦ Θεοῦ ἀναβαίνοντας καὶ καταβαίνοντας ἐπὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου».

τῇ Βηθσαιῶν, ἀπὸ τὴν πόλιν τοῦ Ἀνδρέα καὶ τοῦ Πέτρου. Βρίσκει ὁ Φίλιππος τὸν Ναθαναὴλ καὶ τοῦ λέγει. Βρήκαμε ἐκεῖνον ποῦ ἔγραψε ὁ Μωϋσῆς στὸ νόμο καὶ οἱ Προφῆτες, τὸν Ἰησοῦ τὸ γιό τοῦ Ἰωσήφ ἀπὸ τῆς Ναζαρέτ. Καὶ ὁ Ναθαναὴλ τοῦ εἶπε· Ἀπὸ τῆς Ναζαρέτ μπορεῖ νὰ βγεῖ τίποτα καλὸ; Τοῦ λέγει ὁ Φίλιππος· Ἔλα νὰ δεῖς. Εἶδε ὁ Ἰησοῦς τὸν Ναθαναὴλ νὰ ἔρχεται σ' αὐτὸν καὶ λέγει γι' αὐτόν· Νὰ πραγματικὰ Ἰσραηλῆτης ποῦ δὲν ὑπάρχει μέσα του δόλος. Τοῦ λέγει ὁ Ναθαναὴλ. Ἀπὸ ποῦ με ξέρεις; Ἀποκρίθηκε ὁ Ἰησοῦς καὶ τοῦ εἶπε· Πρὶν νὰ σὲ φωνάξει ὁ Φίλιππος, ὅταν ἦσουν κάτω ἀπὸ τὴν συκιά, σὲ εἶδα. Ἀποκρίθηκε ὁ Ναθαναὴλ καὶ τοῦ λέγει· Διδάσκαλε, σὺ εἶσαι ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, σὺ εἶσαι ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ. Ἀποκρίθηκε ὁ Ἰησοῦς καὶ τοῦ εἶπε· Πιστεύεις, ἐπειδὴ σοῦ εἶπα πῶς σὲ εἶδα κάτω ἀπὸ τὴν συκιά; Μεγαλύτερα ἀπὸ αὐτὰ θὰ δεῖς. Καὶ τοῦ λέγει. Σὰς βεβαιῶνω πῶς πολὺ γρήγορα θὰ δεῖτε ἀνοιγμένο τὸν οὐρανὸ καὶ τοὺς ἀγγέλους τοῦ Θεοῦ νὰ ἀνεβαίνουν καὶ νὰ κατεβαίνουν κοντὰ στὸν υἱὸ τοῦ ἀνθρώπου.

Γ' ΑΝΑΛΥΣΗ – ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ

1. Ἀπὸ τὴν ἱστορία ἀκόμα ξέρουμε, πῶς ἡ Χριστιανόσῳνη ἦταν ἀναστατωμένη περισσότερο ἀπὸ ἑκατὸ χρόνια γιὰ τὸ ζή-

Ὁ Φίλιππος καὶ Ναθαναήλ.
Μικρογραφία ἀπὸ Εὐαγγελισ-
τάριο, Ἱ. Μονῆς Διονυσίου
Ἁγ. Ὁρους, (11ος αἰ.)

Ὁ Φίλιππος ἀκολουθεῖ
τὸν Ἰησοῦ. Μικρογραφία
ἀπὸ Εὐαγγελιστάριο, Ἱ.
Μονὴ Διονυσίου Ἁγ.
Ὁρους (11ος αἰ.)

τημα τῶν Ἀγίων καὶ Ἱερῶν Εἰκόνων. Οἱ Εἰκονομάχοι, δηλαδὴ οἱ ἐχθροὶ τῶν ἁγίων Εἰκόνων, δὲν μπορούσαν νὰ παραδεχτοῦν τὴ Θεότητα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἐφερναν λοιπὸν γιὰ δικαιολογία, πῶς ὁ Θεὸς εἶναι Πνεῦμα καὶ ἐπομένως δὲν μπορούμε νὰ τὸν ζωγραφίζουμε. Ἡ εἰκόνα τοῦ Κυρίου δὲν παρουσίαζε γι' αὐτοὺς τὸν Υἱὸ τοῦ Θεοῦ, δηλ. τὸ Θεάνθρωπο, ἀλλὰ ἓνα συνήθη ἄνθρωπο. Ἐλεγαν λοιπὸν, πῶς ἡ προσκύνηση τῆς Εἰκόνας τοῦ Κυρίου ἀπὸ τοὺς ὀρθοδόξους εἶναι εἰδωλολατρία.

2. Ὅλοι οἱ ἐκκλησιαστικοὶ Πατέρες τῆς ἐποχῆς ἐκείνης υπεράσπισαν μὲ μεγάλη πίστη καὶ θάρρος τὶς ἅγιες Εἰκόνες μας. Ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνὸς καὶ ὁ ἅγιος Θεόδωρος ὁ Στουδίτης διακρίθηκαν ἀνάμεσα στοὺς ἀγωνιστὲς. Πρόβαλαν τὴν ὀρθόδοξη πίστη στὸ πρόσωπο τοῦ Κυρίου μας. Εἶναι ὁ Θεάνθρωπος Ἰησοῦς Χριστός, ποὺ ἔνωσε στὸν ἑαυτό του τὴ θεία μὲ τὴν ἀνθρώπινη φύση. Μποροῦμε λοιπὸν νὰ τὸν ζωγραφίζουμε. Ὅταν τὸν προσκυνοῦμε, ἡ πίστη καὶ ἡ ἀγάπη μας, πηγαίνουν στὸ πρωτότυπο, δηλαδὴ στὸν ἴδιο τὸ Θεάνθρωπο Κύριο.

3. Αὐτὴ τὴν ἀτράνταχτη πίστη στὸ Θεάνθρωπο Κύριο μᾶς παρουσιάζουν καὶ οἱ δυὸ ἀπὸ τοὺς πρώτους μαθητὲς τοῦ Κυρίου, ὁ Φίλιππος καὶ ὁ Ναθαναὴλ. Ὁ Φίλιππος ἔχει μέσα του μεγάλη ἀγάπη, γι' αὐτὸ καὶ ἀμέσως τρέχει νὰ φωνάξει τὸ Ναθαναὴλ. «Βρήκαμε, τοῦ λέγει, αὐτὸν ποὺ περιμέναμε καὶ ποὺ ἔγραψαν ὁ Μωυσῆς καὶ οἱ προφῆτες. Τὸν ἀληθινὸ Μεσσία, τὸν Υἱὸ τοῦ Θεοῦ». Ὁ Ναθαναὴλ εἶναι ἓνας ἄδολος Ἰσραηλίτης, γιὰτὶ μέσα του εἶχε πάντα πίστη καὶ ἀγάπη. Ὁ Ναθαναὴλ ἀναγνωρίζει μὲ πίστη καὶ ἀγάπη τὴ Θεότητα τοῦ Κυρίου καὶ ὁμολογεῖ πῶς εἶναι ὁ ἀληθινὸς βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ. Σ' αὐτὴ τὴν ὁμολογία τοῦ Ναθαναὴλ θεμελιώνεται ὁλόκληρο τὸ ἔργο τῆς σωτηρίας τοῦ κόσμου. Ὁ Ἰησοῦς βραβεύει τὴν πίστη τοῦ Ναθαναὴλ καὶ τὸν βεβαιώνει ὅτι θὰ δεῖ μεγαλύτερα πράγματα ἀπὸ αὐτά. Δηλαδὴ ὅτι θὰ δοῦν ἀνοιγμένο τὸν οὐρανὸ καὶ τοὺς ἀγγέλους τοῦ Θεοῦ νὰ ἀνεβαίνουν καὶ νὰ κατεβαίνουν κοντὰ στὸν Υἱὸ τοῦ ἀνθρώπου, στὸ Θεάνθρωπο Κύριο.

4. Μακάρι νὰ μπορούσαμε καὶ ἐμεῖς νὰ ἀποκτήσουμε τὴν ἀγάπη καὶ τὴν πίστη τοῦ Ναθαναὴλ. Ὅταν εἴμασταν βρέφη ἐμπιστευόμασταν τῇ ζωῇ μας στὰ πρόσωπα τῶν γονέων μας. Στὴ μη-

τέρα καὶ τὸν πατέρα. Αὐτὸ τὸ κάναμε, γιατί εἴμασταν ἐνωμένοι μ' αὐτοὺς μὲ τὴν ἀγάπη. Τέτοια ἀγάπη ζητεῖ ἀπὸ μᾶς καὶ ὁ Χριστός. Ἀγάπη τέτοια ποὺ μᾶς ὁδηγεῖ στὴν ἀπόλυτη καὶ σταθερὴ πίστη. Αὐτὴ τὴν ὀρθόδοξη πίστη προσφέρει ἡ Ἐκκλησία σ' ὅλους μας. Αὐτὴ τὴ πίστη ὑπογραμμίζουμε καὶ ὅταν κάνουμε τὴ λιτανεία τῶν ἁγίων Εἰκόνων στὴ μεγάλη γιορτὴ τῆς Ὁρθοδοξίας. Ἔτσι ἀκοῦμε τὸν ἱερέα νὰ βροντοφωνεῖ: «Αὕτη ἡ πίστις τῶν Ἀποστόλων, αὕτη ἡ πίστις τῶν Πατέρων, αὕτη ἡ πίστις τῶν Ὁρθοδόξων, αὕτη ἡ πίστις τὴν Οἰκουμένην ἐστήριξε».

Δ' ΔΙΔΑΓΜΑ:

«Σὺ εἶ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ». (Ἰωάννη κεφ. α' στίχος 50).

Ε' ΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ

«Ὅπως εἶδαν οἱ Προφῆτες, ὅπως δίδαξαν οἱ Ἀπόστολοι, ὅπως παρέλαβε ἡ Ἐκκλησία, ὅπως δογμάτισαν οἱ διδάσκαλοι, ὅπως ἔλαμψε ἡ ἀλήθεια... ἔτσι φρονοῦμε, ἔτσι λαλοῦμε, ἔτσι κηρύσσουμε ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι ὁ ἀληθινὸς Θεὸς μας. Τιμᾶμε δὲ τοὺς Ἁγίους που μὲ λόγια, μὲ συγγράμματα, μὲ τὴ θυσία τῆς θείας Εὐχαριστίας στοὺς ναοὺς, μὲ τὰ Εἰκονίσματα. Καὶ τὸν μὲν Χριστὸ προσκυνοῦμε ὡς Θεὸ καὶ Δεσπότη, τοὺς δὲ Ἁγίους τοῦ τιμοῦμε καὶ ἀπονέμουμε σχετικὴ προσκύνηση».

(Κείμενο τῆς Ἁγίας Ἐβδόμης Οἰκουμενικῆς Συνόδου γιὰ τὴν Ὁρθοδοξία).

ΣΤ' ΑΣΚΗΣΕΙΣ – ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Τί σοῦ κάνει ἐντύπωση ἀπὸ τὴ διαγωγὴ τοῦ Ναθαναὴλ;
2. Γιατί τὴ σημερινὴ Κυριακὴ τὴν ὀνομάζουμε Κυριακὴ τῆς Ὁρθοδοξίας;
3. Πῶς μπορούμε νὰ ἀποκτήσουμε καὶ ἐμεῖς ζωντανὴ πίστη στὴ Θεότητα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ;

23. – Ἡ θεραπεία τοῦ Παραλυτικοῦ τῆς Καπερναοῦμ.

(Μάρκου κεφ. β΄ στίχοι 1-12).

Α΄ ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σήμερα διαβάζουμε τὸ Εὐαγγέλιο ποὺ διηγεῖται τὴ θαυματουργικὴ θεραπεία τοῦ παραλυτικοῦ στὴν Καπερναοῦμ. Θέλει νὰ μᾶς ξαναθυμίσει τὸ γεγονὸς τῆς ἁμαρτίας τοῦ ἀνθρώπου, ποὺ ἔφερε στὸν κόσμον τὸν πόνο, τὴ λύπη, τὶς ἀρρώστιες, τὸ θάνατο. Συνάμα ἡ Ἐκκλησία μᾶς διδάσκει πῶς ὁ Χριστὸς μᾶς λυτρώνει ἀπὸ τὴν ἁμαρτία καὶ μᾶς σώζει ἀπ' ὅλα τὰ βάσανα καὶ τὶς συμφορές.

Β΄ ΚΕΙΜΕΝΟ

«Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς πάλιν εἰς Καπερναοῦμ καὶ ἠκούσθη ὅτι εἰς οἶκόν ἐστι. Καὶ εὐθέως συνήχθησαν πολλοί, ὥστε μηκέτι χωρεῖν μηδὲ τὰ πρὸς τὴν θύραν· καὶ ἐλάλει αὐτοῖς τὸν λόγον. Καὶ ἔρχονται πρὸς αὐτὸν παραλυτικὸν φέροντες, αἰρόμενον ὑπὸ τεσσάρων· καὶ μὴ δυνάμενοι προσεγγίσει αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον, ἀπεστέγασαν τὴν στέγην ὅπου ἦν, καὶ ἐξορύξαντες χαλῶσι τὸν κράβατον, ἐφ' ᾧ ὁ παραλυτικὸς κατέκειτο. Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν λέγει τῷ παραλυτικῷ τέκνον, ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι σου. Ἦσαν δὲ τινες τῶν γραμμα-

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

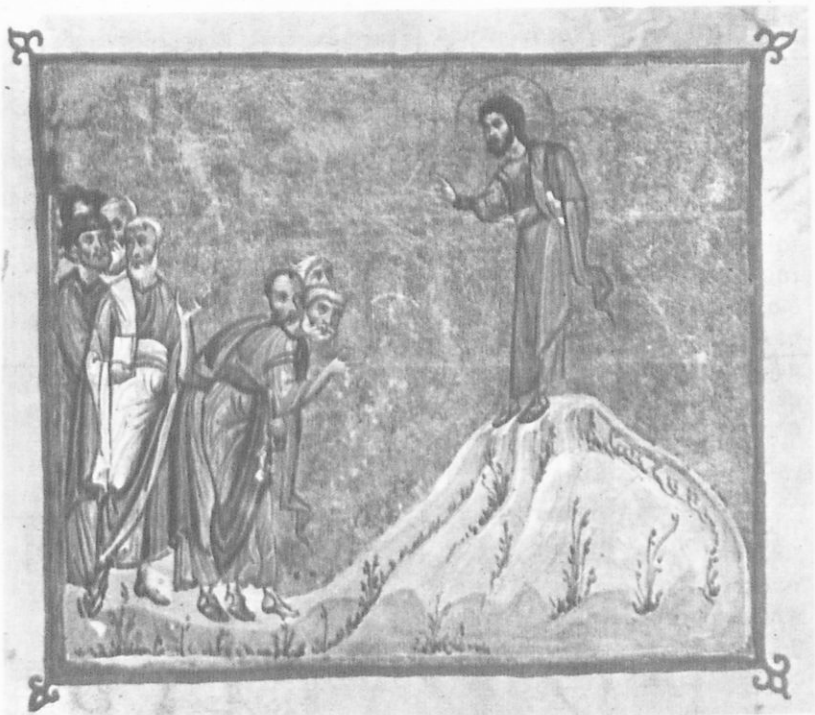
Ἐκεῖνο τὸν καιρὸ μπῆκε ὁ Ἰησοῦς στὴν Καπερναοῦμ· καὶ διαδόθηκε πῶς ἦταν σ' ἓνα σπίτι. Καὶ ἀμέσως μαζεύτηκαν πολλοί, τόσοι ποὺ δὲ χωροῦσαν οὔτε στὴν αὐλὴ τοῦ σπιτιοῦ· καὶ τοὺς κήρυττε τὸ θεῖο λόγο. Ἐρχονται τότε καὶ τοῦ φέρουν ἓναν παραλυτικό, ποὺ τὸν σήκωναν τέσσερις ἄνθρωποι. Καὶ ἐπειδὴ δὲν μπορούσαν νὰ τὸν πλησιάσουν ἀπὸ τὸν κόσμον, ἔβγαλαν τὴ στέγην τοῦ σπιτιοῦ σ' ἐκεῖνο τὸ μέρος ποὺ ἦταν ὁ Ἰησοῦς· καὶ ἀφοῦ ἀνοιξαν τόπο κατέβασαν τὸ κρεβάτι ὅπου ἐπάνω ἦταν κατάκοιτος ὁ παραλυτικὸς. Ὃταν ὁ Ἰησοῦς εἶδε τὴν πίστη τους, λέγει στὸν παραλυτικό· Παιδί μου, σοῦ συγχωρέθηκαν οἱ ἁμαρτίες σου. Καὶ ἦσαν ἐκεῖ καὶ κάθονταν μερικοὶ ἀπὸ τοὺς γραμματεῖς καὶ διαλογίζον-

τέων ἐκεῖ καθήμενοι καὶ διαλογιζόμενοι ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν· τί οὗτος οὕτω λαλεῖ βλασφημίας; τίς δύναται ἀφιέναι ἁμαρτίας εἰ μὴ εἰς ὁ Θεός; καὶ εὐθέως ἐπιγνοὺς ὁ Ἰησοὺς τῷ πνεύματι αὐτοῦ ὅτι οὕτως αὐτοὶ διαλογίζονται ἐν ἑαυτοῖς, εἶπεν αὐτοῖς· τὰ ταῦτα διαλογίζεσθε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν· τί ἐστὶν εὐκοπώτερον, εἰπεῖν τῷ παραλυτικῷ, ἀφένονται σου αἱ ἁμαρτίαι, ἢ εἰπεῖν, ἔγειρε καὶ ἄρον τὸν κράββατόν σου καὶ περιπάτει; ἵνα δὲ εἰδῇτε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀφιέναι ἐπὶ τῆς γῆς ἁμαρτίας – λέγει τῷ παραλυτικῷ· σοὶ λέγω, ἔγειρε καὶ ἄρον τὸν κράββατόν σου καὶ ὑπάγε εἰς τὸν οἶκόν σου. Καὶ ἠγέρθη εὐθέως, καὶ ἄρας τὸν κράβατον ἐξῆλθεν ἐναντίον πάντων, ὥστε ἐξίστασθαι πάντας καὶ δοξάζειν τὸν Θεὸν λέγοντας ὅτι οὐδέποτε οὕτως εἶδομεν».

ταν μέσα τους· Τί φοβερὲς βλασφημίες λέγει αὐτός; Ποιὸς μπορεῖ νὰ συχωρεῖ ἁμαρτίες παρὰ μόνο ἓνας, ὁ Θεός; Καὶ ἀμέσως κατάλαβε ὁ Ἰησοὺς μὲ τὸ πνεῦμα τοῦ πῶς τέτοια διαλογίζονται μέσα τους καὶ τοὺς εἶπε· Τί βάζετε τέτοια στὸ μυαλό σας; Τί εἶναι πιὸ εὐκόλο νὰ πεῖς στὸν παραλυτικό. Σοῦ συχωροῦνται οἱ ἁμαρτίες; ἢ νὰ πεῖς· σήκω ἐπάνω, πάρε τὸ κρεβάτι σου στὸν ὦμο καὶ περπάτα; Καὶ γιὰ νὰ μάθετε πῶς ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔχει ἐξουσία νὰ συχωρεῖ ἐδῶ στὴ γῆ ἁμαρτίες (τότε λέγει στὸν παραλυτικό)· Σὲ σένα λέγω, σήκω ἐπάνω, πάρε τὸ κρεβάτι σου στὸν ὦμο καὶ πήγαινε στὸ σπίτι σου. Καὶ ὁ παραλυτικὸς σηκώθηκε ἀμέσως καὶ βγήκε μπροστὰ στὰ μάτια ὅλου τοῦ κόσμου, ἔτσι ποὺ ὅλοι νὰ τὰ ἔχουν χαμένα, νὰ δοξάζουν τὸ Θεὸ καὶ νὰ λέγουν πῶς ποτὲ δὲν εἶδαμε τέτοιο πράγμα.

Γ' ΑΝΑΛΥΣΗ – ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ

1. Ὅλοι ἤθελαν νὰ ἀκούσουν τὰ θεϊκὰ καὶ σωτήρια λόγια τοῦ Κυρίου καὶ νὰ παραβρεθοῦν στὰ θαύματα ποὺ ἐπιτελοῦσε. Αὐτὸ τὸ κήρυγμα τοῦ Ἰησοῦ τὸ συνεχίζει καὶ σήμερα ἡ ἁγία Ἐκκλησία μας, ποὺ πολλὰς φορὲς μὲ τὴ δύναμη τοῦ Κυρίου θαυματουργεῖ στὶς γιορτὲς τῆς Παναγίας καὶ τῶν Ἀγίων. Εἶναι ἀπαραίτητο ὁ ἄνθρωπος νὰ τρέφεται ἀπὸ τὴ μικρὴ του ἡλικία μὲ τὸ λόγο τοῦ Κυρίου. Μόνον ἔτσι ὁ ἄνθρωπος γίνεται σωστός, ἐνάρετος καὶ εὐεργετικὸς στὴν κοινωνία. Αὐτὴ τὴν εὐλογία τοῦ Χριστοῦ παίρ-

Ἡ ἐμφάνιση τοῦ Ἰησοῦ στὴ Γαλιλαία. Μικρογραφία ἀπὸ Εὐαγγελιστάριο τῆς Ἱ. Μονῆς Διονυσίου τοῦ Ἀγίου Ὁρους (16ος αἰ.).

νει τὸ παιδί, ὅταν ἐκκλησιάζεται τακτικὰ καὶ μὲ βαθιὰ τὴ συναί-
σθησις ὅτι βρίσκεται στὸν οἶκο τοῦ Θεοῦ.

2. Οἱ τέσσερις ἄνθρωποι, ποὺ σήκωναν τὸν παραλυτικὸ εἶ-
χαν στὴν καρδιά τους μεγάλη ἀγάπη καὶ πίστη. Ἦθελαν νὰ φέ-
ρουν μὲ κάθε τρόπο τὸν παράλυτο κοντὰ στὸ Χριστὸ γιὰ νὰ थे-
ραπευθεῖ. Ἡ ἀγάπη τοὺς βοήθησε νὰ ξεπεράσουν ὅλες τὶς δυσ-
κολίες καὶ τὰ ἐμπόδια ποὺ εἶχαν παρουσιαστῇ μπροστά τους.
Ἄνοιξαν τὴ στέγη καὶ κατέβασαν τὸν παράλυτο μπροστὰ στὸ
Χριστό. Ἡ πίστις τῶν ἀνθρώπων αὐτῶν ἐγίνε ἀφορμή, ὥστε ὁ
Κύριος νὰ συχωρέσει τὶς ἁμαρτίες τοῦ παραλυτικοῦ. Ἦθελε νὰ
δείξει σὲ ὅλους μας ὅτι ἡ ἁμαρτία ὁδηγεῖ τὸν ἄνθρωπο σὲ φοβε-
ρὲς καὶ ἄσχημες καταστάσεις. Ἡ μόνη λύτρωση τοῦ ἀνθρώπου

βρίσκεται στον Ἰησοῦ Χριστό, ποὺ ἔχει ἀπόλυτη ἐξουσία ὡς Θεὸς νὰ συχωρεῖ τὴν ἁμαρτία.

3. Οἱ Γραμματεῖς ὅμως στὸ σημερινὸ Εὐαγγέλιο θύμωσαν, ὅταν ἄκουγαν τὸν Κύριο νὰ συχωρεῖ τὶς ἁμαρτίες τοῦ παράλυτου. Δὲν εἶχαν ὅμως τὸ θάρρος νὰ τοῦ τὸ ποῦν. Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς, ὡς Θεὸς παντογνώστης, εἶχε γνωρίσει τὶς σκέψεις τους καὶ τοὺς εἶπε: «Τί βάζετε τέτοιους διαλογισμοὺς στὸ μυαλό σας; Γιὰ νὰ δεῖτε δὲ πὼς ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔχει ἐξουσία νὰ συχωρεῖ ἐδῶ στὴ γῇ ἁμαρτίες, λέγει στὸν παραλυτικό: Σῆκω ἐπάνω, πάρε τὸ κρεβάτι σου στὸν ὦμο καὶ πῆγαινε στὸ σπίτι σου».

4. Ὁ Κύριος ἔδειξε τὴ θεϊκὴ ἐξουσία του καὶ μὲ τὸ θαῦμα τοῦ παραλυτικοῦ καὶ μὲ τὴ δύναμη ποὺ ἔχει νὰ βλέπει τὶς ἐπιθυμίες καὶ τοὺς διαλογισμοὺς μας. Καὶ ἐμεῖς πρέπει νὰ σκεφτόμαστε ἀπὸ τὴ μικρὴ μας ἡλικία αὐτὴ τὴν ἀλήθεια. Ὅλες οἱ ἁμαρτίες μας μένουν μπροστὰ στὰ μάτια τοῦ Θεοῦ. Καὶ ἂν δὲν τὶς ξέρουν οἱ ἄνθρωποι, τὶς ξέρει ὁ Θεός. Δὲν μπορούμε νὰ τὶς ἀρνηθοῦμε, οὔτε καὶ νὰ τὶς κρύβουμε. Χρειάζεται λοιπὸν νὰ ὁμολογοῦμε τὶς ἁμαρτίες μας στὴν ἱερὴ ἐξομολόγηση καὶ μάλιστα στὴ διάρκεια τῆς Μεγάλης Σαρακοστῆς. Μὲ τὴν ἐξομολόγηση ἀνοίγουμε τὴν ψυχὴ μας καὶ μπαίνει μέσα τῆς ἡ δροσιὰ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Μᾶς φωτίζει, μᾶς καθοδηγεῖ καὶ μᾶς κάνει πραγματικὰ παιδιὰ τοῦ Θεοῦ. Αἰσθανόμαστε τὸν Κύριο πολὺ κοντά μας καὶ μάλιστα σὲ δύσκολες στιγμές, ὅπως εἶναι ἡ θλίψη, ἡ ἀρρώστια, ἡ φτώχεια καὶ ὁ θάνατος ἐνὸς συγγενικοῦ μας προσώπου. Μὲ τὶς εὐχὲς τῆς Ἐκκλησίας λυτρώνεται ὁ ἄνθρωπος ἀπὸ τὰ βάσανα καὶ τὶς συμφορές.

Δ' ΔΙΔΑΓΜΑ:

«Τέκνον, ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι σου... ἐγείρε καὶ ἄρον τὸν κράβαττόν σου καὶ ὑπάγε εἰς τὸν οἶκόν σου» (Μάρκου κεφ. α' στίχοι 5,11).

Ε' ΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΚΛ. ΡΗΤΟΡΩΝ

«Ἡ σημερινὴ περικοπὴ εἶναι μιὰ ὑπενθύμιση πὼς ὁ Χριστὸς ποὺ θεράπευσε τότε τὸν παράλυτο, συνεχίζει καὶ σήμερα νὰ θεραπεύει μὲ

τὰ λυτρωτικά μέσα τῆς Ἐκκλησίας, τὰ Ἅγια Μυστήρια. Ἡ στροφή λοιπὸν πρὸς τὴν ψυχὴν μας ἀποδεικνύεται ἡ μεγαλύτερη ὑποχρέωσή μας». (Γ. ΜΕΤΑΛΛΗΝΟΥ, Φῶς ἐκ Φωτός, Ἀθῆναι 1978, σελ. 257).

ΣΤ' ΑΣΚΗΣΕΙΣ – ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Τί ἐντύπωση σοῦ ἔκανε ἡ διαγωγή τῶν τεσσάρων ἀνθρώπων;
2. Γιατί οἱ Γραμματεῖς σκέφτηκαν πονηρὰ κατὰ τοῦ Κυρίου;
3. Τί μάς διδάσκει μὲ τὸ σημερινὸ θαῦμα ὁ Ἰησοῦς Χριστός;

ΚΥΡΙΑΚΗ Γ' ΝΗΣΤΕΙΩΝ (ΣΤΑΥΡΟΠΡΟΣΚΥΝΗΣΕΩΣ)

24. – Κυριακὴ τῆς Σταυροπροσκυνήσεως.

(Μάρκου κεφ. η' στίχοι 34-38 καὶ θ' στίχ. 1).

Α' ΕΙΣΑΓΩΓΗ

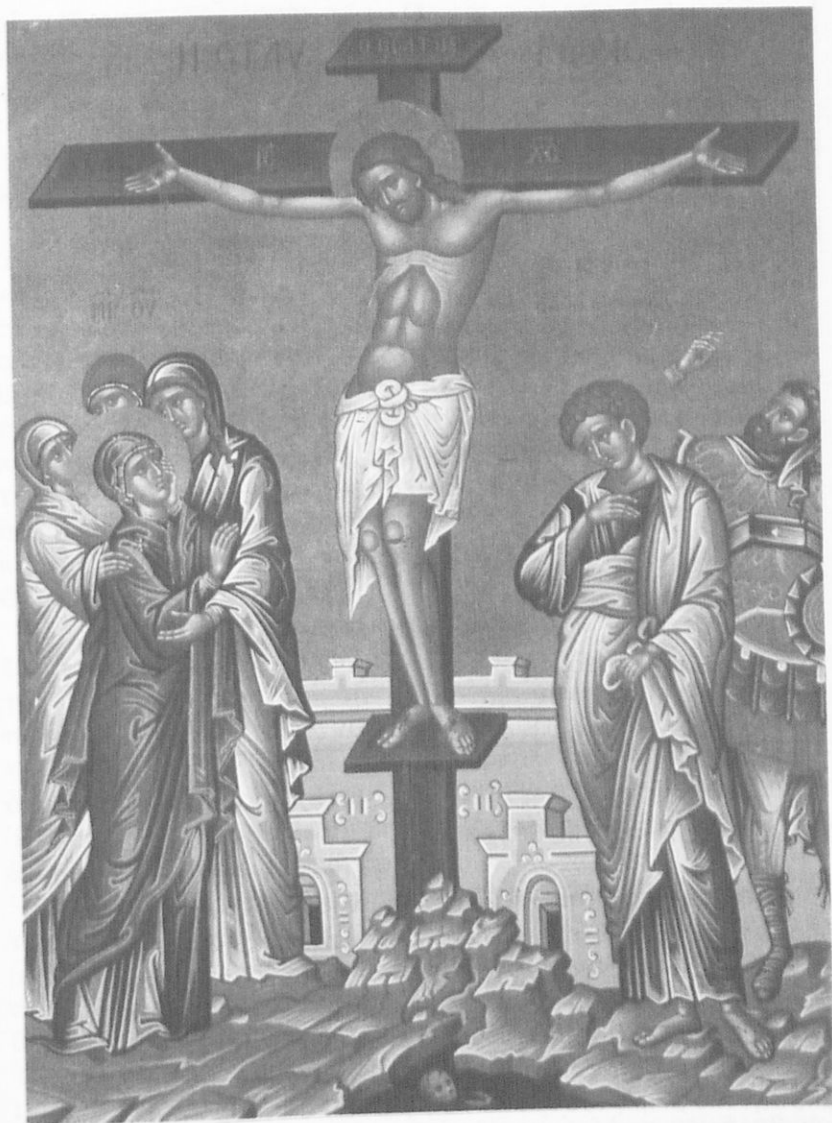
Ἡ Ἐκκλησία μᾶς προσκαλεῖ σήμερα νὰ προσκυνήσουμε τὸν Τίμιο καὶ ζωοποιὸ Σταυρὸ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ὁ Σταυρὸς μᾶς θυμίζει τὸ πάθος τοῦ Κυρίου, ἀπ' ὅπου παίρνουμε θάρρος καὶ δύναμη νὰ συνεχίσουμε τὸν ἀγώνα, ὥστε μέσα μας νὰ ζωντανέψει ἡ ἐλπίδα τῆς Ἀναστάσεως. Ὅπως ὁ Κύριος, ἔτσι καὶ ἐμεῖς, ἀπὸ τὸν πόνο καὶ τὴ θλίψη τοῦ Σταυροῦ φτάνουμε στὴ χαρὰ τῆς Ἀναστάσεως. Τὸ σημερινὸ Εὐαγγέλιο εἶναι τὸ ἴδιο ποὺ διαβάσαμε καὶ τὴν Κυριακὴ μετὰ ἀπὸ τὴ γιορτὴ τῆς Ὑψώσεως τοῦ Τιμίου καὶ ζωοποιοῦ Σταυροῦ.

Β' ΚΕΙΜΕΝΟ

«Εἶπεν ὁ Κύριος· ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἀκολουθεῖν, ἀπαρνηθήσασθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Εἶπεν ὁ Κύριος· ὅποιος θέλει νὰ μὲ ἀκολουθεῖ, ἄς ἀπαρνηθεῖ τὸν ἑαυτό του καὶ ἄς σηκώσει τὸ σταυρὸ του

«Ὁ Ὑψωθεὶς ἐν τῷ Σταυρῷ ἐκουσίως...».

Σύγχρονη φορητὴ Εἰκόνα, ἔργο τῶν Ἀγιορειτῶν Ἀγιογράφων Παχωμαίων,
Καρυῆς Ἀγ. Ὁρους.

σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθεῖτω μοι. Ὃς γάρ ἂν θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν· ὃς δ' ἂν ἀπολέσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ καὶ τοῦ εὐαγγελίου, οὗτος σώσει αὐτήν. Τί γὰρ ὠφελήσῃ ἄνθρωπον ἂν κερδίσῃ τὸν κόσμον ὅλον, καὶ ζημιωθῇ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ; ἢ τί δώσει ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ; ὃς γὰρ ἂν ἐπαισχυνθῇ με καὶ τοὺς ἐμοὺς λόγους ἐν τῇ γενεᾷ ταύτῃ τῇ μοιχαλίδι καὶ ἁμαρτωλῷ, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπαισχυνθήσεται αὐτόν, ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀγγέλων τῶν ἁγίων. Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· ἂμην λέγω ὑμῖν ὅτι εἰσὶ τινες τῶν ὧδε ἐστηκότων, οἵτινες οὐ μὴ γεύσονται θανάτου ἕως ἂν ἴδωσι τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ἐληλυθυῖαν ἐν δυνάμει».

καὶ ἃς μὲ ἀκολουθεῖ. Ὅποιος θέλει νὰ σώσει τὴν ψυχὴ (ζωὴ) του, πρέπει νὰ τὴ θυσιάσῃ· ὁποιος δὲ θυσιάζει τὴν ψυχὴ(ζωὴ) του γιὰ μένα καὶ τὸ Εὐαγγέλιο, αὐτὸς θὰ τὴ διασώσει. Γιατί τί μπορεί νὰ ὠφεληθεῖ ὁ ἄνθρωπος, ἂν κερδίσῃ ὁλόκληρο τὸν κόσμον, ἀλλὰ χάσῃ τὴν ψυχὴ(ζωὴ) του; ἢ τί ἀντάλλαγμα μπορεί νὰ δώσει ὁ ἄνθρωπος γιὰ τὴν ψυχὴ του; Ὅποιος ντραπεῖ γιὰ μένα καὶ γιὰ τοὺς λόγους μου μπροστὰ σ' αὐτὴ τὴ γενεὰ τὴν ἄπιστη καὶ τὴν ἁμαρτωλό, τότε καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου θὰ ντραπεῖ γι' αὐτόν, ὅταν θὰ ἔρθῃ στὴ δόξα τοῦ πατέρα του μαζί μὲ τοὺς ἁγίους ἀγγέλους. Καὶ ἔλεγε ὁ Ἰησοῦς στὸ λαὸ καὶ στοὺς μαθητές του· σὰς βεβαιώνω πὼς εἶναι κάποιοι ἀπ' ἐκείνους ποὺ στέκουν ἐδῶ, ποὺ δὲν θὰ δοκιμάσουν θάνατο, ὥσπου νὰ δοῦν τὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ νὰ ἔχει ἀπλωθεῖ σ' ὅλη τὴ γῆ.

Γ' ΑΝΑΛΥΣΗ – ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ

1. Ὃταν ὁ Χριστὸς καλεῖ τοὺς ἀνθρώπους νὰ τὸν ἀκολουθήσουν, λέγει: «ὅστις θέλει...». Δηλαδή δὲν βιάζει καὶ δὲν ἐξαναγκάζει κανένα. Ὁ ἄνθρωπος δημιουργήθηκε ἀπὸ τὸ Θεὸ ἐλεύθερος. Αὐτὸ ὅμως θὰ πεῖ ὅτι πρέπει μὲ τὴ θέλησή του νὰ ἀκολουθήσῃ τὸν ὀρθὸ δρόμο γιὰ νὰ πραγματοποιήσῃ τὸ θεῖο προορισμό του πάνω στὴ γῆ. Ὁ Χριστὸς καλεῖ τὸν καθένα μας ἀπὸ τὴν πιὸ μικρὴ του ἡλικία νὰ σηκώσει τὸ σταυρό του. Τί θὰ πεῖ ὅμως σταυρός; Ὁ σταυρὸς εἶναι τὸ μοναδικὸ ὑπόδειγμα τῆς ἀγάπης καὶ τῆς θυσίας τοῦ Κυρίου γιὰ μᾶς τοὺς ἀνθρώπους. Ὁ παντοκράτορας Κύριός μας προσφέρει πάντα τὴν ἀγάπη του

στον κόσμο και τους ανθρώπους. Ὁ εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης υπογραμμίζει τὴν ἄπειρὴ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ γιὰ τὸν κόσμο, ὅταν σημειώνει: «Τόσο πολὺ ἀγάπησε ὁ Θεὸς τὸν κόσμο, ὥστε θυσίασε τὸν Υἱό του τὸ Μονογενῆ, γιὰ νὰ μὴ χάνεται ὁ καθένας ποὺ πιστεύει σ' αὐτόν, ἀλλὰ νὰ ἔχει αἰώνια ζωὴ» (Ἰωάννη κεφ. γ' στίχος 16).

2. Τέτοια ἀγάπη πρέπει νὰ προσφέρουμε καὶ ἐμεῖς στοὺς ἄλλους ανθρώπους. Πολλὲς φορὲς ἴσως χρειαστεῖ νὰ δώσουμε καὶ αὐτὴ τὴ ζωὴ μας γιὰ τὴν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ καὶ τὸ καλὸ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων. Ἐδῶ ἡ ἀγάπη συνδέεται μὲ τὴ θυσία. Εἶναι αὐτὸ ποὺ βλέπουμε στὴν ἀγάπη τῆς μητέρας γιὰ τὸ παιδί. Ἡ μητέρα προσφέρει ὁλόκληρὴ τὴ ζωὴ της γιὰ τὸ καλὸ καὶ τὴν προκοπὴ τοῦ παιδιοῦ. Δὲν ὑπολογίζει καμιὰ θυσία καὶ κανένα κίνδυνο. Ἡ μητέρα εἶναι τὸ ὑπόδειγμα τῆς θυσίας γιὰ τὸ παιδί της. Γι' αὐτὸ καὶ ὁ Θεὸς μᾶς καλεῖ μὲ τὴν πέμπτη ἐντολὴ νὰ σεβόμαστε καὶ νὰ ἀγαπᾶμε τοὺς γονεῖς μας, ποὺ μὲ τὴν ἀγάπη καὶ τὴ στοργὴ μᾶς φανερώνουν τὴν ἀγάπη καὶ τὴν πρόνοια τοῦ Θεοῦ γιὰ ὅλον τὸν κόσμο καὶ τοὺς ἀνθρώπους.

3. Γιὰ νὰ ἀγαπᾶς ὅμως τοὺς ἄλλους, πρέπει νὰ παραμερίζεις τὸν ἐγωισμό σου. Ἡ ἁμαρτία αὐτὸ τὸ κακὸ μᾶς κάνει. Σπάζει τὴν ἀγάπη καὶ στὴ θέση της βάζει τὸν ἐγωισμό. Ὁ ἐγωιστὴς προσπαθεῖ μὲ κάθε τρόπο νὰ ἐνδιαφέρεται καὶ νὰ φροντίζει μόνο τὸν ἑαυτό του. Αὐτὸν τὸν ἐγωισμό πρέπει ὅπωςδήποτε νὰ τὸν ἀπαρνηθοῦμε. Μᾶς τὸ λέγει ὁ Κύριος στὸ σημερινὸ Εὐαγγέλιο. Ἡ ἀπάρνηση τοῦ ἐγωισμοῦ εἶναι ὁ μεγαλύτερος σταυρὸς, ποὺ ἔχουμε νὰ σηκώσουμε στὴ ζωὴ μας.

4. Ἀπὸ τὴ μικρὴ ἡλικία πρέπει νὰ μάθουμε νὰ θυσιάζουμε τὸν ἐγωισμό μας. Νὰ μὴ κρατᾶμε τὸ κάθε τι μόνο γιὰ τὸν ἑαυτό μας, ἀλλὰ νὰ τὸ προσφέρουμε καὶ στοὺς ἄλλους (στὰ ἀδελφία, στοὺς συμμαθητές, στοὺς φίλους, στοὺς γνωστοὺς καὶ στὸν καθένα ἄνθρωπο). Ἡ θυσία τοῦ ἐγωισμοῦ εἶναι ἀρκετὰ δύσκολη. Ὅμως εἶναι ὁ μοναδικὸς δρόμος γιὰ νὰ βροῦμε τὴν ἀληθινὴ καὶ τὴν αἰώνια ζωὴ. Αὐτὸ μᾶς βεβαιώνει ὁ Κύριος στὴν συνέχεια τῆς σημερινῆς περικοπῆς μας. Γιὰ νὰ κερδίσουμε, λέγει, τὴν ἀληθινὴ ζωὴ, πρέπει νὰ θυσιάζουμε πολλὰ πράγματα ἀπὸ τὸν ἑαυτό μας καὶ νὰ δίνουμε συνεχῶς τὴν ἀγάπη μας στὸ Θεὸ καὶ τοὺς ἄλλους

άνθρώπους. "Αν όμως αρνηθούμε κάτι τέτοιο, τότε δεν θα ωφεληθούμε σε τίποτε. Μπορεί να κερδίσουμε ολόκληρο τὸν κόσμο, ἀλλὰ θὰ ἔχουμε ἀρνηθεῖ τὴν ἀγάπη καὶ τὴ θυσία. Δηλαδή τὸν ἴδιο τὸ Θεό, ποὺ μᾶς χαρίζει τὴν ἀληθινὴ ζωὴ καὶ τὰ πάντα.

Δ' ΔΙΔΑΓΜΑ:

«Ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἀκολουθεῖν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθεῖτω μοι» (Μάρκου, κεφ. 9' στίχος 34).

Ε' ΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΚΛ. ΡΗΤΟΡΩΝ

«Τώρα ποὺ ἀσπαζόμαστε τὸν Τίμιο Σταυρό, ἄς θυμηθοῦμε πὼς ὁ πρῶτος Ἑσταυρωμένος πρόσφερε θυσία τῇ ζωῇ του γιὰ τὴ σωτηρία τοῦ κόσμου. Νὰ τὸ βαθύτερο νόημα τῆς προσκυνήσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ. Εἶναι ὁ ωραιότερος ἀγώνας, ποὺ μᾶς χαρίζει τὴ σωτηρία τῆς ψυχῆς καὶ τὴν αἰώνια δόξα τῆς Βασιλείας τῶν Οὐρανῶν» (Ἀρχιεπισκόπου Κρήτης ΤΙΜΟΘΕΟΥ, Ὁμιλίες στὰ Κυριακὰ Εὐαγγέλια, Ἀθῆναι 1956, σελ. 143).

ΣΤ' ΑΣΚΗΣΕΙΣ – ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Τί πρέπει νὰ κάνουμε γιὰ νὰ σηκώσουμε τὸ σταυρό μας;
2. Γιατί ὁ ἄνθρωπος προτιμᾷ τὸν ἐγωισμό καὶ ὄχι τὴν ἀγάπη;
3. Γιατί ὁ δρόμος τῆς ἀγάπης εἶναι θυσία καὶ αὐταπάρνηση;

ΚΥΡΙΑΚΗ Δ' ΝΗΣΤΕΙΩΝ (Ἀγίου Ἰωάννου τῆς Κλίμακος).

25. Ἡ θεραπεία τοῦ σεληνιαζομένου.

(Μάρκου κεφ. 9' στίχοι 17-31).

Α' ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Τὸ σημερινὸ Εὐαγγέλιο μᾶς λέγει γιὰ τὸ θαῦμα τοῦ Χριστοῦ,

Ἡ θεραπεία τοῦ δαιμονισμένου παιδιοῦ. Μικρογραφία-Τετραευάγγελο, Ἱ. Μονὴ Ἰβήρων, Ἀγ. Ὁρους (13ος αἱ.)

πού θεράπευσε τὸ δαιμονισμένο παιδί. Ὁ διάβολος θέλει νὰ ξεκόψουμε ἀπὸ τὸ Θεὸ καὶ ἔτσι νὰ χάσουμε τὴ σωτηρία μας, πού εἶναι καὶ ἡ ἀληθινὴ ζωὴ μας. Στὴν περίοδο τῆς Μεγάλης Σαρακοστής ὁ ἄνθρωπος ἀγωνίζεται γιὰ νὰ συντρίψει μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ τὴν ἁμαρτία. Μόνον ἔτσι μπορούμε νὰ πλησιάσουμε τὸν Κύριο, πού εἶναι ὁ Λυτρωτὴς καὶ ὁ Σωτὴρας μας.

Β' ΚΕΙΜΕΝΟ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

«Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἄνθρωπός τις προσήλθε τῷ Ἰησοῦ γονυπετῶν αὐτῷ καὶ λέγων· διδάσκαλε, ἤνεγκα τὸν υἱόν μου πρὸς σε, ἔχοντα πνεῦμα ἄλαλον. Καὶ ὅπου

Ἐκεῖνο τὸν καιρὸ ἓνας ἄνθρωπος πλησίασε τὸν Ἰησοῦ, γονάτισε μπροστά του καὶ εἶπε· Διδάσκαλε, σοῦ ἔφερα τὸ γιό μου, πού ἔχει πνεῦμα ἄλαλο· Καὶ ὅπου τὸν πιάσει

ἂν αὐτὸν καταλάβῃ, ῥήσσει αὐτόν, καὶ ἀφρίζει καὶ τρίζει τοὺς ὀδόντας αὐτοῦ, καὶ ξηραίνεται· καὶ εἶπον τοῖς μαθηταῖς σου ἵνα αὐτὸ ἐκβάλωσι, καὶ οὐκ ἴσχυσαν. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς αὐτῷ λέγει· ὦ γενεὰ ἄπιστος, ἕως πότε πρὸς ὑμᾶς ἔσομαι; ἕως πότε ἀνέξομαι ὑμῶν; φέρετε αὐτὸν πρὸς με. Καὶ ἤνεγκαν αὐτὸν πρὸς αὐτόν. Καὶ ἰδὼν αὐτὸν εὐθέως τὸ πνεῦμα ἐσπάραξεν αὐτόν, καὶ πεσὼν ἐπὶ τῆς γῆς ἐκυλίετο ἀφρίζων. Καὶ ἐπηρώτησε τὸν πατέρα αὐτοῦ· πόσος χρόνος ἐστὶν ὡς τοῦτο γέγονεν αὐτῷ; ὁ δὲ εἶπε· παιδιόθεν. Καὶ πολλάκις αὐτὸν εἰς τὸ πῦρ ἔβαλε καὶ εἰς ὕδατα, ἵνα ἀπολέσῃ αὐτόν· ἀλλ' εἴ τι δύνασαι, βοήθησον ἡμῖν σπλαγχνισθεὶς ἐφ' ἡμᾶς. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ τὸ εἰ δύνασαι πιστεῦσαι, πάντα δυνατὰ τῷ πιστεύοντι. Καὶ εὐθέως κράξας ὁ πατὴρ τοῦ παιδιοῦ μετὰ δακρύων ἔλεγε· πιστεύω, κύριε· βοήθει μου τῇ ἀπιστίᾳ. Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἐπισυντρέχει ὄχλος, ἐπετίμησε τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ λέγων αὐτῷ· τὸ πνεῦμα τὸ ἄλαλον καὶ κωφὸν, ἐγὼ σοι ἐπιτάσσω, ἔξελθε ἐξ' αὐτοῦ καὶ μηκέτι εἰσέλθῃς εἰς αὐτόν. Καὶ κράξαν καὶ πολλὰ σπαράξαν αὐτὸν ἐξῆλθε, καὶ ἐγένετο ὥσει νεκρός, ὥστε πολλοὺς λέγειν ὅτι ἀπέθανεν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς κρατήσας αὐτόν τῆς χειρὸς ἤγειρεν αὐτόν καὶ ἀνέστη. Καὶ εἰσελθόντα αὐτόν εἰς οἶκον οἱ μαθηταὶ

τὸν ρίχνει κάτω, καὶ ἀφρίζει καὶ τρίζει τὰ δόντια του καὶ ξεραίνεται· καὶ εἶπε στοὺς μαθητὲς σου γιὰ νὰ τὸ βγάλουν καὶ δὲν μπόρεσαν. Καὶ ὁ Ἰησοῦς τοῦ ἀποκρίθηκε καὶ λέγει· Ὡ γενεὰ ἄπιστη, ὡς πότε θὰ εἶμαι μαζί σας ὡς πότε θὰ σᾶς βαστάξω; Φέρτε μου ἔδω τὸ παιδί. Καὶ τοῦ τὸ ἔφεραν. Καὶ ὅταν τὸ παιδί εἶδε τὸν Ἰησοῦ, ἀμέσως τὸ πονηρὸ πνεῦμα τὸ τράνταξε καὶ ἔπεσέ στὴ γῇ καὶ κυλιόταν ἀφρίζοντας. Καὶ ὁ Ἰησοῦς ρώτησε τὸν πατέρα του· Πόσος καιρὸς εἶναι ἀπὸ τότε ποῦ τὸ ἔπαθε; Καὶ ὁ πατέρας εἶπε· Ἀπὸ τότε ποῦ ἦταν παιδί. Καὶ πολλές φορές καὶ στὴ φωτιά τὸν ἔριξε καὶ στὸ νερὸ γιὰ νὰ τὸν ξεκάμει· μὰ ἂν κάτι μπορεῖς, λυπήσου μας καὶ βοήθησέ μας. Καὶ ὁ Ἰησοῦς τοῦ εἶπε· Ἄν μπορεῖς νὰ πιστέψεις, ὅλα εἶναι δυνατὰ σ' ἐκεῖνον ποῦ πιστεῦει. Καὶ ἀμέσως ἔβαλε φωνὴ ὁ πατέρας τοῦ παιδιοῦ μὲ δάκρυα καὶ εἶπε· Πιστεύω Κύριε· βόηθά με στὴν ἀπιστία μου. Καὶ ὅταν εἶδε ὁ Ἰησοῦς πῶς μαζεύεται κόσμος, μίλησε αὐστηρὰ στὸ ἀκάθαρτο πνεῦμα καὶ τοῦ λέγει· Πνεῦμα ἄλαλο καὶ κωφὸ, ἐγὼ σὲ διατάζω, νὰ βγεῖς ἀπὸ τὸ παιδί καὶ νὰ μὴν ξαναμπεῖς σ' αὐτό. Καὶ τὸ πνεῦμα, ἀφοῦ ἔβαλε μεγάλη φωνὴ καὶ τράνταξε δυνατὰ τὸ παιδί, ἐβγήκε· καὶ τὸ παιδί ἐγίνε σὰν νεκρὸ, ὥστε πολλοὶ νὰ λέγουν πῶς πέθανε. Καὶ ὁ Ἰησοῦς τόπιασε ἀπὸ τὸ χέρι καὶ τὸ σήκωσε καὶ ἐκεῖνο στάθηκε ὀρθό. Καὶ ὅταν ὁ Ἰησοῦς πῆγε στὸ σπίτι οἱ μαθητὲς του τὸν πῆραν κατὰ μέρος καὶ τὸν ρωτοῦσαν· Γιατί ἐμεῖς δὲν μπορέσαμε νὰ βγάλουμε τὸ πονηρὸ πνεῦμα; Καὶ τοὺς εἶπε· Τὰ πονηρὰ πνεύματα μὲ κανέναν τρόπο δὲ βγαίνουν παρὰ μόνο μὲ προσευχὴ καὶ μὲ νηστεία. Καὶ ἀφοῦ βγήκαν ἀπὸ

αὐτοῦ ἐπηρώτων αὐτὸν κατ' ἰδίαν, ὅτι ἡμεῖς οὐκ ἠδυνήθημεν ἐκβαλεῖν αὐτό. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· τοῦτο τὸ γένος ἐν οὐδενὶ δύναται ἐξελθεῖν εἰ μὴ ἐν προσευχῇ καὶ νηστείᾳ. Καὶ ἐκεῖθεν ἐξελθόντες παρεπορεύοντο διὰ τῆς Γαλιλαίας καὶ οὐκ ἠθελεν ἵνα τις γινῶ· ἐδίδασκε γὰρ τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς χεῖρας ἀνθρώπων, καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτόν, καὶ ἀποκτανθεὶς τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστήσεται».

ἐκεῖ διάβαιναν κρυφὰ μέσα ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας καὶ κανεὶς δὲν ἠθελε νὰ τὸ ξέρει. Γιατὶ ἐδίδασκε τοὺς μαθητὰς του καὶ τοὺς ἔλεγε πῶς ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίνεται στὰ χέρια τῶν ἀνθρώπων καὶ θὰ τὸν σκοτώσουν· καὶ ἀφοῦ πεθάνει τὴν τρίτη ἡμέρα θὰ ἀναστηθεῖ.

Γ' ΑΝΑΛΥΣΗ – ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ

1. Τὸ Εὐαγγέλιο μᾶς παρουσιάζει τὸ δυστυχισμένο πατέρα, ποῦ εἶχε τὸ δαιμονισμένο παιδί. Μᾶς δείχνει πῶς καταντάει ὁ ἄνθρωπος, ὅταν κυριευθεῖ ἀπὸ τὸ σατανᾶ. Ἡ ἁμαρτία μᾶς ξεμακραίνει ἀπὸ τὸ Θεό. Μᾶς κάνει δούλους τοῦ σατανᾶ, ποῦ μᾶς βασανίζει μὲ τὸ χειρότερο τρόπο. Σ' αὐτὴ τῇ φοβερῇ κατάστασι δὲν φτάνει ὁ ἄνθρωπος ἀπότομα, ἀλλὰ σιγὰ σιγὰ. Ἀπὸ τῇ μικρῇ ἡλικίᾳ ἀρχίζουμε νὰ κάνουμε ὀρισμένες παρεκτροπές, ποῦ μᾶς ἀπομακρύνουν ἀπὸ τὸ Θεὸ καὶ τὸν ἴσιο δρόμο. Ξεχνᾶμε τὴν προσευχή. Ἀραιώνουμε τὸν ἐκκλησιασμό. Ἀναβάλλουμε τὴν ἐξομολόγησι. Καθυστεροῦμε τὴν θεία Κοινωνία. Ὅλα αὐτὰ εἶναι ἄσχημα δείγματα. Τὸ Εὐαγγέλιο μᾶς λέγει ὅτι ὁ ἄνθρωπος προχωρεῖ στὸ κακὸ καὶ τὴν καταστροφή.

2. Τὸ παράδειγμα τοῦ πατέρα εἶναι πολὺ συγκινητικό. Μὲ δάκρυα στὰ μάτια ἀπάντησε στὸν Κύριο ποῦ τὸν ρώτησε ἂν πιστεύει: «Πιστεύω, Κύριε, ἀλλὰ βόηθα τὴν ἀπιστία μου». Ὁ πατέρας φαίνεται πῶς εἶχε στὴν καρδιά του μεγάλη ταπείνωσι, γι' αὐτὸ καὶ ὁδηγήθηκε στὸ σημεῖο νὰ ἐμπιστεύεται στὸ Χριστό.

Ὁ Ἰησοῦς εὐλογεῖ παιδί. Μικρογραφία ἀπὸ Εὐαγγελιστάριο τῆς Ἱ. Μονῆς Διονυσίου τοῦ Ἁγίου Ὁρους (11ος αἰ.).

Αἰσθανόταν ὅμως μέσα του καὶ μιὰ ὀλιγοπιστία. Παρακαλεῖ τὸν Κύριο νὰ τὸν δυναμώσει μὲ τὴ θεϊκὴ του δύναμη καὶ νὰ τοῦ χαρίσει τὸ δῶρο τῆς πίστεως. Μακάρι καὶ ἑμεῖς μὲ πολὺ ταπείνωση νὰ παρακαλοῦμε τὸ Θεὸ νὰ δυναμώνει τὴν πίστη μας καὶ νὰ μᾶς χαρίζει τὴ σωτηρία τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματός μας.

3. Οἱ μαθητὲς δὲν μπόρεσαν νὰ κάμουν αὐτὸ τὸ θαῦμα καὶ ὁ Κύριος τοὺς λέγει ὅτι τὰ πονηρὰ πνεύματα ἀπομακρύνονται μόνο μὲ τὴν προσευχὴ καὶ τὴ νηστεία. Μὲ τὴν προσευχὴ ὁ ἄνθρωπος συνδέεται μὲ τὸ Θεό, ζητεῖ τὴ βοήθειά του καὶ τὴ δύναμή του. Ἰδιαίτερα τὴ Μεγάλῃ Σαρακοστῇ ἡ προσευχὴ μᾶς ὀπλίζει μὲ τέτοια δύναμη, ὥστε νὰ συνεχίσουμε νικηφόρα τὸν

ἀγώνα μας κατὰ τοῦ διαβόλου καὶ τῆς ἁμαρτίας. Ἡ νηστεία ἐπίσης μᾶς βοηθεῖ νὰ πλησιάσουμε τὸ Θεό. Μὲ τὴ νηστεία προσπαθοῦμε νὰ στερήσουμε τὸν ἑαυτό μας ἀπὸ κάτι, ποῦ τὸ ἀγαπᾶμε γιὰ τὸ χατήρι καὶ τὴν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ. Ἡ νηστεία μᾶς γεμίζει μὲ τὴ δύναμη τοῦ Θεοῦ, γιατί διαρκῶς μᾶς προσφέρει τὴν ἀγάπη του, ποῦ μᾶς συντηρεῖ καὶ μᾶς λυτρώνει.

Δ' ΔΙΔΑΓΜΑ:

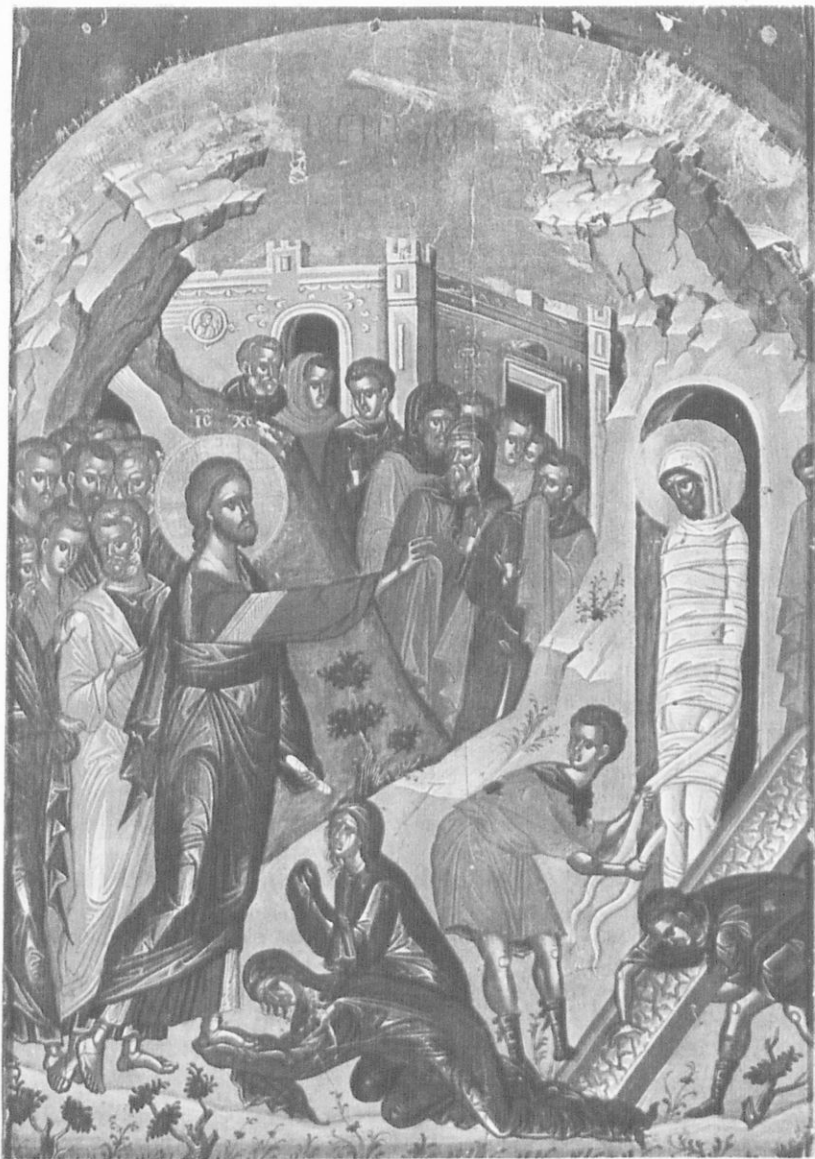
«Εἰ δύνασαι πιστεῦσαι, πάντα δυνατὰ τῷ πιστεύοντι» (Μάρκου κεφ. θ' στίχος 23).

Ε' ΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ

«Ἐλᾶτε νὰ ἐργαστοῦμε στὸ μυστικὸ ἀμπελῶνα τοῦ Κυρίου καὶ νὰ προσφέρουμε καρποὺς μετάνοιας. Νὰ μὴν κοπιᾶζουμε μόνον γι' αὐτὰ ποῦ τρώμε καὶ πίνουμε, ἀλλὰ νὰ κατορθώσουμε τίς ἀρετὲς μὲ τὴν προσευχὴ καὶ τὴ νηστεία. Ὁ Κύριος τοῦ ἔργου μὲ τέτοιες ἀρετὲς, μᾶς δίνει δηνάρια (= δύναμη) γιὰ νὰ λυτρώσει τίς ψυχές μας, ποῦ εἶναι χρεωμένες ἀπὸ τὴν ἁμαρτία, αὐτὸς ποῦ μᾶς χαρίζει ἀποκλειστικὰ τὸ πολὺ ἔλεός του» (Τροπάριο τῆς Ἐκκλησίας μας ἀπὸ τὴν Δ' Κυριακὴ τῶν Νηστειῶν).

ΣΤ' ΑΣΚΗΣΕΙΣ – ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Τί σὲ διδάσκει ὁ πατέρας τοῦ δαμονισμένου παιδιοῦ μὲ τὸ παράδειγμά του;
2. Πῶς μπορούμε καὶ ἐμεῖς νὰ ἀποκτήσουμε τὴν πίστη ποῦ ὁ Κύριος ζητεῖ ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο;
3. Πῶς μᾶς βοηθεῖ στὴν ἀπόκτηση τῆς πίστεως ἡ προσευχὴ καὶ ἡ νηστεία;

Ἡ ἔγερση τοῦ Λαζάρου. Εἰκόνα στήν Ἱ. Μονὴ Σταυρονικήτα τοῦ Ἀγίου Ὄρους (16ος αἰ.).

26. Ὁ Ἰησοῦς ταξιδεύει στὴν Ἱερουσαλὴμ γιὰ νὰ γιορτάσει τὸ Πάσχα.

(Μάρκου κεφ. ι΄ στίχοι 32-45).

Α΄ ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ἡ Ἐκκλησία μᾶς βοηθεῖ μὲ τὴ σημερινὴ περικοπὴ νὰ ἐτοιμαζόμαστε γιὰ νὰ προσκυνήσουμε μὲ πίστη καὶ εὐλάβεια τὰ γεγονότα τῆς Μεγάλης Ἑβδομάδας. Ὁ Κύριος μιλεῖ πολὺ καθαρὰ στοὺς μαθητὲς του γιὰ τὰ πάθη τῶν ἁγίων ἡμερῶν. Δείχνει σ' ὅλους μας τὸ σωστὸ τρόπο, ποὺ μπορούμε νὰ ὑποδεχτοῦμε τὴ θυσία τοῦ Γολγοθᾶ.

Β΄ ΚΕΙΜΕΝΟ

«Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ παραλαβὼν ὁ Ἰησοῦς πάλιν τοὺς δώδεκα μαθητὰς αὐτοῦ, ἤρξατο αὐτοῖς λέγειν τὰ μέλλοντα αὐτῷ συμβαίνειν, ὅτι ἰδοὺ ἀναβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδοθήσεται τοῖς ἀρχιερεῦσι καὶ τοῖς γραμματεῦσι, καὶ κατακρινουσιν αὐτὸν θανάτῳ καὶ παραδώσουσιν αὐτὸν τοῖς ἔθνεσι, καὶ ἐμπαΐξουσιν αὐτῷ καὶ μαστιγώσουσιν αὐτὸν καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτόν, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστήσεται. Καὶ προσπορεύονται αὐτῷ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης οἱ υἱοὶ Ζεβεδαίου λέγοντες· διδάσκαλε, θέλομεν ἵνα ὁ ἕκαστος ἡμῶν ἀποσταλέναι ἡμεῖς ἐν τῷ ὀνόματι σου ἐξουσίαν ἔσται ἡμῖν ἵνα ἐν παντί ποιῶμεν ὅσα ἐὰν ἐρεῖς ἡμεῖς ποιήσωμεν.»

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Ἐκείνο τὸν καιρὸ πῆρε ὁ Ἰησοῦς τοὺς δώδεκα μαθητὲς του καὶ ἄρχισε νὰ τοὺς λέγει ἐκεῖνα ποὺ ἐπρόκειτο νὰ συμβοῦν. Ὅτι δηλ. ἀνεβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου θὰ παραδοθεῖ στοὺς ἀρχιερεῖς καὶ γραμματεῖς. Θὰ τὸν καταδικάσουν σὲ θάνατο καὶ θὰ τὸν παραδώσουν στὴν ρωμαϊκὴ ἐξουσία. Θὰ τὸν ἐμπαΐξουν καὶ θὰ τὸν μαστιγώσουν καὶ θὰ τὸν φτύσουν καὶ θὰ τὸν σκοτώσουν καὶ τὴν τρίτῃ ἡμέρᾳ θὰ ἀναστηθεῖ. Καὶ τὸν παίρνουν ἀπὸ κοντὰ ὁ Ἰάκωβος καὶ ὁ Ἰωάννης, οἱ υἱοὶ τοῦ Ζεβεδαίου καὶ τοῦ λέγουν· Διδάσκαλε, θέλουμε νὰ μᾶς κάνεις ὅ,τι θὰ ζητήσουμε. Καὶ ἐκεῖνος τοὺς εἶπε· τί θέλετε νὰ σᾶς κάνω; καὶ ἐκεῖνοι τοῦ εἶπαν· δώσε μας νὰ καθίσουμε, τότε ποὺ θὰ δοξαστεῖς, ἕνας

σωμεν ποιήσης ἡμῖν. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· τί θέλετε ποιησαί με ὑμῖν; οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· δὸς ἡμῖν ἵνα εἷς ἐκ δεξιῶν καὶ εἷς ἐξ εὐωνύμων σου καθίσωμεν ἐν τῇ δόξῃ σου. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· οὐκ οἶδατε τί αἰτεῖσθε. Δύνασθε πιεῖν τὸ ποτήριον ὃ ἐγὼ πίνω, καὶ τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι βαπτισθῆναι; οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· δυνάμεθα. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· τὸ μὲν ποτήριον ὃ ἐγὼ πίνω πίεσθε, καὶ τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι βαπτισθήσεσθε· τὸ δὲ καθίσαι ἐκ δεξιῶν μου καὶ ἐξ εὐωνύμων οὐκ ἔστιν ἐμὸν δοῦναι, ἀλλ' οἷς ἡτοίμασται. Καὶ ἀκούσαντες οἱ δέκα ἤρξαντο ἀγανακτεῖν περὶ Ἰακώβου καὶ Ἰωάννου. Ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλεσάμενος αὐτοὺς λέγει αὐτοῖς· οἶδατε ὅτι οἱ δοκοῦντες ἄρχειν τῶν ἐθνῶν κατακυριεύουσιν αὐτῶν καὶ οἱ μεγάλοι αὐτῶν κατεξουσιάζουσιν αὐτῶν· οὐχ οὕτω δὲ ἔσται ἐν ὑμῖν, ἀλλ' ὅς ἐάν θέλῃ γενέσθαι μέγας ἐν ὑμῖν, ἔσται ὑμῶν διάκονος, καὶ ὅς ἐάν θέλῃ ὑμῶν γενέσθαι πρῶτος, ἔσται πάντων δοῦλος· καὶ γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἦλθε διακονηθῆναι, ἀλλὰ διακονῆσαι, καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν».

στὰ δεξιὰ σου καὶ ἓνας στὰ ἀριστερά σου. Καὶ ὁ Ἰησοῦς τοὺς εἶπε· δὲν ξέρετε τί ζητᾶτε. Μπορεῖτε νὰ πιεῖτε τὸ ποτήρι πού ἐγὼ πίνω καὶ νὰ βαπτιστεῖτε τὸ βάπτισμα πού ἐγὼ βαπτίζομαι; Καὶ ἐκεῖνοι τοῦ εἶπαν· μπορούμε. Τότε ὁ Ἰησοῦς τοὺς εἶπε· τὸ ποτήρι πού ἐγὼ πίνω θὰ τὸ πιεῖτε, καὶ τὸ βάπτισμα πού ἐγὼ βαπτίζομαι θὰ τὸ βαπτιστεῖτε· ἀλλὰ τὸ νὰ καθίσετε στὰ δεξιὰ μου καὶ στὰ ἀριστερά μου δὲν εἶναι στὴν ἐξουσία μου νὰ τὸ δώσω, ἀλλὰ ἀνήκει σ' ἐκείνους γιὰ τοὺς ὁποίους εἶναι ἐτοιμασμένο. Καὶ ὅταν ἀκουσαν οἱ δέκα ἄρχισαν νὰ ἀγανακτοῦν μὲ τὸν Ἰακώβου καὶ τὸν Ἰωάννη. Καὶ ὁ Ἰησοῦς τοὺς κάλεσε κοντά του καὶ τοὺς εἶπε· Σὰς εἶναι γνωστὸ πὼς ἐκεῖνοι πού στὸν ἔξω κόσμον νομίζουν πὼς εἶναι ἄρχοντες, αὐτοὶ ὑποδουλώνουν τοὺς ἀνθρώπους καὶ ἐκεῖνοι ἀπ' αὐτοὺς πού ἔχουν τὰ μεγάλα ἀξιώματα, αὐτοὶ τοὺς ἔχουν στὴν ἀπόλυτη ἐξουσία τους. Ὅμως δὲν θὰ εἶναι ἔτσι σὲ σὰς, ἀλλ' ἂν κάποιος θέλει νὰ γίνῃ μεγάλος μετὰξὺ σας, θὰ εἶναι ὑπηρέτης σας, καὶ ἂν κάποιος ἀπὸ σας θέλει νὰ γίνῃ πρῶτος, θὰ εἶναι ὄλων δοῦλος. Γιατὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου δὲν ἦλθε γιὰ νὰ ὑπηρετηθεῖ, ἀλλὰ γιὰ νὰ ὑπηρετήσει καὶ νὰ δώσει τὴν ψυχὴν του γιὰ νὰ λυτρωθοῦν πολλοί.

1. Ὁ Κύριος λέγει στοὺς μαθητὲς του ὅτι στὰ Ἱεροσόλυμα θὰ παραδοθεῖ στὰ χέρια τῶν Γραμματέων καὶ Φαρισαίων, θὰ τὸν καταδικάσουν, θὰ τὸν ἐμπαΐξουν, θὰ τὸν μαστιγώσουν, θὰ τὸν φτύσουν, θὰ τὸν σκοτώσουν, ἀλλὰ τὴν τρίτη ἡμέρα θὰ ἀναστηθεῖ. Οἱ μαθητὲς δοκίμαζαν μεγάλη στενοχώρια γι' αὐτὰ τὰ πράγματα, γιατί δὲν ἤθελαν νὰ χάσουν ἀπὸ κοντὰ τοὺς τὸν Κύριο. Δὲν μποροῦσαν ἀκόμα οἱ μαθητὲς νὰ καταλάβουν καὶ νὰ δεχτοῦν πῶς ὁ Χριστὸς ἦλθε στὸν κόσμον γιὰ νὰ θυσιαστῇ καὶ ἔτσι νὰ σωθοῦν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι.

2. Ὁ Ἰάκωβος καὶ ὁ Ἰωάννης ζητοῦσαν ἀπὸ τὸν Κύριο κοσμικὰ ἀξιώματα. Νόμιζαν πῶς ὁ Χριστὸς στὰ Ἱεροσόλυμα θὰ γίνεи κοσμικὸς ἄρχοντας γιὰ νὰ ἐλευθερώσει τοὺς Ἑβραίους ἀπὸ τὴν κυριαρχία τῶν Ρωμαίων. Αὐτὴ ὅμως τὴ νοοτροπία ὁ Κύριος τὴν ἀπορρίπτει. Ὁ Χριστὸς δὲν ἦλθε στὸν κόσμον γιὰ νὰ γίνεи κοσμικὸς ἄρχοντας, ὥστε νὰ ὑποδουλώνει τοὺς ἀνθρώπους στὴν ἐξουσία του. Ὁ Κύριος ἦλθε γιὰ νὰ ὑπηρετήσῃ τοὺς ἀνθρώπους μὲ τὴν ἀγάπη του καὶ ὄχι νὰ τὸν ὑπηρετήσουν οἱ ἄλλοι. Ὁ Κύριος μᾶς διδάσκει πῶς ὁ ἄνθρωπος πρέπει νὰ ἔχει μέσα του πολλὴ ἀγάπη καὶ ταπείνωση. Ἡ ἀγάπη μᾶς κάνει ὑπηρετὲς τῶν ἀνθρώπων. Δὲν εἶναι ὑποτιμητικὸ νὰ προσφέρεις τίς ὑπηρεσίες σου στοὺς ἄλλους. Ὅποιος ἀπὸ μᾶς θέλει νὰ βρῖσκεται κοντὰ στὸ Χριστὸ πρέπει νὰ τὸν μιμεῖται στὴ ζωὴ του.

3. Πρέπει ἀπὸ τώρα νὰ συνηθίσουμε νὰ ὑπηρετοῦμε τοὺς ἄλλους. Πρῶτα ἀπ' ὅλα θὰ ἀρχίσουμε νὰ προσφέρουμε τίς ὑπηρεσίες καὶ τὴ βοήθεια μας στοὺς γονεῖς μας. Νὰ ξεκουράζουμε τὴ μητέρα μας. Νὰ ἐξυπηρετοῦμε καὶ τὰ ἄλλα ἀδελφία μας. Νὰ φροντίζουμε γιὰ κάθε καλὸ ποὺ μπορεῖ νὰ γίνεи στὴν τάξη μας καὶ γενικὰ στὸ σχολεῖο μας. Νὰ ἐπισκεπτόμαστε τοὺς ἀρρώστους καὶ νὰ προσφέρουμε βοήθεια καὶ χαρὰ στοὺς φτωχοὺς. Ὅλα αὐτὰ μᾶς βοηθοῦν νὰ παρακολουθήσουμε ἀληθινὰ τὰ γεγονότα τῆς Μεγάλης Ἑβδομάδας. Θὰ ἀρχίσουμε ἀπὸ τώρα νὰ θυσιάζουμε τὸν ἐγωισμό μας, γιὰ νὰ φτάσουμε ἀργότερα καὶ στὸ σημεῖο νὰ προσφέρουμε γιὰ τὴν ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων καὶ αὐτὴ τὴ ζωὴ μας.

Δ' ΔΙΔΑΓΜΑ:

«Ὅς ἐὰν θέλῃ γενέσθαι μέγας ἐν ὑμῖν, ἔσται ὑμῶν διάκονος. Καὶ γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἦλθε διακονηθῆναι, ἀλλὰ διακονῆσαι καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν» (Μάρκου κεφ. ι' στίχοι 44-45).

Ε' ΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ

«Όταν μυσταγωγοῦσες, Κύριε, τοὺς μαθητές τοὺς ἐδίδασκες λέγοντας: Φίλοι μου, προσέξτε μήπως κάποιος φόβος σᾶς χωρίσει ἀπὸ μένα. Ἄν βλέπετε νὰ πάσχω, αὐτὸ τὸ κάνω γιὰ τὴ σωτηρία τοῦ κόσμου. Μὴ σκανδαλίζεσθε λοιπόν, γιὰ μένα, γιατί δὲν ἦλθα στὸν κόσμον νὰ ὑπηρετηθῶ, ἀλλὰ νὰ ὑπηρετήσω, καὶ νὰ θυσιάσω τὴ ζωὴ μου γιὰ χατήρι τοῦ κόσμου. Ἄν, λοιπόν, εἴστε φίλοι μου, νὰ μὲ μιμεῖσθε. Ὅποιος θέλει νὰ εἶναι πρῶτος νὰ εἶναι ὁ τελευταῖος ἀπ' ὅλους. Ὁ Δεσπότης νὰ εἶναι ὅπως ὁ ὑπηρετής. Μείνατε κοντά μου γιὰ νὰ φέρετε καρπὸ σταφυλίου. Γιατὶ ἐγὼ εἶμαι ἡ ἄμπελος τῆς ζωῆς» (Ὑμνος τῆς Ἐκκλησίας μας ἀπὸ τὴν Μεγάλη Τετάρτη).

ΣΤ' ΑΣΚΗΣΕΙΣ – ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

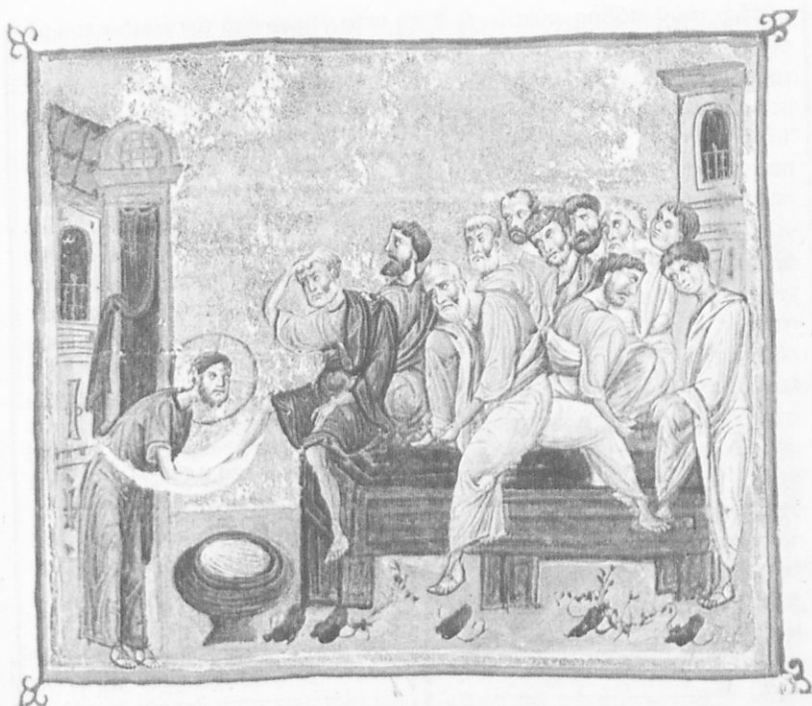
1. Γιὰ νὰ γίνεи κανεῖς μεγάλος σύμφωνα μὲ τὴ διδασκαλία τοῦ Κυρίου, τί πρέπει νὰ κάνεις;
2. Πῶς μπορούμε νὰ ὑπηρετοῦμε μὲ ἀγάπη τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους;
3. Ἀνάπτυξε μὲ δικά σου λόγια τὸ δίδαγμα τοῦ σημερινοῦ μαθήματός σου.

27. Κυριακὴ τῶν Βαΐων.

(Ἰωάννη κεφ. ιβ' στίχοι 1-18).

Α' ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ἡ σημερινὴ Κυριακὴ λέγεται Βαΐφορος, δηλαδὴ γιορτὴ μὲ τὰ βάγια. Εἶναι ἀφιερωμένη στὴ θριαμβευτικὴ εἴσοδο τοῦ Κυρίου στὰ Ἱεροσόλυμα, ὅπου μᾶς φανερῶνει μὲ τὸν πιὸ ἐπίσημο τρόπο, ὅτι εἶναι ἀληθινὸς Μεσσίας καὶ ὁ Λυτρωτὴς τοῦ κόσμου.

Ὁ Νιπτήρ. Μικρογραφία ἀπὸ Εὐαγγελιστάριο τῆς Ἱ. μονῆς Διονυσίου τοῦ Ἁγίου Ὁρους (16ος αἰ.).

Β' ΚΕΙΜΕΝΟ

«Πρὸ ἑξ ἡμερῶν τοῦ Πάσχα ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς Βηθανίαν, ὅπου ἦν Λάζαρος ὁ τεθνηκώς, ὃν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν. Ἐποίησαν οὖν αὐτῷ δεῖπνον ἐκεῖ, καὶ ἡ Μάρθα διηκόνει· ὁ δὲ Λάζαρος εἰς ἣν τῶν ἀνακειμένων σὺν αὐτῷ. Ἡ οὖν Μαρία, λαβοῦσα λίτραν μύρου νάρδου πιστικῆς πολυτίμου, ἤλειψε τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἐξέμαξε ταῖς θριξίν

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Ἐξ ἡμέρες πρὶν ἀπὸ τῆς γιορτῆς τοῦ Πάσχα ἦλθε ὁ Ἰησοῦς στὴ Βηθανία, ὅπου ἦταν ὁ Λάζαρος, ἐκεῖνος ποὺ εἶχε ἀποθάνει καὶ τὸν ἀνάστησε ἀπὸ τοὺς νεκροὺς. Τοῦ ἔκαμαν λοιπὸν ἐκεῖ τραπέζι καὶ ἡ Μάρθα ὑπηρετοῦσε· καὶ ὁ Λάζαρος ἦταν ἓνας ἀπὸ ἐκείνους ποὺ κάθονταν μαζὶ του στὸ τραπέζι. Τότε ἡ Μαρία πήρε μία λίτρα μύρου ἀπὸ γνήσια καὶ πολυτίμη νάρδο καὶ ἄλειψε τὰ πόδια τοῦ Ἰησοῦ καὶ τὰ σκούπισε μὲ τὰ μαλλιά της· καὶ τὸ

αὐτῆς τοὺς πόδας αὐτοῦ· ἡ δὲ οἰκία ἐπληρώθη ἐκ τῆς ὁσμῆς τοῦ μύρου. Λέγει οὖν εἰς ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, Ἰουδας Σίμωνος Ἰσκαριώτης, ὁ μέλλων αὐτὸν παραδιδόναι· διατὶ τοῦτο τὸ μύρον οὐκ ἐπράθη τριακοσίων δηναρίων καὶ ἐδόθη πτωχοῖς; εἶπε δὲ τοῦτο οὐχ ὅτι περὶ τῶν πτωχῶν ἔμελεν αὐτῷ, ἀλλ' ὅτι κλέπτῃς ἦν, καὶ τὸ γλωσσόκομον εἶχε καὶ τὰ βαλλόμενα ἐβάσταζεν. Εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς· ἄφες αὐτὴν, εἰς τὴν ἡμέραν τοῦ ἐνταφιασμοῦ μου τετήρηκεν αὐτό. Τοὺς πτωχοὺς γὰρ πάντοτε ἔχετε μεθ' ἐαυτῶν, ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε ἔχετε. Ἔγνω οὖν ὄχλος πολὺς ἐκ τῶν Ἰουδαίων ὅτι ἐκεῖ ἐστὶ, καὶ ἦλθον οὐ διὰ τὸν Ἰησοῦν μόνον, ἀλλ' ἵνα καὶ τὸν Λάζαρὸν ἴδωσιν ὃν ἡγειρεν ἐκ νεκρῶν. Ἐβουλευσάντο δὲ οἱ ἀρχιερεῖς ἵνα καὶ τὸν Λάζαρὸν ἀποκτείνωσιν, ὅτι πολλοὶ δι' αὐτὸν ὑπῆγον τῶν Ἰουδαίων καὶ ἐπίστευον εἰς τὸν Ἰησοῦν. Τῇ ἐπαύριον ὄχλος πολὺς ὁ ἐλθὼν εἰς τὴν ἐορτὴν, ἀκούσαντες ὅτι ἔρχεται Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα, ἔλαβον τὰ βαῖα τῶν φοινίκων καὶ ἐξηλθον εἰς ἀπάντησιν αὐτῷ, καὶ ἔκραζον· ὡσαννὰ· εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου, βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ. Εὐρὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ὀνάριον ἐκάθισεν ἐπ' αὐτό, καθὼς ἐστὶ γεγραμμένον· μὴ φοβοῦ, θύγατερ Σιών· ἰδοὺ ὁ βασιλεὺς σου ἔρχεται καθήμενος ἐπὶ πῶλον ὄνου. Ταῦτα δὲ

οπτί γέμισε ἀπὸ τὴν εὐωδιὰ τοῦ μύρου. Λέγει λοιπὸν ἓνας ἀπὸ τοὺς μαθητῆς τοῦ Ἰησοῦ, ὁ Ἰουδας, ὁ γιὸς τοῦ Σίμωνα, ὁ Ἰσκαριώτης, ἐκεῖνος ποῦ ἐπρόκειτο νὰ τὸν παραδώσει. Γιατὶ αὐτὸ τὸ μύρο δὲν πουλήθηκε γιὰ τριακόσια δηνάρια καὶ δὲν δόθηκαν στοὺς φτωχοὺς; Καὶ τὸ εἶπε αὐτὸ γιατί ἦταν κλέφτης καὶ εἶχε τὸ ταμεῖο καὶ κρατοῦσε τὰ χρήματα. Εἶπε λοιπὸν ὁ Ἰησοῦς· Ἀφσέ την· γιὰ τὴν ἡμέρα τοῦ ἐνταφιασμοῦ μου ἔχει φυλάξει αὐτὸ τὸ μύρο. Τοὺς φτωχοὺς βέβαια τοὺς ἔχετε πάντα μαζί σας, ἀλλὰ ἐμένα δὲν μὲ ἔχετε πάντα. Ἐμαθε λοιπὸν πολὺς κόσμος ἀπὸ τοὺς Ἰουδαίους πὼς εἶναι ἐκεῖ καὶ ἦλθον, ὄχι μόνο γιὰ τὸν Ἰησοῦ, ἀλλὰ καὶ γιὰ νὰ δοῦν τὸ Λάζαρο, ποῦ ὁ Ἰησοῦς ἀνάστησε ἀπὸ τοὺς νεκροὺς. Σκέφτηκαν λοιπὸν τότε οἱ ἀρχιερεῖς καὶ ἀποφάσισαν νὰ σκοτώσουν καὶ τὸ Λάζαρο, γιατί πολλοὶ ἀπὸ τοὺς Ἰουδαίους πήγαιναν γι' αὐτὸν καὶ πίστευαν στὸν Ἰησοῦ. Τὴν ἄλλη μέρα πολὺς κόσμος ποῦ ἦλθε στὴν γιορτὴ, ὅταν ἄκουσαν πὼς ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς στὰ Ἱεροσόλυμα πήραν στὰ χέρια τὰ κλαδιά ἀπὸ τίς φοινικιῆς καὶ βγῆκαν νὰ τὸν ὑποδεχτοῦν καὶ φώναζαν· Ὡσαννὰ· Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος στὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου, ὁ βασιλέας τοῦ Ἰσραὴλ. Καὶ ὁ Ἰησοῦς βρῆκε ἓνα πουλάρι καὶ κάθησε ἐπάνω σ' αὐτὸ καθὼς εἶναι γραμμένο. Μὴ φοβᾶσαι θυγατέρα Σιών· νά, ὁ βασιλέας σου ἔρχεται καβάλα σ' ἓνα γαϊδουράκι. Ὅμως αὐτὰ δὲν τὰ κατάλαβαν οἱ μαθητῆς τοῦ στὴν ἀρχή, ἀλλὰ ὅταν δοξάστηκε ὁ Ἰησοῦς, τότε θυμήθηκαν, πὼς αὐτὰ ἦταν γραμμένα γι' αὐτὸν καὶ γι' αὐτὸ τοῦ τὰ ἔκαναν. Μαρτυροῦσε λοιπὸν ὁ κόσμος ποῦ ἦταν μαζί του, ὅταν

οὐκ ἔγνωσαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ τὸ πρῶτον, ἀλλ' ὅτε ἐδοξάσθη ὁ Ἰησοῦς, τότε ἐμνήσθησαν ὅτι ταῦτα ἦν ἐπ' αὐτῷ γεγραμμένα, καὶ ταῦτα ἐποίησαν αὐτῷ. Ἐμαρτύρει οὖν ὁ ὄχλος ὁ ὢν μετ' αὐτοῦ ὅτε τὸν Λάζαρον ἐφώνησεν ἐκ τοῦ μνημείου καὶ ἤγειρεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν. Διὰ τοῦτο καὶ ὑπήντησεν αὐτῷ ὁ ὄχλος, ὅτι ἤκουσαν τοῦτο αὐτὸν πεποιηκέναι τὸ σημεῖον».

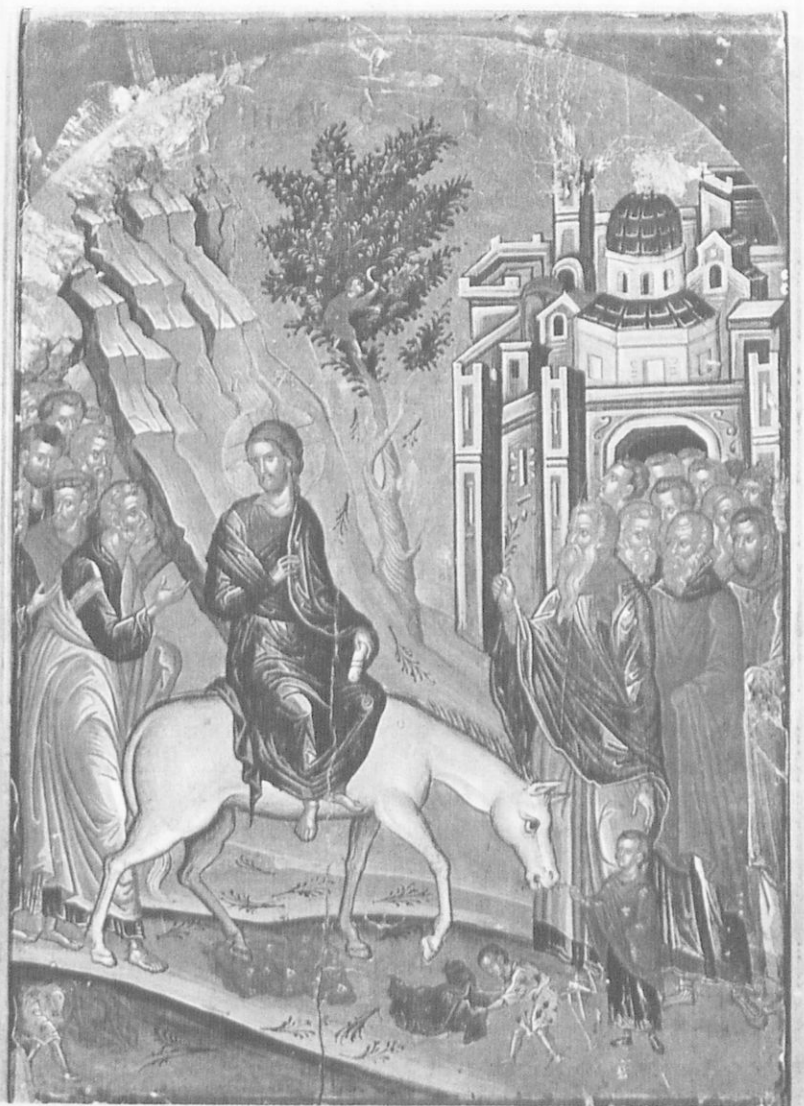
φώνησε τὸ Λάζαρο ἀπὸ τοῦ μνημεῖο, καὶ τὸν ἀνάστησε ἀπὸ τοὺς νεκρούς· γι' αὐτὸ καὶ τὸν ὑποδέχθηκαν, γιατί ἤκουσαν πῶς αὐτὸς εἶχε κάνει αὐτὸ τὸ θαῦμα.

Γ' ΑΝΑΛΥΣΗ – ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ

1. Ὁ εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης μᾶς λέγει ὅτι ὁ Κύριος ἔξη μέρες πρὶν ἀπὸ τὸ Πάσχα βρέθηκε στὴ Βηθανία στὸ σπίτι τοῦ Λάζαρου. Ἐδῶ δέχτηκε αὐθόρμητη φιλοξενία. Ἡ Μαρία, ἡ ἀδελφὴ του πῆρε ἄρωμα, ἄλειψε τὰ πόδια τοῦ Ἰησοῦ καὶ τὰ σκούπισε μὲ τὰ μαλλιά της. Ἦταν μιὰ πράξη ἀγάπης καὶ ἀφοσιώσεως. Τὸ μύρο ὅμως εἶχε καὶ συμβολικὸ χαρακτήρα. Τὸ χρησιμοποιοῦσαν γιὰ νὰ ἀλείβουν τοὺς νεκρούς. Ἔτσι ἡ Μαρία προαναγγέλλει μ' αὐτὸ τὸν τρόπο τὸ θάνατο τοῦ Κυρίου.

2. Ἡ ἀντίδραση τοῦ Ἰούδα ἦταν περίεργη. Ἀγανάκτησε, γιατί δόθηκαν τόσα λεφτὰ γιὰ τὸ μύρο (300 δηνάρια ἀντιστοιχοῦν μὲ 6.000 δρχ. περίπου σημερινές) καὶ δὲν δόθηκαν στοὺς φτωχοὺς. Ἡ ἀπάντηση τοῦ Κυρίου εἶναι ἀποστομωτικὴ γιὰ τὸν Ἰούδα: «Ἄφυσέ την. Ἔχει φυλάξει τὸ μύρο γιὰ τὴν ἡμέρα τοῦ ἐνταφιασμοῦ μου. Ἄλλωστε τοὺς φτωχοὺς τοὺς ἔχετε καθημερινὰ μαζί σας. Ἐμένα ὅμως δὲν θὰ μὲ ἔχετε πάντα». Μὲ τὰ λόγια αὐτὰ ὁ Κύριος μᾶς δίδαξε, πῶς δέχεται νὰ τοῦ προσφέρουμε τὴν ἀγάπη μας. Ὁχι, γιατί αὐτὸς τὴ χρειάζεται, ἀλλὰ γιατί δείχνει τὴ δική μας εὐγνωμοσύνη γιὰ τίς τόσες εὐεργεσίες ποὺ μᾶς προσφέρει ἀπὸ τότε ποὺ δημιουργήθηκε ὁ κόσμος.

3. Τὴν ἐπομένη μέρα ἐρχόταν ὁ Κύριος μὲ τοὺς μαθητές

Ἡ Βαΐφόρος. Εἰκόνα στήν Ἱ. Μονή Σταυρονικήτα τοῦ Ἀγ. Ὁρους (16ος αἰ.)

του στα Ἱεροσόλυμα. Ὁ κόσμος ἔτρεξε νὰ τὸν προὔπαντήσῃ. Οἱ ἄνθρωποι κρατοῦσαν στὰ χέρια τους κλαδιὰ ἀπὸ φοινικιές καὶ φώναζαν ὅλοι μὲ μιὰ φωνή: «Ήσαννά, εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου, ὁ βασιλέας τοῦ Ἰσραὴλ». «Ήσαννά» σημαίνει στὰ ἑβραϊκὰ «σῶσε μας». «Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος». Ὅλοι ἀναγνωρίζουν ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι ὁ Μεσσίας, ποὺ ὅλοι τὸν περίμεναν. «Ἐν ὀνόματι Κυρίου». Ὑποδέχονται τὸ Χριστό, γιατί τὸν ἔχει στείλῃ ὁ Θεός. «Ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ». Εἶναι ὁ παντοδύναμος βασιλέας τοῦ κόσμου, ὁ παντοκράτορας Θεός. Ἔρχεται νὰ βασιλεύσῃ μὲ τὴν ἀγάπη του μέσα στὶς καρδιὲς ὅλων τῶν ἀνθρώπων.

4. Μακάρι ὁ καθένας μας τὴν Κυριακὴ τῶν Βαΐων, ἀλλὰ καὶ πάντα, νὰ ὑποδέχεται μὲ αὐτὸ τὸν τρόπο τὸν ἐρχομὸ τοῦ Κυρίου. Ὁ Εὐαγγελιστὴς Ματθαῖος μᾶς διηγεῖται πῶς καὶ τὰ μικρὰ παιδιὰ φώναζαν μὲ ἐνθουσιασμὸ: «Ήσαννά, στὸν υἱὸ τοῦ Δαβὶδ». Ὁ Κύριος δέχθηκε τὸν ἀθῶο ὕμνο τους καὶ ἀπάντησε στοὺς Γραμματεῖς καὶ τοὺς Φαρισαίους: «Δὲν διαβάσατε ποτὲ ὅτι ἀπὸ τὸ στόμα τῶν νηπίων καὶ ἐκείνων ποὺ θηλάζουν θὰ φτιαῶ τὸν τέλειο ὕμνο»; Τὸ κάθε παιδί μπορεῖ καὶ σήμερα μὲ ἀγάπη καὶ καλὴ καρδιά νὰ ὑποδέχεται τὸ Βασιλεῖα τῆς δόξας, τὸν Κύριο Ἰησοῦ Χριστό.

5. Ἡ Ἐκκλησία μας πανηγυρίζει τὴν Κυριακὴ τῶν Βαΐων. Ὁ Κύριος φανέρωσε δημόσια καὶ σ' ὅλο τὸν κόσμο ὅτι εἶναι ὁ ἀληθινὸς Μεσσίας, ὁ Σωτὴρας τοῦ κόσμου. Ἀπὸ τὸ βράδι τῆς Κυριακῆς τῶν Βαΐων ἀρχίζουν οἱ ὥραιες καὶ κατανυκτικὲς ἀκολουθίες τῆς Μεγάλης Ἑβδομάδας. Ἡ Ἐκκλησία μὲ τοὺς θαυμάσιους καὶ ζωντανούς ὕμνους μᾶς παρουσιάζει τὰ σεπτὰ Πάθη τοῦ Κυρίου μας. Ἀπὸ μᾶς ἐξαρτᾶται νὰ παρακολουθήσουμε τίς ἱερὲς Ἀκολουθίες μὲ ἡσυχία, σεβασμὸ καὶ εὐλάβεια. Νὰ βρισκόμαστε κάθε βράδι στὴν ἐκκλησία. Ἔτσι θὰ μᾶς ἀξιώσῃ ὁ Χριστὸς νὰ τὸν αἰσθανθοῦμε πολὺ κοντά μας, νὰ τὸν ἀκολουθήσουμε στὸ μαρτύριο τοῦ Γολγοθᾶ καὶ νὰ γίνουμε ἀληθινοὶ μάρτυρες τῆς Ἀναστάσεώς του.

Δ' ΔΙΔΑΓΜΑ:

«Ήσαννά, εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου, βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ» (Ἰωάννη κεφ. ιβ' στίχος 13).

Ε' ΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ

«Σήμερα ὁ Χριστὸς μπαίνει στὴν ἁγία πόλη (= Ἱερουσαλήμ) καθι-
σμένος πάνω σ' ἓνα πουλάρι. Ἔρχεται γιὰ νὰ ἐλευθερώσει τὰ ἔθνη (= εἰ-
δωλολάτρες) ἀπὸ τὸ σκοτισμὸ τοῦ λογικοῦ (= τὴν ἁμαρτία), πού εἶχε
ἀγριέψει σὲ μεγάλο βαθμὸ τοὺς ἀνθρώπους» (Τροπάριο τῆς Ἐκκλησίας
στὴ γιορτὴ τῶν Βαΐων).

ΣΤ' ΑΣΚΗΣΕΙΣ – ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Τί φανερώνει ὁ Κύριος μὲ τὴ θριαμβευτικὴ του εἴσοδο στὰ Ἱεροσόλυμα;
2. Ποιὸ εἶναι τὸ περιεχόμενο τοῦ μεσσιανικοῦ ὕμνου;
3. Πῶς μπορούμε νὰ ὑποδεχτοῦμε σωστὰ καὶ ἀληθινὰ τὸν Κύριο στὴν καρδιά
μας;

28. Κυριακὴ τῶν Μυροφόρων.

(Μάρκου κεφ. ιε' στίχοι 43-47 καὶ κεφ. ιστ' στίχ. 1-8).

Α' ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Τὸ Πάσχα εἶναι πάνω ἀπ' ὅλες τὶς γιορτὲς καὶ πρώτη ἀπ'
ὅλες τὶς πανηγύρεις. «Χριστὸς Ἀνέστη». Εἶναι καὶ ἡ τρανότερη
ἀπόδειξη πῶς ὁ Χριστὸς εἶναι ὁ Κύριος καὶ ὁ Θεὸς μας. Ἡ Ἐκ-
κλησία μετὰ τὸ Πάσχα διαβάζει ἐκείνες τὶς εὐαγγελικὲς περικο-
πές, πού μᾶς παρουσιάζουν τοὺς προσωπικοὺς μάρτυρες τῆς
Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου. Τέτοιοι εἶναι ὁ Θωμᾶς, ὁ Νικόδημος, ὁ
Ἰωσήφ ἀπὸ Ἀριμαθαίας, ἡ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ, κ.ἄ. Ὅλοι μαρ-
τυροῦν τὸ γεγονὸς τῆς Ἀναστάσεως, ὅπως τὸ ἐζησαν οἱ ἴδιοι.
Ἔχουν μεγάλη ἀξία, γι' αὐτὸ καὶ ἡ Ἐκκλησία τιμᾷ τὴ μνήμη τους
μετὰ τὴν Κυριακὴ τοῦ Πάσχα.

Β' ΚΕΙΜΕΝΟ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

«Τῷ καιρῷ ἐκεῖνῳ ἐλθὼν Ἰω-
σήφ ὁ ἀπὸ Ἀριμαθαίας, εὐσχή-

Ἐκεῖνο τὸν καιρὸ, ὁ Ἰωσήφ ἀπὸ
τὴν Ἀριμαθαία, βουλευτὴς καὶ ἀν-

Ἡ Ἀνάσταση. (Ἡ εἰς Ἀδου Κάθοδος). Εἰκόνα στήν Ἱ. Μονὴ Σταυρονικήτα τοῦ Ἁγίου Ὁρους (16ος αἰ.).

μων βουλευτής, ὅς καὶ αὐτὸς ἦν προσδεχόμενος τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, τολμήσας εἰσῆλθε πρὸς Πιλάτον καὶ ἤτησατο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. Ὁ δὲ Πιλάτος ἐθαύμασεν εἰ ἦδη τέθνηκε, καὶ προσκαλεσάμενος τὸν κεντυρίωνα ἐπηρώτησεν αὐτὸν εἰ πά-λαι ἀπέθανε· καὶ γνοὺς ἀπὸ τοῦ κεντυρίωνος ἐδωρήσατο τὸ σῶμα τῷ Ἰωσήφ. Καὶ ἀγοράσας σινδὸνα καὶ καθελὼν αὐτὸν ἐνείλησε τῇ σινδόνι καὶ κατέθηκεν αὐτὸν ἐν μνημείῳ, ὃ ἦν λε-λατομημένον ἐκ πέτρας, καὶ προσεκύλισε λίθον ἐπὶ τὴν θύ-ραν τοῦ μνημείου. Ἡ δὲ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ Μαρία Ἰωσῆ ἐθεώρουν ποῦ τίθεται. Καὶ δια-γενομένου τοῦ σαββάτου Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ Μαρία ἡ τοῦ Ἰακώβου καὶ Σαλώμῃ ἡγόρασαν ἀρώματα ἵνα ἐλθοῦσαι ἀλείψω-σιν αὐτόν. Καὶ λίαν πρωὶ τῆς μιᾶς σαββάτων ἔρχονται ἐπὶ τὸ μνη-μεῖον ἀνατεῖλαντος τοῦ ἡλίου. Καὶ ἔλεγον πρὸς ἑαυτάς· τίς ἀποκυλίσει ἡμῖν τὸν λίθον ἐκ τῆς θύρας τοῦ μνημείου; καὶ ἀνα-βλέψασαι θεωροῦσιν ὅτι ἀποκε-κύλισται ὁ λίθος· ἦν γὰρ μέγας σφόδρα. Καὶ εἰσελθοῦσαι εἰς τὸ μνημεῖον εἶδον νεανίσκον καθή-μενον ἐν τοῖς δεξιοῖς, περιβε-βλημένον στολὴν λευκὴν, καὶ ἐξεθαμβήθησαν. Ὁ δὲ λέγει αὐ-ταῖς· μὴ ἐκθαμβεῖσθε· Ἰησοὺν ζητεῖτε τὸν Ναζαρηνὸν τὸν ἐσταυρωμένον· ἡγέρθη, οὐκ ἔστιν ὧδε· ἴδε ὁ τόπος ὅπου

θρῶπος μὲ ὑπόληψεν, ποῦ καὶ αὐτὸς περίμενε τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, τόλ-μησε καὶ παρουσιάστηκε στὸν Πι-λάτο καὶ ζήτησε νὰ πάρει τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. Ὁ Πιλάτος θαύμασε ὅτι ἀπέθανε κιόλας ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἀφοῦ προσκάλεσε τὸν ἀξιωματικό, τὸν ρώ-τησε ἂν εἶχε πολλὴ ὥρα ποῦ πέθανε. Καὶ ὅταν βεβαιώθηκε ἀπὸ τὸν ἀξι-ματικό χάρισε τὸ σῶμα στὸν Ἰωσήφ. Καὶ ὁ Ἰωσήφ ἀφοῦ ἀγόρασε σάβανο καὶ κατέβασε τὸν Ἰησοῦ ἀπὸ τὸ σταυρό, τὸν τύλιξε στὸ σάβανο, τὸν ἐνταφίασε σ' ἓνα μνημεῖο ποῦ ἦταν σκαμμένο μέσα σὲ βράχο, καὶ ἔσυρε μιὰ πέτρα μπροστὰ στὴ θύρα τοῦ μνημείου. Ὅταν γίνονταν αὐτά, ἡ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ ἡ Μαρία ἡ μητέρα τοῦ Ἰωσή παρακολουθοῦσαν καὶ ἔβλεπαν ποῦ ἐνταφιάζεται ὁ Ἰη-σοῦς. Καὶ ὅταν πέρασε τὸ Σάββατο, ἡ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ ἡ Μαρία ἡ μητέρα τοῦ Ἰακώβου καὶ ἡ Σαλώμῃ ἀγόρασαν ἀρώματα γιὰ νὰ ἔλθουν καὶ νὰ ἀλείψουν τὸν Ἰησοῦ. Καὶ τὴν αὐριανή, ποῦ ἦταν ἡ πρώτη ἡμέρα τῆς ἐβδομάδας, ξεκίνησαν πολὺ πρωὶ καὶ ἔρχονταν στὸ μνημεῖο, καὶ ἔφτασαν ἐκεῖ μὲ τὴν ἀνατολὴ τοῦ ἡλίου. Καὶ ἔλεγον μεταξύ τους· Ποιὸς θὰ μᾶς κυλίσει τὴν πέτρα ἀπὸ τὴ θύρα τοῦ μνημείου; Καὶ καθὼς σήκωσαν τὰ μάτια τους, εἶδαν πὼς ἦταν ἀποκυλισμένη ἡ πέτρα, καὶ ἦταν μιὰ πέτρα πολὺ μεγάλη. Καὶ ὅταν μῆκαν στὸ μνημεῖο, εἶδαν ἓνα λευκοφορεμένο νέο νὰ κάθεται στὰ δεξιὰ καὶ ἀπὸ τὸ φόβο τους τὰ ἔχα-σαν. Καὶ ὁ νέος τοὺς λέγει· μὴ τὰ χά-νετε ἀπὸ φόβο· τὸ ἔξω πὼς ζητᾶτε τὸν Ἰησοῦ ἀπὸ τὴ Ναζαρέτ, ποῦ τὸν σταύρωσαν· ἀναστῆθηκε δὲν εἶναι ἐδῶ· νὰ ὁ τόπος ποῦ τὸν ἔβαλαν. Ἀλλὰ πηγαίnete καὶ πέστε στοὺς μα-

ἐβηκαν αὐτόν. Ἄλλ' ὑπάγετε εἵπατε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ καὶ τῷ Πέτρῳ ὅτι προάγει ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν· ἐκεῖ αὐτόν ὄψεσθε, καθὼς εἶπεν ὑμῖν. Καὶ ἐξελθοῦσαι ἔφυγον ἀπὸ τοῦ μνημείου· εἶχε δὲ αὐτὰς τρόμος καὶ ἔκστασις, καὶ οὐδενὶ οὐδὲν εἶπον· ἐφοβοῦντο γάρ».

θητές του καὶ μάλιστα στὸν Πέτρο πῶς πηγαίνει μπροστὰ ἀπὸ σᾶς στὴ Γαλιλαία· ἐκεῖ θὰ τὸν δῆτε, καθὼς σᾶς εἶπε. Καὶ οἱ γυναῖκες βγῆκαν καὶ ἔφυγαν ἀπὸ τὸ μνημεῖο κατατρομαγμένες καὶ κατασαστισμένες, καὶ ἀπὸ τὸ φόβο τοὺς δὲν εἶπαν σὲ κανένα τίποτα.

Γ' ΑΝΑΛΥΣΗ – ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ

1. Τὸ Εὐαγγέλιο μᾶς διηγεῖται πρῶτα γιὰ τὴν τολμηρὴ πράξη τοῦ Ἰωσήφ ἀπὸ τὴν Ἀριμαθαία. Ἦταν ἄνθρωπος μὲ ἀξίωμα καὶ μεγάλη ἐκτίμηση. Εἶχε ὅμως μέσα του μεγάλη εὐσέβεια ποὺ τοῦ ἔδωσε τὸ θάρρος καὶ τὴν τόλμη νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τὸν Πιλάτο γιὰ ἐνταφιασμό τὸ σῶμα τοῦ Κυρίου. Ἡ πράξη αὐτὴ τοῦ Ἰωσήφ εἶναι πολὺ σπουδαία καὶ σημαντικὴ. Ἀρκεῖ νὰ θυμηθοῦμε πῶς ὁλος ὁ κόσμος τότε, ἄρχοντες καὶ λαός, εἶχαν ξεσηκωθεῖ καὶ ζήτησαν τὸ θάνατο τοῦ Ἀναμάρτητου Κυρίου. Ὁ Ἰωσήφ μᾶς διδάσκει πῶς δὲν πρέπει νὰ ὑπολογίζουμε τὶ λέγει καὶ τὶ κάμει ὁ κόσμος, ὅταν εἶναι νὰ ἐκτελέσουμε ἓνα χρέος. Ὑπάρχουν δυστυχῶς ἄνθρωποι, ποὺ ντρέπονται πολλὲς φορὲς νὰ κάνουν καὶ τὸ σταυρὸ τοὺς, νὰ πᾶνε στὴν ἐκκλησία ἐπειδὴ τάχα θὰ τοὺς κοροϊδεύουν οἱ ἄλλοι. Ὑπάρχουν παιδιὰ, ποὺ ντρέπονται νὰ παρατηρήσουν μὲ καλωσύνη καὶ ἀγάπη τοὺς συμμαθητές τοὺς, ὅταν αὐτοὶ λένε κακὰ λόγια. Στὴ διαγωγή μας πρέπει νὰ προσέχουμε καὶ νὰ ὑπερασπίζουμε αὐτὸ ποὺ εἶναι σωστὸ καὶ δίκαιο.

2. Μετὰ τὸν Ἰωσήφ ἔχουμε τὴν τολμηρὴ πράξη τῶν τριῶν μυροφόρων γυναικῶν. Καὶ οἱ τρεῖς εἶχαν μεγάλη ἀγάπη καὶ ἀφοσίωση στὸν Ἰησοῦ Χριστό. Γιὰ νὰ ἀλείψουν τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ ἔπρεπε νὰ ὑπερνικήσουν πολλὲς δυσκολίες καὶ ἐμπόδια. Ἐπρεπε νὰ ἀντιμετωπίσουν τοὺς ἄρχοντες, τὸ λαό, τὴ φρουρά καὶ νὰ κυλίσουν τὴ μεγάλη καὶ βαριὰ πέτρα τοῦ μνημείου. Δὲν λογάριασαν ὅμως τίποτε ἀπ' ὅλα αὐτά, γιατί ἡ ψυχὴ τοὺς γέμιζε ἀπὸ τὴν ἀγάπη τοῦ ἀναστημένου Κυρίου μας. Ὁ Κύριος βρά-

«Ἴδε ὁ τόπος ὅπου ἔκειτο ὁ Κύριος». (Ὁ Ἄγγελος στὸ κενὸ Μνημεῖο). Εἰκόνα
στὴν Ἱ. Μονὴ Σταυρονικήτα τοῦ Ἁγίου Ὁρους (16ος αἰ.).

Ἡ ἐμφάνιση τοῦ Κυρίου στίς Μυροφόρες γυναῖκες. Μικρογραφία ἀπὸ Τετραευάγγελο Ἱ. Μονὴ Ἰβήρων Ἀγ. Ὁρους (13ος αἰ.)

βευσε τὴν ἥρωικὴ πράξη τῶν γυναικῶν. Τὶς ἀξίωσε νὰ γίνουν οἱ πρῶτοι μάρτυρες τῆς Ἀναστάσεως. Ἡ ἀγάπη ὁδήγησε τὶς μυροφόρες γυναῖκες νὰ ἐπισκεφθοῦν τὸν τάφο τοῦ Ἰησοῦ. Ἡ ἀγάπη τὶς βεβαίωσε πῶς ὁ Χριστὸς εἶναι ἡ ἀληθινὴ ζωὴ καὶ ἀνάστασις.

3. Αὐτὸ τὸ μήνυμα τοῦ ἀναστημένου Χριστοῦ θὰ μεταφέρουν οἱ γυναῖκες στοὺς μαθητὲς τοῦ Κυρίου καὶ γενικὰ σ' ὅλοκληρο τὸν κόσμον. Ὅτι ἔκαμαν ὁ Ἰωσήφ, ὁ Νικόδημος καὶ οἱ μυροφόρες γυναῖκες εἶναι ὁμολογία πίστεως καὶ μαρτυρία Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἀς ἔχουμε λοιπὸν καὶ ἐμεῖς τὸ θάρρος καὶ τὴν τόλμη νὰ ὁμολογοῦμε τὴν πίστη μας στὸν Ἰησοῦ Χριστὸ γιὰ νὰ ἔχουμε μέσα μας τὴν χαρὰ καὶ τὸ φῶς τῆς Ἀναστάσεώς του.

Δ' ΔΙΔΑΓΜΑ:

«Ἰησοῦν ζητεῖτε τὸν Ναζαρηνὸν τὸν ἐσταυρωμένον· ἠγέρθη οὐκ ἔστιν ὧδε· ἴδε ὁ τόπος ὅπου ἐθίκαν αὐτὸν» (Μάρκου κεφ. ιε' στίχος 6).

Ε' ΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ

«Στὶς μυροφόρες γυναῖκες φώναζε δυνατὰ ὁ ἄγγελος, ποὺ βρισκόταν κοντὰ στὸ μνήμα καὶ ἔλεγε: Τὰ μύρα ποὺ φέρατε γιὰ νὰ τὸν ἀλείψετε ἀρμόζουν (= ταιριάζουν) στοὺς θνητοὺς (= πεθαμένους). Ὁ Χριστὸς ὅμως μᾶς ἔδειξε μὲ τὴν Ἀνάστασή του ὅτι εἶναι ξένος μὲ τὴ διαφθορά. Ἀλλὰ τρέξτε νὰ φωνάξετε. Ὁ Κύριος ἀναστήθηκε καὶ ἔτσι προσφέρει σ' ὅλο τὸν κόσμο τὸ μέγα ἔλεος» (Ύμνος τῆς Ἐκκλησίας μας γιὰ τὶς Μυροφόρες γυναῖκες).

ΣΤ' ΑΣΚΗΣΕΙΣ – ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Τί σὲ διδάσκει τὸ παράδειγμα τοῦ Νικοδήμου καὶ τοῦ Ἰωσήφ ἀπὸ τὴν Ἀριμαθαία;
2. Γιατί ἡ Ἐκκλησία μας τιμᾷ τὴν μνήμη τῶν Μυροφόρων γυναικῶν;
3. Γιατί οἱ Μυροφόρες εἶναι οἱ πρῶτοι μάρτυρες τῆς Ἀναστάσεως;

29. Κυριακὴ τοῦ Παραλύτου.

(Ἰωάννη κεφ. ε' στίχοι 1-15).

Α' ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Τὸ σημερινὸ Εὐαγγέλιο μᾶς παρουσιάζει τὸν Κύριο νὰ θεραπεύει θαυματουργικὰ τὸν παράλυτο στὰ Ἱεροσόλυμα. Οἱ θαυματουργικὲς θεραπείες τῶν ἀρρώστων ἦταν ἓνα τρανὸ σημάδι, πῶς ὁ Κύριος εἶναι ὁ ἀληθινὸς Θεάνθρωπος καὶ Σωτῆρας μας.

Β' ΚΕΙΜΕΝΟ

«Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἀνέβη ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα. Ἔστι δὲ ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις ἐπὶ τῇ προβατικῇ κολυμβήθρᾳ, ἡ ἐπιλεγομένη Ἑβραϊστὶ Βηθεσδά,

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

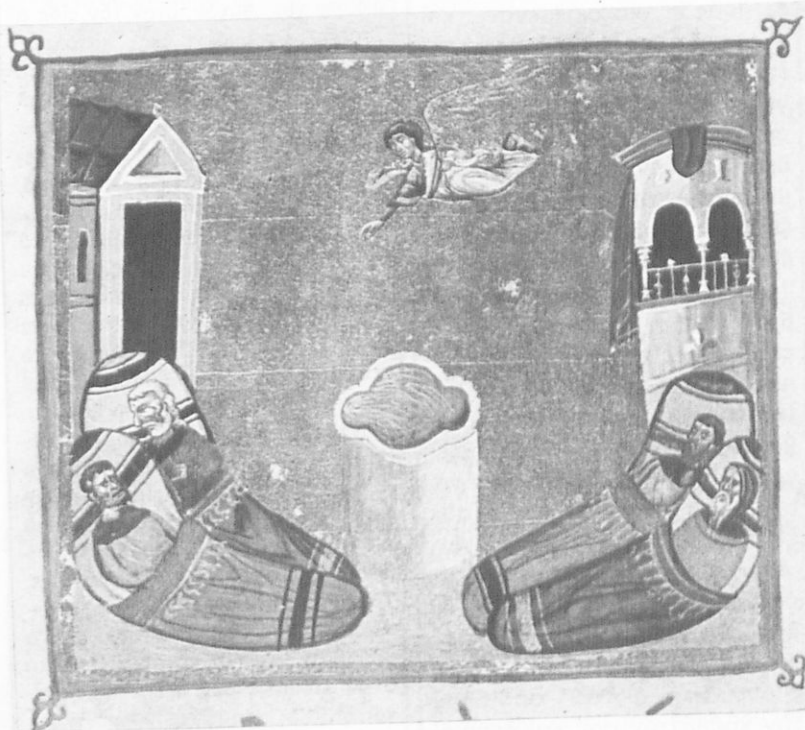
Ἐκεῖνο τὸν καιρὸ ἀνέβηκε ὁ Ἰησοῦς στὰ Ἱεροσόλυμα. Ἐκεῖ στὰ Ἱεροσόλυμα, κοντὰ στὴν πύλη ποὺ λέγεται προβατικὴ, ὑπάρχει μιὰ δεξαμενὴ ποὺ στὰ ἑβραϊκὰ τ' ὀνομάζει Βηθεσδά καὶ ἔχει γύρω γύρω

πέντε στοάς ἔχουσα. Ἐν ταύταις γὰρ κατέκειτο πλῆθος πολὺ τῶν ἀσθενούντων, τυφλῶν, χωλῶν, ξηρῶν, ἐκδεχομένων τὴν τοῦ ὕδατος κίνησιν. Ἄγγελος γὰρ κατὰ καιρὸν κατέβαινεν ἐν τῇ κολυμβήθρᾳ, καὶ ἐταράσσετο τὸ ὕδωρ· ὁ οὖν πρῶτος ἐμβὰς μετὰ τὴναραχὴν τοῦ ὕδατος ὑγιὴς ἐγίνετο ὥς δήποτε κατείχετο νοσήματι. Ἦν δὲ τις ἄνθρωπος ἐκεῖ τριάκοντα καὶ ὀκτῶ ἔτη ἔχων ἐν τῇ ἀσθενείᾳ αὐτοῦ. Τοῦτον ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς κατακείμενον, καὶ γνοὺς ὅτι πολὺν ἤδη χρόνον ἔχει, λέγει αὐτῷ· θέλεις ὑγιὴς γενέσθαι; ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ ἀσθενῶν· Κύριε, ἄνθρωπον οὐκ ἔχω, ἵνα ὅταν ταραχθῇ τὸ ὕδωρ, βάλῃ με εἰς τὴν κολυμβήθραν· ἐν ᾧ δὲ ἔρχομαι ἐγώ, ἄλλος πρὸ ἐμοῦ καταβαίνει. Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ἔγειρε, ἄρον τὸν κράβαττόν σου καὶ περιπάτει. Καὶ εὐθέως ἐγένετο ὑγιὴς ὁ ἄνθρωπος καὶ ἦρε τὸν κράβαττον αὐτοῦ καὶ περιεπάτει. Ἦν δὲ Σάββατον ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ. Ἐλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι τῷ τεθεραπευμένῳ· σάββατόν ἐστιν· οὐκ ἔξεστὶ σοι ἄραι τὸν κράβαττον. Ἀπεκρίθη αὐτοῖς· ὁ ποιήσας με ὑγιῇ, ἐκεῖνός μοι εἶπεν· ἄρον τὸν κράβαττόν σου καὶ περιπάτει. Ἠρώτησαν οὖν αὐτόν· τίς ἐστιν ὁ ἄνθρωπος ὁ εἰπὼν σοι, ἄρον τὸν κράβαττόν σου καὶ περιπάτει; ὁ δὲ ἰαθεὶς οὐκ ᾔδει τίς ἐστιν· ὁ γὰρ Ἰησοῦς ἐξένευσεν ὄχλου ὄντος ἐν τῷ τόπῳ. Μετὰ

πέντε ὑπόστεγα μὲ καμάρες. Κάτω ἀπ' αὐτὰ τὰ ὑπόστεγα ἦσαν ξαπλωμένοι ἓνα μεγάλο πλῆθος ἀπὸ ἁρρώστους, τυφλοὺς, κουτσοὺς, πιασμένους, ποὺ περίμεναν τὴν κίνησιν τοῦ νεροῦ. Γιατί ὁ Ἄγγελος ἀπὸ καιρὸ σὲ καιρὸ κατέβαινε στὴ δεξαμενὴ καὶ τάραζε τὸ νερό· ὅποιοι λοιπὸν, ὕστερα ἀπὸ τὸ τάραγμα τοῦ νεροῦ ἔμπαινε πρῶτος στὴ δεξαμενὴ, αὐτὸς γίνεταν καλὰ ἀπὸ ὁποιαδήποτε καὶ ἂν εἶχε ἁρρώστια. Καὶ ἦταν ἐκεῖ ἓνας ἄνθρωπος, ποὺ τριανταοχτὼ χρόνια βασανίζεταν μέσα στὴν ἁρρώστια του. Αὐτόν, ὅταν τὸν εἶδε ὁ Ἰησοῦς ξαπλωμένο καὶ κατάλαβε πὼς τώρα καὶ πολὺν καιρὸ ἔχει ἐκεῖ, τοῦ λέγει· Θέλεις νὰ γίνεις καλὰ; Τοῦ ἀποκρίθηκε ὁ ἄρρωστος. Κύριε, δὲν ἔχω ἄνθρωπο γιὰ νὰ μὲ βάλει στὴ δεξαμενὴ, ὅταν ταραχτεῖ τὸ νερό. Πάνω στὴν ὥρα ποὺ πάω νὰ μπῶ ἐγώ, ἄλλος πρὶν ἀπὸ μένα πέφτει στὸ νερό. Τοῦ λέγει ὁ Ἰησοῦς. Στάσου στὰ πόδια σου, σήκωσε τὸ κρεβάτι σου καὶ πήγαινε. Καὶ ἀμέσως ἐγινε καλὰ ὁ ἄνθρωπος καὶ σήκωσε τὸ κρεβάτι του καὶ περπατοῦσε. Καὶ ἦταν Σάββατο ἐκείνη τὴν ἡμέρα. Ἐλεγον λοιπὸν οἱ Ἰουδαῖοι στὸ θεραπευμένο· Εἶναι Σάββατο· δὲν σοῦ ἐπιτρέπεται νὰ σηκώσεις τὸ κρεβάτι. Τοὺς ἀποκρίθηκε· Ἐκεῖνος ποὺ μ' ἔκανε καλὰ, ἐκεῖνος μοῦ εἶπε· Σήκωσε τὸ κρεβάτι σου καὶ πήγαινε. Τὸν ξαναρώτησαν· Ποιὸς εἶναι ὁ ἄνθρωπος ποὺ σοῦ εἶπε σήκωσε τὸ κρεβάτι σου καὶ πήγαινε; Ἀλλὰ ὁ θεραπευμένος δὲν ᾔφερε ποιὸς εἶναι, γιατί ὁ Ἰησοῦς χάθηκε μέσα στὸ λαὸ ποὺ ἦταν ἐκεῖ. Ὑστερα ἀπὸ ὅλα αὐτὰ τὸν βρίσκει ὁ Ἰησοῦς στὸ ναὸ καὶ τοῦ λέγει· Κοίτα· ἔγινες καλὰ·

ταῦτα εὕρισκε αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ ἱερῷ καὶ εἶπεν αὐτῷ· ἴδε ὑγιῆς γέγονας, μηκέτι ἀμάρτανε, ἵνα μὴ χειρόν σοί τι γένηται. Ἀπῆλθεν ὁ ἄνθρωπος καὶ ἀνήγγειλε τοῖς Ἰουδαίοις ὅτι Ἰησοῦς ἐστὶν ὁ ποιήσας αὐτὸν ὑγιῆ·

μὴν ἀμαρτάνεις πιά, γιὰ νὰ μὴ σοῦ συμβεῖ τίποτα χειρότερο. Ἐφυγε ὁ ἄνθρωπος καὶ διαλάλησε στοὺς Ἰουδαίους ὅτι ὁ Ἰησοῦς εἶναι αὐτὸς ποὺ τὸν ἔκανε καλά.

Ἡ κολυμβήθρα τῆς Βηθεσδα. Μικρογραφία ἀπὸ Εὐαγγελιστάριο τῆς Ἱ. Μονῆς Διονυσίου τοῦ Ἁγίου Ὁρους (11ος αἰ.).

1. Ὁ Κύριος ἀνέβηκε στὰ Ἱεροσόλυμα καὶ βρέθηκε στὴ δεξαμενὴ Βηθεσδᾶ. Στὴ δεξαμενὴ αὐτὴ βρισκονταν πολλοὶ ἄρρωστοι καὶ περίμεναν νὰ θεραπευτοῦν θαυματουργικὰ. Ἀπὸ καιρὸ σὲ καιρὸ κατέβαινε ἄγγελος τοῦ Θεοῦ καὶ τάραζε τὸ νερὸ τῆς κολυμβήθρας. Ὅποιος προλάβει καὶ ἔπεφτε πρῶτος μέσα, θεραπεύεται μὲ θαῦμα ἀπὸ τὴν ἀρρώστια του. Ἐκεῖ ἦταν ξαπλωμένος καὶ ὁ παράλυτος τῆς σημερινῆς περικοπῆς. Δὲν εἶχε ἄνθρωπο νὰ τὸν βοηθήσει νὰ πέσει μέσα στοῦ νεροῦ, ὅταν ὁ ἄγγελος τάραξε τὸ νερὸ, γιὰ νὰ θεραπευτεῖ. Γι' αὐτὸ καὶ ἦταν ἐκεῖ ξαπλωμένος τριανταοχτὼ χρόνια. Αὐτὴ ἡ εἰκόνα μᾶς φανερώνει πὼς πολλὰ φορὲς λείπει ἡ ἀγάπη ἀπὸ κοντὰ μας. Ἡ ἀγάπη ὅμως, κάνει ἀληθινούς ἀνθρώπους, γιὰτὶ μᾶς βοηθεῖ νὰ βρισκόμαστε κοντὰ στοῦ Θεοῦ καὶ νὰ γινόμαστε πραγματικὰ παιδιὰ του.

2. Ἡ θαυματουργικὴ ἐπέμβαση τοῦ Κυρίου εἶναι καταπληκτικὴ. Ἐδωσε στὸν παράλυτο τὴν ἐντολή: « Στάσου στὰ πόδια σου, σήκωσε τὸ κρεβάτι σου στὸν ὦμο καὶ πήγαινε». Ὁ παράλυτος ἐγίνε ἀμέσως καλά, γιατί ἡ θεϊκὴ δύναμη τοῦ Χριστοῦ τὸν εἶχε θεραπεύσει. Ὁλος ὁ κόσμος δοκίμασε μεγάλη χαρά, ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς Φαρισαίους, ποὺ θύμωσαν πολὺ καὶ πῆραν τὴν ἀπόφαση νὰ βροῦν τὴν εὐκαιρία γιὰ νὰ σκοτώσουν τὸν Ἰησοῦ.

3. Μετά τὸ θαῦμα ὁ Κύριος συνάντησε καὶ πάλι τὸν θεραπευμένο παραλυτικό. Τοῦ φανέρωσε μιὰ μεγάλη ἀλήθεια: «Κοίταξε, τοῦ λέγει, ἔγινες καλά. Νὰ μὴν ἀμαρτάνεις πιά, γιὰ νὰ μὴ σοὺ συμβεῖ τίποτα χειρότερο». Ὁ Κύριος ὑπογραμμίζει σ' ὅλους μας ὅτι ὁ παράλυτος ἦταν ἄρρωστος ἀπὸ τὶς ἀμαρτίες του. Ἡ ἀμαρτία εἶναι μεγάλη ἀρρώστια τῆς ψυχῆς καὶ ἔχει κακὰ ἀποτελέσματα καὶ στὸ σῶμα τοῦ ἀνθρώπου. Ὑπάρχουν ὅμως καὶ ἀρρώστειες, ποὺ μᾶς ἔρχονται χωρὶς νὰ τὶς περιμένουμε. Πρέπει νὰ τὶς ἀντιμετωπίζουμε μὲ ὑπομονή καὶ νὰ ἔχουμε πάντα τὴν ἐλπίδα μας στὸ Θεό. Στὴν ἀρρώστια μας θὰ φωνάξουμε βέβαια τὸ γιὰτρό, ἀλλὰ πρὶν ἀπ' ὅλα θὰ κάνουμε τὴν προσευχή μας μὲ ἀγάπη καὶ ἐμπιστοσύνη στὸ Θεό. Ὑστερα ἡ ἐλπίδα μας θὰ βρίσκεται στὸ Χριστό. Ὁ θεραπευμένος παραλυτικός, θὰ εἶναι τὸ ὑπόδειγμά μας. Τριανταοχτὼ χρόνια δὲν ἔχασε οὔτε στιγμή τὴν ἐλπίδα του.

“Όλο καὶ περίμενε νὰ ἔλθει ἡ καλὴ ὥρα τῆς θεραπείας του.

4. Μακάρι καὶ ἐμεῖς νὰ ἐμπιστευόμαστε ἀπὸ τὴν παιδική μας ἡλικία ὁλόκληρη τὴ ζωὴ μας στὸν Ἰησοῦ Χριστό. Δηλαδή νὰ ἐφαρμόζουμε ἐκεῖνο ποῦ ὑποσχόμαστε στὴ θεία Λειτουργία: «Καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ Θεῷ παραθώμεθα» (= νὰ παραδώσουμε). Θὰ ἔχουμε τὴ βεβαιότητα ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι μαζί μας. Μᾶς προστατεύει ἀπὸ κάθε κακὸ καὶ μᾶς δυναμώνει νὰ ξεπερνᾶμε κάθε δοκιμασία καὶ δυσκολία στὴ ζωὴ μας (θλίψη, ἀρρώστια, κ.ἄ.).

Δ' ΔΙΔΑΓΜΑ:

«Ἴδε, ὑγιῆς γέγονας· μηκέτι ἀμάρτανε, ἵνα μὴ χεῖρόν σοί τι γένηται» (Ἰωάννη κεφ. ε' στίχ. 14).

Ε' ΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΚΛ. ΡΗΤΟΡΩΝ

«Ὁ παράλυτος δὲ θὰ εἶχε, φαίνεται, γονεῖς καὶ συγγενεῖς. Δὲ βρέθηκε ὅμως ἐπὶ τέλους, ἓνας πονετικὸς ἄνθρωπος, ἓνας φίλος, νὰ ἐνδιαφερθεῖ γιὰ τὸν ἄρρωστο; Δὲ βρέθηκε φίλος, δυστυχῶς, οὔτε ἓνας. Ὁ φίλος! Νὰ κάτι ποῦ ἔχουν ἐκτιμῇσει βαθιὰ ὅλοι οἱ αἰῶνες... Αὐτὸς εἶναι ὁ φίλος: Οἰκοδομεῖ, παρηγορεῖ, διορθώνει, στηρίζει, χαροποιεῖ» (Μητροπολίτη Νικαίας ΓΕΩΡΓΙΟΥ, Λύχνος τοῖς ποσὶ μου Ἀθήνα 1965, σελ. 21-25).

ΣΤ' ΑΣΚΗΣΕΙΣ – ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Τί μᾶς διδάσκει ἡ συμπεριφορὰ τοῦ παραλυτικοῦ;
2. Γιατί οἱ Φαρισαῖοι θύμωσαν;
3. Τί ἀποτελέσματα ἔχει ἡ ἁμαρτία στὸ σῶμά μας;

Ὁ Ἰησοῦς καὶ ἡ Σαμαρείτισσα. Μικρογραφία ἀπὸ Εὐαγγελιστάριο τῆς Ἱ. Μονῆς Διονυσίου τοῦ Ἁγίου Ὁρους (11ος αἰ.).

30. – Κυριακὴ τῆς Σαμαρείτισσας.

(Ἰωάννη κεφ. δ' στίχοι 5-42).

Α' ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Τὴν προηγούμενη Τετάρτη ἡ Ἐκκλησία μας εἶχε τὴ γιορτὴ τῆς Μεσοπεντηκοστῆς, δηλαδὴ τὶς μισὲς μέρες γιὰ τὴν Πεντηκοστή. Ἡ γιορτὴ αὕτῃ τῶν Ἰσραηλιτῶν μᾶς θυμίζει, πῶς ἀντλοῦσαν νερὸ ἀπὸ τὴν κολυμβήθρα τοῦ Σιλωὰμ καὶ τὸ ἔχυναν στὸ θυσιαστήριο ποὺ πρόσφεραν θυσίες στὸ Θεό. Ὁ Κύριος παίρνει

ἀφορμὴ ἀπ' αὐτὸ γιὰ νὰ μᾶς διακηρύξει, ὅτι αὐτὸς εἶναι «τὸ ὕδωρ τῆς ζωῆς». Τὸ Εὐαγγέλιο μὲ τὴ Σαμαρείτισσα ἔχει νὰ μᾶς διδάξει σπουδαῖες ἀλήθειες γιὰ τὴ ζωὴ μας.

Β'ΚΕΙΜΕΝΟ

«Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς εἰς πόλιν τῆς Σαμαρείας, λεγομένην Συχάρ, πλησίον τοῦ χωρίου ὃ ἔδωκεν Ἰακώβ Ἰωσήφ τῷ υἱῷ αὐτοῦ· ἦν δὲ ἐκεῖ πηγὴ τοῦ Ἰακώβ. Ὁ οὖν Ἰησοῦς κεκοπιακῶς ἐκ τῆς ὁδοπορίας ἐκαθέζετο οὕτως ἐπὶ τῇ πηγῇ· ὥρα ἦν ὥσει ἑκτῇ. Ἐρχεται γυνὴ ἐκ τῆς Σαμαρείας ἀντλησαί ὕδωρ. Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· δός μοι πιεῖν. Οἱ γὰρ μαθηταὶ αὐτοῦ ἀπεληλύθεισαν εἰς τὴν πόλιν ἵνα τροφὰς ἀγοράσωσι. Λέγει οὖν αὐτῷ ἡ γυνὴ ἡ Σαμαρεῖτις· πῶς σὺ Ἰουδαῖος ὢν παρ' ἐμοῦ πιεῖν αἰτεῖς, οὗσης γυναικὸς Σαμαρετίδος; οὐ γὰρ συγχρῶνται Ἰουδαῖοι Σαμαρεῖταις. Ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῇ· εἰ ᾔδεις τὴν δωρεάν τοῦ Θεοῦ, καὶ τίς ἐστίν ὁ λέγων σοι, δός μοι πιεῖν, σὺ ἂν ἤτησας αὐτόν, καὶ ἔδωκεν ἄν σοι ὕδωρ ζῶν. Λέγει αὐτῷ ἡ γυνὴ· Κύριε, οὔτε ἄντλημα ἔχεις, καὶ τὸ φρέαρ ἐστὶ βαθύ· πόθεν οὖν ἔχεις τὸ ὕδωρ τὸ ζῶν; μὴ σὺ μεῖζων εἶ τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἰακώβ, ὃς ἔδωκεν ἡμῖν τὸ φρέαρ, καὶ αὐτὸς ἐξ αὐτοῦ ἔπιε καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καὶ τὰ θρέμματα αὐτοῦ; ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶ-

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Ἐκεῖνο τὸν καιρὸ πῆγε ὁ Ἰησοῦς στὴν πόλιν τῆς Σαμάρειας ποὺ λεγόταν Συχάρ, κοντὰ στὸν τόπο ποὺ ἔδωσε ὁ Ἰακώβ στὸ γιό του Ἰωσήφ. Ἦταν δὲ ἐκεῖ ἓνα πηγάδι, ποὺ τὸ εἶχε ἀνοίξει ὁ Ἰακώβ· ὁ Ἰησοῦς λοιπόν, κουρασμένος ὅπως ἦταν ἀπὸ τὴν ὁδοπορία, πῆγε καὶ καθόταν ἀπλὰ καὶ ταπεινὰ κοντὰ στὸ πηγάδι· ἡ ὥρα ἦταν πᾶνω κάτω μεσημέρι. Ἐρχεται μιὰ γυναίκα Σαμαρείτισσα νὰ βγάλει νερό. Τῆς λέγει ὁ Ἰησοῦς· δός μου νὰ πιῶ. Σ' αὐτὴ τὴν ὥρα οἱ μαθητὲς εἶχαν πάει στὴν πόλιν γιὰ νὰ ἀγοράσουν τρόφιμα. Τοῦ λέγει λοιπόν ἡ γυναίκα ἡ Σαμαρείτισσα· πῶς ἐσὺ ποὺ εἶσαι Ἰουδαῖος ζητᾷς νὰ πιεῖς νερὸ ἀπὸ μένα ποὺ εἶμαι Σαμαρείτισσα; Καὶ τὸ εἶπε αὐτό, γιατί δὲν ἔχουν συναστροφὴ οἱ Ἰουδαῖοι μὲ τοὺς Σαμαρεῖτες. Ἀποκρίθηκε ὁ Ἰησοῦς καὶ τῆς εἶπε· Ἄν ἤξερες τὴ δωρεὰ τοῦ Θεοῦ καὶ ποιὸς εἶναι αὐτός ποὺ σοῦ λέγει, δός μου νὰ πιῶ, ἐσὺ θὰ τοῦ ζητοῦσες καὶ θὰ σοῦ ἔδινε νερὸ ζωντανό. Τοῦ λέγει ἡ γυναίκα· Κύριε, οὔτε κουβὰ ἔχεις, ἀλλὰ καὶ τὸ πηγάδι εἶναι βαθύ· ἀπὸ ποῦ λοιπόν ἔχεις τὸ νερὸ τὸ ζωντανό; Μὴν τάχα εἶσαι σὺ πῶ μεγαλύτερος ἀπὸ τὸν πατέρα μᾶς τὸν Ἰακώβ, ποὺ μᾶς ἔδωκε τὸ πηγάδι καὶ ἤπια ἀπ' αὐτὸ καὶ αὐτός καὶ τὰ παιδιὰ του καὶ τὰ κοπάδια του; Ἀποκρίθηκε ὁ Ἰησοῦς καὶ τῆς εἶπε· ὅποιος πίνει ἀπὸ τοῦτο τὸ νερὸ θὰ

πεν αὐτῇ· πᾶς ὁ πίνων ἐκ τοῦ ὕδατος τούτου διψήσει πάλιν· ὃς δ' ἂν πίνη ἐκ τοῦ ὕδατος οὐ ἐγὼ δώσω αὐτῷ, γενήσεται ἐν αὐτῷ πηγή ὕδατος ἀλλομένου εἰς ζωὴν αἰώνιον. Λέγει πρὸς αὐτὸν ἡ γυνή· Κύριε, δός μοι τοῦτο τὸ ὕδωρ, ἵνα μὴ διψῶ μηδὲ ἔρχωμαι ἐνθάδε ἀντλεῖν. Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· ὕπαγε φώνησον τὸν ἄνδρα σου καὶ ἐλθὲ ἐνθάδε. Ἀπεκρίθη ἡ γυνὴ καὶ εἶπεν· οὐκ ἔχω ἄνδρα. Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· καλῶς εἶπας ὅτι ἄνδρα οὐκ ἔχω· πέντε γὰρ ἄνδρας ἔσχες, καὶ νῦν ὃν ἔχεις οὐκ ἔστι σου ἀνὴρ· τοῦτο ἀληθὲς εἶρηκας. Λέγει αὐτῷ ἡ γυνή· Κύριε, θεωρῶ ὅτι προφήτης εἶ σύ. Οἱ πατέρες ἡμῶν ἐν τῷ ὄρει τούτῳ προσεκύνησαν· καὶ ὑμεῖς λέγετε ὅτι ἐν Ἱεροσολύμοις ἐστὶν ὁ τόπος ὅπου δεῖ προσκυνεῖν. Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· γύναι, πίστευσόν μοι ὅτι ἔρχεται ὥρα ὅτε οὔτε ἐν τῷ ὄρει τούτῳ οὔτε ἐν Ἱεροσολύμοις προσκυνήσετε τῷ πατρί. Ὑμεῖς προσκυνεῖτε ὃ οὐκ οἶδατε, ἡμεῖς προσκυνούμεν ὃ οἶδαμεν· ὅτι ἡ σωτηρία ἐκ τῶν Ἰουδαίων ἐστίν. Ἄλλ' ἔρχεται ὥρα, καὶ νῦν ἐστίν, ὅτε οἱ ἀληθινοὶ προσκυνηταὶ προσκυνήσουσι τῷ πατρί ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ· καὶ γὰρ ὁ πατήρ τοιούτους ζητεῖ τοὺς προσκυνούντας αὐτόν. Πνεῦμα ὁ Θεός, καὶ τοὺς προσκυνούντας αὐτὸν ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ δεῖ προσκυνεῖν. Λέγει αὐτῷ ἡ γυνή· οἶδα ὅτι

Ξαναδιψάσει· ἀλλὰ ὁποῖος θὰ πιεῖ ἀπὸ τοῦ νεροῦ ποῦ ἐγὼ θὰ τοῦ δώσω ποτὲ δὲν θὰ διψάσει στὸν αἰῶνα, ἀλλὰ τὸ νερὸ ποῦ θὰ τοῦ δώσω θὰ γίνεи μέσα του νερομάνα, ποῦ θὰ ἀναβλύζει αἰώνια ζωὴ. Τοῦ λέγει ἡ γυναίκα· Κύριε, δός μου αὐτὸ τὸ νερό, γιὰ νὰ μὴ διψῶ μήτε νὰ ἔρχομαι ἐδῶ νὰ βγάζω νερό. Τῆς λέγει ὁ Ἰησοῦς· πήγαινε φώναξε τὸν ἄνδρα σου καὶ ἔλα ἐδῶ. Ἀποκρίθηκε ἡ γυναίκα καὶ εἶπε· δὲν ἔχω ἄνδρα. Τῆς λέγει ὁ Ἰησοῦς· καλὰ εἶπες πῶς ἄνδρα δὲν ἔχω· γιατί πέντε ἄνδρες εἶχες μὲ τὴ σειρά, καὶ αὐτὸς τώρα ποῦ ἔχεις δὲν εἶναι ἄνδρας σου· αὐτὸ ἀλήθεια τὸ εἶπες. Τοῦ λέγει ἡ γυναίκα· Κύριε, θαυμάζω πῶς ἐσύ εἶσαι προφήτης. Οἱ πατέρες μας προσκύνησαν σὲ τοῦτο τὸ βουνό· καὶ σεῖς λέτε πῶς στὰ Ἱεροσόλυμα εἶναι ὁ τόπος ποῦ πρέπει νὰ προσκυνοῦμε. Τῆς λέγει ὁ Ἰησοῦς· γυναίκα, νὰ μὲ πιστέψεις, ἔρχεται ὥρα ποῦ οὔτε σὲ τοῦτο τὸ βουνό οὔτε στὰ Ἱεροσόλυμα θὰ προσκυνάτε τὸ Θεό. Σεῖς οἱ Σαμαρεῖτες αὐτὸ ποῦ προσκυνάτε δὲν τὸ ξέρετε, ἡμεῖς οἱ Ἰουδαῖοι αὐτὸ ποῦ προσκυνοῦμε τὸ ξέρουμε, γιατί ἡ σωτηρία ἔρχεται ἀπὸ τοὺς Ἰουδαίους. Ἀλλὰ ἔρχεται ὥρα, καὶ ἦρθε κιόλας, ποῦ οἱ ἀληθινοὶ προσκυνητὲς θὰ προσκυνήσουν τὸ Θεὸ πνευματικὰ καὶ ἀληθινὰ· γιατί τέτοιους ζητάει ὁ Θεὸς ἐκείνους ποῦ τὸν προσκυνοῦν. Ὁ Θεὸς εἶναι πνεῦμα καὶ ἐκεῖνοι ποῦ τὸν προσκυνοῦν πνευματικὰ καὶ ἀληθινὰ πρέπει νὰ τὸν προσκυνοῦν. Τοῦ λέγει ἡ γυναίκα· ξέρω πῶς ἔρχεται Μεσσίας ποῦ λέγεται Χριστός· ὅταν ἔλθει ἐκεῖνος, θὰ μᾶς τὰ πεῖ καὶ θὰ τὰ ἐξηγήσει ὅλα. Τῆς λέγει ὁ Ἰησοῦς· ἐγὼ εἶμαι ποῦ σοῦ μιλῶ. Πάνω στὴν ὥρα

Μεσσίας ἔρχεται ὁ λεγόμενος Χριστός· ὅταν ἔλθῃ ἐκεῖνος, ἀναγγελεῖ ἡμῖν πάντα. Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· ἐγώ εἰμι ὁ λαλῶν σοι. Καὶ ἐπὶ τούτῳ ἦλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ἐθαύμασαν ὅτι μετὰ γυναικὸς ἐλάλει· οὐδεὶς μέντοι εἶπε, τί ζητεῖς ἢ τί λαλεῖς μετ' αὐτῆς; Ἀφῆκεν οὖν τὴν ὑδρίαν αὐτῆς ἡ γυνὴ καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν πόλιν, καὶ λέγει τοῖς ἀνθρώποις· δεῦτε ἴδετε ἄνθρωπον ὃς εἶπέ μοι πάντα ὅσα ἐποίησα· μήτι οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός; ἐξῆλθον οὖν ἐκ τῆς πόλεως καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτόν.

Ἐν δὲ τῷ μεταξύ ἡρώτων αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες· ῥαββί, φάγε. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· ἐγὼ βρώσιν ἔχω φαγεῖν, ἣν ὑμεῖς οὐκ οἴδατε. Ἐλεγον οὖν οἱ μαθηταὶ πρὸς ἀλλήλους· μή τις ἤνεγκεν αὐτῷ φαγεῖν; λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἐμὸν βρώμά ἐστιν ἵνα ποιῶ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με καὶ τελειώσω αὐτοῦ τὸ ἔργον. Οὐχ ὑμεῖς λέγετε ὅτι ἐτι τετράμηνός ἐστι καὶ ὁ θερισμός ἔρχεται; ἰδοὺ λέγω ὑμῖν, ἐπάρατε τοὺς ὀφθαλμούς ὑμῶν καὶ θεάσασθε τὰς χώρας, ὅτι λευκαὶ εἰσι πρὸς θερισμὸν ἤδη. Καὶ ὁ θερίζων μισθὸν λαμβάνει καὶ συνάγει καρπὸν εἰς ζωὴν αἰώνιον, ἵνα καὶ ὁ σπεύρων ὁμοῦ χαίρῃ καὶ ὁ θερίζων. Ἐν γὰρ τούτῳ ὁ λόγος ἐστὶν ὁ ἀληθινός, ὅτι ἄλλος ἐστὶν ὁ σπεύρων καὶ ἄλλος ὁ θερίζων. Ἐγὼ ἀπέστειλα ὑμᾶς θερίζειν ὃ οὐχ ὑμεῖς κεκό-

ῆλθαν καὶ οἱ μαθητὲς του καὶ τοὺς ἔκανε ἐντύπωση ποὺ μιλοῦσε μὲ μιὰ γυναίκα· ὅμως κανένας δὲν τοῦ εἶπε, τί συζητᾷς ἢ τί μιλάς μαζί της; Ἀφῆσε λοιπὸν τὴν στάμνα της ἡ γυναίκα καὶ ἔφυγε στὴν πόλη καὶ λέγει στοὺς ἀνθρώπους. Ἐλάτε νὰ δῆτε ἓναν ἄνθρωπο ποὺ μοῦ εἶπε ὅλα ὅσα ἔκαμα· μήπως αὐτὸς εἶναι ὁ Χριστός; Βγῆκαν λοιπὸν ἀπὸ τὴν πόλη καὶ ἔρχονταν πρὸς αὐτόν. Στὸ μεταξύ οἱ μαθητὲς τὸν παρακαλοῦσαν καὶ τοῦ ἔλεγαν· διδάσκαλε φάγε· Ἐκεῖνος τοὺς εἶπε· ἐγὼ ἔχω νὰ φάω φαγητὸ ποὺ ἐσεῖς δὲν τὸ ξέρετε. Ἐλεγον λοιπὸν οἱ μαθητὲς μεταξύ τους· μήπως κανένας τοῦ ἔφερε νὰ φάγει; Τοὺς λέγει ὁ Ἰησοῦς· δική μου τροφή εἶναι νὰ κάνω τὸ θέλημα ἐκείνου, ποὺ μὲ ἔστειλε καὶ νὰ τελειώσω τὸ ἔργο του. Σεῖς δὲν τὸ λέτε ὅτι πλησιάζει ὁ καιρὸς τοῦ θερισμοῦ; Νά, σὰς λέγω, σηκῶστε τὰ μάτια σας καὶ κοιτάξτε πέρα στὰ χωράφια ὅτι εἶναι ἄσπρα, ἔτοιμα κιόλας γιὰ θερισμὸ (τὰ ἔθνη καὶ τοὺς λαοὺς ἐννοοῦσε). Καὶ ἐκεῖνος ποὺ θερίζει παίρνει μισθὸ καὶ μαζεύει καρπὸ γιὰ τὴν αἰώνια ζωὴ, γιὰ νὰ χαίρουν μαζί καὶ ἐκεῖνος ποὺ σπέρνει καὶ ἐκεῖνος ποὺ θερίζει. Ἐδῶ ἐφαρμόζεται ἡ ἀληθινὴ παροιμία, πῶς ἄλλος σπέρνει καὶ ἄλλος θερίζει. Ἐγὼ σὰς ἔστειλα νὰ θερίζετε ἐκεῖνο γιὰ τὸ ὁποῖο σεῖς δὲν ἔχετε κοπιᾶσει· ἄλλοι ἔχουν κοπιᾶσει καὶ σεῖς μῆνυκα στὸν κόπο τους. Καὶ ἀπὸ τὴν πόλη ἐκείνη πολλοὶ ἀπὸ τοὺς Σαμαρεῖτες πίστεψαν σ' αὐτόν, ἐπειδὴ τοὺς ἔλεγε ἡ γυναίκα καὶ μαρτυροῦσε πῶς μοῦ εἶπεν ὅλα ὅσα ἔκαμα. Ὅταν ἦλθαν πρὸς αὐτόν οἱ Σαμαρεῖτες, τὸν παρακαλοῦσαν νὰ μείνι κοντά τους, καὶ ἔμεινε ἐκεῖ δυὸ μέρες. Καὶ ἀκόμη πιὸ πολλοὶ πί-

ἰάκατε· ἄλλοι κεκοπιάκασι, καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν κόπον αὐτῶν εἰσ-εληλύθατε. Ἐκ δὲ τῆς πόλεως ἐκείνης πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν τῶν Σαμαρειτῶν διὰ τὸν λόγον τῆς γυναικὸς, μαρτυροῦ-σης ὅτι εἶπέ μοι πάντα ὅσα ἐποίησα. Ὡς οὖν ἦλθον πρὸς αὐτὸν οἱ Σαμαρεῖται, ἡρώτων αὐτὸν μεῖναι παρ' αὐτοῖς· καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ δύο ἡμέρας. Καὶ πολλῶ πλείους ἐπίστευσαν διὰ τὸν λόγον αὐτοῦ, τῇ τε γυναικὶ ἔλεγον ὅτι οὐκέτι διὰ τὴν σὴν λαλίαν πιστεύομεν· αὐτοὶ γὰρ ἀκηκόαμεν, καὶ οἶδαμεν ὅτι οὗ-τός ἐστιν ἀληθῶς ὁ σωτὴρ τοῦ κόσμου, ὁ Χριστός.»

στεψαν μὲ τῇ διδαχῇ ποὺ τοὺς ἔκανε, καὶ ἔλεγον στὴ γυναῖκα πὼς τώρα πιά δὲν πιστεύουμε, γιατί μᾶς τὸ λὲς ἐσύ, ἀλλὰ γιατί ἔμεῖς οἱ ἴδιοι ἔχουμε ἀκούσει καὶ ξέρομε πὼς αὐ-τὸς εἶναι πραγματικά ὁ Χριστὸς ὁ σωτήρας τοῦ κόσμου.

Γ' ΑΝΑΛΥΣΗ – ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ

1. Ὁ Κύριος λέγει στὴ Σαμαρείτισσα, πὼς ἔχει τὸ ζωντανὸ νερό, ποὺ ἅμα ὁ ἄνθρωπος τὸ πιεῖ δὲν θὰ διψήσει ποτέ. Τὸ νερὸ αὐτὸ εἶναι, ὅπως μᾶς λέγει ὁ εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης, τὸ Ἅγιο Πνεῦμα, ποὺ οἱ ἄνθρωποι θὰ λάβουν τὴν ἡμέρα τῆς Πεντηκο-στῆς. Τὸ Ἅγιο Πνεῦμα μᾶς ἐνώνει μὲ τὴ ζωὴ τοῦ Χριστοῦ, ὅταν μεταβάλλει στὴ θεία Λειτουργία τὸν Ἄρτο καὶ τὸν Οἶνο σὲ Σῶμα καὶ Αἷμα τοῦ Κυρίου μας. Ὅποιος κοινωνεῖ τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων παίρνει τὴ ζωὴ τοῦ Χριστοῦ μέσα του.

2. Ἡ Σαμαρείτισσα ἐκεῖ ποὺ δὲν τὸ περίμενε ἄκουσε τὸν Κύριο νὰ τῆς φανερώνει τὰ μυστικὰ τῆς ζωῆς της. Ποιὸς ἄνθρω-πος ἀπὸ μᾶς μπορεῖ νὰ κρυφτεῖ ἀπὸ τὸ μάτι τοῦ Θεοῦ; Τὴν ὥρα ποὺ ὁ ἄνθρωπος κάνει τὴν ἁμαρτία, πρέπει νὰ ξέρει πὼς τὸν βλέπει ὁ Θεός. Δὲν ὑπάρχει τρόπος νὰ κρυφτοῦμε ἀπὸ τὸν παν-τογνώστη Κύριο. Στοὺς ἀνθρώπους μπορεῖ νὰ ὑποκρινόμαστε.

Δηλαδή άλλα πράγματα να σκεφτόμαστε και άλλα να δείχνουμε με τις πράξεις μας. Ἄλλα τὸ Θεὸ μήτε νὰ τὸν γελάσουμε μποροῦμε, μήτε νὰ τοῦ κρυφτοῦμε. Ὁ Κύριος φανερώνει στὴ Σαμαρείτισσα καὶ σὲ ὅλους μας ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι Πνεῦμα καὶ πρέπει νὰ τὸν λατρεύουμε πνευματικὰ καὶ ἀληθινὰ. Ἄν ἀγαπᾶμε τὸ Θεό, θέλουμε νὰ βρισκόμαστε πάντα κοντά του. Νὰ προσευχόμαστε, νὰ μιᾶμε μαζί του, νὰ τὸν λατρεύουμε στὴν ἐκκλησία καὶ νὰ μετέχουμε στὰ μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας μας.

3. Ἡ Σαμαρείτισσα εἶχε εἰλικρίνεια στὴν καρδιά της. Ἀναγνώρισε τὶς ἀμαρτίες της χωρὶς δικαιολογία. Καὶ ρώτησε τὸν Κύριο γιὰ τὸν ἐρχόμενο Μεσσία. Ἦθελε νὰ συνδεθεῖ μαζί του μετὰ τὴν πίστη καὶ τὴν ἀγάπη. Γι' αὐτὸ καὶ ὁ Κύριος τῆς ἀποκαλύπτει: «Ἐγὼ εἶμαι, τῆς λέγει, ποῦ σοῦ μιλῶ». Μεγαλύτερη τιμὴ καὶ εὐεργεσία ἀπὸ αὐτὴ δὲν μπορούσε νὰ βρεῖ ἡ Σαμαρείτισσα. Ἐγίνε μάρτυρας τοῦ Χριστοῦ στοὺς συμπατριῶτες της, γιατί τὸν εἶχε ζήσει πιά μέσα στὴν καρδιά της. Ἐγίνε ἡ πρώτη ἱεραπόστολος, ποῦ μάζεψε στὸ Χριστὸ πολλοὺς Σαμαρείτες, ποῦ ὁμολογοῦσαν μὲ ἀξιοθαύμαστη πίστη: «Αὐτὸς εἶναι ὁ ἀληθινὸς σωτήρας τοῦ κόσμου, ὁ Χριστός».

4. Μακάρι ὁ ἄνθρωπος ἀπὸ μικρὸς νὰ ζεῖ μέσα του τὸ Χριστὸ καὶ ὕστερα νὰ τὸν μεταφέρει καὶ στοὺς ἄλλους. Τὸ κάθε παιδί ἔχει πολλοὺς τρόπους γιὰ νὰ ὁμολογεῖ τὸ Χριστὸ στοὺς ἄλλους ἀνθρώπους. Μὲ τὴν εὐλαβικὴ προσευχή, μὲ τὴν ἀγάπη καὶ τὴν καλωσύνη, μὲ τὴν προσφορὰ βοήθειας στοὺς ἄλλους, μὲ τὸν τακτικὸ ἐκκλησιασμό, μὲ τὰ καλὰ λόγια, μὲ τὴν ὁμολογία τῆς ἀλήθειας, μὲ τὸ σεβασμὸ στοὺς γονεῖς καὶ τοὺς δασκάλους καὶ σ' ὅλους γενικὰ τοὺς ἀνθρώπους μπορεῖ νὰ γίνεῖ ἓνας σύγχρονος ἱεραπόστολος.

Δ' ΔΙΔΑΓΜΑ:

«Οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ Σωτὴρ τοῦ κόσμου, ὁ Χριστός».
(Ἰωάννη κεφ. δ' στίχος 42).

Ε' ΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΚΛ. ΡΗΤΟΡΩΝ

«Ὁ διάλογος τοῦ Κυρίου μὲ τὴ Σαμαρείτισσα εἶναι ἀπὸ τὰ ἐκλεκτό-

τερα κομμάτια τοῦ Εὐαγγελίου. Ἐδῶ βρίσκει ὁ Κύριος τὴν εὐκαιρία νὰ ἀποκαλύψει τὶς πιὸ ὑψηλές ἀλήθειες. Τὴν ιδιότητά του ὡς Μεσσία, τὸν τρόπο τῆς ἀληθινῆς λατρείας καὶ τὴ δροσιστικὴ δύναμη τῆς Χάριτός Του» (ΙΩΑΝΝΗ ΦΟΥΝΤΟΥΛΗ, Λογικὴ Λατρεία, Θεο/νίκη 1971, σελ. 105).

ΣΤ' ΑΣΚΗΣΕΙΣ-ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Ποιὸ εἶναι τὸ ζωντανὸ νερό, ποὺ μᾶς προσφέρει ὁ Χριστός;
2. Τί διδάσκει ἀπὸ τὴ διαγωγή τῆς Σαμαρείτισσας;
3. Τί ἔκανε ἡ Σαμαρείτισσα ἀφοῦ πίστεψε στὸ Χριστό;

31. – Κυριακὴ τοῦ Τυφλοῦ.

(Ἰωάννη κεφ. θ' στίχοι 1-38).

Α' ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ὁ Κύριος μᾶς φανερῶνει μὲ τὸ σημερινὸ θαῦμα ὅτι εἶναι ὁ ἀληθινὸς Θεός, ποὺ χαρίζει καὶ πάλι τὸ φῶς στὸ δυστυχισμένο ἄνθρωπο. Συνάμα ὅμως μᾶς βοηθεῖ νὰ καταλάβουμε ὅτι αὐτὸς ὡς Θεὸς εἶναι τὸ «φῶς τοῦ κόσμου» (Ἰω. η' 12). Αὐτὸ τὸ φῶς μᾶς θυμίζει τὸ Ἅγιο Πνεῦμα, ποὺ θὰ τὸ δεχτοῦμε στὴν Ἐκκλησίᾳ μετὰ ἀπὸ δέκα πέντε περίπου μέρες ἀπὸ σήμερα.

Β' ΚΕΙΜΕΝΟ

«Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ παράγων ὁ Ἰησοῦς εἶδεν ἄνθρωπον τυφλὸν ἐκ γενετῆς. Καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες· ῥαββί, τίς ἥμαρτεν, οὗτος ἢ οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ἵνα τυφλὸς γεννηθῇ; Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς· οὔτε οὗτος ἥμαρτεν οὔτε οἱ γονεῖς

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Ἐκεῖνο τὸν καιρὸ, καθὼς περνοῦσε ὁ Ἰησοῦς, εἶδε ἕναν ἄνθρωπο ποὺ εἶχε γεννηθεῖ τυφλός. Τότε τὸν ρώτησαν οἱ μαθητές του καὶ τοῦ λέγουν· διδάσκαλε, ποῖος ἀμάρτησε, αὐτὸς ἢ οἱ γονεῖς του, γιὰ νὰ γεννηθεῖ τυφλός; Ἀποκρίθηκε ὁ Ἰησοῦς· οὔτε αὐτὸς ἀμάρτησε οὔτε οἱ γονεῖς του, ἀλλὰ γεννήθηκε τυφλός γιὰ νὰ

αὐτοῦ, ἀλλ' ἵνα φανερωθῇ τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ ἐν αὐτῷ. Ἐμὲ δεῖ ἐργάζεσθαι τὰ ἔργα τοῦ πέμψαντός με ἕως ἡμέρα ἐστίν· ἔρχεται νῦν ὅτε οὐδεὶς δύναται ἐργάζεσθαι. Ὅταν ἐν τῷ κόσμῳ ᾤ, φῶς εἰμι τοῦ κόσμου. Ταῦτα εἰπὼν ἔπτυσσε χαμαὶ καὶ ἐποίησε πηλὸν ἐκ τοῦ πτύσματος, καὶ ἐπέχρισε τὸν πηλὸν ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμούς τοῦ τυφλοῦ καὶ εἶπεν αὐτῷ· ὕπαγε νίψαι εἰς τὴν κολυμβήθραν τοῦ Σιλωάμ, ὃ ἐρμηνεύεται ἀπεσταλμένος. Ἀπῆλθεν οὖν καὶ ἐνίψατο, καὶ ἦλθε βλέπων. Οἱ οὖν γείτονες καὶ οἱ θεωροῦντες αὐτὸν τὸ πρότερον ὅτι τυφλὸς ἦν, ἔλεγον· οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ καθημένος καὶ προσαιτῶν; ἄλλοι ἔλεγον ὅτι οὗτός ἐστιν· ἄλλοι δὲ ὅτι ὁμοιος αὐτῷ ἐστιν. Ἐκεῖνος ἔλεγεν ὅτι ἐγὼ εἰμι. Ἐλεγον οὖν αὐτῷ· πῶς ἀνεψῆχθησάν σου οἱ ὀφθαλμοί; ἀπεκρίθη ἐκεῖνος καὶ εἶπεν· ἄνθρωπος λεγόμενος Ἰησοῦς πηλὸν ἐποίησε καὶ ἐπέχρισέ μου τοὺς ὀφθαλμούς καὶ εἶπέ μοι· ὕπαγε εἰς τὴν κολυμβήθραν τοῦ Σιλωάμ καὶ νίψαι· ἀπελθὼν δὲ καὶ νιψάμενος ἀνέβλεψα. Εἶπον οὖν αὐτῷ· ποῦ ἐστιν ἐκεῖνος; λέγει· οὐκ οἶδα. Ἄγουσιν αὐτὸν πρὸς τοὺς Φαρισαίους, τὸν ποτε τυφλόν. Ἦν δὲ σάββατον ὅτε τὸν πηλὸν ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς καὶ ἀνέψξεν αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμούς. Πάλιν οὖν ἡρώτων αὐτὸν καὶ οἱ Φαρισαῖοι πῶς ἀνέβλεψεν. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· πηλὸν ἐπέθηκέ μου· ἐπὶ

φανερωθῶν σ' αὐτὸν τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ. Ἐγὼ πρέπει νὰ ἐργάζομαι τὰ ἔργα ἐκείνου ποῦ με ἔστειλε, ὥς που ἀκόμη εἶναι ἡμέρα· ἔρχεται νύχτα, ὅπου κανένας δὲν μπορεῖ νὰ ἐργάζεται. Ὅταν εἶμαι στὸν κόσμον, φῶς εἰμαι τοῦ κόσμου. Ἀφοῦ εἶπε αὐτά, ἔφτυσε χάμω καὶ με τὸ σάλιο ἔκαμε λάσπη καὶ ἔβαλε τὴν λάσπη πάνω στὰ μάτια τοῦ τυφλοῦ καὶ τοῦ εἶπε· πήγαινε νὰ νιφτεῖς στὴ δεξαμενὴ τοῦ Σιλωάμ, ποῦ στὰ ἑλληνικὰ θέλει νὰ πεῖ «ἀπεσταλμένος». Πῆγε λοιπὸν καὶ νίφτηκε καὶ ἦλθε βλέποντας. Οἱ γειτόνοι του λοιπὸν καὶ ἐκεῖνοι ποῦ τὸν ἐβλεπαν καὶ ἤξεραν πῶς πρῶτα ἦταν τυφλός, ἔλεγαν· αὐτὸς δὲν εἶναι ποῦ καθόταν καὶ ζητιάνευε; Ἄλλοι ἔλεγαν πῶς αὐτὸς εἶναι· ἄλλοι πῶς κάποιος ὁμοίος του· ἐκεῖνος ἔλεγε πῶς ἐγὼ εἰμαι· τοῦ ἔλεγαν λοιπὸν· πῶς ἀνοιχτήκαν τὰ μάτια σου; Ἀποκρίθηκε ἐκεῖνος καὶ εἶπε· ἓνας ἄνθρωπος ποῦ λέγεται Ἰησοῦς ἔκαμε λάσπη καὶ ἔβαλε πάνω στὰ μάτια μου καὶ μοῦ εἶπε· πήγαινε στὴ δεξαμενὴ τοῦ Σιλωάμ καὶ νίψου· πῆγα λοιπὸν καὶ νίφτηκα καὶ εἶδα τὸ φῶς μου. Τοῦ εἶπαν· ποῦ εἶναι ἐκεῖνος; Λέγει· δὲν ξέρω. Παίρνουν τὸν ἄλλοτε τυφλὸ καὶ τὸν πηγαίνουν στοὺς Φαρισαίους. Ἦταν δὲ Σάββατο ὅταν ἔκαμε τὴ λάσπη ὁ Ἰησοῦς καὶ ἀνοιξε τὰ μάτια τοῦ τυφλοῦ. Ρωτοῦσαν λοιπὸν πάλι οἱ Φαρισαῖοι τὸν ἄλλοτε τυφλόν, πῶς εἶδε τὸ φῶς του· καὶ αὐτὸς τοὺς εἶπε· ἔβαλε λάσπη πάνω στὰ μάτια μου καὶ νίφτηκα καὶ βλέπω. Ἐλεγον λοιπὸν μερικοὶ ἀπὸ τοὺς Φαρισαίους· αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος δὲν εἶναι ἀπὸ τὸ Θεό, γιατί δὲν φυλάει τὴν ἀργία τοῦ Σαββάτου. Ἄλλοι ἔλεγαν· πῶς μπορεῖ ἄνθρωπος ἁμαρτωλὸς νὰ κάνει τέτοια θαύματα; Ἔτσι

τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ ἐνιψάμην, καὶ βλέπω. Ἔλεγον οὖν ἐκ τῶν Φαρισαίων τινές· οὗτος ὁ ἄνθρωπος οὐκ ἔστι παρὰ τοῦ Θεοῦ, ὅτι τὸ σάββατον οὐ τηρεῖ. Ἄλλοι ἔλεγον· πῶς δύναται ἄνθρωπος ἀμαρτωλὸς τοιαῦτα σημεῖα ποιεῖν; καὶ σχίσμα ἦν ἐν αὐτοῖς. Λέγουσι τῷ τυφλῷ πάλιν· σὺ τί λέγεις περὶ αὐτοῦ, ὅτι ἤνοιξέ σου τοὺς ὀφθαλμούς; ὁ δὲ εἶπεν ὅτι προφήτης ἐστίν. Οὐκ ἐπίστευσαν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι περὶ αὐτοῦ ὅτι τυφλὸς ἦν καὶ ἀνέβλεψεν, ἕως ὅτου ἐφώνησαν τοὺς γονεῖς αὐτοῦ τοῦ ἀναβλέψαντος καὶ ἠρώτησαν αὐτοὺς λέγοντες· οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς ὑμῶν, ὃν ὑμεῖς λέγετε ὅτι τυφλὸς ἐγεννήθη; πῶς οὖν ἄρτι βλέπει; ἀπεκρίθησαν δὲ αὐτοῖς οἱ γονεῖς αὐτοῦ καὶ εἶπον· οἶδαμεν ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς ἡμῶν καὶ ὅτι τυφλὸς ἐγεννήθη. Πῶς δὲ νῦν βλέπει οὐκ οἶδαμεν· αὐτὸς ἡλικίαν ἔχει, αὐτὸν ἐρωτήσατε, αὐτὸς περὶ ἑαυτοῦ λαλήσει. Ταῦτα εἶπον οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ὅτι ἐφοβοῦντο τοὺς Ἰουδαίους· ἥδη γὰρ συνετέθειντο οἱ Ἰουδαῖοι ἵνα, ἐάν τις αὐτὸν ὁμολογήσῃ Χριστόν, ἀποσυνάγωγος γένηται. Διὰ τοῦτο οἱ γονεῖς αὐτοῦ εἶπον ὅτι ἡλικίαν ἔχει, αὐτὸν ἐρωτήσατε. Ἐφώνησαν οὖν ἐκ δευτέρου τὸν ἄνθρωπον ὃς ἦν τυφλός, καὶ εἶπον αὐτῷ· δὸς δόξαν τῷ Θεῷ· ἡμεῖς οἶδαμεν ὅτι ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἀμαρτωλὸς ἐστίν. Ἀπεκρίθη οὖν ἐκεῖνος καὶ

χωρίσθηκαν οἱ γνώμες μεταξύ τους. Λέγουν πάλι στὸν τυφλό. Σὺ τί λὲς γι' αὐτὸν τὸν ἄνθρωπο; Γιατί τὰ δικό σου μάτια ἄνοιξε. Καὶ αὐτὸς εἶπε πῶς εἶναι προφήτης. Δὲν πίστεψαν λοιπὸν οἱ Ἰουδαῖοι γι' αὐτὸν πῶς ἦταν τυφλὸς καὶ εἶδε τὸ φῶς του, μέχρι ποῦ φώναξαν τοὺς γονεῖς του καὶ τοὺς ρώτησαν λέγοντές τους· αὐτὸς εἶναι ὁ γιὸς σας, ποῦ λέτε πῶς γεννήθηκε τυφλός; Πῶς λοιπὸν τώρα βλέπει; Τοὺς ἀποκρίθηκαν οἱ γονεῖς του καὶ εἶπαν· ἔξομε πῶς αὐτὸς εἶναι ὁ γιὸς μας καὶ πῶς γεννήθηκε τυφλός. Πῶς ὅμως τώρα βλέπει δὲν ἔξομε ἢ ποῖος τοῦ ἄνοιξε τὰ μάτια δὲν ἔξομε· ὁ ἴδιος εἶναι σὲ ἡλικία, τὸν ἴδιο νὰ ρωτήσετε ὁ ἴδιος θὰ πεῖ γιὰ τὸν ἑαυτό του. Αὐτὰ εἶπαν οἱ γονεῖς του, ἐπειδὴ ἐφοβοῦντο τοὺς Ἰουδαίους· γιατί εἶχαν κάνει κιόλας συμφωνία οἱ Ἰουδαῖοι, ὥστε ἂν κανεὶς ὁμολογήσῃ τὸ Χριστό, νὰ τὸν διώξουν ἀπὸ τῆ Συναγωγῇ. Γι' αὐτὸ οἱ γονεῖς του εἶπαν πῶς ὁ ἴδιος ἔχει ἡλικία, καὶ νὰ ρωτήσουν τὸν ἴδιο. Γιὰ δευτέρη λοιπὸν φορὰ φώναξαν τὸν ἄνθρωπο ποῦ ἦταν τυφλὸς καὶ τοῦ εἶπαν. Νὰ δοξάζεις τὸ Θεό· ἐμεῖς ἔξομε πῶς αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος εἶναι ἀμαρτωλός. Ἐκεῖνος ἀπάντησε καὶ εἶπε. Ἄν εἶναι ἀμαρτωλὸς δὲν ξέρω· ἕνα ξέρω, πῶς πρὶν ἤμου τυφλὸς καὶ ἐδῶ καὶ λίγη ὥρα βλέπω. Τοῦ εἶπαν πάλι· καὶ τί σοῦ ἔκαμε; Μὲ ποιὸ τρόπο σοῦ ἄνοιξε τὰ μάτια; Ἐκεῖνος τοὺς ἀπάντησε· λίγο πρὶν σᾶς εἶπα καὶ δὲν ἀκούσατε; τί πάλι θέλετε νὰ ἀκούτε; Μήπως θέλετε καὶ σεῖς νὰ γίνετε μαθητές του; Ἐκεῖνοι γέλασαν μαζί του καὶ εἶπαν· ἐσὺ εἶσαι μαθητὴς ἐκεῖνου· ἐμεῖς εἴμαστε μαθητὲς τοῦ Μωϋσῆ. Ἐμεῖς ἔξομε πῶς ὁ Θεὸς μίλησε στὸ Μωϋσῆ· γι' αὐτὸν

εἶπεν· εἰ ἁμαρτωλὸς ἐστίν οὐκ οἶδα· ἐν οἶδα, ὅτι τυφλὸς ὢν ἄρτι βλέπω. Εἶπον δὲ αὐτῷ πάλιν· τί ἐποίησέ σου; πῶς ἤνοιξέ σου τοὺς ὀφθαλμοὺς; Ἀπεκρίθη αὐτοῖς· εἶπον ὑμῖν ἤδη, καὶ οὐκ ἠκούσατε· τί πάλιν θέλετε ἀκοῦειν; μὴ καὶ ὑμεῖς θέλετε αὐτοῦ μαθηταὶ γενέσθαι; ἐλοιδορήσαν αὐτὸν καὶ εἶπον· σὺ εἰ μαθητῆς ἐκείνου· ἡμεῖς δὲ τοῦ Μωϋσέως ἐσμὲν μαθηταί. Ἡμεῖς οἶδαμεν ὅτι Μωϋσεὶ λελάληκεν ὁ Θεός· τοῦτον δὲ οὐκ οἶδαμεν πόθεν ἐστίν. Ἀπεκρίθη ὁ ἄνθρωπος καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ἐν γὰρ τούτῳ θαυμαστόν ἐστιν, ὅτι ὑμεῖς οὐκ οἴδατε πόθεν ἐστί, καὶ ἀνέψξέ μου τοὺς ὀφθαλμούς. Οἶδαμεν δὲ ὅτι ἁμαρτωλῶν ὁ Θεὸς οὐκ ἀκούει, ἀλλ' ἐάν τις θεοσεβῆς ἦ καὶ τὸ θέλημα αὐτοῦ ποιῇ, τούτου ἀκούει. Ἐκ τοῦ αἰῶνος οὐκ ἠκούσθη ὅτι ἤνοιξέ τις ὀφθαλμοὺς τυφλοῦ γεγεννημένου. Εἰ μὴ ἦν οὗτος παρὰ Θεοῦ, οὐκ ἡδύνατο ποιεῖν οὐδέν. Ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον αὐτῷ· ἐν ἁμαρτίαις σὺ ἐγεννήθης ὅλος, καὶ σὺ διδάσκεις ἡμᾶς; καὶ ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω. Ἦκουσεν ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω, καὶ εὐρών αὐτὸν εἶπεν αὐτῷ· σὺ πιστεύεις εἰς τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ; ἀπεκρίθη ἐκεῖνος καὶ εἶπε· καὶ τίς ἐστι, Κύριε, ἵνα πιστεύσω εἰς αὐτόν; Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· καὶ ἑώρακας αὐτόν καὶ ὁ λαλῶν μετὰ σοῦ ἐκεῖνός ἐστιν. Ὁ δὲ ἔφη· πιστεύω, Κύριε· καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ.

ὁμως ἐδῶ δὲν ξέρουμε ἀπὸ ποῦ εἶναι. Ὁ ἄνθρωπος ἀπάντησε καὶ εἶπε· ἐσεῖς δὲν ξέρετε ἀπὸ ποῦ εἶναι καὶ αὐτὸ εἶναι περίεργο, καὶ ὁμως αὐτὸς ὁ Θεὸς δὲν ἀκούει τοὺς ἁμαρτωλοὺς, ἀλλὰ ἀκούει ἐκείνους ποὺ τὸν σέβονται καὶ κάνουν τὸ θέλημά του. Ἀπὸ τότε ποῦ κτίστηκε ὁ κόσμος δὲν ἀκούστηκε πῶς ἄνοιξε κανεὶς τὰ μάτια ἐνὸς ἀνθρώπου ποὺ γεννήθηκε τυφλός. Δὲν θὰ μπορούσε νὰ κάνει τίποτα τέτοιο, ἂν δὲν ἦταν αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος ἀπὸ τὸ Θεό. Τοῦ ἀπάντησαν καὶ εἶπαν· ἐσὺ εἶσαι βουτηγμένος μέσα στὶς ἁμαρτίες καὶ τώρα διδάσκεις ἡμᾶς; Καὶ τὸν ἐβγαλαν ἔξω. Ὁ Ἰησοῦς ἄκουσε πῶς τὸν ἐβγαλαν ἔξω καὶ τοῦ εἶπε, ὅταν τὸν βρῆκε· σὺ πιστεύεις στὸν υἱὸ τοῦ Θεοῦ; Ἐκεῖνος ἀπάντησε καὶ εἶπε· Καὶ ποιὸς εἶναι, Κύριε, γιὰ νὰ πιστέψω; Ὁ δὲ Ἰησοῦς τοῦ εἶπε· καὶ τὸν εἶδες καὶ αὐτὸς ποῦ σοῦ μιλεῖ αὐτὸς εἶναι. Καὶ εἶπε αὐτός· πιστεύω, Κύριε, καὶ τὸν προσκύνησε.

Ἐπίτιτλο, ἀρχικό γράμμα Ε, ἀπὸ Τετραευάγγελο τῆς Ἱ. Μονῆς Κουτλου-
μουσίου τοῦ Ἀγίου Ὁρους (18ος αἰ.).

Γ' ΑΝΑΛΥΣΗ – ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ

1. Ὃταν εἶδαν οἱ μαθητὲς τὸ γεννημένο τυφλό, ρώτησαν τὸν Κύριο: «Ποῖος ἀμάρτησε αὐτὸς ἢ οἱ γονεῖς του γιὰ νὰ γεννη-
θεῖ τυφλός;» Ὁ Ἰησοῦς τοὺς ἀπάντησε: «Οὔτε αὐτὸς ἀμάρτησε
οὔτε οἱ γονεῖς του. Γεννήθηκε τυφλὸς γιὰ νὰ φανερωθοῦν σ'
αὐτὸν τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ». Τὸ ἔργο τοῦ Θεοῦ, εἶναι ἡ ἀπαλλαγὴ
τῶν ἀνθρώπων ἀπὸ τὸ σκοτάδι τῆς ἀμαρτίας καὶ ἡ προσφορὰ τοῦ
φωτός, πού εἶναι ὁ Χριστός, ὁ Σωτὴρας τοῦ κόσμου. Μόλις εἶδε ὁ
κόσμος τὴ θαυματουργικὴ θεραπεία τοῦ τυφλοῦ χωρίστηκε σὲ

δυο ομάδες. "Άλλοι ἔλεγαν πὼς αὐτὸς ποὺ ἔγινε καλὰ, εἶναι ὁ τυφλός, ποὺ πρὶν τὸν ἔβλεπαν νὰ ζητιανεύει. "Άλλοι πάλι ἔλεγαν πὼς δὲν εἶναι αὐτός, ἀλλὰ κάποιος ὁμοιὸς του. Οἱ Φαρισαῖοι ἄρχισαν τὶς ἀνακρίσεις. Τὸν ρωτοῦσαν καὶ τὸν ξαναρωτοῦσαν νὰ τοὺς πεῖ μὲ ποῖο τρόπο ἔγινε καλὰ. Οἱ Φαρισαῖοι ἤθελαν νὰ δυσφημήσουν τὸν Κύριο. Καὶ ὁ θεραπευθεὶς τυφλὸς ἀπαντοῦσε, πὼς ἄνθρωπος ἁμαρτωλὸς ποτὲ δὲν μπορεῖ νὰ κάνει, αὐτὸ ποὺ ἔκανε σὲ μένα ὁ Ἰησοῦς.

2. Στὴ συνέχεια οἱ Φαρισαῖοι θέλησαν νὰ φοβήσουν τοὺς γονεῖς τοῦ τυφλοῦ. Τοὺς ἀνάκριναν καὶ αὐτοὶ ἀπάντησαν πὼς αὐτὸς εἶναι ὁ τυφλὸς γιὸς τους, ἀλλὰ γιὰ περισσότερες πληροφορίες καλὸ θὰ ἦταν νὰ ρωτοῦσαν τὸν ἴδιο, ποὺ ἄλλωστε ἔχει καὶ τὴν κατάλληλη ἡλικία. Στὸ τέλος ὁ τυφλὸς ὁμολογοῦσε μὲ σταθερότητα τὴν πίστη του στὸ Χριστὸ καὶ τὸν ἀναγνώρισε μὲ τὴν πίστη του ὅτι εἶναι ὁ ἀληθινὸς Θεός. Καὶ σήμερα ὑπάρχουν πολλοὶ ἐχθροὶ τοῦ Χριστοῦ. Κατηγοροῦν τὴν Ἐκκλησία μας καὶ ταιπρωροῦν τοὺς ἀνθρώπους. Εἶναι οἱ διάφοροι αἰρετικοὶ καὶ ἄθεοι. Εἶναι οἱ ψευτοπροφήτες, ποὺ ὅμως παρουσιάζονται σὰν πρόβατα. Καὶ ἐμεῖς χρειαζόμαστε νὰ ὁμολογοῦμε τὴν πίστη μας στὸ Χριστὸ καὶ νὰ μὴν ὑπολογίζουμε κανέναν ἀπολύτως. "Όταν ἐμεῖς τὸ θέλουμε, τότε ὁ Κύριος μᾶς γεμίζει μὲ δύναμη καὶ θάρρος. Δὲν ἔχει σημασία, ἂν εἴμαστε ἀκόμα μικροὶ στὴν ἡλικία. "Όταν ἡ ψυχὴ τοῦ παιδιοῦ φωτίζεται ἀπὸ τὸ Χριστό, τότε παίρνει δύναμη καὶ γίνεται ὁ δάσκαλος τῶν μεγάλων.

3. Ὁ Κύριος δέχθηκε τὴν προσκύνηση τοῦ τυφλοῦ, γιατί μ' αὐτὸ μᾶς φανέρωσε πὼς εἶναι ὁ ἴδιος ὁ Θεός. Τέτοια εἶναι ἡ δύναμη τῆς πίστεως. Ὁδηγεῖ τὸν κάθε ἄνθρωπο στὴν κοινὴν του μὲ τὸ Θεό. Τὴν ἴδια λατρεία καὶ δοξολογία προσφέρουμε καὶ ἐμεῖς κάθε Κυριακὴ στὴν Ἐκκλησία. Μᾶς ἀξιώνει ὁ Θεὸς νὰ ὁμολογοῦμε: «Εἰς ἅγιος, εἰς Κύριος, Ἰησοῦς Χριστός, εἰς δόξαν Θεοῦ Πατρὸς. Ἀμήν».

Δ' ΔΙΔΑΓΜΑ:

« Σὺ πιστεύεις εἰς τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ; Πιστεύω, Κύριε· καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ. » (Ἰωάννη κεφ. θ' στίχοι 35-38).

Ε' ΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΚΛ. ΡΗΤΟΡΩΝ

«Ὁ τυφλὸς ἔδειξε καθαρὰ τὴ βαθιὰ ἀγάπη του γιὰ τὴν ἀλήθεια καὶ τὴν ἀκλόνητη πίστη του στὸν Ἰησοῦ Χριστό. Ἄραγε ἐμεῖς, ἔχουμε τὸ θάρρος νὰ ὑπερασπίσουμε τὴν ἀλήθεια; Γι' αὐτὸ καὶ ὁ Χριστὸς πάντα ρωτᾷ τὸν καθένα μας: «Πιστεύεις στὸν Υἱὸ τοῦ Θεοῦ;» (ΙΩΑΝΝΗ ΚΑΛΤΕΚΗ, Πρωῖνὰ ραδιοφωνικὰ μηνύματα, Ἀθῆναι 1971, σελ. 109).

ΣΤ' ΑΣΚΗΣΕΙΣ – ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Τί μᾶς διδάσκει ὁ Κύριος μὲ τὸ σημερινὸ θαῦμα τῆς θεραπείας τοῦ τυφλοῦ;
2. Γιατί ἀντέδρασαν οἱ Φαρισαῖοι σ' αὐτὸ τὸ θαῦμα;
3. Τί μᾶς διδάσκει ἡ συμπεριφορὰ τοῦ τυφλοῦ ἀπέναντι στοὺς Φαρισαίους καὶ τὸν Κύριο;

32. Κυριακὴ τῶν Ἀγίων Πατέρων.

(Ἰωάννη κεφ. ιζ' στίχοι 1-13).

Α' ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Τὸ σημερινὸ Εὐαγγέλιο μᾶς παρουσιάζει τὴν προσευχή, ποὺ ὁ Κύριος ἔκανε μετὰ ἀπὸ τὸ Μυστικὸ Δεῖπνο στὸν κήπο τῆς Γεθσημανῆ. Τὴν ὀνομάζουμε ἀρχιερατικὴ προσευχή τοῦ Κυρίου. Ἡ Ἐκκλησία διαβάζει αὐτὴ τὴν εὐαγγελικὴ περικοπὴ, γιατί σήμερον γιορτάζει τὴν ἱερὴ μνήμη τῶν Ἀγίων Πατέρων, ποὺ πῆραν μέρος στὴν Α' Οἰκουμενικῇ-Σύνοδο (325 μ.Χ.) Ἡ Ἐκκλησία πανηγυρίζει σήμερον, γιατί ἐπικράτησε ἡ ἀλήθεια γιὰ τὴ Θεότητα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ἡ προσευχή στὴ Γεθσημανή. Εἰκόνα Φώτη Κόντογλου στὴν Ἱ. Μονὴ Μεταμορφώσεως Βοστώνης Ἀμερικῆς (1961).

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐπάρας ὁ Ἰησοῦς τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανὸν εἶπε· πάτερ, ἐλήλυθεν ἡ ὥρα· δόξασόν σου τὸν υἱόν, ἵνα καὶ ὁ υἱός σου δοξάσῃ σε, καθὼς ἔδωκας αὐτῷ ἐξουσίαν πάσης σαρκός, ἵνα πᾶν ὃ δέδωκας αὐτῷ δώσῃ αὐτοῖς ζωὴν αἰώνιον. Αὕτη δέ ἐστιν ἡ αἰώνιος ζωὴ, ἵνα γινώσκωσί σε τὸν μόνον ἀληθινὸν Θεὸν καὶ ὃν ἀπέστειλας Ἰησοῦν Χριστόν. Ἐγὼ σε ἐδόξασα ἐπὶ τῆς γῆς, τὸ ἔργον ἐτελείωσα ὃ δέδωκάς μοι ἵνα ποιήσω· καὶ νῦν δόξασόν με σύ, πάτερ, παρὰ σεαυτῷ τῇ δόξῃ ἣ εἶχον πρὸ τοῦ τὸν κόσμον εἶναι παρὰ σοί. Ἐφανέρωσά σου τὸ ὄνομα τοῖς ἀνθρώποις οὓς δέδωκάς μοι ἐκ τοῦ κόσμου. Σοὶ ἦσαν καὶ ἐμοὶ αὐτοὺς δέδωκας, καὶ τὸν λόγον σου τετηρήκασι. Νῦν ἔγνωκαν ὅτι πάντα ὅσα δέδωκάς μοι παρὰ σοῦ ἐστίν· ὅτι τὰ ρήματα ἃ δέδωκάς μοι δέδωκα αὐτοῖς, καὶ αὐτοὶ ἔλαβον, καὶ ἔγνωσαν ἀληθῶς ὅτι παρὰ σοῦ ἐξῆλθον, καὶ ἐπίστευσαν ὅτι σύ με ἀπέστειλας. Ἐγὼ περὶ αὐτῶν ἐρωτῶ· οὐ περὶ τοῦ κόσμου ἐρωτῶ, ἀλλὰ περὶ ὧν δέδωκάς μοι, ὅτι σοὶ εἰσι, καὶ τὰ ἐμὰ πάντα σὰ ἐστί καὶ τὰ σὰ ἐμὰ, καὶ δεδόξασμαι ἐν αὐτοῖς. Καὶ οὐκέτι εἰμὶ ἐν τῷ κόσμῳ, καὶ οὗτοι ἐν τῷ κόσμῳ εἰσί, καὶ ἐγὼ πρὸς σὲ ἔρχομαι. Πάτερ ἅγιε, τήρησον αὐτοὺς

Ἐκεῖνο τὸν καιρὸ σήκωσε ὁ Ἰησοῦς τὰ μάτια του στὸν οὐρανὸ καὶ εἶπε· Πατέρα, ἦλθε ἡ ὥρα· δόξασε τὸν υἱό σου καὶ ὁ υἱός σου θὰ σὲ δοξάσει. Γιατὶ τοῦ ἔδωσες ἐξουσία πάνω σ' ὅλους τοὺς ἀνθρώπους γιὰ νὰ δώσει σ' ὅλους αὐτοὺς ποὺ τοῦ ἔδωσες ζωὴ αἰώνιο. Καὶ αὕτη εἶναι ἡ αἰώνια ζωὴ, νὰ γνωρίζουν ἐσένα, ποὺ εἶσαι ὁ μόνος ἀληθινὸς Θεὸς καὶ τὸν Ἰησοῦ Χριστό, ποὺ ἀπέστειλες στὸν κόσμο. Ἐγὼ σὲ ἐδόξασα στὴ γῆ, τελείωσα τὸ ἔργο ποὺ μοῦ ἔδωσες νὰ κάνω· καὶ τώρα δόξασέ με σύ, Πατέρα, κοντά σου μὲ ἐκείνη τὴ δόξα ποὺ εἶχα μαζί σου πρὶν ἀπὸ τὴν κτίση τοῦ κόσμου. Ἐφανέρωσα τὸ ὄνομά σου στοὺς ἀνθρώπους ποὺ μοῦ ἔδωσες ἀπὸ τὸν κόσμο· δικοὶ σου ἦταν καὶ τοὺς ἔδωσες σὲ ἐμένα· αὐτοὶ φύλαξαν τὸ λόγο σου. Τώρα κατάλαβαν πὼς ὅλα ὅσα δόθηκαν σὲ μένα εἶναι ἀπὸ σένα· γιατί ἐγὼ τὰ λόγια ποὺ μοῦ ἔδωσες ἔδωσα σ' αὐτούς, καὶ αὐτοὶ τὰ πήραν καὶ κατάλαβαν στ' ἀλήθεια πὼς ἐγὼ βγῆκα ἀπὸ σένα, καὶ πίστεψαν πὼς ἐσύ μὲ ἀπέστειλες. Ἐγὼ γι' αὐτοὺς παρακαλῶ· δὲν παρακαλῶ γιὰ τὸν κόσμο, ἀλλὰ γι' αὐτοὺς ποὺ μοῦ ἔδωσες, γιατί δικοὶ σου εἶναι. Καὶ ὅλα τὰ δικά μου εἶναι δικά σου, καὶ τὰ δικά σου δικά μου, καὶ ἔχω δοξαστεῖ ἀνάμεσά τους. Καὶ δὲν εἶμαι πιά στὸν κόσμο, αὐτοὶ ὅμως βρίσκονται στὸν κόσμο καὶ ἐγὼ ἔρχομαι σ' ἐσένα. Πάτερ ἅγιε, αὐτοὺς ποὺ μοῦ ἔδωσες φύλαξέ τους στὸ ὄνομά σου, γιὰ νὰ εἶναι ἕνα, ὅπως ἐμεῖς. Ὅταν ἤμουν μαζί τους στὸν κόσμο, τοὺς φύλαγα στὸ ὄνομά σου· αὐτοὺς ποὺ μοῦ ἔδωσες τοὺς φύλαξα καὶ κανένας ἀπ'

ἐν τῷ ὀνόματί σου ᾧ δέδωκάς μοι, ἵνα ὥσιν ἐν καθὼς ἡμεῖς. Ὅτε ἤμην μετ' αὐτῶν ἐν τῷ κόσμῳ, ἐγὼ ἐτήρουν αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματί σου· οὐς δέδωκάς μοι ἐφύλαξα, καὶ οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν ἀπώλετο, εἰ μὴ ὁ υἱὸς τῆς ἀπωλείας, ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ. Νῦν δὲ πρὸς σὲ ἔρχομαι, καὶ ταῦτα λαλῶ ἐν τῷ κόσμῳ ἵνα ἔχωσιν τὴν χαρὰν τὴν ἐμὴν πεπληρωμένην ἐν αὐτοῖς».

αὐτοὺς δὲν χάθηκε, παρὰ μόνο ὁ υἱὸς τῆς ἀπώλειας, γιὰ νὰ ἐκπληρωθεῖ ἡ Γραφή. Καὶ τώρα ἔρχομαι σ' ἐσένα καὶ λέγω αὐτά, ἐνῷ ἀκόμα βρίσκομαι στὸν κόσμο, γιὰ νὰ εἶναι γεμάτοι ἀπὸ τὴ δική μου χαρά.

Γ' ΑΝΑΛΥΣΗ-ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ

1. Ἡ Ἐκκλησία, ὅπως εἶπαμε, ἔχει ἀφιερῶσει τὴ σημερινὴ Κυριακὴ στοὺς ἅγιους Πατέρες τῆς Α' Οἰκουμενικῆς Συνόδου, ποὺ ἔγινε στὴ Νίκαια τῆς Βιθυνίας τὸ 325 μ.Χ. Μὲ αὐτοκρατορικὸ διάταγμα τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου συγκεντρώθηκαν 318 Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας μας γιὰ νὰ καταδικάσουν τὴ φοβερὴ αἵρεση τοῦ Ἀρείου. Δὲν μποροῦσε μὲ πίστη καὶ ταπεινὴσιν νὰ δεχθεῖ τὸ μυστήριον τῆς Ἁγίας Τριάδος. Δηλαδὴ πῶς ὁ Θεὸς εἶναι στὴ φύση Του Ἕνας, ἀλλὰ Τριαδικὸς στὰ Πρόσωπα. Εἶναι ὁ Θεὸς Πατέρας, ὁ Θεὸς Υἱὸς καὶ ὁ Θεὸς Ἅγιο Πνεῦμα. Ἐλεγε τάχα τις, πῶς δὲν μπορεῖ νὰ ὑπάρχουν πολλοὶ θεοί, γι' αὐτὸ καὶ δεχόταν μὲ τὴ μικρὴ καὶ σφαλερὴ ἀνθρώπινη σκέψη του, πῶς ὁ Χριστὸς εἶναι κτίσμα τοῦ Θεοῦ.

2. Αὕτὴ ἡ διδασκαλία ἦταν φοβερὴ ἀπειλὴ γιὰ τὰ μέλη τῆς Ἐκκλησίας καὶ τὴ σωτηρίαν ὅλου τοῦ κόσμου. Ὁ Χριστὸς μᾶς λυτρώνει καὶ μᾶς σώζει ἀπὸ τὴν ἁμαρτία, γιατί εἶναι ἀδιάσπαστα ἐνωμένος μὲ τὸν Οὐράνιον Πατέρα του. Ἄλλωστε ὁ ἴδιος μᾶς βεβαιώνει στὸ Εὐαγγέλιο: «ἐγὼ καὶ ὁ Πατὴρ ἐν ἑσμέν» (=εἴμαστε ἓνα). Τέτοιοι σωσμένοι ἄνθρωποι ὑπῆρχαν καὶ ὑπάρχουν πάντα στὴν Ἐκκλησίαν μας. Οἱ ἅγιοι Ἀπόστολοι, οἱ Πατέρες, οἱ ἅγιοι καὶ οἱ μάρτυρες τῆς Ἐκκλησίας μας εἶναι ἡ τρανότερη ἀπόδειξη τῆς Θεότητος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Οι ἅγιοι Γρηγόριος ὁ Θεολόγος καὶ Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, Αὐστηροὶ στὸν ἑαυτὸ τους καὶ κυρτωμένοι ἀπὸ τὶς εὐθύνες τοῦ ἀξιώματός τους, μᾶς δείχνουν μὲ τὸ ψηλὸ τους ἀνδστήμα τὸ ἄφθαστο ψυχικὸ τους μεγαλεῖο (Τοιχογραφία στὴν Ἱ. Μονὴ Μεταμορφώσεως Μετεώρων, 16ος αἰ.).

3. Ἡ Ἀ' Οἰκουμενικὴ Σύνοδος με ἐπὶ κεφαλῆς τὸν ἅγιον Ἀθανάσιο καταδίκασε τὴν αἵρετικὴ διδασκαλίαν τοῦ Ἀρείου ὡς ἐσφαλμένη, ψεύτικη καὶ γεμάτη ἀπὸ πλάνης. Ἡ Ἐκκλησία μας ζεῖ καθημερινὰ τὸ θαῦμα τῆς ἐν Χριστῷ σωτηρίας καὶ ἀγιότητος τῶν ἀνθρώπων. Ὅλα τὰ θαύματα τῶν Ἀγίων μας ἐμψυχώνονται ἀπὸ τῆς θεϊκῆς δύναμει τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἡ Ἐκκλησία μας ὀνομάζει τὸν Κύριον: «Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν», «ὁ Μονογενὴς Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ, ἀθάνατος ὑπάρχων... εἰς ὦν (= ἕνας ὑπάρχει) τῆς Ἀγίας Τριάδος συνδοξαζόμενος τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Ἀγίῳ Πνεύματι». «Πατέρα Υἱὸν καὶ Ἅγιον Πνεῦμα, Τριάδα ὁμοούσιον καὶ ἀχώριστον».

4. Στὴν ἀρχιερατικὴν του προσευχὴν ὁ Κύριος προσεύχεται στὸν ἐπουράνιον Πατέρα του: α) γιὰ τοὺς μαθητὲς του, β) γιὰ ἐκείνους τοὺς ἀνθρώπους, ποὺ θὰ πιστεύσουν στὸ ὄνομά του καὶ θὰ εἶναι ὅλοι ἐνωμένοι στὴν Ἀγίαν Ἐκκλησίαν, γ) ζητεῖ νὰ βρεθοῦν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι κοντὰ του, στὸν Παράδεισον, ὥστε νὰ ἀπολαμβάνουν τὴ δόξαν ποὺ εἶχε ὁ Χριστὸς μετὰ τὸν Πατέρα του πρὶν ἀκόμα κτιστεῖ ὁ κόσμος. Αὐτὸ μᾶς φανερώνει πολὺ καθαρὰ τὴν ἀλήθειαν τῆς Θεότητος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Δ' ΔΙΔΑΓΜΑ:

«Ὁμολογοῦμεν τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, Θεὸν τέλειον καὶ ἄνθρωπον τέλειον» (Ἀπόφασις τῆς Γ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου, στὴν Ἐφεσον τὸ 431 μ.Χ.).

Ε' ΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΚΛ. ΡΗΤΟΡΩΝ

«Τί θὰ πεῖ νὰ εἶμαστε μέσα στὴν Ἐκκλησίαν; θὰ πεῖ νὰ μὴν ἀφίνουμε τὴ θρησκείαν μας καὶ τὴν πίστην μας. Θὰ πεῖ νὰ ἔχουμε ἀνάμεσά μας ἀγάπην, ἐκείνη τὴν ἀγάπην, ποὺ μᾶς διδάσκει ὁ Χριστός. Θὰ πεῖ νὰ μὴν λείπουμε ἀπὸ τῆς θείας Λειτουργίας, νὰ ἐξομολογούμε καὶ νὰ κοινωνοῦμε. Ἡ Ἐκκλησία εἶναι ὁ Χριστὸς καὶ ὅποιος εἶναι μέσα στὴν Ἐκκλησίαν εἶναι μετὰ τὸν Χριστό».

(Μητροπολίτης Σερβίων καὶ Κοζάνης ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ, Λόγος Παρακλήσεως, Κοζάνη 1967).

ΣΤ' ΑΣΚΗΣΕΙΣ – ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Γιατί σήμερα γιορτάζουμε τούς Ἁγίους Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας μας;
2. Ποιὸ εἶναι σὲ λίγες γραμμὲς τὸ περιεχόμενο τῆς ἀρχιερατικῆς προσευχῆς τοῦ Κυρίου μας;
3. Ποιὰ διδασκαλία καταδίκασε ἡ Α' Οἰκουμένη Ἱερά Σύνοδος στὴ Νίκαια;

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΗΣ ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗΣ

33.— Ἡ ἐπιφοίτηση τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

(Ἰωάννη κεφ. ζ' στίχοι 37-52 καὶ ἡ' 12).

Α' ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σήμερα γιορτάζουμε στὴν Ἐκκλησία μας τὴ μεγάλη γιορτὴ τῆς Ἁγίας Πεντηκοστῆς. Ὁ Κύριος πάντα μιλοῦσε στοὺς μαθητὲς του γιὰ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα, ποὺ θὰ ἔστελνε στὸν κόσμον ἀπὸ τὸν Οὐράνιο Πατέρα του γιὰ νὰ μείνει στὴν Ἐκκλησία γιὰ πάντα. Καὶ πρὶν ἀπὸ τὴν Ἀνάληψή του ὁ Κύριος μιλοῦσε στοὺς μαθητὲς γιὰ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα, ὅταν τοὺς ἔλεγε: «Καθίστε στὴν Ἱερουσαλὴμ μέχρι ποὺ νὰ ὀπλισεῖτε μὲ δύναμη ἀπὸ τὸν οὐρανὸ» (Λουκᾶ κεφ. κδ' στίχος 49). Σὲ ἄλλη περίσταση τοὺς ἔλεγε αὐτά, ποὺ περιλαμβάνει τὸ σημερινό μας Εὐαγγέλιο.

Β' ΚΕΙΜΕΝΟ

«Ἐν δὲ τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ τῇ μεγάλῃ τῆς ἑορτῆς εἰστήκει ὁ Ἰησοῦς καὶ ἔκραξε λέγων· ἐάν τις διψᾷ, ἐρχέσθω πρὸς με καὶ πινέτω. Ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, καθὼς εἶπεν ἡ γραφή, ποταμοὶ ἐκ τῆς κοιλίας αὐτοῦ ῥέουσιν ὕδατος ζῶντος. Τοῦτο δὲ εἶπε

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Τὴν τελευταία μέρα τῆς μεγάλης γιορτῆς στάθηκε ὁ Ἰησοῦς καὶ φώναξε δυνατὰ λέγοντας· ὁποῖος διψᾷ ἄς ἐρχεται σὲ μένα καὶ ἄς πίνει. Ὅποιος πιστεύει σὲ μένα, ὅπως τὸ εἶπε ἡ Γραφή, θὰ τρέξουν ἀπὸ τὴν καρδιά του ποταμοὶ ζωντανοῦ νεροῦ. Καὶ τὸ εἶπε αὐτὸ γιὰ τὸ Πνεῦμα ποὺ θὰ ἐπαίρναν ἐκεῖνοι ποὺ θὰ πίστευαν.

«Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος καὶ Λόγος ἦν πρὸς τὸν Θεόν, καὶ Θεὸς ἦν ὁ Λόγος. Οὗτος ἦν ἐν ἀρχῇ...» (Ἰωάν., 1-2).

περὶ τοῦ Πνεύματος οὐ ἔμελλον λαμβάνειν οἱ πιστεύοντες εἰς αὐτόν· οὕτω γὰρ ἦν Πνεῦμα Ἅγιον, ὅτι Ἰησοῦς οὐδέπω ἔδοξάσθη. Πολλοὶ οὖν ἐκ τοῦ ὄχλου ἀκούσαντες τὸν λόγον ἔλεγον· οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ προφήτης. Ἄλλοι ἔλεγον· μὴ γὰρ ἐκ τῆς Γαλιλαίας ὁ Χριστὸς ἔρχεται; οὐχὶ ἡ γραφὴ εἶπεν ὅτι ἐκ τοῦ σπέρματος Δαβὶδ καὶ ἀπὸ Βηθλεὲμ τῆς κώμης ὅπου ἦν Δαβὶδ, ὁ Χριστὸς ἔρχεται; σχίσμα οὖν ἐν τῷ ὄχλῳ ἐγένετο δι' αὐτόν. Τινὲς δὲ ᾔθελον ἐξ αὐτῶν πιάσαι αὐτόν, ἀλλ' οὐδεὶς ἐπέβαλεν ἐπ' αὐτόν τὰς χεῖρας. Ἦλθον οὖν οἱ ὑπηρέται πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ Φαρι-

σ' αὐτόν· γιατί ἀκόμη δὲν ἦταν Ἅγιο Πνεῦμα, ἐπεὶδὴ ὁ Χριστὸς ἀκόμα δὲν εἶχε δοξασθεῖ. Πολλοὶ λοιπὸν ἀπὸ τὸ λαό, ὅταν ἄκουσαν τὸ λόγο ἔλεγαν· αὐτὸς εἶναι ἀληθινὰ ὁ προφήτης. Ἄλλοι ἔλεγαν· αὐτὸς εἶναι ὁ Χριστὸς. Ἄλλοι ἔλεγαν· μήπως ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἔρχεται ὁ Χριστὸς; Μήπως δὲν τὸ εἶπε ἡ γραφὴ πῶς ἀπὸ τῆς γενιᾶς τοῦ Δαβὶδ καὶ ἀπὸ τοῦ χωριοῦ Βηθλεὲμ, ποὺ καταγόταν ὁ Δαβὶδ, ἔρχεται ὁ Χριστὸς; Χωρίστηκαν λοιπὸν οἱ γνώμες ἀνάμεσα στὸ λαὸ γι' αὐτόν. Μερικοὶ δὲ ἀπὸ αὐτοὺς ᾔθελαν νὰ τὸν πιάσουν, ἀλλὰ κανεὶς δὲν ἀπλώσε χεῖρι ἐπάνω του. Ἦλθαν λοιπὸν οἱ ὑπηρέτες στοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς Φαρισαίους καὶ τοὺς εἶπαν ἐκεῖνοι· γιατί δὲν τὸν πιάσατε νὰ τὸν φέρετε ἐδῶ; Ἀποκρίθηκαν οἱ ὑπηρέτες·

σαίους, καὶ εἶπον αὐτοῖς ἐκεῖνοι· διατὶ οὐκ ἡγάγετε αὐτόν; ἀπεκρίθησαν οἱ ὑπὲρταί· οὐδέποτε οὕτως ἐλάλησεν ἄνθρωπος, ὥς οὗτος ὁ ἄνθρωπος. Ἀπεκρίθησαν οὖν αὐτοῖς οἱ Φαρισαῖοι· μὴ καὶ ὑμεῖς πεπλάνησθε; μὴ τις ἐκ τῶν ἀρχόντων ἐπίστευσεν εἰς αὐτόν ἢ ἐκ τῶν Φαρισαίων; ἀλλ' ὁ ὄχλος οὗτος ὁ μὴ γινώσκων τὸν νόμον ἐπικατάρατοί εἰσὶ! Λέγει Νικόδημος πρὸς αὐτούς, ὁ ἐλθὼν νυκτὸς πρὸς αὐτόν, εἰς ὧν ἐξ αὐτῶν· μὴ ὁ νόμος ἡμῶν κρίνει τὸν ἄνθρωπον, ἐὰν μὴ ἀκούσῃ παρ' αὐτοῦ πρότερον καὶ γνῶ τί ποιεῖ; ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον αὐτῷ· μὴ καὶ σὺ ἐκ τῆς Γαλιλαίας εἶ; ἐρεύνησον καὶ ἴδῃ ὅτι προφήτης ἐκ τῆς Γαλιλαίας οὐκ ἐγγήγερται. Καὶ ἐπορεύθη ἑκαστός εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. Πάλιν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς ἐλάλησε λέγων· ἐγὼ εἰμι τὸ φῶς τοῦ κόσμου· ὁ ἀκολουθῶν ἐμοὶ οὐ μὴ περιπατήσῃ ἐν τῇ σκοτίᾳ, ἀλλ' ἔξει τὸ φῶς τῆς ζωῆς».

ποτὲ δὲν μίλησε ἔτσι ἄνθρωπος, ὅπως αὐτὸς ἐδῶ ὁ ἄνθρωπος. Οἱ Φαρισαῖοι λοιπὸν τοὺς ἀπάντησαν· μήπως καὶ σεῖς ἔχετε πλανηθεῖ; Εἶδατε κανένα ἀπὸ τοὺς ἀρχόντες ἢ ἀπὸ τοὺς Φαρισαίους νὰ πιστέψῃ σ' αὐτόν; Ὅμως αὐτὸς ὁ ὄχλος, ποὺ δὲν γνωρίζει τὸ νόμο, πιστεύει σ' αὐτόν καὶ γι' αὐτὸ εἶναι καταραμένοι. Τότε τοὺς λέγει ὁ Νικόδημος, ποὺ ἦλθε στὸν Ἰησοῦ τῇ νύκτα καὶ ποὺ ἦταν ἕνας ἀπὸ αὐτοὺς ποὺ τὸν πίστευαν. Μήπως μπορεῖ ὁ νόμος μας νὰ κρίνει αὐτὸ τὸν ἄνθρωπο, ἂν προηγουμένως δὲν ἀκούσῃ τὸν ἴδιο καὶ μάθῃ τί ἀκριβῶς κάνει; Τότε τοῦ ἀποκρίθηκαν καὶ τοῦ εἶπαν· μήπως καὶ σὺ εἶσαι ἀπὸ τῆ Γαλιλαίας; Ψάξε νὰ δεῖς, πῶς κανένας προφήτης δὲν ἔχει βγεῖ ποτὲ ἀπὸ τῆ Γαλιλαίας. Καὶ ὁ καθένας πῆγε στὸ σπίτι Του. Πάλι ὁ Χριστὸς τοὺς μίλησε καὶ τοὺς ἔλεγε· ἐγὼ εἰμαι τὸ φῶς τοῦ κόσμου· ὁποῖος μὲ ἀκολουθεῖ δὲν θὰ περπατήσῃ στὸ σκοτάδι, ἀλλὰ θὰ ἔχει μέσα του τὸ φῶς τῆς ζωῆς.

Γ' ΑΝΑΛΥΣΗ – ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ

1. Στὴ γιορτὴ τῆς Σκηνοπηγίας, οἱ Ἰσραηλίτες ἔριχναν συμβολικὰ νερὸ στὸ θυσιαστήριο, ποὺ πρόσφεραν τὶς θυαίες τῶν ὀλοκαυτωμάτων (= ὅταν ἔκαιγαν ὀλόκληρο τὸ θυσιαζόμενο ζῶο). Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς παίρνει ἀφορμὴ ἀπὸ αὐτὸ καὶ λέγει στὸν κόσμον: «ὁποῖος διψάει, ἄς ἔρχεται σὲ μένα καὶ ἄς πίνει». Αὐτὸ τὸ νερὸ εἶναι τὸ Ἅγιο Πνεῦμα, ποὺ θὰ ἔλθῃ στὸν κόσμο γιὰ νὰ μᾶς

φωτίσει όλους νά καταλάβουμε τις αιώνιες αλήθειες που ὁ Κύριος μᾶς δίδαξε.

2. Τὸ Ἅγιο Πνεῦμα ἱδρυσε, ὅπως ξέρουμε, τὴν ἡμέρα τῆς Πεντηκοστῆς τὴν Ἁγία Ἐκκλησία μας, πού εἶναι τὸ Σῶμα τοῦ Χριστοῦ. Κεφαλὴ τοῦ Σώματος εἶναι ὁ Ἰησοῦς Χριστός. Μέλη τοῦ Σώματος εἴμαστε ἐμεῖς, ὅλοι οἱ ἄνθρωποι. Μέσα στὴν Ἐκκλησία, γινόμαστε ὅλοι οἱ ἄνθρωποι παιδιὰ τοῦ Θεοῦ καὶ ἔτσι ζοῦμε τὴν αἰώνια ζωὴ τοῦ «Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος».

3. Τὸ Ἅγιο Πνεῦμα εἶναι τὸ τρίτο Πρόσωπο τῆς Ἁγίας Τριάδος. Στὸ Σύμβολο τῆς Πίστεως μας ὁμολογοῦμε: «Καὶ εἰς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, τὸ Κύριον, τὸ Ζωοποιόν, τὸ ἐκ τοῦ Πατρὸς ἐκπορευόμενον, τὸ σὺν Πατρὶ καὶ Υἱῷ συμπροσκυνούμενον καὶ συνδοξαζόμενον, τὸ λαλῆσαν διὰ τῶν Προφητῶν». Ὁ Κύριος ὀνομάζει τὸ Ἅγιο Πνεῦμα «Παράκλητο». Γι' αὐτό, ὅταν προσευχόμαστε στὴν Ἐκκλησία, λέμε: «Βασιλεῦ οὐράνιε, Παράκλητε, τὸ Πνεῦμα τῆς Ἀληθείας, ὁ πανταχοῦ παρὼν καὶ τὰ πάντα πληρῶν (= ἐσὺ πού γεμίζεις μὲ τὴν παρουσία σου τὰ πάντα). Στὴ θεία Λειτουργία καὶ τὰ Μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας μας ὁ ἱερέας μὲ τὶς εὐχὲς καὶ τὶς διαφωρὲς ἐκφωνήσεις τονίζει τὴ δύναμη τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Στὸ ἱερότερο σημεῖο τῆς θείας Λειτουργίας, ὅταν ὁ ἱερέας λέγει: «Τὰ σὰ ἐκ τῶν σῶν...» παρακαλοῦμε τὸ Θεό: «Κατάπεμψον (= στείλε) τὸ Πνεῦμα σου τὸ Ἅγιον ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐπὶ τὰ προκείμενα δῶρα ταῦτα». Κατεβαίνει τὸ Ἅγιο Πνεῦμα καὶ μὲ μυστηριακὸ τρόπο μεταβάλλει τὸν Ἄρτο καὶ τὸν Οἶνο σὲ Τίμιο Σῶμα καὶ Ἄχραντο Αἷμα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

4. Ὁ καθένας μας ἀπὸ μικρὸς ἀκόμη πρέπει νὰ ἐτοιμάζει τὸν ἑαυτό του, ὥστε νὰ δεχθεῖ μέσα του τὸ Ἅγιο Πνεῦμα. Νὰ καθαρίζει τὸν ἑαυτό του ἀπὸ κάθε ἁμαρτία καὶ νὰ ζητεῖ στὴν προσευχὴ του τὸν ἔρχομὸ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Οἱ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας μᾶς λέγουν, πῶς ὁ σκοπὸς τῆς ζωῆς κάθε ἀνθρώπου, εἶναι νὰ λάβει μέσα του τὸ Ἅγιο Πνεῦμα. Τότε ὁ ἄνθρωπος, ὅπως ἔχουμε μάθει καὶ ἀπὸ τὴν Κατήχησή μας, πραγματοποιεῖ τὸ θεῖο προορισμὸ του, πού εἶναι ἡ ἔνωση καὶ ἡ κοινωνία του στὴν αἰώνια ζωὴ τοῦ Θεοῦ.

Ἡ Πεντηκοστή. Τὸ Ἅγιο Πνεῦμα χαρίζει τὸ φωτισμὸ Του σὲ κάθε μέλος τῆς Ἐκκλησίας. Αὐτὸ τονίζει ἡ εἰκόνα, ποὺ ἔχει ἀνάμεσα στοὺς Ἀποστόλους καὶ ἄλλα πρόσωπα, ἔξω ἀπὸ τὸν κύκλο τῶν δώδεκα Μαθητῶν, ὅπως τὸν ἀπόστολο Παῦλο καὶ τοὺς εὐαγγελιστὲς Μάρκο καὶ Λουκά. Οἱ πιστοί, ἁγιασμένοι καὶ δυναμωμένοι ἀπὸ τὴ χάρη τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ἐργάζονται καὶ προσεύχονται γιὰ τὴ σωτηρία τοῦ κόσμου, ποὺ εἰκονίζεται στὸ κάτω μέρος τῆς εἰκόνας μὲ μιὰ γεροντικὴ μορφή (ἅγιος Γεώργιος Βενετίας, Β' πενήνταετία 16ου αἰ.).

Ἡ φιλοξενία τοῦ Ἀβραάμ. Εἰκόνα στὸ Βυζαντινὸ Μουσεῖο Ἀθηνῶν (16ος αἰ.).

Δ' ΔΙΔΑΓΜΑ:

«Ὅσοι γὰρ Πνεύματι Θεοῦ ἄγονται (= ὁδηγοῦνται) οὗτοι εἰσὶν υἱοὶ Θεοῦ» (Ρωμαίους κεφ. η' στίχος 14).

Ε΄ ΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ

1. «Εὐλογητὸς εἶ, Χριστέ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ πανσόφους τοὺς ἀλιεῖς ἀναδείξας, καταπέμψας αὐτοῖς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, καὶ δι' αὐτῶν τὴν οἰκουμένην σαγηνεύσας, Φιλάνθρωπε, δόξα σοι» (Ἀπολυτίκιο τῆς Πεντηκοστῆς).

2. «Βασιλεῦ Οὐράνιε, Παράκλητε, τὸ Πνεῦμα τῆς Ἀληθείας, ὁ πανταχοῦ παρὼν καὶ τὰ πάντα πληρῶν, ὁ θησαυρὸς τῶν ἀγαθῶν καὶ ζωῆς χορηγός, ἔλθε καὶ σκήνωσον ἐν ἡμῖν καὶ καθάρισον ἡμᾶς ἀπὸ πάσης κηλίδος (= ἀπὸ κάθε ἁμαρτία) καὶ σῶσον ἀγαθὴ τὰ ψυχὰς ἡμῶν» (Προσευχὴ τῆς Ἐκκλησίας στὸ Ἅγιο Πνεῦμα).

ΣΤ΄ ΑΣΚΗΣΕΙΣ – ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Τί μᾶς προσφέρει τὸ Ἅγιο Πνεῦμα;
2. Πῶς μπορεῖ ὁ ἄνθρωπος ἀπὸ μικρὸς νὰ ἔχει μέσα του τὸ Ἅγιο Πνεῦμα;
3. Τί ἀρετὲς χαρίζει τὸ Ἅγιο Πνεῦμα στὸ χριστιανό;

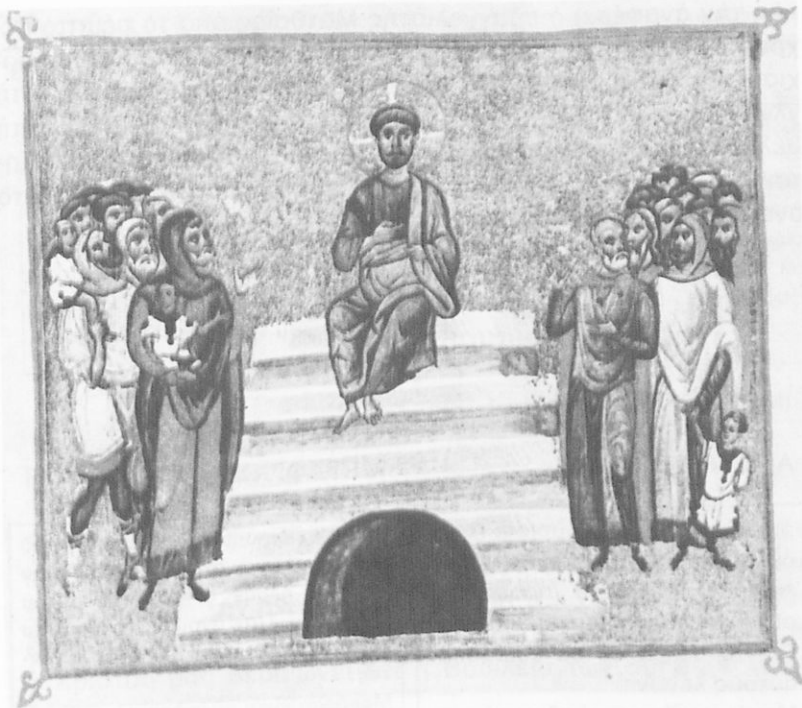
1. Η ΕΠΙ ΤΟΥ ΟΡΟΥΣ ΟΜΙΛΙΑ

(Ματθαίου κεφάλαια ε'-ζ').

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ὁ Εὐαγγελιστὴς Ματθαῖος μᾶς ἀναφέρει μὲ λεπτομέρειες ὁλόκληρη τὴν ἐπὶ τοῦ ὄρους ὁμιλία τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ὁ Κύριος, ὅπως ξέρουμε, εἶχε ἀρχίσει τὸ δημόσιο ἔργο του. Δίδασκε στὶς Συναγωγές. Ἦταν τὸ μέρος ἐκεῖνο, ὅπου μαζεύονταν οἱ Ἰσραηλίτες γιὰ νὰ ἀκούσουν τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ. Ὁ Κύριος κήρυττε τὸ Εὐαγγέλιο γιὰ τὸν ἐρχομὸ τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ, ποῦ ἦταν ἡ κοινωνία τῆς ἀγάπης τοῦ Κυρίου μὲ ὅλους μας. Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς θεράπευε ἀκόμη θαυματουργικὰ ὅλους τοὺς ἀρρώστους, ποῦ τοῦ ἔφερναν οἱ ἄνθρωποι. Ἦταν ἓνα σημεῖο τῆς θεϊκῆς δυνάμεως τοῦ Κυρίου.

Ἔτσι καταλαβαίνουμε, γιὰτὶ πολὺς κόσμος πάντα ἀκολουθοῦσε τὸν Κύριο, ὅταν τὸν ἔβλεπε νὰ βγαίνει ἔξω μὲ τοὺς μαθητὲς του. Σὲ μιὰ τέτοια περίπτωση ὁ Κύριος εἶδε τὸ λαό, ποῦ τὸν ἀκολουθοῦσε καὶ πῆρε τὸ δρόμο ποῦ ἔβγαζε σ' ἓνα λόφο. Ὁ Κύριος διάλεξε τὴν κορυφὴ τοῦ λόφου, γιὰ νὰ βλέπει τοὺς ἀκροατὲς του καὶ ἐκεῖνοι νὰ τὸν ἀκοῦν καὶ νὰ τὸν βλέπουν χωρὶς κόπο. Τὸ λόφο αὐτὸ τὸν ὀνομάζουν οἱ ἱεροὶ Εὐαγγελιστὲς

Ὁ Ἰησοῦς διδάσκοντας. Μικρογραφία ἀπὸ Εὐαγγελιστάριο τῆς Ἱ. Μονῆς Διονυσίου τοῦ Ἁγίου Ὁρους (11ος αἰ.).

«ὄρος», γι' αὐτὸ καὶ ἡ ὁμιλία τοῦ Κυρίου ὀνομάστηκε «ἐπὶ τοῦ ὄρους ὁμιλία».

Τὸ περιεχόμενο τῆς ὁμιλίας τοῦ Κυρίου εἶναι ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Ὁ Κύριος βοηθεῖ τοὺς ἀνθρώπους κάθε ἐποχῆς νὰ ἀντιμετωπίσουν τὰ προβλήματα τῆς καθημερινῆς ζωῆς τους. Τοὺς λέγει ὅτι ὁ ἄνθρωπος πρέπει νὰ ἔχει πίστη καὶ ἀγάπη στὸ Θεό. Μόνον ἔτσι μπορεῖ νὰ ἀποφύγει τὴν ψευτιά, τὸ φθόνο, τὴ ζήλεια, τὴν ἀντιπάθεια καὶ μὲ μιὰ λέξη τὴν ἁμαρτία, ποὺ βασανίζει καὶ ταλαιπωρεῖ τοὺς ἀνθρώπους ἀπὸ τὴ μικρὴ τους ἡλικία.

Ὅλα τὰ θέματα τῆς ἐπὶ τοῦ ὄρους ὁμιλίας εἶναι πολὺ σπουδαῖα καὶ ἐνδιαφέρουν κάθε ἄνθρωπο. Θὰ παρακολουθήσουμε, ὅσο μπορούμε ὁμῶς πιὸ σύντομα, τὴν ὁμιλία τοῦ Κυρίου, ὅπως

μᾶς τὴν ἀναφέρει ὁ εὐαγγελιστὴς Ματθαῖος ἀπὸ τὸ πέμπτο μέχρι καὶ τὸ ἑβδομο κεφάλαιο τοῦ εὐαγγελίου του. Ὁ Κύριος ἄρχισε τὴν ὁμιλίαν του μὲ τὴ λέξη «μακάριοι», ποὺ σημαίνει στὴ γλώσσα μας «εὐτυχισμένοι». Ἀλλὰ ἡ εὐτυχία ἐδῶ εἶναι ὅπως τὴ θέλει ὁ Θεὸς καὶ ὄχι, ὅπως συχνὰ τὴ φαντάζονται καὶ τὴν ἐπιζητοῦν οἱ ἄνθρωποι. Τὸ πρῶτο μέρος τῆς ὁμιλίας τοῦ Κυρίου τὸ ὀνομάζουμε «Μακαρισμοί».

1. Οἱ Μακαρισμοί.

(Ματθαίου κεφ. ε' στίχοι 1-12).

Α΄ ΚΕΙΜΕΝΟ

«Ἰδὼν δὲ ὁ Κύριος τοὺς ὄχλους ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος, καὶ καθίσαντος αὐτοῦ προσήλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ἀνοίξας τὸ στόμα αὐτοῦ ἐδίδασκεν αὐτοὺς λέγων·

Μακάριοι οἱ πτωχοὶ τῷ πνεύματι, ὅτι αὐτῶν ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

Μακάριοι οἱ πενθοῦντες, ὅτι αὐτοὶ παρακληθήσονται.

Μακάριοι οἱ πραεῖς, ὅτι αὐτοὶ κληρονομήσουσι τὴν γῆν.

Μακάριοι οἱ πεινῶντες καὶ διψῶντες τὴν δικαιοσύνην, ὅτι αὐτοὶ χορτασθήσονται. Μακάριοι οἱ ἐλεήμονες, ὅτι αὐτοὶ ἐλεηθήσονται.

Μακάριοι οἱ καθαροὶ τῇ καρδίᾳ, ὅτι αὐτοὶ τὸν Θεὸν ὄψονται.

Μακάριοι οἱ εἰρηνοποιοί, ὅτι αὐτοὶ υἱοὶ Θεοῦ κληθήσονται.

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Ὅταν εἶδε ὁ Ἰησοῦς τὰ πλῆθη τοῦ λαοῦ, ἀνέβηκε στὸ ὄρος. Καὶ ὅταν κάθησε, ἦλθαν οἱ μαθητὲς αὐτοῦ κοντά του. Τότε ἀνοίξε τὸ στόμα του καὶ ἄρχισε νὰ τοὺς διδάσκει λέγοντας:

Μακάριοι εἶναι οἱ ἄπλοὶ καὶ ταπεινόφρονες, γιατί σ' αὐτοὺς ἀνήκει ἡ Βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

Μακάριοι εἶναι ἐκεῖνοι, ποὺ πενθοῦν, γιατί αὐτοὶ θὰ παρηγορηθοῦν.

Μακάριοι εἶναι οἱ πρᾶοι, γιατί αὐτοὶ θὰ κληρονομήσουν τὴ γῆ.

Μακάριοι εἶναι ἐκεῖνοι ποὺ πεινοῦν καὶ διψοῦν τὴ δικαιοσύνην, γιατί αὐτοὶ θὰ χορτάσουν.

Μακάριοι εἶναι οἱ ἐλεήμονες, γιατί αὐτοὶ θὰ ἐλεηθοῦν.

Μακάριοι εἶναι ἐκεῖνοι ποὺ ἔχουν καθαρὴ καρδιά, γιατί αὐτοὶ θὰ δοῦν τὸ Θεό.

Μακάριοι εἶναι οἱ εἰρηνοποιοί, γιατί αὐτοὶ θὰ ὀνομαστοῦν παιδιὰ τοῦ Θεοῦ.

Μακάριοι εἶναι ἐκεῖνοι, ποὺ καταδιώ-

Μακάριοι οἱ δεδιωγμένοι ἔνεκεν δικαιοσύνης, ὅτι αὐτῶν ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

Μακάριοι ἐστε, ὅταν ὀνειδίσωσιν ὑμᾶς καὶ διώξωσιν ὑμᾶς καὶ εἰπωσιν πᾶν πονηρὸν ῥῆμα καθ' ὑμῶν ψευδόμενοι ἔνεκεν ἑμοῦ. Χαίρετε καὶ ἀγαλλιᾶσθε, ὅτι ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς ἐν τοῖς οὐρανοῖς· οὕτω γὰρ ἐδίωξαν τοὺς προφῆτας τοὺς πρὸ ὑμῶν».

κονται γιὰ χάρη τῆς δικαιοσύνης, γιατί σ' αὐτοὺς ἀνήκει ἡ Βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

Μακάριοι θὰ εἴστε, ὅταν θὰ σᾶς βρῖσσουν καὶ σᾶς καταδιώξουν καὶ ποῦν ἐναντίον σας κάθε κακὸ λόγο, λέγοντας ψέματα ἐξ αἰτίας μου. Τότε νὰ χαίρεστε καὶ νὰ ἀγαλλιᾶστε, γιατί ἡ ἀνταμοιβή σας θὰ εἶναι μεγάλη στοὺς οὐρανοὺς. "Εἶσι ἀκριβῶς κυνήγησαν τοὺς προφῆτες, ποὺ ἐζησαν πρὶν ἀπὸ σᾶς.

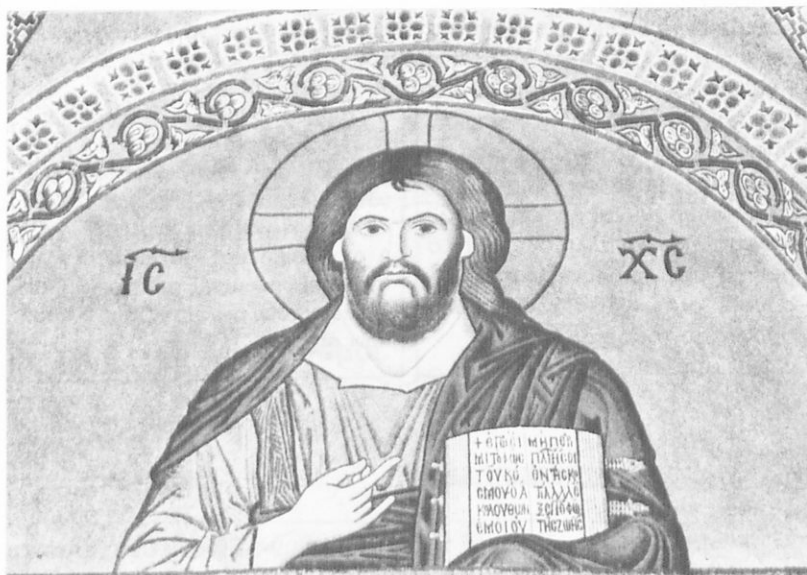
Β' ΑΝΑΛΥΣΗ – ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ

1. «Μακάριοι οἱ πτωχοὶ τῷ πνεύματι...». Εἶναι εὐτυχισμένοι οἱ ἄνθρωποι, ποὺ ἀναγνωρίζουν τὶς ἀδυναμίες καὶ τὶς ἐλλείψεις τους, δηλαδὴ τὴν πνευματικὴ φτώχεια τους. Οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ ἔχουν μέσα τους ταπείνωση καὶ ζητοῦν τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ. Καὶ ὁ Χριστὸς μᾶς βεβαιώνει ὅτι ἡ Βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνήκει στοὺς ταπεινοὺς ἀνθρώπους.

2. «Μακάριοι οἱ πενθοῦντες...». "Οποῖος ἀναγνωρίζει τὶς ἁμαρτίες καὶ τὰ λάθη του, λυπεῖται γι' αὐτὴ του τὴν κατάσταση. Μὲ τὴν ἀληθινὴ μετάνοια παρακαλεῖ τὸ Θεὸ γιὰ συχώρηση. Καὶ ὁ Κύριος μᾶς βεβαιώνει ὅτι οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ θὰ δοκιμάσουν τὴν ἀληθινὴ παρηγοριὰ τοῦ Θεοῦ.

3. «Μακάριοι οἱ πραεῖς...». Ὁ ἄνθρωπος εἶναι πρᾶος, ὅταν ἔχει μέσα του τὴν εἰρήνη καὶ τὴ γαλήνη. Ὁ πρᾶος δὲ θυμῶνει οὔτε ὀργίζεται μὲ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους. Ὁ Κύριος εἶναι τὸ ὑπόδειγμα τῆς μοναδικῆς πραότητος. Ἡ πραότητα μᾶς ὁδηγεῖ στὴ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

4. «Μακάριοι οἱ πεινῶντες καὶ διψῶντες τὴν δικαιοσύνην...». "Οποῖος ποθεῖ μέσα του τὴ δικαιοσύνη τοῦ Θεοῦ, ἐργάζεται στὴ ζωὴ του, ὥστε νὰ ἐπικρατήσῃ στὶς καρδιὲς τῶν ἀνθρώπων αὐτὴ ἡ δικαιοσύνη. Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς εἶναι εὐτυχισμένος, γιατί χορταίνει μὲ τὴ δικαιοσύνη τοῦ Θεοῦ.

Ὁ Χριστὸς ὡς Διδάσκαλος. Μωσαϊκὸ στὸν Ὅσιο Λουκά Λεβαδείας (11ος αἰ.).

5. «Μακάριοι οἱ ἐλεήμονες...». Ὅποιος ἀγαπᾷ τοὺς ἄλλους ἀμέσως τοὺς συχωρεῖ. Εἶναι εὐτυχισμένος, γιατί τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ τὸν συνοδεύει σ' ὅλη του τὴ ζωή.

6. «Μακάριοι οἱ καθαροὶ τῇ καρδίᾳ...». Ὁ ἄνθρωπος μὲ τὴν καθαρὴ καρδιά εἶναι εἰλικρινὴς καὶ γεμάτος ἀγάπη γιὰ τὸ Θεὸ καὶ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους. Αὐτὸς θὰ ἀξιωθεῖ νὰ δεῖ τὸ Θεὸ στὴ Βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

7. «Μακάριοι οἱ εἰρηνοποιοί...». Ὁ ἄνθρωπος ποὺ ἔχει εἰρήνη στὴν καρδιά του, τὴ μεταδίνει στοὺς ἄλλους. Ἔτσι γίνεται τὸ πραγματικὸ παιδί τοῦ Θεοῦ καὶ ἐπομένως κληρονόμος τοῦ Παραδείσου.

8. «Μακάριοι οἱ δεδιωγμένοι...». Ὅποιος πιστεύει στὸ Χριστὸ καὶ τὴ δικαιοσύνη του θὰ κυνηγηθεῖ ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους. Δὲν πρέπει ὅμως νὰ λυπεῖται, γιατί ὁ Κύριος εἶπε: «Ἐφ' ὅσον ἐδίωξαν ἐμένα ἐπομένως καὶ σᾶς θὰ σᾶς διώξουν» (Ἰωάννη κεφ. ιε' στίχος 20).

9. «Μακάριοι ἐστὲ ὅταν ὀνειδίσωσιν...». Ὅταν ὁ ἄνθρωπος

ἀποδέχεται γιὰ τὸ χαιτηρι τοῦ Χριστοῦ τὶς εἰρωνεῖες καὶ τὰ πειράγματα τῶν ἄλλων ἀνθρώπων, τότε μέσα του πρέπει νὰ αἰσθάνεται μεγάλη χαρά. Ἔχει πιά πλησιάσει τὸ παράδειγμα τοῦ Κυρίου, ποὺ οἱ ἄνθρωποι τὸν δῶξαν καὶ τὸν καταδίκασαν.

Γ' ΔΙΔΑΓΜΑ:

«Ὅποιος θέλει νὰ ζήσει σύμφωνα με τοὺς μακαρισμοὺς, πρέπει νὰ ἔχει μιὰ μεγάλη ψυχὴ» (Μέγας Βασίλειος).

Δ' ΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΚΛ. ΠΑΤΕΡΩΝ

«Ὅταν λέγει ἐδῶ καθαροὺς στὴν καρδιά, ἐννοεῖ τοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους, ποὺ ἔχουν ἀποκτήσει ὅλες τὶς ἀρετὲς μαζί. Δὲν αἰσθάνονται πῶς στὸν ἑαυτό τους ἔχουν κάτι τὸ πονηρό, ἀλλὰ ἀντίθετα ἔχουν τὴ βεβαιότητα πῶς περνοῦν τὴ ζωὴ τους μὲ σωφροσύνη, δηλαδὴ μὲ ἀρετὴ καὶ ταπεινωση» (Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος).

Ε' ΑΣΚΗΣΕΙΣ – ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Πῶς μπορεῖ ὁ ἄνθρωπος νὰ εἶναι εὐτυχισμένος, ὅπως τὸ θέλει ὁ Θεός;
2. Γιατὶ ἐκεῖνος ποὺ ἀκολουθεῖ στὴ ζωὴ του τὴ διδασκαλία τοῦ Κυρίου, δίδωκεται ἀπὸ τοὺς πονηροὺς ἀνθρώπους;
3. Τί μᾶς διδάσκει τὸ σημερινὸ δίδαγμα;

2. Ἡ ὁργὴ καὶ ἡ συμφιλίωση.

(Ματθαίου κεφ. ε' 21-24)

Α' ΚΕΙΜΕΝΟ

«Ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη τοῖς ἀρχαίοις, οὐ φονεύσεις· ὃς δ' ἂν φονεύσῃ, ἔνοχος ἔσται τῇ κρίσει. Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ ὀργιζόμενος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Ἔχετε ἀκούσει πῶς εἶπαν στοὺς ἀρχαίους (Εβραίους) μὴ φονεύσεις· ὁποῖος ὁμως φονεύσει θὰ εἶναι ἔνοχος καὶ πρέπει νὰ δικαστεῖ (στὸ τοπικὸ δικαστήριον). Ἐγὼ ὁμως σᾶς

εἰκὴ ἔνοχος ἔσται τῇ κρίσει· ὅς δ' ἂν εἴπῃ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ ῥακά, ἔνοχος ἔσται τῷ συνεδρίῳ· ὅς δ' ἂν εἴπῃ μωρὲ, ἔνοχος ἔσται εἰς τὴν γέενναν τοῦ πυρός. Ἐὰν οὖν προσφέρῃς τὸ δῶρον σου ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κάκεῖ μνησθῆς ὅτι ὁ ἀδελφός σου ἔχει τι κατὰ σοῦ, ἅφες ἐκεῖ τὸ δῶρόν σου ἔμπροσθεν τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ ὑπάγε πρῶτον διαλλάγηθι τῷ ἀδελφῷ σου, καὶ τότε ἔλθων πρόσφερε τὸ δῶρόν σου».

λέγω πῶς καθέννας ποὺ ὀργίζεται χωρὶς λόγο ἐναντίον τοῦ ἀδελφοῦ του, εἶναι ἔνοχος καὶ πρέπει νὰ δικαστεῖ (στὸ τοπικὸ δικαστήριον). Ἐκεῖνος δὲ ποὺ θὰ πεῖ στὸν ἀδελφὸ του, ρακά (= ἀνόητε) εἶναι ἔνοχος καὶ πρέπει νὰ δικαστεῖ ἀπὸ τὸ συνέδριο (= ἀνώτατο δικαστήριον τῶν Ἰουδαίων). Ἐκεῖνος πάλι ποὺ θὰ πεῖ μωρὲ (= βλάκα) εἶναι ἔνοχος καὶ θὰ πρέπει νὰ παραδοθεῖ στὴ γέεννα τοῦ πυρός. Ὅταν προσφέρεις τὸ δῶρο σου στὸ θυσιαστήριον καὶ ἐκεῖ θυμηθεῖς, πῶς ὁ ἀδελφός σου ἔχει κάποιο παράπονο ἐναντίον σου, τότε ἄφησε τὸ δῶρο σου μπροστὰ στὸ θυσιαστήριον καὶ πῆγαινε πρῶτα νὰ συμφιλιωθείς μὲ τὸν ἀδελφὸ σου καὶ τότε ἀφοῦ ξαναέλθεις πρόσφερε τὸ δῶρο σου.

Β' ΑΝΑΛΥΣΗ-ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ

1. Ὁ Κύριος μᾶς φανερῶνει ἐδῶ τὰ βαθύτερα αἷτια, τὰ κίνητρα, ποὺ ὀδηγοῦν πολλὲς φορὲς τὸν ἄνθρωπο στὴ φοβερὴ ἁμαρτία τοῦ φόνου. Στὴν καρδιά τοῦ κάθε ἀνθρώπου δημιουργοῦνται καὶ ἀναπτύσσονται ὅλες οἱ κακίες καὶ ἁμαρτίες. Συχνὰ ὅμως δὲν καταλήγουν σὲ πράξεις. Αὐτὸ ὅμως δὲν σημαίνει ὅτι ὁ ἄνθρωπος εἶναι ἀνεύθυνος, γι' αὐτὰ ποὺ δοκιμάζει στὴν καρδιά του.

2. Τὸ πρῶτο πάθος ποὺ δοκιμάζει ὁ ἄνθρωπος εἶναι ἡ ὀργή. Ὁ ἐγωισμὸς μας εἶναι ἡ πηγὴ τοῦ θυμοῦ. Πρέπει πολὺ νὰ προσέξουμε. Νὰ προσπαθοῦμε νὰ ἀπομακρύνουμε κάθε θυμὸ ἀπὸ τὴν καρδιά μας. Ἄν δὲ τὸ κάνουμε, εἴμαστε ἔνοχοι, ὅπως τονίζει ὁ Κύριος γιὰ τὴν «κρίση», δηλ. τὸ τοπικὸ δικαστήριον ποὺ δίκασε τοὺς Ἰσραηλίτες.

3. Τὸ δεῦτερον σκαλοπάτι εἶναι ἡ φιλονικία. Ἀρχίζει συνήθως μὲ τὰ λόγια καὶ καταλήγει στὰ ἔργα. Ὅταν φιλονικοῦμε λέμε

προσβλητικές φράσεις και λόγια στο συνάνθρωπό μας. Τέτοιες λέξεις είναι: «ρακά» (ἄμυαλε) και «μωρὲ» (ἀνόητε). Ἡ βρισιὰ δὲν ἐπιτρέπεται οὔτε γιὰ ἄστειο. Δείχνει μεγάλο ἐγωισμό καὶ ἐλλειψὴ ἀγάπης. Μὲ τίς βρισιὲς νομίζουμε, πῶς ἐμεῖς εἴμαστε οἱ ἔξυπνοι καὶ οἱ ἄλλοι εἶναι οἱ ἀνόητοι καὶ οἱ βλάκες. Αὐτὸ εἶναι μεγάλη ἁμαρτία, γι' αὐτὸ καὶ ὁ Κύριος μᾶς λέγει, ὅτι ὁ ἄνθρωπος μπορεῖ νὰ φτάσει καὶ στὸ σημεῖο νὰ χωριστεῖ ἀπὸ τὴ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ποὺ ἀναφέρεται στὸ εὐαγγέλιο μὲ τὴ φράση «γένενα τοῦ πυρός».

4. Στὴ συνέχεια ὁ Κύριος μᾶς λέγει, πῶς μπορούμε νὰ ξεπεράσουμε αὐτὲς τίς ἄσχημες καταστάσεις. Ὅταν αἰσθανθοῦμε μέσα μας κάτι ἀπ' ὅλα αὐτὰ (θυμὸ, ὀργή, μίσος) πρέπει νὰ τρέξουμε νὰ συμφιλιωθοῦμε μὲ τὸ συνάνθρωπό μας. Νὰ τοῦ ζητήσουμε συχώρηση, ἂν ἐμεῖς φταίξαμε καὶ νὰ τοῦ δώσουμε συχώρηση ἂν μᾶς ἔφταιξε ἐκεῖνος. Ὁ Κύριος μᾶς λέγει πῶς μπορούμε νὰ συμφιλιωθοῦμε στὸ χῶρο τῆς Ἐκκλησίας, δηλαδὴ ἐκεῖ, ὅπου προσφέρουμε τὴ λατρεία, τὴν ἀγάπη μας στὸ Θεό. Στὴν Ἐκκλησία παρακαλοῦμε ἀδιάκοπα τὸ Θεὸ: «ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν, ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν». Γι' αὐτὸ καὶ πρέπει νὰ ἐκκλησιαζόμαστε κάθε Κυριακὴ, ὥστε ἡ ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ νὰ θronιάζεται μέσα μας καὶ ἔτσι νὰ ἀποφεύγουμε τοὺς θυμοὺς καὶ τίς φιλονικίες, ποὺ μᾶς ὁδηγοῦν στὴν καταστροφή.

Γ' ΔΙΔΑΓΜΑ:

«Ὑπαγε πρῶτον διαλλάγηθι τῷ ἀδελφῷ σου καὶ τότε ἐλθὼν πρόσφερε τὸ δῶρόν σου» (Ματθαίου κεφ. ε' στίχος 24).

Δ' ΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ

1. «Πρόσχωμεν τὴ ἁγίαν ἀναφορὰν ἐν εἰρήνῃ προσφέρειν.... ἔλεον εἰρήνης θυσίαν αἰνέσεως».

2. «Ἀγαπήσωμεν ἀλλήλους, ἵνα ἐν ὁμονοίᾳ ὁμολογήσωμεν Πατέρα Υἱὸν καὶ Ἅγιον Πνεῦμα, Τριάδα ὁμοούσιον καὶ ἀχώριστον» (Ἀπὸ τῆς θείας Λειτουργίας τῆς Ἐκκλησίας μας).

Ε΄ ΑΣΚΗΣΕΙΣ – ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Γιατί ὁ θυμὸς καὶ ἡ ὀργὴ εἶναι κακὸ πρᾶγμα;
2. Πῶς μποροῦμε νὰ ἀποφύγουμε τὶς φιλονικίες καὶ τὰ ἄσχημα λόγια;
3. Τί δείχνει, ὅταν λέμε ἄσχημες λέξεις στοὺς ἄλλους;

3. Ἡ ἐκδίκηση καὶ ἡ καλωσύνη.

(Ματθαίου κεφ. ε΄ στίχοι 38-42).

Α΄ ΚΕΙΜΕΝΟ

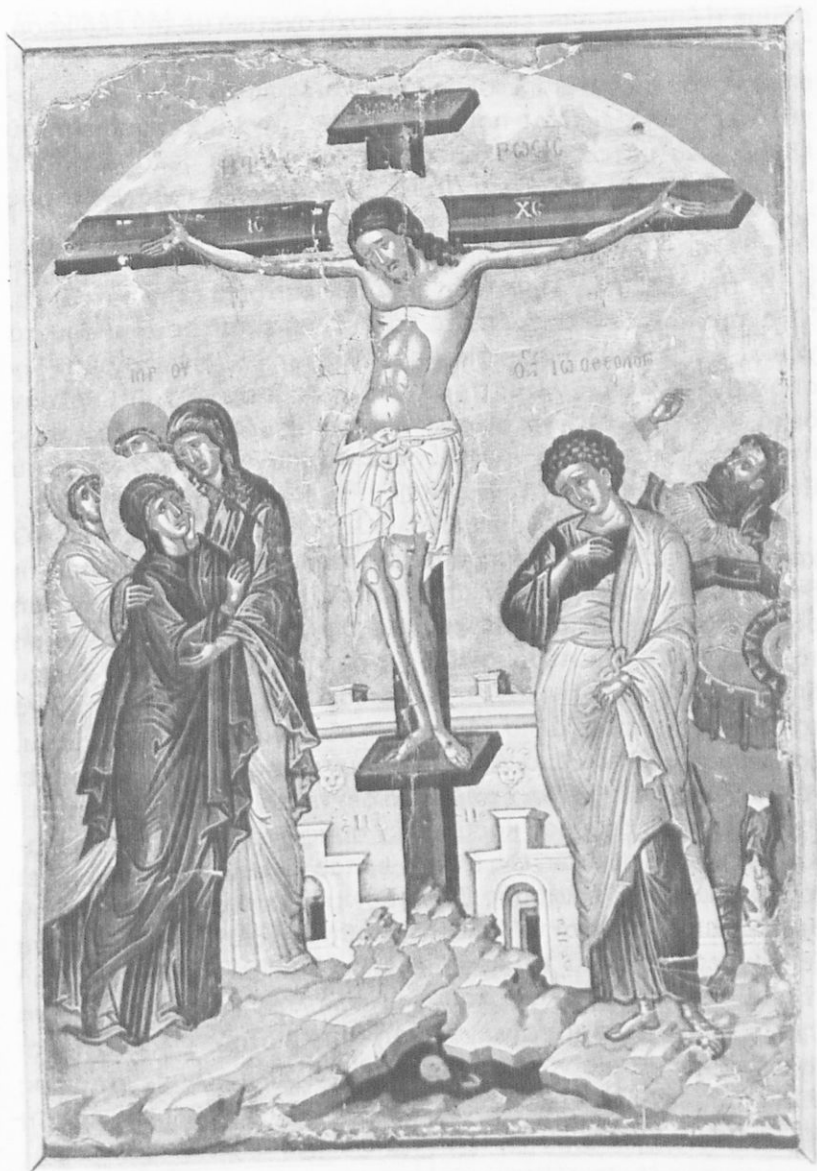
«Ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη, ὀφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ καὶ ὀδόντα ἀντὶ ὀδόντος. Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν μὴ ἀντιστῆναι τῷ πονηρῷ· ἀλλ’ ὅστις σε ραπίσει ἐπὶ τὴν δεξιάν σου ἰσάγωνα, στρέψον αὐτῷ καὶ τὴν ἄλλην· καὶ τῷ θέλοντί σοι κριθῆναι καὶ τὸν χιτῶνα σου λαβεῖν, ἄφες αὐτῷ καὶ τὸ ἱμάτιον· καὶ ὅστις σε ἀγγαρεύσει μίλιον ἓν, ὑπάγε μετ’ αὐτοῦ δύο· τῷ αἰτοῦντί σε δίδου καὶ τὸν θέλοντα ἀπὸ σοῦ δανείσασθαι μὴ ἀποστραφῆς».

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Ἔχετε ἀκούσει πῶς εἶπαν, ἂν ἓνας σοῦ βγάλει τὸ μάτι ἢ τὸ δόντι νὰ ζητήσεις ἀπὸ τὴ δημόσια ἐξουσία νὰ τοῦ βγάλουν μόνον ἓνα μάτι ἢ δόντι. Ἐγὼ ὅμως σὰς λέγω νὰ μὴν ἀντισταθεῖτε καθόλου στὸν πονηρὸ (σ’ αὐτὸν ποῦ ἐπιτίθεται), ἀλλὰ ὅποιος σὲ χτυπήσει στὸ δεξιὸ σαγόνι, ἐσύ νὰ τοῦ στρέψεις καὶ τὸ ἄλλο. Καὶ σ’ ἐκείνον ποῦ θέλει νὰ σοῦ πάρει δικαστικά τὸ πουκάμισο, ἐσύ ἄφησέ του καὶ τὸ πανωφόρι. Καὶ ὅποιος σὲ ἀγγαρεύσει γιὰ ἓνα μίλι, ἐσύ πήγαινε μαζὶ του δύο. Νὰ δίνεις σ’ ὅποιον σοῦ ζητεῖ καὶ σ’ ἐκείνον ποῦ ζητεῖ δανεικὰ νὰ μὴν τ’ ἀρνηθεῖς.

Β΄ ΑΝΑΛΥΣΗ-ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ

1. Ὁ μωσαϊκὸς νόμος ἔλεγε τὰ ἐξῆς γιὰ τὴν ἐκδίκηση: «Ἄν ἓνας σοῦ βγάλει τὸ μάτι νὰ ζητήσεις ἀπὸ τὴ δημόσια ἐξουσία νὰ τοῦ βγάλουν (τοῦ δράστη) μόνο τὸ ἓνα μάτι». Δηλαδή ἀναγνώριζε τὴν ἐκδίκηση. Γιὰ νὰ καταλάβουμε κάτι τέτοιο, πρέπει νὰ ξέ-

· Ἡ Σταύρωση. Εἰκόνα στὴν Ἱ. Μονὴ Σταυρονικήτα τοῦ Ἀγίου Ὁρους (16ος αἰ.).

ρουμε τί επικρατοῦσε ἐκείνη τὴν ἐποχὴ σχετικὰ μὲ τὴν ἐκδίκηση. "Αν ἓνας ἄνθρωπος δεχόταν ἀπὸ κάποιον ἄλλον μιὰ ἀδικία, ἔπρεπε νὰ τὴν ἀνταποδώσει ὁ ἴδιος καὶ μάλιστα δέκα φορὲς μεγαλύτερη ἀπὸ ἐκείνη, ποὺ εἶχε πάθει. "Αν, π.χ. κάποιος τοῦ ἔβγαζε ἓνα μάτι, αὐτὸς ἔπρεπε νὰ τοῦ βγάλει δέκα μάτια. Γι' αὐτὸ ἡ ἐκδίκηση περνοῦσε στοὺς συγγενεῖς καὶ τοὺς γνωστοὺς τοῦ ἀνθρώπου.

2. "Ερχεται ὁ μωσαϊκὸς νόμος καὶ περιορίζει στὸ ἐλάχιστο τὴν ἐκδίκηση. Πρῶτα ἀπ' ὅλα δὲν ἐπιτρέπει τὴν αὐτοδικία. Ὁ ἄνθρωπος δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἐκδικεῖται μὲ τὰ ἴδια του τὰ χέρια. Ἐπρεπε νὰ πάει στίς δημόσιες ἀρχές (δικαστήρια). "Αν σοῦ ἔβγαζαν π.χ. ἓνα μάτι, δὲν θὰ ζητοῦσες νὰ τοῦ βγάλουν δέκα, ἀλλὰ μόνον ἓνα. Αὐτὸς ὁ περιορισμὸς τῆς ἐκδικήσεως ἦταν ἀπαραίτητος, γιὰ νὰ φτάσουμε στὴ συνέχεια στὸ νόμο τοῦ Εὐαγγελίου, δηλαδὴ στὴν ἀγάπη.

3. Ὁ Κύριος ἀπαγορεύει ὁλοκληρωτικὰ τὴν ἐκδίκηση. Ὁ χριστιανὸς πρέπει νὰ ξεπεράσει τὴν κακία τῶν ἀνθρώπων μὲ τὴ βοήθεια τῆς ἀγάπης. Πρὶν ἀπ' ὅλα πρέπει νὰ ὑποχωρεῖ. Νὰ μὴ ρίχνει λάδι στὴ φωτιά, ὅπως συνήθως λέμε. Αὐτὴ τὴν ὑποχώρηση τὸ Εὐαγγέλιο τὴν παρουσιάζει μὲ δυὸ ὠραῖες εἰκόνες. Λέγει, δηλαδή, ὁ Κύριος: ἂν κανεῖς σὲ ραπίσει στὸ ἓνα σαγόνι, ἐσὺ νὰ τοῦ στρέψεις καὶ τὸ ἄλλο. "Αν κανεῖς σὲ ἀγαρεῦσει γιὰ ἓνα μίλι, ἐσὺ νὰ πᾶς μαζί του δυό. Αὐτὰ δείχνουν πῶς ὁ χριστιανὸς πρέπει νὰ ὑποχωρεῖ καὶ νὰ εἶναι ἐτοιμὸς νὰ δεχτεῖ καὶ δεῦτερο ράπισμα.

4. Ὁ περισσότερος κόσμος δὲν συμφωνεῖ μὲ μιὰ τέτοια διαγωγή. Ὅλοι νομίζουμε πῶς ἡ ὑποχώρηση εἶναι δειλία καὶ μειώνει τὸν ἄνθρωπο. Ὁ ἐγωισμὸς ὅμως δὲν μᾶς ἀφίνει νὰ δοῦμε ποῦ βρίσκεται τὸ κακὸ καὶ τὸ καλὸ. Ὁ ἀληθινὸς χριστιανὸς πρέπει νὰ ξεπερνᾷ ὅλα αὐτὰ τὰ ἐμπόδια ἀπὸ τὴ μικρὴ του ἡλικία. Μιὰ τέτοια διαγωγή δὲν εἶναι καθόλου εὐκολή. Γι' αὐτὸ πρέπει νὰ ζητᾶμε τὴ βοήθεια καὶ τὴν ἐνίσχυση τοῦ Χριστοῦ. Ὅλοι νὰ παρακαλοῦμε τὸν Κύριο νὰ μὴν ἐπιτρέπει νὰ δοκιμάζουμε τέτοιους πειρασμούς. Ἀλλὰ ὅταν μᾶς ἔρχονται, νὰ τοὺς ξεπερνᾶμε μὲ τὴ βοήθεια τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ὑποχωρήσεως.

Γ' ΔΙΔΑΓΜΑ:

«Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν μὴ ἀντιστῆναι τῷ πονηρῷ» (Ματθαίου κεφ. ε' 39).

Δ' ΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ

«Καὶ θὰ σᾶς δώσω καινούργια καρδιὰ καὶ καινούργιο πνεῦμα θὰ σᾶς δώσω. Θὰ σᾶς ἀφαιρέσω τὴν πέτρινη καρδιὰ ἀπὸ τῆ ζωῆ σας καὶ θὰ σᾶς δώσω καρδιὰ γεμάτη ζωὴ καὶ καλωσύνη» (Ὁ προφήτης Ἰεζεκιὴλ κεφ. 36, στίχος 26).

Ε' ΑΣΚΗΣΕΙΣ – ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Τί ἔλεγε ὁ μωσαϊκὸς νόμος γιὰ τὴν ἐκδίκηση;
2. Γιατί δὲν πρέπει νὰ ἐκδικεῖται ὁ χριστιανός;
3. Πῶς μπορούμε νὰ ξεπεράσουμε τὴν ἐκδίκηση;

4. Τὰ καθήκοντα πρὸς τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους.

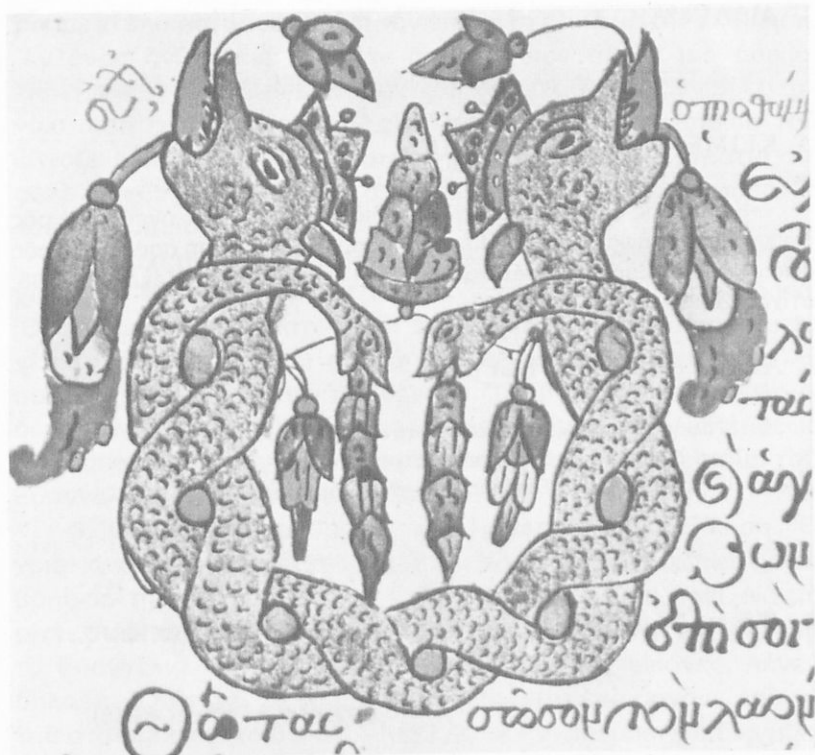
(Ματθαίου κεφ. ε' στίχοι 43-48).

Α' ΚΕΙΜΕΝΟ

«Ἦκούσατε ὅτι ἐρρέθη, ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου καὶ μισήσεις τὸν ἐχθρόν σου. Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, ἀγαπάτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, εὐλογεῖτε τοὺς καταρωμένους ὑμᾶς, καλῶς ποιεῖτε τοῖς μισοῦσιν ὑμᾶς καὶ προσεύχεσθε ὑπὲρ τῶν ἐπηρεάζοντων ὑμᾶς καὶ διωκόντων ὑμᾶς, ὅπως γένησθε υἱοὶ τοῦ πατρὸς ὑμῶν τοῦ ἐν οὐρανοῖς, ὅτι τὸν ἥλιον αὐτοῦ ἀνατέλλει ἐπὶ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Ἐχετε ἀκούσει πῶς εἶπαν, νὰ ἀγαπᾷς τὸν πλησίον σου καὶ νὰ μισεῖς τὸν ἐχθρό σου. Ἐγὼ ὅμως σᾶς λέγω, ἀγαπάτε τοὺς ἐχθροὺς σας, εὐλογεῖτε ἐκείνους ποὺ σᾶς καταριούνται, εὐεργετεῖτε ἐκείνους ποὺ σᾶς μισοῦν καὶ προσεύχεσθε γιὰ ἐκείνους ποὺ σᾶς μεταχειρίζονται ἄσχημα καὶ σᾶς καταδιώκουν. Ἔτσι θὰ γίνετε παιδιὰ τοῦ Πατέρα σας, ποὺ εἶναι στοὺς οὐρανοὺς, γιατί αὐτὸς ἀνατέλλει τὸν ἥλιο καὶ γιὰ τοὺς πονηροὺς καὶ τοὺς ἀγαθοὺς καὶ βρέ-

Ἀρχικό γράμμα Ο ἀπὸ κώδικα μὲ λειτουργίες τῆς Ἱ. Μονῆς Κουτλουμουσίου τοῦ Ἁγίου Ὁρους (17ος αἰ.).

πονηροὺς καὶ ἀγαθοὺς καὶ βρέχει ἐπὶ δικαίους καὶ ἀδίκους. Ἐὰν γὰρ ἀγαπήσητε τοὺς ἀγαπῶντας ὑμᾶς, τίνα μισθὸν ἔχετε; οὐχὶ καὶ οἱ τελῶναι τὸ αὐτὸ ποιοῦσι; καὶ ἐὰν ἀσπάσησθε τοὺς φίλους ὑμῶν μόνον, τί περισσὸν ποιεῖτε; οὐχὶ καὶ οἱ τελῶναι οὕτω ποιοῦσιν; Ἔσεσθε οὖν ὑμεῖς τέλειοι, ὥσπερ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς τέλειός ἐστιν».

χει καὶ γιὰ τοὺς δικαίους καὶ τοὺς ἀδίκους. Ἄν ἀγαπήσετε αὐτοὺς, ποὺ σὰς ἀγαποῦν ποῖα ἀνταμοιβὴ ἔχετε; Τὸ ἴδιο ἀκριβῶς δὲν κάνουν μετὰ τῆ διαγωγῇ τους καὶ οἱ τελῶνες; Καὶ ἂν χαιρετᾶτε μόνον τοὺς φίλους σας, τί περισσότερο κάνετε; Δὲν κάνουν τὸ ἴδιο καὶ οἱ τελῶνες; Νὰ εἰστε λοιπὸν τέλειοι, ὅπως καὶ ὁ Πατέρας σας ὁ οὐράνιος εἶναι τέλειος.

1. Ἡ ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ προσφέρεται χωρὶς κανένα περιορισμό. Ὁ μωσαϊκὸς νόμος ἔλεγε στοὺς Ἰσραηλίτες νὰ προσφέρουν μόνο στοὺς συμπατριῶτες τους τὴν ἀγάπη. Ὅλοι οἱ ἄλλοι δὲν ἦταν «πλησίον» γιὰ τοὺς Ἰσραηλίτες, ἀλλὰ ἐχθροὶ τους. Ὁ Κύριος μᾶς καλεῖ νὰ ἀγαπᾶμε ὅλους τοὺς ἀνθρώπους χωρὶς καμιά διάκριση. Τοποθετεῖ μάλιστα ὡς κέντρο τῆς ἀγάπης τὸν ἐχθρό μας. Αὐτὸ εἶναι πάρα πολὺ δύσκολο, ἀλλὰ καὶ ἀπαραίτητο. Δὲν πρέπει νὰ ξεχνᾶμε ὅτι πρῶτος ἀπ' ὅλους ὁ Χριστὸς πρόσφερε τὴν ἀγάπη στοὺς ἐχθροὺς του.

2. Ὅλοι οἱ ἄνθρωποι, εἴτε φίλοι εἴτε ἐχθροὶ μας, εἶναι παιδιὰ τοῦ Θεοῦ καὶ ἀδελφία τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Χωρὶς αὐτὴ τὴν ἀγάπη δὲν μπορούμε νὰ εἴμαστε ἀληθινοὶ χριστιανοί. Νὰ ζητᾶμε βοήθεια ἀπὸ τὸν Κύριο μὲ τὴ συχνὴ καὶ θερμὴ προσευχή. Μὲ τὸν ἐκκλησιασμό καὶ τὴ θεία Κοινωνία, Ὁ Χριστὸς μᾶς δυναμώνει, ὥστε νὰ μπορούμε νὰ εὐλογοῦμε αὐτοὺς, ποὺ μᾶς καταριῶνται, νὰ εὐεργετοῦμε αὐτοὺς, ποὺ μᾶς μισοῦν καὶ νὰ προσευχόμαστε γι' αὐτοὺς, ποὺ μᾶς βρίζουν καὶ μᾶς καταδιώκουν.

3. Ὅταν ὁ ἄνθρωπος δεῖξει μιὰ τέτοια διαγωγή, τότε ἔχει μέσα του τὴ βεβαιότητα, πῶς εἶναι ἀληθινὸ παιδί τοῦ Θεοῦ. Τὸ παιδί συνήθως ἐφαρμόζει ἐκεῖνο, ποὺ βλέπει στὴ διαγωγή τοῦ πατέρα του. Ὁ Κύριος μᾶς παρουσιάζει τὴν ἀγάπη ποὺ ὁ Θεὸς Πατέρας ἀνατέλλει τὸν ἥλιο γιὰ τοὺς καλοὺς καὶ τοὺς πονηροὺς καὶ ρίχνει τὴ βροχὴ γιὰ τοὺς δίκαιους καὶ τοὺς ἄδικους.

4. Ἡ ἀγάπη τοῦ χριστιανοῦ δὲν πρέπει νὰ μοιάζει μὲ τὴν ἀγάπη τῶν ἄλλων ἀνθρώπων. Οἱ ἄνθρωποι δίνουν ἀγάπη μόνο σὲ ἐκείνους ποὺ τοὺς ἀγαποῦν. Δανεῖζουν χρήματα, σ' ἐκείνους ποὺ ἐλπίζουν πῶς θὰ τὰ ξαναπάρουν. Ὁ χριστιανὸς προσφέρει τὴν ἀγάπη του σ' ὅλους τοὺς ἀνθρώπους, καὶ ἰδιαίτερα στὸν ἐχθρό του. Μόνον ἔτσι μοιάζει μὲ τὸν Οὐράνιο Πατέρα του καὶ ἐπομένως ἀποκτᾶ τὴν τελειότητα τοῦ Θεοῦ.

Γ' ΔΙΔΑΓΜΑ:

«Ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν» (Ματθαίου κεφ. ε' στίχος 44).

Ἐπίτιτλο, ἀρχικὸ γράμμα Β, ἀπὸ Τετραευάγγελου τῆς Ἱ. Μονῆς Διονυσίου τοῦ Ἁγίου Ὁρους (τέλος 10ου - ἀρχὲς 11ου αἰ.).

Δ' ΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ

«Σὲ παρακαλοῦμε, Κύριε, νὰ διατηρεῖς μὲ τὴν ἀγαθότητά σου τοὺς ἀγαθοὺς ἀνθρώπους νὰ μένουν ἀγαθοί. Μὲ τὴν καλωσύνη σου νὰ μεταβάλεις τοὺς πονηροὺς ἀνθρώπους σὲ ἀγαθοὺς... Νὰ ἀναθρέψεις τὰ νήπια. Νὰ διαπαιδαγωγῇσεις τοὺς νέους. Νὰ παρηγορήσεις τοὺς δειλοὺς καὶ μικρόψυχους ἀνθρώπους. Νὰ ἐπαναφέρεις στὴν ὁδὸ τῆς ἀλήθειας, ὅσους πλανήθηκαν καὶ ἀπομακρύνθηκαν ἀπὸ τὸ δρόμο τῆς πίστεως καὶ νὰ τοὺς ἐνώσεις μὲ τὴν Ἁγία, Καθολικὴ καὶ Ἀποστολικὴ Ἐκκλησία σου» (Εὐχὴ ἀπὸ τῆς θείας Λειτουργίας τοῦ Μεγάλου Βασιλείου).

Ε' ΑΣΚΗΣΕΙΣ – ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Γιατί πρέπει νὰ ἀγαπᾶμε τοὺς ἐχθροὺς μας;
2. Σὲ τί πρέπει νὰ διαφέρει ἡ ἀγάπη τοῦ χριστιανοῦ ἀπὸ τὴν ἀγάπην τῶν ἄλλων ἀνθρώπων;
3. Τί σοῦ κάνει ἐντύπωση ἀπὸ τὸ πιὸ πάνω κείμενο τοῦ Μεγάλου Βασιλείου;

5. Ἡ ἐλεημοσύνη.

(Ματθαίου κεφ. στ' στίχοι 1-14).

Α' ΚΕΙΜΕΝΟ

«Προσέχετε τὴν ἐλεημοσύνην ὑμῶν μὴ ποιεῖν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων πρὸς τὸ θεαθῆναι αὐτοῖς· εἰ δὲ μήγε, μισθὸν οὐκ ἔχετε παρὰ τῷ πατρὶ ὑμῶν τῷ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Ὅταν οὖν ποιῇς ἐλεημοσύνην, μὴ σαλπίσῃς ἔμπροσθέν σου, ὥσπερ οἱ ὑποκριταὶ ποιοῦσιν ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ ἐν ταῖς ρύμαις, ὅπως δοξασθῶσιν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων· ἀμήν λέγω ὑμῖν, ἀπέχουσι τὸν μισθὸν αὐτῶν. Σοῦ δὲ ποιοῦντος ἐλεημοσύνην μὴ γνώτω ἡ ἀριστερά σου, τί ποιεῖ ἡ δεξιὰ σου, ὅπως ἡ σου ἡ ἐλεημοσύνη ἐν τῷ κρυπτῷ, καὶ ὁ πατήρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ ἀποδώσει σοι ἐν τῷ φανερῷ».

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Προσέχετε νὰ μὴν κάνετε τὴν ἐλεημοσύνη-σας μπροστὰ στοὺς ἀνθρώπους γιὰ νὰ σὰς βλέπουν. Ἀλλιώτικα δὲν θὰ ἔχετε ἀνταμοιβὴ ἀπὸ τὸν Πατέρα σας τοῦ εἶναι στοὺς οὐρανοὺς. Ὅταν λοιπὸν κάνεις ἐλεημοσύνη, μὴ τὸ διαλαλεῖς μπροστὰ σου, ὅπως κάνουν οἱ ὑποκριτὲς στὶς συναγωγὰς καὶ στοὺς πολυσύχναστους δρόμους γιὰ νὰ τοὺς θαυμάζουν οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι. Σὰς λέγω ἀλήθεια, πὼς αὐτοὶ ἔχουν πάρει τὸ μισθὸ τους. Ὅταν κάνεις ἐλεημοσύνη, ἄς μὴ γνωρίζει τὸ ἀριστερό σου χέρι τί κάνει τὸ δεξιό, γιὰ νὰ γίνε-ται ἡ ἐλεημοσύνη σου στὰ κρυφά. Ὁ Πατέρας σου, ποὺ βλέπει τί γίνεται στὰ κρυφά, θὰ σὲ ἀνταμείψει στὰ φανερά.

Β' ΑΝΑΛΥΣΗ – ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ

1. Ὁ Κύριος μᾶς λέγει πὼς οἱ Φαρισαῖοι ἔκαναν ἐλεημοσύνη γιὰ νὰ τοὺς βλέπουν οἱ ἄνθρωποι καὶ νὰ τοὺς χειροκροτοῦν. Ἡ ἐλεημοσύνη τῶν Φαρισαίων δὲν εἶχε σκοπὸ νὰ ἱκανοποιήσει τίς ἀνάγκες τῶν φτωχῶν ἀνθρώπων, ἀλλὰ γιὰ νὰ ἱκανοποιήσῃ τὸν ἐγωισμό τους. Αὐτὴ τὴν πράξη ὁ Κύριος τὴν ὀνομάζει ὑποκρισία.

2. Ἡ ὑποκρισία εἶναι μεγάλη ἁμαρτία, στὴν ὁποία δυστυχῶς πέφτει ὁ ἄνθρωπος ὅλων τῶν ἡλικιῶν. Μὲ τὴν ὑποκρισία ὁ ἄν-

θρῶπος ἄλλα σκέφτεται καὶ ἄλλα δείχνει μὲ τὶς πράξεις του. Καὶ στὴ δική μας διαγωγή συμβαίνει πολλές φορές κάτι τέτοιο. "Ἄλλη εἶναι ἡ συμπεριφορά μας στὸ σχολεῖο, στοὺς δάσκαλους καὶ ἄλλη στὸ σπίτι. Στὸ σχολεῖο μπορεῖ νὰ φαινόμαστε καλοὶ καὶ πειθαρχικοί, ἐνῶ, στὸ σπίτι εἴμαστε ἀνυπάκοοι καὶ τυραννικοί. Πρέπει ἀπὸ τώρα νὰ φροντίσουμε νὰ ἀπαλλαγούμε ἀπὸ τὴν ὑποκρισία, ποὺ δηλητηριάζει καὶ καταστρέφει τὴ ζωὴ μας.

3. Οἱ Φαρισαῖοι μὲ αὐτὸ τὸν ὑποκριτικὸ τρόπο ἔκαναν τὴν ἐλεημοσύνη τους. "Ἦθελαν νὰ μαζεύουν ὅσο μπορούσαν περισσότερους ἀνθρώπους γιὰ νὰ τοὺς χειροκροτήσουν. Εἶναι ὅταν νὰ χρησιμοποιοῦσαν τὴ σάλπιγγα γιὰ νὰ μαζέψουν τοὺς ἀνθρώπους. Ὁ Κύριος ἀπορρίπτει αὐτὴ τὴν ἐλεημοσύνη.

4. Στὴ συνέχεια ὁ Κύριος μᾶς λέγει, πῶς πρέπει νὰ κάνουμε σωστὰ τὴν ἐλεημοσύνη μας. Μὲ τὴν ἐλεημοσύνη προσφέρουμε πάντα ἀγάπη στὸν πλησίον μας. Μὲ τὴν ἐλεημοσύνη ὁ χριστιανὸς θυμᾶται πάντα τὸν πλησίον, τὸν ἀδελφὸ του μὲ τὶς τόσες ἀνάγκες καὶ ξεχνᾷ τὸν ἐγωισμό του. Γι' αὐτὸ καὶ δὲν λέγει σὲ κανένα τίποτα γιὰ τὶς καλὲς καὶ φιλάνθρωπες πράξεις του.

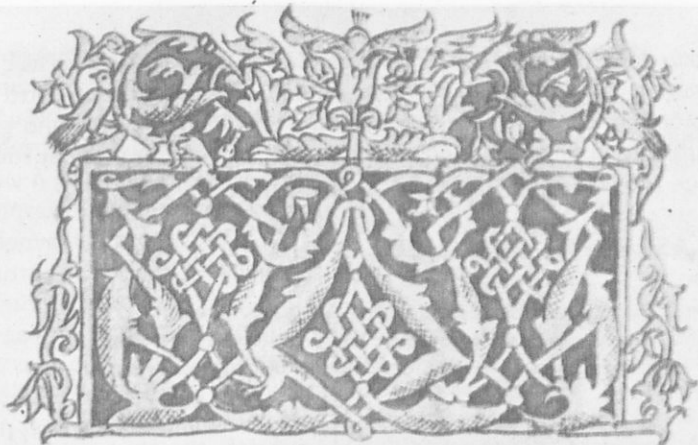
5. Ὅταν δίνουμε ἐλεημοσύνη, πρέπει νὰ προσπαθοῦμε καὶ ἐμεῖς οἱ ἴδιοι νὰ τὸ ξεχνοῦμε. Ἡ κρυφὴ ἐλεημοσύνη εἶναι ἡ καλύτερὴ πράξη, ποὺ ἔχουμε νὰ κάνουμε. Εἶναι ὠραῖο πράγμα νὰ ἀρχίσουμε τὴν ἐλεημοσύνη ἀπὸ τὴ μικρὴ μας ἡλικία. Ἐχουμε τόσα καὶ τόσα παιδιά μὲ πολλὰς ἀνάγκες. "Ἀς κόβουμε κάτι ἀπὸ τὸν ἑαυτὸ μας καὶ ἄς τὸ προσφέρουμε σ' αὐτὰ τὰ παιδιά. Πολλὰ μπορούμε νὰ κάνουμε, ἂν ἡ καρδιά μας φλογίζεται ἀπὸ ἀγάπη. Καὶ τὸ σπουδαιότερο: νὰ κάνουμε τὴν ἐλεημοσύνη μας χωρὶς νὰ μᾶς παίρνουν εἶδηση οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι.

Γ' ΔΙΔΑΓΜΑ:

«Σοῦ δὲ ποιούντος ἐλεημοσύνην μὴ γνῶτω ἡ ἀριστερά σου τί ποιεῖ ἡ δεξιὰ σου» (Ματθαίου κεφ. στ' στίχος 3).

Δ' ΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ

«Ὁ Κύριος εἶδε καὶ κάποια φτωχὴ χήρα νὰ ρίχνει στὸ θησαυροφυ-

Βασιλείον του μεγα-
 λυ- της πρδέσιως
 Ως ημῶν ὁ χ^ρ
 οὔνιορδ'τορ πῶτρε
 φηγοῦν πόμτος κόσμ

Ἀρχικό γράμμα Ο ἀπὸ κώδικα μὲ λειτουργίες τῆς Ἱ. Μονῆς Κουτλουμουσίου τοῦ Ἁγίου Ὁρους (17ος αἰ.).

λάκιο τοῦ ναοῦ δυὸ λεπτά καὶ εἶπε: Σᾶς βεβαιώνω ἀληθινὰ πὼς αὐτὴ ἡ φτωχὴ χήρα ἔβαλε περισσότερα ἀπὸ ὅλους τοὺς ἄλλους. Γιατὶ ὅλοι οἱ ἄλλοι ἔβαλαν ἀπὸ τὸ περισσευμά τους, ἐνῶ αὐτὴ ἔβαλε ἀπὸ τὸ ὑστέρημά της. Ἔβαλε, δηλαδή, ὅλα ὅσα εἶχε γιὰ νὰ συντηρήσει τὸν ἑαυτὸ της» (Λουκᾶ, κεφ. κα' στίχος 2-4).

Ε' ΑΣΚΗΣΕΙΣ – ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Πὼς ἔκαναν οἱ Φαρισαῖοι τὴν ἐλεημοσύνη τους;
2. Πὼς χαρακτηρίζει ὁ Κύριος τὴν ἐλεημοσύνη τῶν Φαρισαίων;
3. Πὼς πρέπει νὰ γίνεται ἀληθινὰ καὶ σωστὰ ἡ ἐλεημοσύνη;

6. Ἡ προσευχή.

(Ματθαίου κεφ. στ' στίχοι 5-15).

Α' ΚΕΙΜΕΝΟ

«Καὶ ὅταν προσεύχη, οὐκ ἔσῃ ὥσπερ οἱ ὑποκριταί, ὅτι φιλοῦσιν ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ ἐν ταῖς γωνίαις τῶν πλατειῶν ἐστῶτες προσεύχεσθαι, ὅπως ἂν φανῶσι τοῖς ἀνθρώποις· ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἀπέχουσι τὸν μισθὸν αὐτῶν. Σὺ δὲ ὅταν προσεύχη, εἴσελθε εἰς τὸ ταμιεῖόν σου, καὶ κλείσας τὴν θύραν σου πρόσευξαι τῷ πατρὶ σου τῷ ἐν τῷ κρυπτῷ, καὶ ὁ πατήρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ ἀποδώσει σοι ἐν τῷ φανερῷ. Προσευχόμενοι δὲ μὴ βαττολογήσητε ὥσπερ οἱ ἔθνικοι· δοκοῦσι γὰρ ὅτι ἐν τῇ πολυλογίᾳ αὐτῶν εἰσακουσθήσονται. Μὴ οὖν ὁμοιωθῆτε αὐτοῖς· οἶδε γὰρ ὁ πατήρ ὑμῶν ὃν χρεῖαν ἔχετε

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Καὶ ὅταν προσεύχεσαι νὰ μὴν εἶσαι, ὅπως οἱ ὑποκριτές, ποὺ τοὺς ἀρέσει νὰ προσεύχονται ὁρθοὶ στὶς συναγωγὰς καὶ στὶς γωνίες τῶν πλατειῶν, γιὰ νὰ τοὺς βλέπουν οἱ ἄνθρωποι. Σᾶς βεβαιώνω ἀληθινὰ, πὼς αὐτοὶ ἔχουν πάρει τὴν ἀνταμοιβή τους. Ἀλλὰ εσύ, ὅταν προσεύχεσαι, κλείσου στὸ πιὸ ἀπόμερο δωμάτιο, κλείσε τὴν πόρτα καὶ προσευχήσου στὸν Πατέρα σου, ποὺ εἶναι παρῶν ἐκεῖ στὸ κρυφὸ μέρος. Καὶ ὁ Πατέρας σου ποὺ βλέπει τί γίνεται στὰ κρυφά, θὰ σὲ ἀνταμείψει στὰ φανερά. Ὅταν προσεύχεσθε νὰ μὴ λέτε πολλὰ καὶ ἀνόητα, ὅπως ἀκριβῶς κάνουν οἱ ἔθνικοί, ποὺ νομίζουν πὼς μὲ τὴν πολυλογία τους θὰ εἰσακουστούν. Μὴ γίνεσθε λοιπὸν ὅμοιοι μ' αὐτούς, γιατί ὁ Πατέρας σας γνωρίζει πολὺ καλὰ αὐτὰ ποὺ χρειάζεσθε

πρὸ τοῦ ὑμᾶς αἰτῆσαι αὐτόν. Οὕτως οὖν προσεύχεσθε ὑμεῖς· Πατέρ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς· ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά σου· ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου· γεννηθῇ τὸ θέλημά σου, ὡς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς· τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δὸς ἡμῖν σήμερον· καὶ ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν, ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν· καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν, ἀλλὰ ρῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ.
 "Ὅτι σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν».

πρὶν ἀκόμη τοῦ τὸ ζητήσετε.
 Νὰ λοιπόν, πῶς νὰ προσεύχεσθε:

Πατέρα μας ἐπουράνιε, ἃς εἶναι ἅγιο τὸ ὄνομά σου· ἃς ἔλθει ἡ βασιλεία σου· ἃς γίνῃ τὸ θέλημά σου, ὅπως γίνεται στὸν οὐρανό, ἔτσι καὶ στῇ γῇ. Τὸ καθημερινό μας ψωμί δός μας γιὰ σήμερα καὶ συχώρεσε ὅ,τι κακὸ σοῦ ἔχουμε κάνει, ὅπως καὶ μεῖς ἀκριβῶς συχωροῦμε ἐκείνους ποὺ μᾶς ἔχουν κάνει κακὸ. Καὶ μὴ μᾶς ἀφίνεις νὰ πέσουμε σὲ πειρασμό, ἀλλὰ σώσε μας ἀπὸ τὸν πονηρό. Γιατὶ δική σου εἶναι ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμη καὶ ἡ δόξα στοὺς αἰῶνες τῶν αἰώνων. Ἀμήν».

Β' ΑΝΑΛΥΣΗ – ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ

1. Καὶ ἐδῶ ὑπογραμμίζει ὁ Κύριος τὴν ὑποκριτικὴ προσευχὴ τῶν Φαρισαίων. Προσεύχονταν γιὰ νὰ τοὺς χειροκροτοῦν οἱ ἄνθρωποι. Γι' αὐτὸ καὶ εἶχαν μεταφέρει τὴν προσευχὴ ἀπὸ τὸ ναό, στοὺς δρόμους. Στοὺς δρόμους σύχναζαν πάντα πολλοὶ ἄνθρωποι, ἐνῶ στὸ ναὸ πῆγαιναν μόνο στίς ὥρες τῆς λατρείας. Ὁ Κύριος μᾶς βεβαιώνει πῶς οἱ Φαρισαῖοι κέρδιζαν τοὺς ἐπαίνους τῶν ἄλλων ἀνθρώπων.

2. Ὁ Κύριος μᾶς δείχνει τὴν προσευχὴ τῆς εἰλικρίνειας. Ὁ ἄνθρωπος μιλάει ταπεινὰ καὶ μὲ ἀπόλυτὴ ἐμπιστοσύνη στὸν οὐράνιο Πατέρα του. Ὁ χριστιανὸς προσεύχεται χωρὶς νὰ τὸν βλέπουν καὶ νὰ τὸν ἀκοῦν οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι. Ἡ προσευχὴ δὲν χρειάζεται τὴν πολυλογία καὶ τὴ φλυαρία. Ὁ χριστιανὸς προσεύχεται μὲ ἀπόλυτὴ ἐμπιστοσύνη στὸ Θεό, ποὺ ξέρει ὅλες τὶς ἀνάγκες μας.

3. Τὸ μοναδικὸ ὑπόδειγμα τῆς προσευχῆς εἶναι ἡ Κυριακὴ προσευχή. Δηλαδή τὸ «Πάτερ ἡμῶν». Εἶναι ἡ προσευχή ποὺ πρέπει νὰ τὴ λέμε πολλές φορές τὴν ἡμέρα. Τὸ περιεχόμενο της εἶναι πολὺ σπουδαῖο καὶ βαθύ. Ἐμεῖς ἐδῶ μόνο μερικὰ σημεῖα της θὰ ἀναφέρουμε:

4. Ὅλοι μαζί προσευχόμαστε στὸ Θεό, ποὺ εἶναι ὁ οὐράνιος Πατέρας μας. Ὅλοι οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι εἶναι ἀδελφοί μας. Παρακαλοῦμε τὸ Θεὸ νὰ μᾶς φανερώσει τὸ ἅγιο Ὄνομά του. Νὰ ἐπικρατήσῃ τὸ θέλημά του στὴ γῆ, ὅπως ἀκριβῶς ἐφαρμόζεται στὸν οὐρανὸ ἀπὸ τοὺς ἁγίους ἀγγέλους του. Νὰ ἔλθῃ ἡ Βασιλεία του. Μακάρι νὰ μποροῦσε ὁ κάθε ἄνθρωπος νὰ ἐφαρμόζῃ στὴ ζωὴ του τὸ ἅγιο θέλημα τοῦ Θεοῦ.

5. Στὴ συνέχεια παρακαλοῦμε τὸ Θεὸ γιὰ τὶς βασικὲς μας ἀνάγκες. Τὸ καθημερινὸ ψωμὶ δείχνει ἐδῶ αὐτὲς τὶς ἀνάγκες μας. Παρακαλοῦμε τὸ Θεὸ νὰ μᾶς συχωρήσῃ τὶς ἁμαρτίες καὶ τοῦ δίνουμε τὴν ὑπόσχεση ὅτι καὶ ἐμεῖς θὰ συχωροῦμε τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους, ἂν μᾶς ἔχουν φταίξει σὲ κάτι. Αὐτὸ εἶναι πολὺ ἀπαραίτητο, γι' αὐτὸ καὶ ὁ Κύριος κλείνει τὴ διδασκαλία του μὲ τὴν θαυμάσια ἀλήθεια: «Ἄν σύχωρεῖτε στοὺς ἀνθρώπους τὶς ἁμαρτίες τους, θὰ συχωρήσῃ καὶ τὶς δικές σας ὁ οὐράνιος Πατέρας σας».

6. Τελικὰ παρακαλοῦμε τὸ Θεὸ νὰ μὴν ἐπιτρέπῃ νὰ πέφτουμε σὲ πειρασμό, ἀλλὰ νὰ μᾶς λυτρῶνῃ ἀπὸ τὸν πονηρὸ καὶ ἔτσι νὰ βρισκόμαστε πάντα κοντά του. Ἡ Κυριακὴ προσευχή τελειώνει μὲ τὴ θαυμάσια ὁμολογία: Ἡ Βασιλεία ἀνήκει μόνο στὸ Θεό. Ἀπὸ αὐτὸν προέρχεται ἡ ἀληθινὴ δύναμη καὶ στὸ Θεὸ ἀπευθύνεται ἡ ἀτέλειωτη δόξα στοὺς ἀπέραντους αἰῶνες τῶν αἰώνων: Ἀμήν».

Γ' ΔΙΔΑΓΜΑ:

«Ἀδιαλείπτως προσεύχεσθε (= χωρὶς τελειωμὸ νὰ προσεύχεσθε) (Α' Θεσσαλονικεῖς κεφ. ε' στίχος 17).»

Δ' ΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ

«Δώσε μας, Κύριε, τὴ Χάρη σου, ὅταν ἀνοίγουμε τὸ στόμα μας καὶ

δέξου με ὁση δύναμη ἔχουμε τὴν εὐχαριστία μας. Δίδαξέ μας τὰ δικαιώματά σου, γιατί δὲν γνωρίζουμε νὰ προσευχόμαστε, ὅπως πρέπει, ἂν ἐσύ, Κύριε, δὲν μᾶς ὁδηγήσεις με τὸ "Ἅγιο Πνεῦμα σου..." (Εὐχή τῆς Ἐκκλησίας μας ἀπὸ τὴν Ἀκολουθία τοῦ Ὁρθροῦ).

Ε' ΑΣΚΗΣΕΙΣ – ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Πῶς πρέπει νὰ γίνεται ἡ ἀληθινὴ προσευχή;
2. Ὑπογράμμισε μερικὲς βασικὲς ἀλήθειες ἀπὸ τὴν Κυριακὴ προσευχή.
3. Πῶς μπορούμε νὰ ἐφαρμόζουμε τὸ ἅγιο θέλημα τοῦ Θεοῦ στὴν καθημερινή μας ζωή;

7. Οἱ ἀληθινοὶ θησαυροὶ τοῦ ἀνθρώπου.

(Ματθαίου κεφ. στ' στίχοι 19-34).

Α' ΚΕΙΜΕΝΟ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

«Μὴ θησαυρίζετε ὑμῖν θησαυροὺς ἐπὶ τῆς γῆς, ὅπου σῆς καὶ βρῶσις ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπτει διορύσσουσι καὶ κλέπτουσι· θησαυρίζετε δὲ ὑμῖν θησαυροὺς ἐν οὐρανῷ, ὅπου οὔτε σῆς οὔτε βρῶσις ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπτει οὐ διορύσσουσιν οὐδὲ κλέπτουσιν· ὅπου γὰρ ἐστὶν ὁ θησαυρὸς ὑμῶν, ἐκεῖ ἔσται καὶ ἡ καρδιά ὑμῶν.

Ὁ λύχνος τοῦ σώματός ἐστιν ὁ ὀφθαλμός· ἐὰν οὖν ὁ ὀφθαλμός σου ἀπλοῦς ᾖ, ὅλον τὸ σῶμά σου φωτεινὸν ἔσται· ἐὰν δὲ ὁ ὀφθαλμός σου πονηρὸς ᾖ, ὅλον τὸ σῶμά σου σκοτεινὸν ἔσται. Εἰ οὖν τὸ φῶς τὸ ἐν σοὶ σκότος ἐστί, τὸ σκότος πόσον;

Οὐδεὶς δύναται δυοὶ κυρίως δουλεῦν· ἢ γὰρ τὸν ἓνα μισήσει

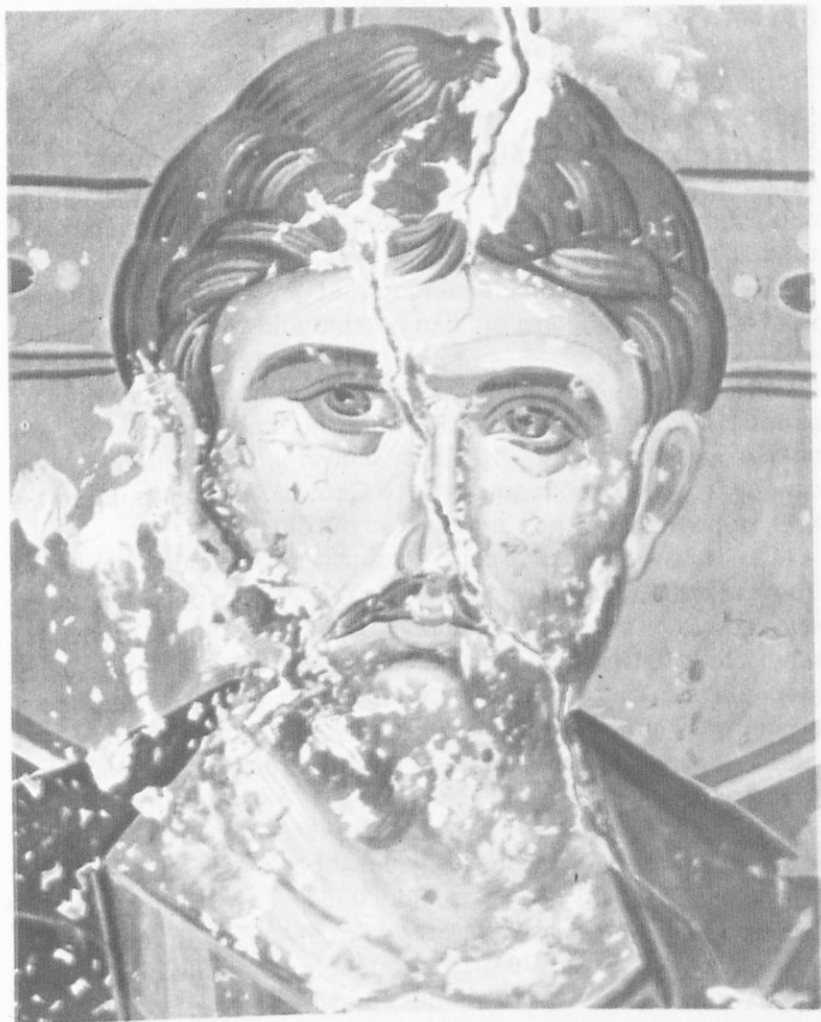
Μὴ θησαυρίζετε γιὰ τὸν ἑαυτὸ σας θησαυροὺς πάνω στὴ γῆ, ὅπου ὁ σκόρος καὶ ἡ σαπίλα (σκουριά) τοὺς καταστρέφουν καὶ ὅπου κλέφτες κάνουν διάρρηξη καὶ κλέβουν. Ἀλλὰ θησαυρίζετε γιὰ τὸν ἑαυτὸ σας θησαυροὺς στὸν οὐρανό, ὅπου οὔτε σκόρος οὔτε σαπίλα τοὺς καταστρέφει καὶ ὅπου κλέφτες δὲν κάνουν διάρρηξη καὶ οὔτε κλέβουν. Γιατί ὅπου εἶναι ὁ θησαυρὸς σας, ἐκεῖ βρίσκεται καὶ ἡ καρδιά σας.

Τὸ λυχνάρι τοῦ σώματος εἶναι τὸ μάτι. Ἄν τὸ μάτι σου εἶναι ὑγιὲς τότε ὅλο τὸ σῶμα σου θὰ εἶναι φωτεινὸ. Ἄν ὅμως τὸ μάτι σου εἶναι ἀρρωστο, τότε ὅλο τὸ σῶμα σου θὰ εἶναι σκοτεινόν. Ἀλλὰ ἂν τὸ φῶς γιὰ σένα εἶναι σκοτάδι, τότε πόσο περισσότερο θὰ εἶναι τὸ σκοτάδι; Κανένας δὲν μπορεῖ νὰ ἐργάζεται σὲ δυὸ κυρίως,

καὶ τὸν ἕτερον ἀγαπήσει ἢ ἐνὸς ἀνθέξεται καὶ τοῦ ἐτέρου καταφρονήσει. Οὐ δύνασθε Θεῷ δουλεύειν καὶ μαμμωνᾷ. Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, μὴ μεριμνᾶτε τῇ ψυχῇ ὑμῶν τί φάγητε καὶ τί πῖντε, μηδὲ τῷ σώματι ὑμῶν τί ἐνδύσθητε· οὐχὶ ἡ ψυχὴ πλεῖον ἐστὶ τῆς τροφῆς καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἐνδύματος; ἐμβλέψετε εἰς τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, ὅτι οὐ σπεύρουσιν οὐδὲ θερίζουσιν οὐδὲ συνάγουσιν εἰς ἀποθήκας, καὶ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος τρέφει αὐτά· οὐχ ὑμεῖς μᾶλλον διαφέρετε αὐτῶν; τίς δὲ ἐξ ὑμῶν μεριμνῶν δύναται προσθεῖναι ἐπὶ τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ πῆχυν ἓνα; καὶ περὶ ἐνδύματος τί μεριμνᾶτε; καταμάθετε τὰ κρίνα τοῦ ἀγροῦ πῶς αὐξάνει· οὐ κοπιᾷ οὐδὲ νήθει· λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι οὐδὲ Σολομῶν ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτοῦ περιεβάλετο ὡς ἐν τούτων. Εἰ δὲ τὸν χόρτον τοῦ ἀγροῦ, σήμερον ὄντα καὶ αὔριον εἰς κλίβανον βαλλόμενον, ὁ Θεὸς οὕτως ἀμφιέννυσιν, οὐ πολλῷ μᾶλλον ὑμᾶς, ὀλιγόπιστοι; μὴ οὖν μεριμνήσητε λέγοντες, τί φάγωμεν ἢ τί πῖωμεν ἢ τί περιβαλώμεθα; πάντα γὰρ ταῦτα τὰ ἔθνη ἐπιζητεῖ· οἶδε γὰρ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος ὅτι χρῆζετε τούτων ἀπάντων. Ζητεῖτε δὲ πρῶτον τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ, καὶ ταῦτα πάντα προστεθήσεται ὑμῖν. Μὴ οὖν μεριμνήσητε εἰς τὴν αὔριον· ἡ γὰρ αὔριον μεριμνήσει τὰ ἑαυτῆς· ἀρκετὸν τῇ ἡμέρᾳ ἢ κακία αὐτῆς.

γιατὶ ἡ τὸν ἓνα θὰ μισήσῃ καὶ τὸν ἄλλον θὰ ἀγαπήσῃ, ἢ στὸν ἓνα θὰ προσκολληθῇ καὶ τὸν ἄλλον θὰ καταφρονήσει. Δὲν μπορείτε νὰ δουλεύετε καὶ τὸ Θεὸ καὶ τὸ μαμμωνᾶ.

Γι' αὐτὸ καὶ σᾶς λέγω, μὴ μεριμνᾶτε γιὰ τὴ ζωὴ σας τί θὰ φάτε καὶ θὰ πιεῖτε, οὔτε γιὰ τὸ σῶμα σας τί θὰ ντυθεῖτε· μήπως δὲν εἶναι ἡ ψυχὴ πῶς πάνω ἀπὸ τὴν τροφὴ καὶ τὸ σῶμα παραπάνω ἀπὸ τὸ ἐνδυμα; Κοιτάξτε τὰ πουλιὰ τοῦ οὐρανοῦ· δὲν σπέρνουν καὶ δὲν θερίζουν καὶ δὲν μαζεύουν σὲ ἀποθήκες καὶ ὁ πατέρας σας ὁ οὐράνιος τὰ τρέφει· μήπως σεῖς δὲν εἰστέ καλύτεροι ἀπὸ αὐτά; Καὶ ποιὸς ἀπὸ σᾶς μπορεῖ μὲ τὴ μέριμνά του νὰ προσθέσῃ στὸ κορμὶ του μιὰ πῆχη; Καὶ τί φροντίζετε γιὰ τὸ ἐνδυμα; Κοιτάξτε καλὰ τὰ λουλούδια τοῦ χωραφιοῦ πῶς μεγαλώνουν· δὲν κοπιᾶζουν καὶ δὲν γνέθουν· σᾶς λέγω λοιπὸν πῶς οὔτε ὁ Σολομώντας μέσα στὴ δόξα του δὲν στολίστηκε ὅπως ἓνα ἀπὸ αὐτά. "Ἄν λοιπὸν τὸ χορτάρι τοῦ ἀγροῦ (χωραφιοῦ), ποῦ σήμερα εἶναι καὶ αὔριο τὸ ρίχνουν στὴ φωτιά, ὁ Θεὸς ἔτσι τὸ ντύνει, πόσο περισσότερο ἐσὰς ὀλιγόπιστοι; Μὴ μεριμνᾶτε λοιπὸν, λέγοντας· τί θὰ φάμε ἢ τί θὰ φορέσουμε; Γιατὶ ὅλα αὐτὰ μόνον οἱ εἰδωλολάτρες τὰ ζητοῦν καὶ γιατί ὁ οὐράνιος πατέρας σας ξέρεῖ ὅτι σᾶς χρειάζονται. Νὰ ζητᾶτε πρῶτα τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ καὶ τὴ δικαιοσύνην του καὶ ὅλα αὐτὰ θὰ σᾶς δοθοῦν στὴ συνέχεια.

Ὁ Χριστὸς «ἐν ἑτέρᾳ μορφῇ». Ιοιχογραφία τοῦ Πανσέληνου στὸ Πρωτάτο (Καρυές) τοῦ Ἁγίου Ὁρους (14ος αἰ.). Ἀντίγραφο Φ. Ζαχαρίου.

1. Ὁ Κύριος μᾶς λέγει πῶς δὲν πρέπει νὰ μαζεύουμε ὑλικά ἀγαθὰ, γιατί μέσα τους κρύβουν ἓνα μεγάλο κίνδυνο. Μπορεῖ ὁ ἄνθρωπος νὰ ἀντικαταστήσει τὸ Θεὸ καὶ στὴ θέση Του νὰ βάλει τὰ χρήματα. Ἐδῶ βρίσκεται ἡ μεγάλη ἁμαρτία τοῦ ἀνθρώπου, ποὺ ἔτσι γίνεται χωρὶς νὰ τὸ καταλάβει ἓνας τέλειος εἰδωλολάτρης.

2. Ὅποιος ἔχει πολλοὺς θησαυροὺς, ἔχει καὶ πολλὰς ἀνησυχίες καὶ ἀγωνίες. Πρῶτα ἀπ' ὅλα ἡ περιουσία του (χρυσάφι, κ.ἄ.) κινδυνεύει ἀπὸ τοὺς κλέφτες καὶ τοὺς ληστές. Ὑστερα οἱ διάφοροι θησαυροὶ (ἐπιπλα, ὑφάσματα, κ.ἄ.) κινδυνεύουν ἀπὸ τὸ σκόρο καὶ τὰ ἄλλα ζωῦφια. Ἄλλοι πάλι θησαυροὶ σκουριάζουν καὶ παλιώνουν. Αὐτὸς ποὺ μαζεύει ἐπίγειους θησαυροὺς ἔχει στραμμένη τὴν καρδιά του ὅχι στὸ Θεό, ἀλλὰ στὸ Μαμμωνᾶ (= λέξη συροχαλδαϊκὴ ποὺ σημαίνει πλοῦτος).

3. Ἡ ζωντανὴ πίστη καὶ ἡ ἀπόλυτη ἐμπιστοσύνη μας στὴν Πρόνοια τοῦ Θεοῦ θὰ μᾶς βοηθήσουν νὰ ξεφύγουμε ἀπὸ τοὺς κινδύνους τῶν ἐπίγειων θησαυρῶν. Ὁ Θεὸς φροντίζει γιὰ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ. Ἐνδιαφέρεται καὶ γιὰ τὰ κρίνα τοῦ χωραφιοῦ. Οὔτε ὁ Σολομώντας δὲν μπόρεσε νὰ φτάσει τὸ θαυμάσιο ντύσιμο τῶν λουλουδιῶν. Αὐτὸς λοιπὸν ὁ Θεὸς δὲν θὰ φροντίσει γιὰ τὸν ἄνθρωπο, ποὺ ὅπως ξέρουμε τὸν δημιούργησε «κατ' εἰκόνα του»;

4. Ὅταν πιστεύει ὁ ἄνθρωπος στὸ Θεό, τότε δὲν ἔχει μέσα του ἀνησυχίες καὶ ἀγωνίες γιὰ τὶς διάφορες ὑλικὲς ἀνάγκες του. Ὁ χριστιανὸς ζητεῖ πρῶτα τὴ Βασιλεία καὶ τὴ δικαιοσύνη τοῦ Θεοῦ καὶ ἔχει ἀπόλυτη πίστη, ὅτι ὅλα τὰ ἄλλα θὰ μᾶς τὰ δώσει μετὰ τὸ παραπάνω ὁ Θεός. Πρέπει νὰ ἀποθέσουμε κάθε ἀγωνία μας γιὰ νὰ ὑποδεχτοῦμε τὸν Ἰησοῦ Χριστό, ὡς τὸν Βασιλέα τῶν ὅλων.

Γ' ΔΙΔΑΓΜΑ:

«Μὴ θησαυρίζετε θησαυροὺς ἐπὶ τῆς γῆς... θησαυρίζετε δὲ ὑμῖν θησαυροὺς ἐν οὐρανῷ» (Ματθαίου κεφ. στ' στίχοι 19-20)

Δ' ΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΚΛ. ΠΑΤΕΡΩΝ

«Τί λοιπόν; Δέν πρέπει κανείς νά σπέρνει; Δέν εἶπε ὁ Χριστὸς πῶς δέν πρέπει νά σπέρνεις, ἀλλὰ ὅτι δέν πρέπει νά κυριεύεσαι ἀπὸ ἀγωνιώδεις φροντίδες. Οὔτε εἶπε πῶς δέν πρέπει νά ἐργάζεσαι, ἀλλὰ ὅτι δέν πρέπει νά εἶσαι μικρόψυχος καὶ νά μὴν ὀδηγεῖς τὸν ἑαυτὸν σου σὲ τέτοιο σημεῖο, ὥστε νά ἐμπιστεύεσαι μόνο στὶς φροντίδες σου καὶ ὄχι στὸ Θεο» (Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος).

Ε' ΑΣΚΗΣΕΙΣ – ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Γιατί δέν πρέπει νά ἀποκτᾷ ὁ ἄνθρωπος ὑλικούς θησαυρούς;
2. Γιατί δέν πρέπει νά μεριμνᾷμε στὴ ζωὴ μας;
3. Πῶς μπορούμε νά ξεπεράσουμε τίς ἀγωνιώδεις φροντίδες μας;

8. Ἡ συμπεριφορὰ πρὸς τὸν πλησίον.

(Ματθαίου κεφ. ζ' στίχοι 1-6).

Α' ΚΕΙΜΕΝΟ

«Μὴ κρίνετε, ἵνα μὴ κριθῆτε. Ἐν ᾧ γὰρ κρίματι κρίνετε κριθήσεσθε, καὶ ἐν ᾧ μέτρῳ μετρεῖτε μετρηθήσεται ὑμῖν. Τί δὲ βλέπεis τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου, τὴν δὲ ἐν τῷ σῷ ὀφθαλμῷ δοκὸν οὐ κατανοεῖς; ἢ πῶς ἐρεῖς τῷ ἀδελφῷ σου, ἄφες ἐκβάλω τὸ κάρφος ἀπὸ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου, καὶ ἰδοὺ ἡ δοκὸς ἢ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου; ὑποκριτά, ἐκβαλε πρῶτον τὴν δοκὸν ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου, καὶ τότε διαβλέψεις ἐκβαλεῖν τὸ κάρφος ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ τοῦ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Μὴ κατακρίνετε, γιὰ νὰ μὴ κατακριθεῖτε, γιατί μὲ τὸ κριτήριο ποὺ κρίνετε, θὰ κριθεῖτε καὶ μὲ τὸ μέτρο ποὺ μετράτε, θὰ μετρηθεῖτε. Γιατί βλέπεis τὸ σαριδάκι (ἀγκίδα) ποὺ εἶναι στὸ μάτι τοῦ ἀδελφοῦ σου, ἐνῶ τὸ δοκάρι ποὺ εἶναι στὸ μάτι σου φέν τὸ παρατηρεῖς; Ἡ πῶς θὰ πεῖς στὸν ἀδελφὸ σου; Ἀφῆσέ με νὰ σοῦ βγάλω τὸ σαριδάκι ἀπὸ τὸ μάτι σου, ὅταν ἐσὺ ἔχεις ὁλόκληρο δοκάρι στὸ δικό σου μάτι; Ὑποκριτά, βγάλε πρῶτα ἀπὸ τὸ δικό σου μάτι τὸ δοκάρι καὶ τότε θὰ δεῖς καθαρά νὰ βγάλεις τὸ σαριδάκι ἀπὸ τὸ μάτι τοῦ ἀδελφοῦ σου. Μὴ ρίχνετε τὸ ἅγιον

ἀδελφοῦ σου. Μὴ δώτε τὸ ἅγιον τοῖς κυσί μηδὲ βάλητε τοὺς μαργαρίτας ὑμῶν ἐμπροσθεν τῶν χοίρων, μήποτε καταπατήσωσιν αὐτοὺς ἐν τοῖς ποσὶν αὐτῶν καὶ στραφέντες ῥήξωσιν ὑμᾶς».

στὰ σκυλιὰ καὶ μὴν πετᾶτε στοὺς χοίρους τὰ μαργαριτάρια σας, μήπως καὶ τὰ καταπατήσουν μὲ τὰ πόδια τοὺς καὶ ἔπειτα γυρίσουν καὶ ξεσχίσουν καὶ σᾶς τοὺς ἴδιους.

Β' ΑΝΑΛΥΣΗ – ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ

1. Ὁ Κύριος μᾶς διδάσκει πῶς δὲν πρέπει νὰ κατακρίνουμε τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους. Εἶναι μιὰ κακιὰ συνήθεια καὶ μεγάλη ἁμαρτία. Ὅταν κατακρίνουμε τὸν ἄλλο ἄνθρωπο δείχνουμε, πῶς μέσα μας δὲν ἔχουμε ἀγάπη. Εἴμαστε σκληροὶ καὶ αὐστηροὶ στοὺς ἄλλους καὶ ξεχνᾶμε τὰ δικά μας ἐλαττώματα.

2. Αὐτὸ ποὺ ξεχνᾶμε ἐμεῖς μᾶς θυμίζει ὁ Κύριος. Μᾶς λέγει ὅτι αὐτὸς ποὺ κατακρίνει τὸν ἄλλον, πρέπει νὰ ξέρει ὅτι θὰ κριθεῖ μὲ τὸ ἴδιο μέτρο. Ἐδῶ πρέπει νὰ προσέξουμε πολὺ. Εἶναι εὐκόλο σ' ἓνα παιδί νὰ κοροϊδεύει ἢ νὰ κατακρίνει ἓνα ἄλλο. Ἡ διαγωγή ὅμως αὐτὴ δὲν εἶναι καλὴ καὶ ἔρχεται σὲ ἀντίθεση μὲ τὴ διδασκαλία τοῦ Εὐαγγελίου. Δὲν πρέπει νὰ ξεχνᾶμε ὅτι οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι εἶναι οἱ ἀδελφοί μας. Δὲν μπορούμε λοιπὸν μὲ εὐκολία νὰ καταδικάζουμε τοὺς ἄλλους καὶ ἐμεῖς νὰ γελάμε ἢ καὶ νὰ χαιρόμαστε.

3. Ἐπίσης δὲν πρέπει νὰ μᾶς διαφεύγει ὅτι ἐμεῖς εἴμαστε ἀναρμόδιοι γιὰ νὰ κατακρίνουμε τοὺς συνανθρώπους μας. Ὁ μόνος ποὺ ἔχει δικαίωμα νὰ κρίνει τοὺς ἀνθρώπους εἶναι ὁ ἀναμάρτητος Θεός. Καὶ ὅμως ξέρουμε πῶς ὁ Κύριος ἦλθε στὸν κόσμο γιὰ νὰ μᾶς σώσει καὶ ὄχι νὰ μᾶς κρίνει καὶ νὰ μᾶς καταδικάσει. Ὁ Κύριος εἶναι ὁ καλὸς Σαμαρείτης ποὺ θεραπεύει τὶς πληγὲς τῆς ἁμαρτίας μας. Εἶναι ὁ Καλὸς Ποιμένας ποὺ τρέχει νὰ βρεῖ τὸ χαμένο πρόβατο καὶ νὰ τὸ κουβαλήσει στοὺς ὤμους του μὲ χαρὰ καὶ νὰ τὸ φέρει στὴ μάνδρα, δηλαδή, στὴν Ἁγία Ἐκκλησία του.

Γ' ΔΙΔΑΓΜΑ:

«Μὴ κρίνετε, ἵνα μὴ κριθῆτε» (Ματθαίου κεφ. ζ' στίχ. 1).

Δ' ΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ

«Κύριε καὶ Δέσποτα τῆς ζωῆς μου, σὲ παρακαλῶ μὴ μοῦ δίνεις πνεῦμα τεμπελιάς, περιέργειας, ὑπερηφάνειας καὶ αἰσχρολογίας. Χάρισέ μου, σὲ παρακαλῶ, πνεῦμα σωφροσύνης, ταπεινοφροσύνης, ὑπομονῆς καὶ ἀγάπης. Ναί, Κύριε, σὺ ποῦ εἶσαι ὁ Βασιλέας μου, δίνε μου τὴν εὐκαιρία νὰ βλέπω τὰ δικά μου ἁμαρτήματα καὶ νὰ μὴν κατακρίνω τὸν ἀδελφό μου. Γιατὶ ἐσὺ εἶσαι ὁ εὐλογητὸς Κύριος στοὺς ἀπέραντους αἰῶνες τῶν αἰώνων. Ἀμήν» (Εὐχὴ τῆς Ἐκκλησίας ἀπὸ τὴν Ἀκολουθία τοῦ Μεγάλου Ἀποδείπνου).

Ε' ΑΣΚΗΣΕΙΣ – ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Γιατί δὲν πρέπει νὰ κατακρίνουμε τοὺς συνανθρώπους μας;
2. Τί δείχνει ἐκεῖνος, ποὺ κατακρίνει;
3. Πῶς μπορούμε νὰ ἀποφύγουμε τὴν κατάκριση;

9. Ὁ ἀληθινὸς δρόμος ποὺ ὁδηγεῖ στὴ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν.

(Ματθαίου κεφ. ζ' στίχοι 13-20).

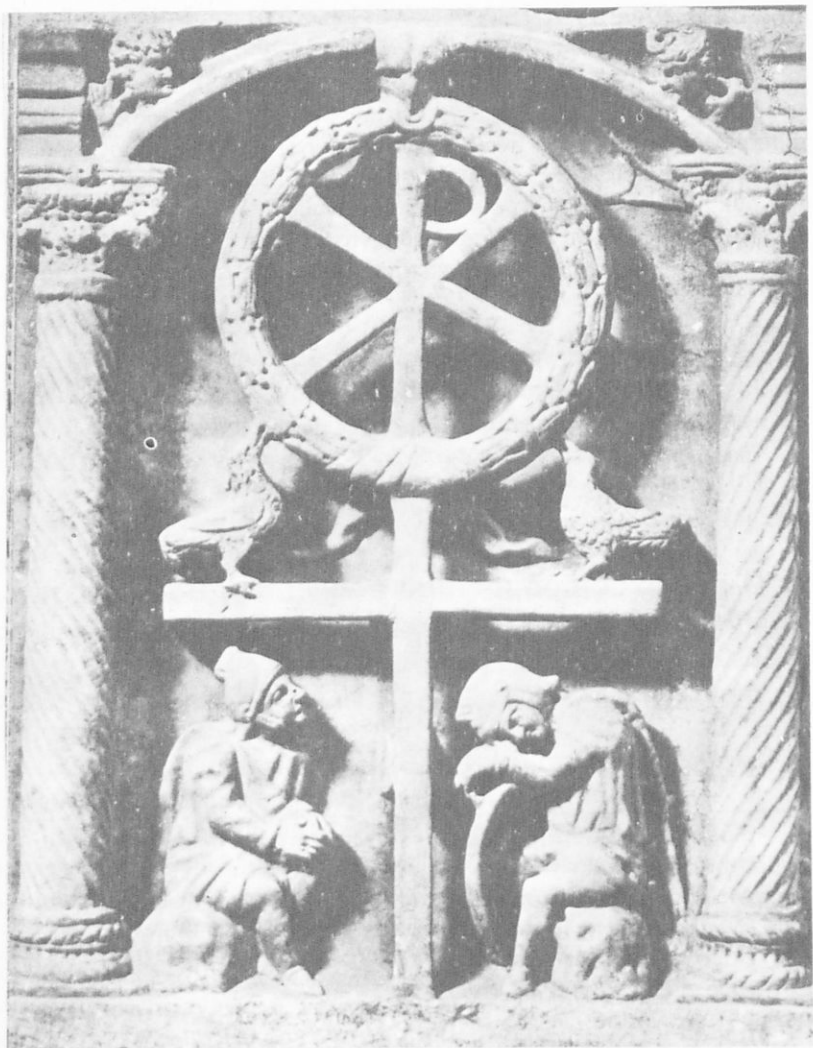
Α' ΚΕΙΜΕΝΟ

«Εἰσεέλθετε διὰ τῆς στενῆς πύλης· ὅτι πλατεῖα ἡ πύλη καὶ εὐρύχωρος ἡ ὁδός, ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ἀπώλειαν καὶ πολλοὶ εἰσιν οἱ εἰσερχόμενοι δι' αὐτῆς. Τί στενὴ ἡ πύλη καὶ τεθλιμμένη ἡ ὁδός ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ζωὴν, καὶ ὀλίγοι εἰσιν οἱ εὕρισκοντες αὐτήν! Προσέχετε δὲ ἀπὸ τῶν ψευδοπροφητῶν, οἵτινες ἔρχονται πρὸς ὑμᾶς ἐν ἐνδύμασι προβάτων, ἔσωθεν δὲ εἰσὶ λύκοι ἀρπαγες. Ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Μπαίνουνε ἀπὸ τὴ στενὴ πύλη, γιατί εἶναι πλατεῖα ἡ πύλη καὶ εὐρύχωρος ὁ δρόμος ποὺ ὁδηγεῖ στὴν καταστροφή καὶ εἶναι πολλοὶ ἐκεῖνοι ποὺ μπαίνουν ἀπὸ αὐτή. Εἶναι στενὴ ἡ πύλη καὶ στενόχωρος ὁ δρόμος, ποὺ ὁδηγεῖ στὴ ζωὴ καὶ εἶναι λίγοι ἐκεῖνοι ποὺ τὸν βρίσκουν. Προσέχετε τοὺς ψευτοπροφῆτες, ποὺ ἔρχονται κοντὰ σας μὲ ἐνδυμα προβάτων, ἐνῶ μέσά τους εἶναι λύκοι ἀρπακτικοί. Θὰ τοὺς ἀναγνωρίσετε ἀπὸ τοὺς καρποὺς τους. Μήπως μαζεῖουν ἀπὸ τὰ ἀγκάθια σταφύλια ἢ ἀπὸ τὰ τριβόλια

Τὸ τρόπαιο τοῦ Σταυροῦ. Τμήμα σαρκοφάγου. Μουσεῖο Λατερανοῦ (350 μ.Χ.).

ἐπιγνώσεσθε αὐτούς. Μῆτι συλλέγουσιν ἀπὸ ἀκανθῶν σταφυλὴν ἢ ἀπὸ τριβόλων σῦκα; οὕτω πᾶν δένδρον ἀγαθὸν καρποὺς καλοὺς ποιεῖ, τὸ δὲ σαπρὸν δένδρον καρποὺς πονηροὺς ποιεῖ. Οὐ δύναται δένδρον ἀγαθὸν καρποὺς πονηροὺς ποιεῖν, οὐδὲ δένδρον σαπρὸν καρποὺς καλοὺς ποιεῖν. Πᾶν δένδρον μὴ ποιοῦν καρπὸν καλὸν ἐκκόπεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται. Ἄραγε ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν ἐπιγνώσεσθε αὐτούς».

σῦκα; Ἐτσι κάθε δέντρο καλὸ φέρνει καλοὺς καρποὺς, ἐνῶ τὸ σάπιο δένδρο φέρνει σάπιους καρποὺς. Δὲν μπορεῖ ἓνα δέντρο καλὸ νὰ φέρνει κακοὺς καρποὺς, οὔτε ἓνα σάπιο δέντρο νὰ φέρνει καλοὺς καρποὺς. Κάθε δέντρο ποὺ δὲν φέρνει καλὸ καρπὸ, τὸ κόβουν ἀπὸ τῆ ρίζα του καὶ τὸ πετοῦν στὴ φωτιά. Ὡστε λοιπὸν ἀπὸ τοὺς καρποὺς θὰ ἀναγνωρίσετε τοὺς ψευτοπροφῆτες.

Β' ΑΝΑΛΥΣΗ – ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ

1. Ὁ εὐρύχωρος δρόμος εἶναι ὁ δρόμος τῆς ἁμαρτίας. Εἶναι εὐρύχωρος, γιατί ἡ ἁμαρτία τουλάχιστον στὴν ἀρχὴ φαίνεται πὼς εἶναι εὐκόλη καὶ βολεύει τοὺς ἀνθρώπους. Ὁ ἄνθρωπος νομίζει στὴν ἀρχὴ πὼς γίνεται μὲ τὴν ἁμαρτία εὐτυχισμένος, ἀλλὰ ὕστερα βλέπει πὼς γίνεται δοῦλος τῆς καὶ ὁδηγεῖται στὸ χάσιμο καὶ αὐτῆς τῆς ζωῆς καὶ τῆς αἰώνιας, δηλαδὴ τοῦ Παραδείσου.

2. Ὁ στενόχωρος δρόμος εἶναι ὁ δρόμος τοῦ Χριστοῦ. Ὁ Κύριος καλεῖ ὅλους νὰ ἀπαρνηθοῦμε τὸν ἐγωισμό μας καὶ νὰ ἀγαπήσουμε τὸ Θεὸ καὶ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους. Κάτι τέτοιο δὲν εἶναι οὔτε εὐκόλο, οὔτε καὶ εὐχάριστο. Πρέπει νὰ ἀρνηθοῦμε αὐτὸ ποὺ μᾶς ἀρέσει, γιὰ νὰ ἐφαρμόσουμε τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ. Πρέπει νὰ ἐγκαταλείψουμε τὴ ζεστασιὰ τοῦ κρεββατιοῦ μας γιὰ νὰ πᾶμε τὴν Κυριακὴ στὴν ἐκκλησίᾳ. Πρέπει νὰ ἀρνηθῶ καὶ νὰ περιορίζω τὶς λιχουδιές μου, γιὰ νὰ βοηθῶ ἓνα συμμαθητὴ μου ποὺ ἔχει ὑλικὲς ἀνάγκες. Πρέπει νὰ ἀφήσω τὸ παιχνίδι μου γιὰ νὰ διαβάσω, ὥστε νὰ μορφωθῶ καὶ νὰ γίνω χρήσιμος ἄνθρωπος στὴν κοινωνία.

3. Ἐπίσης πρέπει νὰ προσέχουμε καὶ ἀπὸ τοὺς ψευτοπροφητὲς. Παρουσιάζονται μὲ τὴ μορφή προβάτων. Δείχνουν πὼς δὲν θυμώνουν, συμπεριφέρονται μὲ μιὰ ψεύτικη εὐγένεια καὶ καλωσύνη. Ὅλα αὐτὰ τὰ κάνουν γιὰ νὰ μᾶς ξεγελάσουν, ὥστε νὰ ξεμακρύνουμε ἀπὸ τὸ σωστὸ δρόμο τοῦ Θεοῦ. Τέτοιοι ψευτοπροφητὲς εἶναι οἱ αἵρετικοὶ ὅπως π.χ. οἱ χιλιαστὲς, οἱ ὑλιστὲς καὶ οἱ ἄθεοι κάθε ἐποχῆς, ποὺ προσπαθοῦν νὰ παρασύρουν τὸν κόσμον στὸ κακὸ καὶ τὴν καταστροφή. Ὁ χριστιανὸς πρέπει νὰ τοὺς ἀναγνωρίσει ἀπὸ τὰ ἔργα τους, ποὺ εἶναι ἡ ψευτιά καὶ ὁ ἐγωισμός. Ἰδιαίτερα ὁ μαθητὴς, ὅταν δεῖ πὼς τὸν πλησιάζουν τέτοιοι ἄνθρωποι, πρέπει ἀμέσως νὰ ρωτήσῃ τοὺς γονεῖς του, τὸν ἱερέα τῆς Ἑνορίας του καὶ τὸν ἐξομολόγο του (πνευματικὸ).

Γ' ΔΙΔΑΓΜΑ:

«Ἐγὼ εἰμι ἡ ὁδός, ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ζωὴ» (εἶπε ὁ Χριστὸς, Ἰωάννη κεφ. ιδ' στίχος 6).

Δ' ΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ

«Σ' αὐτὸ τὸν κόσμον θὰ συναντήσετε θλίψη, ἀλλ' ὅμως νὰ ἔχετε θάρρος, γιατί ἐγὼ ἔχω πιά νικήσει τὸν κόσμον» (Ὁ Κύριος, Ἰωάννη κεφ ιστ' στίχος 33).

Ε' ΑΣΚΗΣΕΙΣ – ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Γιατί ὁ δρόμος τῆς ἁμαρτίας εἶναι εὐρύχωρος;
2. Πὼς μπορούμε νὰ βαδίσουμε τὸ στενόχωρο δρόμο τοῦ Εὐαγγελίου;
3. Πὼς μπορούμε νὰ προφυλαχτοῦμε ἀπὸ τοὺς ψευτοπροφητὲς;

10. ΟΙ ἐκλεκτοὶ τοῦ Θεοῦ.

(Ματθαίου κεφ. ζ' στίχοι 21-23).

Α' ΚΕΙΜΕΝΟ

«Οὐ πᾶς ὁ λέγων μοι Κύριε, Κύριε, εἰσελεύσεται εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν, ἀλλ' ὁ ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. Πολλοὶ ἐροῦσί μοι ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ· Κύριε, Κύριε, οὐ τῷ σῷ ὀνόματι προσεφητεύσαμεν, καὶ τῷ σῷ ὀνόματι δαιμόνια ἐξεβάλομεν καὶ τῷ σῷ ὀνόματι δυνάμεις πολλὰς ἐποιήσαμεν; καὶ τότε ὁμολογήσω αὐτοῖς ὅτι οὐδέποτε ἐγνων ὑμᾶς· ἀποχωρεῖτε ἀπ' ἐμοῦ οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν».

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Δὲν θὰ μπεῖ στὴ βασιλεία τῶν οὐρανῶν καθένας ποὺ μοῦ λέγει «Κύριε, Κύριε», ἀλλὰ ἐκεῖνος ποὺ ἐφαρμόζει στὴ ζωὴ του τὸ θέλημα τοῦ οὐράνιου Πατέρα μου. Πολλοὶ ἄνθρωποι θὰ μοῦ ποῦν ἐκείνη τὴν ἡμέρα: «Κύριε, Κύριε, δὲν χρησιμοποίησαμε τὸ ὄνομά σου γιὰ νὰ προφητεύσουμε καὶ δὲν βγάλαμε δαιμόνια στὸ ὄνομά σου καὶ δὲν κάναμε πολλὰ θαύματα στὸ ὄνομά σου;». Καὶ τότε θὰ τοὺς ὁμολογήσω, πὼς ποτὲ δὲν σὰς γνῶρισα· φύγετε σεῖς ὅλοι, ποὺ ἐργαστήκατε τὴν ἀνομία, ἀπὸ κοντὰ μου».

Β' ΑΝΑΛΥΣΗ – ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ

1. Ἡ ἐπὶ τοῦ ὅρους Ὁμιλία βρίσκεται στὸ τέλος της. Ὁ ἀληθινὸς ὁπαδὸς τοῦ Κυρίου δὲν ἀναγνωρίζει τὴ διδασκαλία του μόνο μὲ τὰ λόγια, ἀλλὰ κυρίως μὲ τὰ ἔργα του. Δὲν μπορεῖ ἓνας μαθητὴς, π.χ. νὰ παραδέχεται πὼς δὲν πρέπει νὰ λέει ψέματα, ἐνῶ καθημερινὰ στὸ σπίτι καὶ στὸ σχολεῖο νὰ χρησιμοποιεῖ σὰν ψωμοτύρι τὶς ψευτείες.

2. Ὁ Κύριος μᾶς βεβαιώνει πὼς στὴ Δευτέρα Παρουσία θὰ ὑπάρξουν ἄνθρωποι, ποὺ θὰ τὸν ἀναγνωρίσουν ὡς Παντοκράτορα Θεό. Θὰ τοῦ ποῦν πὼς ἔκαναν διδασκαλίες καὶ θαύματα ἀκόμα καὶ προφητείες στὸ ὄνομά του, ἀλλ' ὅμως εἶχαν ξεχάσει στὴν καθημερινὴ τους ζωὴ νὰ ἐφαρμόζουν τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ,

πού είναι ή αγάπη και ή συχώρηση. 'Ο άνθρωπος πού δέν προσφέρει τήν αγάπη παραμένει άγνωστος στόν Κύριο. 'Ο Χριστός μās έχει υπογραμμίσει ότi τo μοναδικo γνώρισμα τών αληθινών μαθητών του είναι ή αγάπη (Ιωάννη κεφ. κγ' στίχος 35).

3. 'Εκείνο πού o Κύριος ζητεί από όλους μας, τώρα πού τελείωσε και ή 'Ομιλία του είναι : νά προσπαθοῦμε και νά αγωνιζόμαστε με κάθε τρόπο νά εφαρμόζουμε στήν καθημερινή μας ζωή όλες τις αλήθειες, πού μās φανέρωσε στή θαυμάσια oμιλία του. "Αν συναντāμε δυσκολίες νά ζητāμε τή βοήθειά του. "Αν βλέπουμε πώς είμαστε αδύνατοι νά τόν παρακαλοῦμε στήν προσευχή μας νά μās δυναμώνει με τo "Αγιο Πνεῦμα. Μόνον έτσι γινόμαστε ίκανοί νά εφαρμόζουμε τo θέλημα του Θεοῦ ὅπως τo ἐφάρμοσε και o Κύριος σ' ὅλη τήν ἐπίγεια ζωή του.

4. Αὐτός τελικά, πού προσπαθεῖ νά εφαρμόσει τo θέλημα του Θεοῦ, μοιάζει με τόν ἄνθρωπο ἐκεῖνο, πού κτίζει τo σπίτι του πάνω στήν πέτρα. Δέν φοβάται τίποτα. "Ας βουίζουν οἱ δυνατοὶ ἄνεμοι και ἄς πλημμυρίζουν τὰ ποτάμια. Τo σπίτι μας, πού είναι ή ζωή μας, θά προχωρεῖ στο θεῖο προορισμό της. Στο τέλος μās περιμένει o 'Ιησοῦς Χριστός γιὰ νά μās βραβεύσει και νά μās χαρίσει τή Βασιλεία του Θεοῦ. Ἀμήν.

Γ' ΔΙΔΑΓΜΑ:

«Οὐ πās o λέγων μοι, Κύριε, Κύριε, εἰσελεύσεται εἰς τήν βασιλείαν τών οὐρανών, ἀλλ' o ποιῶν τo θέλημα του πατρός μου του ἐν οὐρανοῖς» (Ματθαίου κεφ. ζ' στίχος 21).

Δ' ΚΕΙΜΕΝΑ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ

«Ἐμπρός, ἐλάτε σεις πού εἰστε οἱ εὐλογημένοι του Πατέρα μου, κληρονομεῖστε τή Βασιλεία του, πού τήν έχει ἐτοιμάσει γιὰ σās πρὶν ἀκόμα ἀπὸ τή δημιουργία του κόσμου. Γιατί πείνασα και μου δώσατε νά φάγω. Δίψασα και μου προσφέρατε νερό. Ἦμουν ξένος και με μαζέψατε στο σπίτι σας. Ἦμουν γυμνός και με ντύσατε. Ἀρρώστησα και με ἐπισκεφθήκατε» (Ματθαίου κεφ. κε' στίχος 34-35).

Ε΄ ΑΣΚΗΣΕΙΣ – ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Ποιοί από τούς άκροατές του Κυρίου θά γίνουν μέτοχοι τής Βασιλείας του Θεού;
2. Τί έλειπε από τούς ανθρώπους εκείνους που χρησιμοποίησαν τò όνομα του Κυρίου για να διδάξουν και να κάνουν θαύματα;
3. Πώς μπορούμε να εφαρμόζουμε τò θέλημα του Θεού στη ζωή μας;

«Ὁ ἰαντοκράτωρ». Στὴν πρώτη ζώνη παρασταίνεται ἡ τελεσιση Θ. Λειτουργίας ἀπὸ τὸν Μέγαν Ἀρχιερέα, ποὺ τὸν διακονοῦν ἄγγελοι. Στὴ δευτέρη ζώνη οἱ Προφῆτες τῆς Π. Δ. κρατῶντας τὰς Προφητεῖες τοὺς γιὰ τὸ Μεσσία-Χριστὸ σὲ εἰλητάρια. Κάτω τὸ Ἅγιο Μανδύλιο καὶ δεξιά καὶ ἀριστερά οἱ Εὐαγγελιστὲς Ἰωάννης καὶ Ματθαῖος. Τοιχογραφία τοῦ «Θεοφάνους τοῦ Κρητὸς» στὸ Καθολικὸ τῆς Ἱ. Μονῆς Σταυρονικήτα Ἀγ. Ὁρους, (16ος αἰ.)

Ὁ Ὕμνος τῆς ἀγάπης.

Α' Κορινθίους κεφ. ιγ' στίχοι 1-13).

Α' ΚΕΙΜΕΝΟ

«Εάν ταῖς γλώσσαις τῶν ἀνθρώπων λαλῶ καὶ τῶν ἀγγέλων, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, γέγονα χαλκὸς ἡχῶν ἢ κύμβαλον ἀλαλάζον. Καὶ ἐὰν ἔχω προφητείαν καὶ εἰδῶ τὰ μυστήρια πάντα καὶ πᾶσαν τὴν γνῶσιν, καὶ ἐὰν ἔχω πᾶσαν τὴν πίστιν, ὥστε ὅρη μεθιστάνειν, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐδὲν εἰμι. Καὶ ἐὰν ψωμίσω πάντα τὰ ὑπάρχοντά μου, καὶ ἐὰν παραδῶ τὸ σῶμά μου ἵνα καυθῆσμαι, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐδὲν ὠφελοῦμαι. Ἡ ἀγάπη μακροθυμεῖ, χρηστεύεται, ἡ ἀγάπη οὐ ζηλοῖ, ἡ ἀγάπη οὐ περπερεύεται, οὐ φυσιοῦται, οὐκ ἀσχημονεῖ, οὐ ζητεῖ τὰ ἑαυτῆς, οὐ παροξύνεται, οὐ λογιζεται τὸ κακόν, οὐ χαίρει ἐπὶ τῇ ἀδικίᾳ, συγχαίρει δὲ τῇ ἀληθείᾳ· πάντα στέγει, πάντα πιστεύει, πάντα ἐλπίζει, πάντα ὑπομένει. Ἡ ἀγάπη οὐδέποτε ἐκπίπτει. Εἴτε δὲ προφητεῖαι, καταργηθήσονται· εἴτε γλώσσαι, παύσονται· εἴτε γνῶσις, καταργηθήσεται. Ἐκ μέρους δὲ γινώσκομεν καὶ ἐκ μέρους προφητεύομεν· ὅταν δὲ ἔλθῃ τὸ τέ-

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Ἄν ξέρω νὰ μιλῶ ὅλες τὶς γλώσσες τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν ἀγγέλων, ἀλλὰ δὲν ἔχω ἀγάπη, τότε ἐγὼ σὰν ἓνας ἄψυχος χαλκὸς ποὺ βουίζει· ἢ σὰν κύμβαλο ποὺ ξεκουφαίνει μὲ τοὺς κρότους του.

Καὶ ἂν ἔχω τὸ χάρισμα νὰ προφητεύω καὶ γνωρίζω ὅλα τὰ μυστήρια καὶ ὅλη τὴ γνώση, καὶ ἂν ἔχω ὅλη τὴν πίστη, ὥστε νὰ μετακινῶ μὲ τὴ δύναμή της ἀκόμη καὶ τὰ βουνά, ἀλλὰ δὲν ἔχω ἀγάπη, τότε δὲν εἰμι τίποτε ἀπολύτως.

Καὶ ἂν πουλήσω ὅλη τὴν περιουσία μου γιὰ νὰ χορτάσω μὲ ψωμί ὅλους τοὺς φτωχοὺς, καὶ ἂν παραδῶ τὸ σῶμα μου γιὰ νὰ καεῖ, ἀλλὰ ἀγάπη δὲν ἔχω, τότε σὲ τίποτε δὲν ὠφελοῦμαι.

Ἡ ἀγάπη εἶναι μακρόθυμη, εἶναι εὐεργετικὴ καὶ ὠφέλιμη, ἡ ἀγάπη δὲν ζηλεύει, ἡ ἀγάπη δὲν ξιππάζεται (= δὲν καυχίεται), δὲν εἶναι ὑπερήφανη, δὲν κάνει ἀσχήμιες, δὲν ζητεῖ τὸ συμφέρον της, δὲν ἐρεθίζεται, δὲν σκέφτεται τὸ κακὸ γιὰ τοὺς ἄλλους, δὲν χαίρει, ὅταν βλέπει τὴν ἀδικία, ἀλλὰ συγχαίρει, ὅταν ἐπικρατεῖ ἡ ἀλήθεια. Ὅλα τὰ ἀνέχεται, ὅλα τὰ πιστεύει, ὅλα τὰ ἐλπίζει, ὅλα τὰ ὑπομένει.

Ἡ ἀγάπη ποτὲ δὲν ξεπέφτει. Ἄν

λειον, τότε τὸ ἐκ μέρους καταργηθήσεται. Ὅτε ἤμην νήπιος, ὡς νήπιος ἐλάλουν, ὡς νήπιος ἐφρόνουν, ὡς νήπιος ἐλογιζόμην· ὅτε δὲ γέγονα ἀνὴρ, κατήργηκα τὰ τοῦ νηπίου. Βλέπομεν γάρ ἄρτι δι' ἐσόπτρου ἐν αἰνίγματι, τότε δὲ πρόσωπον πρὸς πρόσωπον· ἄρτι γινώσκω ἐκ μέρους, τότε δὲ ἐπιγνώσομαι καθώς καὶ ἐπεγνώσθην. Νυνὶ δὲ μένει πίστις, ἐλπίς, ἀγάπη, τὰ τρία ταῦτα· μείζων δὲ τούτων ἡ ἀγάπη».

ὑπάρχουν ἀκόμα προφητείες, θὰ ἔλθει μέρα ποῦ καὶ αὐτὲς θὰ καταργηθοῦν· ἂν ὑπάρχουν χαρίσματα γλωσσῶν καὶ αὐτὰ θὰ σταματήσουν· ἂν ὑπάρχει γνώση καὶ αὐτὴ θὰ καταργηθεῖ. Γιατὶ τώρα ἔχουμε μερικὴ καὶ ὄχι τέλεια γνώση καὶ προφητεία· ὅταν ὁμως ἔλθει τὸ τέλειο, τότε τὸ μερικὸ θὰ καταργηθεῖ. Ὅταν ἤμουν νήπιο, μιλοῦσα ὡς νήπιο, σκεφτόμουν ὡς νήπιο, ἔκρινα ὡς νήπιο. Ὅταν ἔγινα ἄνδρας, κατάργησα τὴ συμπεριφορὰ τοῦ νηπίου. Τώρα βλέπουμε σὰν σὲ καθρέπτη καὶ μάλιστα θαμπά, τότε ὁμως θὰ βλέπουμε τὸ ἓνα πρόσωπο τὸ ἄλλο πρόσωπο. Τώρα γνωρίζω μόνο ἓνα μέρος ἀπὸ τὴν ἀλήθεια, ἀλλὰ τότε θὰ ἔχω πλήρη γνώση, ὅπως ἀκριβῶς γνωρίζει καὶ ἐμένα ὁ Θεός. Ὡστε τώρα μᾶς ἀπομένουν τρία πράγματα: ἡ πίστις, ἡ ἐλπίδα καὶ ἡ ἀγάπη. Πιὸ μεγάλη ὁμως ἀπὸ αὐτὰ εἶναι ἡ Α Γ Α Π Η.

Β' ΑΝΑΛΥΣΗ

1. Εἶναι ἀπὸ τὰ πιὸ θαυμάσια κείμενα τῆς Καινῆς Διαθήκης. Εἶναι ἓνας ὑπέροχος ὕμνος τοῦ Ἀποστόλου Παύλου γιὰ τὴν ἀγάπη. Εἶναι ἓνα ἄριστο ποίημα. Περιέχει καταπληκτικὲς ἀλήθειες, ποῦ φωτίζουν καὶ ἐξυψώνουν τὴ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου. Μόνο ἓνας ἄνθρωπος φωτισμένος ἀπὸ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα, μποροῦσε νὰ γράφει ἓνα τέτοιο ὕμνο, ποῦ περιέχει ἐξαίσιες καὶ ἀπαραίτητες γιὰ τὴ ζωὴ μας ἀλήθειες. Ἐμεῖς ἐδῶ θὰ υπογραμμίσουμε μόνο μερικὲς.

2. Ἡ ἀγάπη εἶναι θεῖο δῶρο τοῦ Θεοῦ στὸν ἄνθρωπο. Ὁ Θεὸς φανερώνει τὴν ἀγάπη του, στέλνοντας στὸν κόσμον τὸν Ἰησοῦ Χριστό. Χωρὶς λοιπὸν τὴν ἀγάπη δὲν μπορούμε νὰ ζήσουμε, οὔτε νὰ ἐφαρμόσουμε καμιά ἄλλη ἀρετὴ. Στους πρώτους

στίχους τοῦ κειμένου μᾶς λέγει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος, ὅτι μπορεῖ νὰ ἔχω ὅλα τὰ προσόντα καὶ τὶς ἱκανότητες. Ἐν ὅμως μοῦ λείπει ἡ ἀγάπη, τότε δὲν εἶμαι ἀπολύτως τίποτε.

3. Ἡ συμπεριφορὰ τοῦ ἀνθρώπου, ποὺ ἔχει μέσα του τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ, εἶναι πολὺ χαρακτηριστικὴ καὶ ὑπέροχη. Ὁ ἄνθρωπος, ποὺ ἀγαπᾷ δὲν ζηλεύει, δὲν φουσκώνει ἀπὸ ἐγωισμό, δὲν θυμώνει, δὲν ζητεῖ τὸ δικό του συμφέρον, δὲν σκέφτεται γιὰ τοὺς ἄλλους κακὸ. Ἡ ἀγάπη τίποτε δὲν παθαίνει. Αὐτὴ θὰ βασιλεύει καὶ θὰ ἐπικρατεῖ σ' ὁλόκληρο τὸν κόσμον. Ἡ ἀγάπη θὰ γεμίζει τὶς καρδιὰς ὅλων τῶν ἀνθρώπων, ποὺ τὴν παραδέχτηκαν καὶ τὴν ἐφάρμοσαν στὴ ζωὴ τους.

4. Ἔτσι ἡ μακαριότητα καὶ ἡ χαρὰ θὰ εἶναι τὰ σημάδια τῶν παιδιῶν τοῦ Θεοῦ μέσα στοὺς ἀπέραντους αἰῶνες τῶν αἰώνων. ΑΜΗΝ.

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

Π ρ ό λ ο γ ο ς	5
-----------------------	---

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

1. ΚΥΡΙΑΚΗ Γ΄ ΛΟΥΚΑ: Ἡ Ἀνάσταση τοῦ υἱοῦ τῆς χήρας στή Ναὶν	9
2. ΚΥΡΙΑΚΗ Δ΄ ΛΟΥΚΑ: Ἡ παραβολὴ τοῦ καλοῦ Σπορέα	13
3. ΚΥΡΙΑΚΗ Ε΄ ΛΟΥΚΑ: Ὁ πλούσιος καὶ ὁ φτωχὸς Λάζαρος	18
4. ΚΥΡΙΑΚΗ ΣΤ΄ ΛΟΥΚΑ: Ὁ Χριστὸς στή χώρα τῶν Γαδαρηνῶν	22
5. ΚΥΡΙΑΚΗ Ζ΄ ΛΟΥΚΑ: Ἡ θεραπεία τῆς γυναίκα καὶ ἡ ἀνάσταση τῆς κόρης τοῦ Ἰαείρου	27
6. ΚΥΡΙΑΚΗ Η΄ ΛΟΥΚΑ: Ὁ καλὸς Σαμαρείτης	31
7. ΚΥΡΙΑΚΗ Θ΄ ΛΟΥΚΑ: Ἡ παραβολὴ τοῦ ἄφρονα πλούσιου	35
8. ΚΥΡΙΑΚΗ Ι΄ ΛΟΥΚΑ: Ἡ θεραπεία τῆς βαριὰ ἄρρωστης γυναίκα	38
9. ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΑ΄ ΛΟΥΚΑ: Ἡ παραβολὴ τοῦ Δείπνου	43
10. ΚΥΡΙΑΚΗ ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΗ ΓΕΝΝΗΣΗ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ	47
11. ΚΥΡΙΑΚΗ ΜΕΤΑ ΤΑ ΦΩΤΑ	53
12. ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΒ΄ ΛΟΥΚΑ: Ἡ θεραπεία τῶν δέκα λεπρῶν	58
13. ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΓ΄ ΛΟΥΚΑ: Ὁ πλούσιος νέος καὶ ὁ Χριστὸς	63

14. ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΔ΄ ΛΟΥΚΑ:	
'Η θεραπεία τοῦ τυφλοῦ στήν 'Ιεριχώ	66
15. ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΕ΄ ΛΟΥΚΑ:	
'Ο 'Ιησοῦς καί ὁ Ζακχαῖος	69
16. ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΩΝ ΤΑΛΑΝΤΩΝ	73
17. ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΗΣ ΧΑΝΑΝΑΙΑΣ	80
18. ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΣΤ΄ ΛΟΥΚΑ:	
'Ο Τελώνης καί ὁ Φαρισαῖος	83
19. ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΖ΄ ΛΟΥΚΑ:	
'Η παραβολή τοῦ ἀσώτου υἱοῦ	87
20. ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΗΣ ΑΠΟΚΡΕΩ:	
'Η δευτέρα Παρουσία	93
21. ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΗΣ ΤΥΡΟΦΑΓΟΥ	97
22. ΚΥΡΙΑΚΗ Α΄ ΝΗΣΤΕΙΩΝ (ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ)	
'Η ἐκλογή τῶν πρώτων μαθητῶν τοῦ Χριστοῦ	101
23. ΚΥΡΙΑΚΗ Β΄ ΝΗΣΤΕΙΩΝ (ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΠΑΛΑΜΑ).	
'Η θεραπεία τοῦ παραλυτικοῦ τῆς Καπερναούμ	106
24. ΚΥΡΙΑΚΗ Γ΄ ΝΗΣΤΕΙΩΝ (ΣΤΑΥΡΟΠΡΟΣΚΥΝΗΣΕΩΣ) ...	110
25. ΚΥΡΙΑΚΗ Δ΄ ΝΗΣΤΕΙΩΝ (ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΚΟΣ)	
'Η θεραπεία τοῦ σεληνιαζομένου	114
26. ΚΥΡΙΑΚΗ Ε΄ ΝΗΣΤΕΙΩΝ (ΜΑΡΙΑΣ ΤΗΣ ΑΙΓΥΠΤΙΑΣ).	
'Ο 'Ιησοῦς ταξιδεύει στήν 'Ιερουσαλήμ, γιά νά γιορτάσει τὸ Πάσχα	121
27. ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΩΝ ΒΑΪΩΝ	124
28. ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΩΝ ΜΥΡΟΦΟΡΩΝ	130
29. ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΠΑΡΑΛΥΤΟΥ	136
30. ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΗΣ ΣΑΜΑΡΕΙΤΙΔΑΣ	141
31. ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΤΥΦΛΟΥ	147
32. ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ	153
33. ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΗΣ ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗΣ:	
'Η ἐπιφοίτηση τοῦ Ἁγίου Πνεύματος	159

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Η ΕΠΙ ΤΟΥ ΟΡΟΥΣ ΟΜΙΛΙΑ ΕΙΣΑΓΩΓΗ	166
1. Οί μακαρισμοί	168
2. Ἡ ὀργή καὶ ἡ συμφιλίωση	171
3. Ἡ ἐκδίκηση καὶ ἡ καλωσύνη	174
4. Τὰ καθήκοντα πρὸς τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους.	177
5. Ἡ ἐλεημοσύνη	181
6. Ἡ προσευχή.	184
7. Οἱ ἀληθινοὶ θησαυροὶ τοῦ ἀνθρώπου	187
8. Ἡ συμπεριφορὰ πρὸς τὸν πλησίον	191
9. Ὁ ἀληθινὸς δρόμος ποὺ ὀδηγεῖ στὴ Βασιλεία τῶν οὐ- ρανῶν	193
10. Οἱ ἐκλεκτοὶ τοῦ Θεοῦ	197

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Ο ΥΜΝΟΣ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ	201
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	204

«Τά αντίτυπα τοῦ βιβλίου φέρουν τό' κάτωθι βιβλιοσημο γιά ἀπόδειξη τῆς γνησιότητος αὐτῶν.

Ἐντίτυπο στερούμενο τοῦ βιβλιοσήμου τούτου θεωρεῖται κλεψίτυπο. Ὁ διαθέτων, πωλῶν ἢ χρησιμοποιῶν αὐτό διώκεται κατὰ τίς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 7 τοῦ Νόμου 1129 τῆς 15/21 Μαρτίου 1946 (Ἐφ. Κυβ. 1946, Α' 108)».

0020555838

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΒΟΥΛΗΣ

ΕΚΔΟΣΗ Γ' 1981 (III) — ΑΝΤΙΤΥΠΑ 180.000 — ΣΥΜΒΑΣΗ 3479/11/11/80

ΕΚΤΥΠΩΣΗ - ΒΙΒΛΙΟΔΕΣΙΑ: ΕΜΜ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

